



นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ  
(พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ  
สำนักนายกรัฐมนตรื



นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ  
(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ  
สำนักนายกรัฐมนตรี







## ประกาศ

เรื่อง นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

### พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว  
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ประกาศว่า

โดยที่คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นสมควรให้ประกาศใช้นโยบายและแผนระดับชาติ  
ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติ  
สภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อเป็นแผนหลักของชาติที่เป็นกรอบทิศทางการดำเนินการป้องกัน  
แฉ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคาม เพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งมีสาระสำคัญ  
ตามท้ายประกาศนี้ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ใช้นโยบายและแผนระดับชาติ  
ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตั้งแต่วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๕ จนถึงวันที่  
๓๐ กันยายน ๒๕๗๐

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖ เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ  
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา  
นายกรัฐมนตรี



## คำนำ

ความมั่นคงถือเป็นรากฐานที่สำคัญต่อความอยู่รอดปลอดภัย ความเจริญก้าวหน้าของชาติ และประชาชนอยู่ดีมีสุขปลอดภัยจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ โดยเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๕ ที่ประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติได้มีมติเห็นชอบนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และต่อมาเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๕ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อเป็นทิศทางในการดำเนินการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามเพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของหน่วยงานรัฐและภาคส่วนต่าง ๆ ในการประมวล วิเคราะห์ และเสนอแนะนโยบายและแผนความมั่นคงทั้ง ๑๗ ด้าน ภายใต้กรอบคิดความมั่นคงแบบองค์รวม (Comprehensive Security) และความมั่นคงของมนุษย์ (Human Security) ในบริบทความมั่นคงปัจจุบันและแนวโน้มภายในประเทศและต่างประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (Whole-of-Government Approach) ควบคู่กับการดำเนินงานที่ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วมในงานความมั่นคง (Whole-of-Society Approach) ตลอดจนการบริหารจัดการความเสี่ยงและการสร้างความสามารถในการกลับคืนสู่สภาพเดิม (Resilience) เพื่อให้พร้อมเผชิญปัญหาที่ส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศ

ด้วยเหตุนี้ ผลสัมฤทธิ์ของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ ในการผนึกกำลังร่วมกัน เพื่อขับเคลื่อนนโยบาย แผนงาน โครงการ ให้ประสานสอดคล้องกันอย่างเป็นระบบ ทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ เพื่อให้ประเทศชาติมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ถาวรสืบไป

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

ประธานสภาความมั่นคงแห่งชาติ



## สารบัญ

หน้า

|  |    |
|--|----|
| บทสรุปผู้บริหาร  | ๑  |
| ส่วนที่ ๑ ความสำคัญและสถานะของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ<br>(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)     | ๑๑ |
| ๑. ความนำ  | ๑๓ |
| ๒. ผลการดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ<br>ในห้วงที่ผ่านมา           | ๑๓ |
| ๓. การกำหนดผลประโยชน์แห่งชาติและความมั่นคงแห่งชาติ   | ๑๖ |
| ๔. หลักการ สถานะ และความสำคัญ  | ๑๗ |
| ส่วนที่ ๒ สถานการณ์ ผลกระทบ และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงบริบทความมั่นคงในระยะ ๕ ปี                         | ๒๓ |
| ๑. ความสำคัญภูมิยุทธศาสตร์ ภูมิรัฐศาสตร์ และภูมิเศรษฐกิจไทย<br>ที่ส่งผลต่อความมั่นคงแห่งชาติ           | ๒๕ |
| ๒. การประเมินขีดความสามารถของประเทศเพื่อเสริมสร้างกำลังอำนาจของชาติ                                    | ๒๗ |
| ๓. ความเปลี่ยนแปลงบริบทความมั่นคง  | ๒๘ |
| ส่วนที่ ๓ วิสัยทัศน์ กรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย   | ๓๕ |
| ๑. วิสัยทัศน์  | ๓๗ |
| ๒. กรอบแนวคิด  | ๓๗ |
| ๓. วัตถุประสงค์  | ๔๑ |
| ๔. เป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายในภาพรวม   | ๔๑ |
| ส่วนที่ ๔ นโยบายและแผนความมั่นคง   | ๔๓ |
| ● หมวดประเด็นความมั่นคง  |    |
| นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑ การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ                                | ๔๕ |
| นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๒ การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ<br>และการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ | ๔๙ |
| นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๓ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน                        | ๕๑ |
| นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๔ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล                              | ๕๔ |
| นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๕ การป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้                                 | ๕๗ |
| นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๖ การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมือง<br>และผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ        | ๖๐ |

|   |     |
|---|-----|
| นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๗ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์   | ๖๓  |
| นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๘ การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด                                       | ๖๖  |
| นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๙ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย  | ๖๙  |
| นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๐ การป้องกันและแก้ไขปัญหาคความมั่นคงทางไซเบอร์                                   | ๗๒  |
| นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๑ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย   | ๗๕  |
| นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๒ การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ   | ๗๘  |
| นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๓ การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข<br>และโรคติดต่ออุบัติใหม่              | ๘๑  |
| <b>● หมวดประเด็นศักยภาพความมั่นคง</b>   |     |
| นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๔ การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติ<br>และการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ | ๘๔  |
| นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๕ การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ   | ๘๗  |
| นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๖ การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง  | ๘๙  |
| นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗ การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่   | ๙๑  |
| <b>ส่วนที่ ๕ การขับเคลื่อนและติดตามประเมินผล</b>  | ๙๓  |
| ๑. ภาพรวมการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผล  | ๙๕  |
| ๒. แนวทางการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผล  | ๙๕  |
| ๓. กลไกการบริหารจัดการ  | ๙๗  |
| ๔. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ   | ๑๐๓ |
| <b>ส่วนที่ ๖ ภาคผนวก</b>  | ๑๐๕ |
| ผนวก ก กระบวนการจัดทำ   | ๑๐๗ |
| ผนวก ข ความเปลี่ยนแปลงบริบทความมั่นคงในระยะ ๕ ปี  | ๑๑๓ |
| ผนวก ค แผนที่กลยุทธ์  | ๑๓๕ |
| ผนวก ง ตารางสรุปตัวชี้วัด   | ๑๕๕ |
| ผนวก จ แผนระดับที่ ๓ ขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ<br>(พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)         | ๑๗๕ |
| ผนวก ฉ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง  | ๑๗๙ |

## บทสรุปผู้บริหาร

### นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขตและเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อยของประชาชน เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ รัฐต้องจัดให้มีการทหาร การทูตและการข่าวกรองที่มีประสิทธิภาพ กำลังทหารให้ใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศด้วย ตลอดจนกำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ประกอบกับ พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีหลักการให้การกำหนดนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติเป็นไปตามพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อให้เป็นกรอบหรือทิศทางในการดำเนินการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามเพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ โดยต้องมีสาระที่ครอบคลุมถึงนโยบายภายในประเทศ นโยบายต่างประเทศ และนโยบายการทหารกับการเศรษฐกิจ และอื่น ๆ อันเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติให้สอดคล้องต้องกัน เพื่อให้กิจการของหน่วยงานของรัฐสามารถประสานกันได้อย่างใกล้ชิดเป็นผลดีต่อความมั่นคงแห่งชาติ

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เป็นแผนระยะปานกลาง ๕ ปี ที่มีสถานะเป็นแผนระดับที่ ๒ รองรับการดำเนินการในห้วงที่สองของยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ ๑) โดยนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติฉบับนี้มีความเชื่อมโยงและประสานสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และประเด็นการต่างประเทศ ตลอดจนกำหนดขอบเขตและหลักเกณฑ์พิจารณา “ประเด็นความมั่นคง” เพื่อตอบสนองตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ต้องเห็นผลสัมฤทธิ์ภายในปี ๒๕๗๐ การยกระดับขีดความสามารถในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคความมั่นคง โดยมุ่งขยายผลกรอบแนวคิดความมั่นคงแบบองค์รวม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐมีกรอบการพิจารณาและขับเคลื่อนแผนระดับที่ ๓ โดยนำเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ไปกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม หรือการดำเนินการอื่น ๆ ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การจัดทำนโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่ผ่านมา (ฉบับแรกที่มีการเผยแพร่อย่างเป็นทางการ พ.ศ. ๒๕๔๑ – ๒๕๔๔) จนถึงฉบับปัจจุบัน มีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องภายใต้สถานการณ์ เจ็อนไข และการเปลี่ยนแปลงในมิติต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ดังนั้น นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) จึงให้ความสำคัญกับการวางรากฐานความมั่นคงของประเทศ โดยเริ่มต้นจากหน่วยย่อยของสังคม คือ สถาบันครอบครัว และสถาบันการศึกษา โดยส่งเสริมการเข้ามามีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกัน โดยเฉพาะภาคประชาชน รวมถึงการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่ให้มุ่งเน้นไปที่พื้นที่ตำบลเป้าหมาย เพื่อขยายแนวคิดการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ และแผนตำบล “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยเร่งป้องกัน

และแก้ไขเฉพาะปัญหาความมั่นคงที่สำคัญจากการประเมินสถานการณ์และแนวโน้มความเสี่ยงในระยะ ๕ ปี ผ่านกระบวนการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของประเด็นความมั่นคงที่มีผลกระทบและความเสี่ยงสูง (High Risk, High Impact) จากบริบทและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศ การประเมินขีดความสามารถของประเทศเพื่อเสริมสร้างกำลังอำนาจของชาติ เพื่อกำหนดจุดยืนหรือตำแหน่งของประเทศ และเสริมสร้างแนวทางการพัฒนาศักยภาพความมั่นคงของประเทศให้สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงภัยคุกคามทุกรูปแบบได้อย่างทันที่ โดยขยายผลกรอบแนวคิดความมั่นคงแบบองค์รวมในการเชื่อมโยงมิติการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การทหาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดความมั่นคง ปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ นอกจากนี้ มีการกำหนดจุดเน้น (Focus) และแนวทางสำคัญเชิงลึก (Highlight) ของเป้าหมาย ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ให้เห็นผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรม การเติมเต็มช่องว่างของแนวทางการพัฒนาที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ตลอดจนนำเป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายที่ต้องการมุ่งเน้นในแต่ละปีผนวกเข้ากับยุทธศาสตร์การจตุรบรรพประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาสนับสนุนงบประมาณสำหรับแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติซึ่งเป็นเรื่องสำคัญที่เกี่ยวกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

### วิสัยทัศน์

“ประเทศไทยมีเสถียรภาพ ประชาชนอยู่ดีมีสุข ปลอดภัยจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ มีศักยภาพบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม และรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติอย่างยั่งยืน”

### วัตถุประสงค์

- เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการดำเนินการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามเพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ
- เพื่อถ่ายทอดยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
- เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบทิศทางการจัดทำและขับเคลื่อนแผนระดับที่ ๓ (แผนปฏิบัติการด้านต่าง ๆ แผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน แผนพัฒนาในระดับพื้นที่) ที่เกี่ยวข้องกับด้านความมั่นคงได้อย่างสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

### เป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายในภาพรวม

#### ● เป้าหมายในภาพรวม

ประเทศไทยมีความมั่นคงและมีเสถียรภาพมากขึ้น ประชาชนดำรงชีวิตโดยปกติสุข รวมทั้งมีการพัฒนาศักยภาพบริหารจัดการ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแบบองค์รวมและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ

#### ● ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายในภาพรวม

ความสำเร็จของการบรรลุค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแต่ละตัวชี้วัดย่อยของ ๑๗ นโยบายและแผนความมั่นคง ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)



นอกจากนี้ กรอบแนวคิดยังคงน้อมนำแนวพระราชดำริ หลักการทรงงาน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และพระราชปณิธาน ของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว “การสืบสาน รักษา และต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป” การพัฒนาที่ยั่งยืน การบูรณาการเพื่อส่งเสริมความร่วมมือของทุกภาคส่วน การบริหารจัดการความเสี่ยงและการสร้างความสามารถ ในการกลับคืนสู่สภาพเดิม หรือ “ล้มแล้ว ลุกไว” ตลอดจนขยายผลความมั่นคงแบบองค์รวม

### **ภาพรวมสถานะแวดล้อมด้านความมั่นคง**

ในห้วง ๕ ปีข้างหน้า ประเทศไทยยังคงต้องเผชิญความเสี่ยงหลายประการที่มีความเชื่อมโยงระหว่างกัน ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในหลายระดับ โดยภัยคุกคามและปัญหาความมั่นคงมีความซับซ้อน และเชื่อมโยงกับมิติต่าง ๆ ทั้งการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การทหาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนบริบทและแนวโน้มมิติความมั่นคงจะเป็นการผสมผสานระหว่าง ภัยคุกคามรูปแบบเก่าและภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่เรียกว่า “ภัยคุกคามแบบผสมผสาน” ส่งผลให้ต้องพิจารณา ทั้งในเชิงมุมมองผลกระทบภายนอกที่ส่งผลต่อไทย และมุมมองสถานการณ์ภายในประเทศที่ส่งผลต่อภายนอก แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ได้แก่ ๑) **ระดับโลก** กลุ่มประเทศมหาอำนาจ การรวมกลุ่มระหว่างประเทศ ยังคงเป็นปัจจัยหลัก ที่ส่งผลต่อบริบทความมั่นคงในระดับโลก ซึ่งประเทศไทยจำเป็นต้องมีการเตรียมพร้อมรับมือวิกฤตการณ์ ความมั่นคง เพื่อลดความเสี่ยงต่อความมั่นคงแห่งชาติและคุณภาพชีวิตของคนในชาติ โดยมีแนวโน้มการแข่งขัน ระหว่างประเทศที่สำคัญจากการสะสมอาวุธและการแพร่ขยายอาวุธ รวมทั้งการแสวงประโยชน์จากความก้าวหน้า ทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม ๒) **ระดับภูมิภาค** พื้นที่ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ถือเป็นยุทธศาสตร์สำคัญ เนื่องจากเป็นเส้นทางคมนาคมและแหล่งทรัพยากรพลังงานที่สำคัญ ส่งผลให้มีแนวโน้มการแข่งขันและ ขยายอิทธิพลเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างประเทศมหาอำนาจและขั้วอำนาจต่าง ๆ โดยเฉพาะกรณีพิพาทในทะเลจีนใต้ และอนุภูมิภาคหมู่เกาะ และ ๓) **ระดับประเทศ** ความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ สถานการณ์ภายในประเทศต่าง ๆ อาทิ ปัญหาทางด้านการเมือง ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้าย ถิ่นฐานแบบไม่ปกติ ยาเสพติด การทุจริตคอร์รัปชัน สาธารณภัย ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ตลอดจนปัญหาความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญในการพิจารณา ฉากทัศน์ของบริบทความมั่นคงในระดับประเทศ

**นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)** มีทั้งสิ้น ๑๗ นโยบาย และแผนความมั่นคง แบ่งออกเป็น ๒ หมวด ดังนี้

**๑. หมวดประเด็นความมั่นคง** เป็นประเด็นภัยคุกคามที่มีผลกระทบและแนวโน้มความเสี่ยงสูง ต่อความมั่นคงแห่งชาติและผลประโยชน์แห่งชาติ รวม ๑๓ นโยบายและแผนความมั่นคง ดังนี้

**นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑ การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ** มุ่งเน้น ให้สังคมไทยอยู่ร่วมกันอย่างสันติและเคารพในความแตกต่างหลากหลายบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชนและพร้อมธำรงรักษา ไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ ผ่านการส่งเสริม

การเรียนรู้ จัดทำหรือพัฒนาหลักสูตรและเผยแพร่ชุดข้อมูลความรู้เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ตลอดจนส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของคนในชาติอย่างสันติ และเคารพในความแตกต่างหลากหลายบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน และให้ความสำคัญกับทุกศาสนา ผู้ที่มีหลักความเชื่อต่าง ๆ และผู้ที่ไม่นับถือศาสนา (กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

**นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๒ การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ** มุ่งเน้นการปกป้อง รักษา และแก้ไขปัญหาที่กระทบต่ออธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ ทั้งทางบก ทางทะเล และทางอากาศ รวมทั้งการพัฒนาขีดความสามารถเชิงยุทธศาสตร์ของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องเพื่อการป้องกันประเทศในอนาคต ผ่านการเตรียมกำลังเชิงยุทธศาสตร์ และพัฒนา กองทัพและหน่วยงานความมั่นคงไปสู่ความทันสมัย โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมเพื่อให้สามารถรองรับปฏิบัติการทางไซเบอร์และอวกาศ (กระทรวงกลาโหม เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

**นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๓ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน** มุ่งเน้นให้พื้นที่ชายแดนและประชาชนในพื้นที่ที่มีการพัฒนา มีความมั่นคง ปลอดภัย มีศักยภาพในการป้องกัน และแก้ไขภัยคุกคามทุกรูปแบบ มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของมนุษย์อย่างสมดุล อีกทั้งยังเป็นพื้นที่แห่งความร่วมมือและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศรอบบ้าน ทั้งในด้านการร่วมกันป้องกันภัยคุกคามและปัญหาความมั่นคง การแก้ไขปัญหาค้ำจุน รวมถึงการสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจร่วมกันอย่างยั่งยืน โดยสร้างสภาพแวดล้อมในพื้นที่ชายแดนให้มีความปลอดภัยและมีศักยภาพในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคาม ยกระดับและพัฒนาจุดผ่านแดนให้มีประสิทธิภาพในการป้องกันภัยคุกคาม และเชื่อมโยงเศรษฐกิจ การค้า และการสัญจรข้ามแดน ตลอดจนสามารถแก้ไขปัญหาเขตแดนระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้านให้เกิดความสมดุลระหว่างผลประโยชน์แห่งชาติและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (กระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

**นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๔ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล** มุ่งเน้นการเสริมสร้างความมั่นคงทางทะเลแบบองค์รวมให้ป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามทางทะเลที่สำคัญ อย่างต่อเนื่อง และความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ โดยคำนึงถึงการรักษาความมั่นคงทางทะเล และผลประโยชน์ของชาติทางทะเลให้มีความสมดุลและยั่งยืน และการบริหารจัดการองค์ความรู้ทางทะเล ที่มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการดำเนินการด้านความมั่นคงทางทะเล เสริมสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน อาเซียน และประเทศในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก รวมถึงการใช้ประโยชน์จากทะเลอย่างสมดุลและยั่งยืนเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจสีน้ำเงิน โดยเฉพาะการท่องเที่ยว การประมง การพาณิชย์นาวี และการขุดเจาะหรือสำรวจแหล่งพลังงานใต้ทะเล การบริหารจัดการองค์ความรู้ทางทะเล และการสร้างความตระหนักรู้ความสำคัญของทะเล (ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

**นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๕ การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด** มุ่งเน้นการลดการก่อเหตุรุนแรงและความสูญเสีย การพัฒนาทางเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและศักยภาพของพื้นที่ รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเสริมสร้างความปลอดภัยและจัดเงื่อนไขความรุนแรง ผ่านการเสริมสร้างความสามารถในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน สร้างความเข้มแข็งของชุมชนและหมู่บ้าน โดยขับเคลื่อนผ่านกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บนพื้นฐานของความจริงใจ สมัคใจ และให้เกียรติ เพื่อเป็นทางออกของความขัดแย้งตามแนวทางสันติวิธี ผ่านการพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานสำคัญ คุณภาพการศึกษา และการบริหารจัดการของภาครัฐ (สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

**นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๖ การบริหารจัดการผู้พลหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ** มุ่งเน้นการบริหารจัดการผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิบุคคล แรงงานต่างด้าว กลุ่มที่มีความเปราะบางต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ รวมถึงผู้ได้รับการคุ้มครองหรืออยู่ระหว่างคัดกรองสถานะที่ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอันเป็นภูมิลำเนาได้ ให้มีความสมดุลระหว่างมิติความมั่นคง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และหลักสิทธิมนุษยชน โดยเร่งดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับสถิติผู้พลหนีเข้าเมืองในกลุ่มที่มีปัญหาสถานะและสิทธิบุคคล การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบและจับกุมแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ผู้ประกอบการ รวมถึงผู้จัดหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย การบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และประเทศต้นทางในการเร่งรัดกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหากลุ่มผู้ติดตามแรงงานต่างด้าว (กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

**นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๗ การป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์** มุ่งเน้นการยกระดับสถานะและเพิ่มขีดสมรรถนะของประเทศไทยในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นรูปธรรมให้ได้รับการยอมรับจากสากล โดยดำเนินการเร่งรัดการบริหารจัดการคดีค้ามนุษย์ โดยใช้กลไกการขับเคลื่อนและบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหาระบบบังคับและการค้ามนุษย์ของแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าว ตลอดจนเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และพัฒนาศักยภาพให้แก่คณะสหวิชาชีพ เจ้าหน้าที่รัฐ และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีค้ามนุษย์ (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

**นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๘ การป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด** มุ่งเน้นการป้องกันประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด การสกัดกั้นและปราบปรามขบวนการการค้ายาเสพติด ตลอดจนการบำบัด รักษา และฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดให้เกิดการยอมรับจากสังคม โดยเสริมสร้างความเข้มแข็งในระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว ชุมชน สร้างภูมิคุ้มกันระดับบุคคล ด้วยการเสริมสร้างทัศนคติ และความรู้เท่าทันยาเสพติดทั้งการเสพและการค้า เสริมสร้างและยกระดับความร่วมมือด้านยาเสพติด ทั้งการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดฟื้นฟูร่วมกับองค์การระหว่างประเทศ ตลอดจนสกัดกั้นการลักลอบลำเลียงปราบปรามผู้ค้ายาเสพติดและเครือข่ายการค้ายาเสพติดในประเทศและอาชญากรรมข้ามชาติ รวมถึงพัฒนาเทคโนโลยีและฐานข้อมูล เพื่อใช้ประโยชน์ในการเฝ้าระวังการใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ในการลักลอบจำหน่ายยาเสพติด

นอกจากนี้ ยังมุ่งเสริมสร้างโอกาสและทางเลือกของผู้เสียเสาเสพติด ภายหลังจากเข้ารับการรักษาบำบัดให้สามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข มีศักดิ์ศรีบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน สามารถพัฒนาศักยภาพมนุษย์และไม่ถูกตีตราหรือเลือกปฏิบัติ (กระทรวงยุติธรรม โดย สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

**นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๙ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย** มุ่งเน้นการยกระดับการจัดการความเสี่ยงสาธารณภัยที่สำคัญอันเกิดจากภัยธรรมชาติ และภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ และ/หรือ เป็นภัยซ้ำซ้อน ให้สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้รวดเร็ว ทันท่วงที และยั่งยืน โดยเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ การรับรู้และตระหนักรู้ถึงการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่ต้องให้กับทุกภาคส่วน เพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนระหว่างประเทศ ในการจัดการความเสี่ยงสาธารณภัย และประสานความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม โดยมุ่งจัดการสาธารณภัยให้มีมาตรฐานตามหลักสากล ด้วยการเสริมสร้างการจัดการในภาวะฉุกเฉินแบบบูรณาการให้เป็นไปตามมาตรฐานในการปฏิบัติในภาวะฉุกเฉิน ตลอดจนกำหนดแนวทางการปฏิบัติร่วมของศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน และเสริมสร้างระบบการบริหารจัดการเกี่ยวกับการบรรเทาทุกข์และการช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็ว ทัวถึง และเป็นธรรม (กระทรวงมหาดไทย โดย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

**นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๐ การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์** มุ่งเน้นให้ประเทศไทยสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์ ยกระดับมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และลดการก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์ โดยพัฒนาระบบการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ให้สอดคล้องมาตรฐานสากล สามารถแก้ไขเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ต่อโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนพัฒนากลไก มาตรการ และแนวทางในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางไซเบอร์ รวมถึงพัฒนาการสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางไซเบอร์ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (สำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

**นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๑ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย** มุ่งเน้นให้ประเทศไทยมีภูมิคุ้มกันในการรับมือกับภัยก่อการร้าย มีขีดความสามารถในการตอบโต้ต่อเหตุวิกฤติจากการก่อการร้าย และมีศักยภาพในการฟื้นตัวจากภัยก่อการร้ายให้กลับสู่ภาวะปกติ โดยแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและข่าวกรองด้านการก่อการร้าย ทั้งภายในและต่างประเทศ ปกป้องโครงสร้างพื้นฐานสำคัญและพื้นที่เปราะบาง มีระบบฐานข้อมูลและเชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการร้าย ตลอดจนสร้างความตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและภาคประชาชนในการป้องกันภัยก่อการร้าย พัฒนากลไกการรับมือขณะเกิดเหตุและระบบการแจ้งเตือน การสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ต่อเหตุวิกฤติจากการก่อการร้าย เพื่อสร้างความรับรู้ ความเข้าใจ เสริมสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชน ท้องถิ่น สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษา (สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

**นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๒ การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ** มุ่งเน้นให้ประเทศไทยสามารถรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติ มีบทบาทนำในประชาคมการเมือง

และความมั่นคงอาเซียน รวมทั้งรักษาผลประโยชน์แห่งชาติในอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง และความสัมพันธ์อันดีกับประเทศรอบบ้าน โดยรักษาผลประโยชน์แห่งชาติเป็นที่ตั้ง มีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มประเทศเป้าหมายอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศสำคัญทางยุทธศาสตร์ โดยทบทวนและกำหนดแนวทางท่าทีและความร่วมมือของไทยต่อประเทศมหาอำนาจหรือกลุ่มประเทศที่มีบทบาทสำคัญทางยุทธศาสตร์ เพื่อให้ไทยสามารถประมาณการความเปลี่ยนแปลงและปรับเปลี่ยนแนวทางการรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศของไทยได้ทันท่วงที และเสริมสร้างบทบาทนำของไทยในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน เพื่อรักษาผลประโยชน์แห่งชาติและผลประโยชน์ร่วมกันของภูมิภาค โดยผลักดันความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามระดับภูมิภาค อาทิ ประเด็นการต่อต้านยาเสพติดและสินค้าผิดกฎหมาย ประเด็นหมอกควันข้ามแดน และประเด็นภัยคุกคามทางไซเบอร์ (กระทรวงการต่างประเทศ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

**นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๓ การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่** มุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมและการเพิ่มขีดความสามารถการบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่ รวมทั้งการพัฒนานวัตกรรมและการบริหารจัดการทรัพยากรด้านการแพทย์รองรับภาวะวิกฤติ โดยพัฒนาศักยภาพและดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ รวมถึงแผนเผชิญเหตุและการบริหารจัดการด้านสาธารณสุขฉุกเฉิน โดยมีการฝึกซ้อมเพื่อบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยส่งเสริมให้ประเทศมีความมั่นคงทางยาและเวชภัณฑ์ สามารถผลิตยาและเวชภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์และสาธารณสุขได้ทั้งห่วงโซ่อุปทาน (กระทรวงสาธารณสุข เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

**๒. หมวดประเด็นศักยภาพความมั่นคง** เป็นประเด็นเสริมสร้างศักยภาพและพัฒนาขีดความสามารถของประเทศในการป้องกันและแก้ไขประเด็นความมั่นคงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวม ๔ นโยบายและแผนความมั่นคง ดังนี้

**นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๔ การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ** มุ่งเน้นให้พัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อม เพื่อป้องกันและตอบสนองต่อภัยคุกคาม รวมทั้งบูรณาการทรัพยากรของประเทศเพื่อใช้ในการเผชิญกับวิกฤตการณ์ระดับชาติ โดยทบทวนและพัฒนากลไกการบริหารจัดการ ทั้งในระดับนโยบาย ระดับอำนาจการ และระดับปฏิบัติ ให้สามารถปฏิบัติภารกิจร่วมกันได้อย่างประสานสอดคล้องเมื่อประเทศเผชิญกับปัญหาภัยคุกคาม หรือเข้าสู่ภาวะวิกฤติระดับชาติ ส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศในระดับทวิภาคีและพหุภาคี เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการวิจัยและพัฒนาร่วมกัน พร้อมทั้งพัฒนาประสิทธิภาพกลไกการบริหารจัดการ ระบบการแจ้งเตือนและการสั่งการ ตลอดจนประสานงานระหว่างหน่วยงานและผู้ปฏิบัติภารกิจเมื่อเข้าสู่ภาวะวิกฤติระดับชาติ (สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

**นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๕ การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ** มุ่งเน้นการยกระดับระบบงานข่าวกรองแห่งชาติในการเฝ้าระวัง ประเมิน ตอบสนอง และแจ้งเตือน ต่อสถานการณ์ด้านความมั่นคงเชิงยุทธศาสตร์ในระยะยาว พร้อมทั้งขยายเครือข่ายเฝ้าระวังเพื่อสนับสนุนงานข่าวกรอง และการวางระบบ



งานข่าวกรองเพื่อป้องกันภัยคุกคามที่สำคัญ โดยพัฒนาขีดความสามารถในการรวบรวมและประเมินสถานการณ์ด้านการข่าว พัฒนาและขยายเครือข่ายด้านการข่าว รวมถึงพัฒนาศักยภาพ เสริมสร้างองค์ความรู้บุคลากร เพื่อใช้ในการประเมินสถานการณ์ด้านการข่าวในระยะยาว (สำนักข่าวกรองแห่งชาติ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

**นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๖ การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง** มุ่งเน้นการจัดทำ และเชื่อมโยงบัญชีข้อมูลด้านความมั่นคงขนาดใหญ่เชิงดิจิทัลให้สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย ในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ โดยบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง เพื่อประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย ตลอดจนกำหนดโจทย์ประเด็นความมั่นคงและประเด็นศักยภาพ ความมั่นคง ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เพื่อใช้เป็นประเด็น สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และพัฒนากลไกการบริหารจัดการการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง ผ่านการจัดทำแผนหรือแนวทางการขับเคลื่อนการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง และสร้างความร่วมมือ หรือความตกลงสำหรับการเชื่อมโยง แลกเปลี่ยน และแบ่งปันข้อมูลภายในแพลตฟอร์มด้านความมั่นคงตามหน้าที่อำนาจ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

**นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗ การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่** มุ่งเน้นการป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงในพื้นที่เป้าหมายระดับตำบลเพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยขยายแนวคิด การพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ และแผนตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ให้เป็นรูปธรรม โดยพัฒนา คุณภาพชีวิตและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันด้านความมั่นคงเชิงพื้นที่ให้แก่ประชาชน ด้วยการนำนโยบายและแผน ความมั่นคงต่าง ๆ รวมถึงประเด็นความมั่นคงในระดับพื้นที่ที่สำคัญ อาทิ ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ปัญหาการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับสัตว์ในพื้นที่ ความขัดแย้งทางพลังงาน อาหาร และน้ำ ไปใช้กำหนดทิศทางเพื่อแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องกับบริบทภัยความมั่นคงในพื้นที่ ตลอดจนพัฒนาศักยภาพ บุคลากรผู้ปฏิบัติงานความมั่นคงในระดับพื้นที่ และเครือข่ายการเสริมสร้างความมั่นคงเชิงรุกในระดับพื้นที่ ทั้งภาครัฐและนอกภาครัฐให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ประสานการดำเนินการ และสะท้อนความต้องการจากระดับพื้นที่ สู่ระดับนโยบายอย่างมีประสิทธิภาพ (กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

#### **แนวทางการขับเคลื่อน ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล**

การบูรณาการเพื่อส่งเสริมความร่วมมือของทุกภาคส่วนตามแนวทางบูรณาการการทำงาน ของหน่วยงานภาครัฐให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (Whole-of-Government Approach) และแนวทางบูรณาการ การทำงานที่ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วม (Whole-of-Society Approach) เพื่อเสริมสร้างความมั่นคง แบบองค์รวม จึงกำหนดให้มีการบูรณาการทั้งในเชิงโครงสร้างและกลไก การถ่ายทอดเป้าหมายและตัวชี้วัด ลงสู่ระดับหน่วยงาน เพื่อเชื่อมโยงให้การดำเนินการมีทิศทางเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ร่วมกัน รวมทั้ง ให้มีหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อนที่ชัดเจน โดยกลไกการบริหารจัดการมีความสำคัญ ในการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ซึ่งสภาความมั่นคงแห่งชาติ ถือเป็นกลไกสูงสุดในการกำกับและติดตามการดำเนินการในภาพรวม รวมทั้ง

มีกลไกแผนงานยุทธศาสตร์ความมั่นคงเป็นกลไกหลักสำคัญเพื่อผลักดันการขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมายตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship: XYZ) แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

**๑. ระดับนโยบาย** กำหนดทิศทางการขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) มีสถานะแผนระดับที่ ๒ ไปในคราวเดียวกันกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง คือ **คณะกรรมการบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง**

**๒. ระดับส่วนกลาง** อำนวยการ ประสานงาน และกำกับเป้าหมายและตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) โดยดำเนินการไปในคราวเดียวกันกับการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง เพื่อรายงานต่อคณะกรรมการบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และสภาความมั่นคงแห่งชาติ ตามลำดับ คือ **คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ** ประกอบด้วย ๕ คณะย่อย ดังนี้

๒.๑ **คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการรักษาความสงบภายในประเทศ** (เลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นประธาน)

๒.๒ **คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง** (เลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นประธาน)

๒.๓ **คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ** (ปลัดกระทรวงกลาโหม เป็นประธาน)

๒.๔ **คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ** (ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ เป็นประธาน)

๒.๕ **คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม** (เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นประธาน)

**๓. ระดับพื้นที่** ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนที่เกี่ยวข้องกับกลไกการบริหารแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ โดยมีหน่วยงาน/กลไกที่รับผิดชอบ ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) และคณะกรรมการจัดทำแผนงานด้านความมั่นคงจังหวัด

หน่วยงานเจ้าภาพบูรณาการขับเคลื่อนจำเป็นต้องติดตามและประเมินผลในขั้นต้น ทั้งรอบ ๖ เดือน และรายปี ตามที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามแผน/ภารกิจ ๑๗ นโยบายและแผนความมั่นคง โดยมีกลไกการบริหารจัดการ ทั้งในระดับนโยบาย ระดับส่วนกลาง และระดับพื้นที่ เร่งรัดติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อเสนอสภาความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อกำกับและติดตามการดำเนินการในภาพรวม หรือพิจารณาทบทวน ปรับปรุง และพัฒนากระบวนการดำเนินงานให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป

ปัจจัยแห่งความสำเร็จขึ้นอยู่กับการณ์ที่รัฐบาลให้ความสำคัญและสนับสนุนการดำเนินการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกระดับรับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการและขับเคลื่อน การถ่ายทอดเป้าหมายและตัวชี้วัดไปสู่การจัดทำแผนระดับที่ ๓ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความพร้อมด้านทรัพยากรสามารถปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการตามภารกิจที่รับผิดชอบให้สอดคล้องกับแนวทางที่กำหนด การพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานของรัฐ การบูรณาการการทำงานของทุกภาคส่วน ตลอดจนการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

---



# ส่วนที่ ๑

ความสำคัญและสถานะ  
ของนโยบายและแผนระดับชาติ  
ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ  
(พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)



## ๑. ความนำ

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เป็นแผนระดับที่ ๒ โดยมีกรอบระยะเวลาดำเนินการ ๕ ปี ครอบคลุมปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ รองรับการถ่ายทอดแผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และเชื่อมโยงให้มีการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติผ่านแผนระดับที่ ๓ เพื่อให้เป็นกรอบทิศทางในการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามเพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ และรักษาผลประโยชน์แห่งชาติอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของประเทศ ซึ่งนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติฉบับนี้ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนกรอบแนวคิดความมั่นคงแบบองค์รวม มุ่งเน้นการกำหนดนโยบายและแผนการขับเคลื่อนงานด้านความมั่นคงให้สอดคล้องในทิศทางเดียวกัน โดยมีได้จำกัดเฉพาะความมั่นคงของรัฐ แต่ให้หมายรวมถึงความมั่นคงของมนุษย์ และความมั่นคงระหว่างประเทศ จึงจำเป็นต้องมีกรอบทิศทางให้สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงภัยคุกคามสำคัญที่จำเป็นต้องเร่งป้องกันและแก้ไขได้อย่างทันท่วงที โดยใช้กระบวนการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้ประเทศมีเสถียรภาพ ประชาชนอยู่ดีมีสุข และมีศักยภาพบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม และรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติอย่างยั่งยืน

## ๒. ผลการดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติในห้วงที่ผ่านมา

การขับเคลื่อนภารกิจความมั่นคงของประเทศเป็นการดำเนินการภายใต้แผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง โดยมีแผนระดับที่ ๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ เป็นกรอบแนวทางหลักที่ขับเคลื่อนไปในคราวเดียวกัน ทำให้ผลการดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติในห้วงที่ผ่านมา มีความเชื่อมโยงกับการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง โดยมีผลสัมฤทธิ์และข้อจำกัด ดังนี้

**๒.๑ ผลสัมฤทธิ์** ในภาพรวมพบว่าสถานการณ์ปัญหาความมั่นคงคลี่คลายไปในทิศทางที่ดีขึ้น โดยหน่วยงานของรัฐร่วมกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้ขับเคลื่อนการดำเนินการให้สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๖๕) ซึ่งผลสัมฤทธิ์การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงพิจารณาได้จากประเด็นความมั่นคงที่สะท้อนการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๖๕) ดังนี้

**๒.๑.๑ การป้องกันและแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้** เหตุการณ์ความรุนแรงมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าปี ๒๕๖๔ จะมีเหตุการณ์ความรุนแรงเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๓ แต่ยังคงอยู่ในเป้าหมายโดยเฉลี่ย คือ ลดลงร้อยละ ๒๐ ต่อปี เมื่อเทียบกับปีฐาน ๒๕๖๑ สถิติการเสียชีวิตมีจำนวน ๔๐ คน ลดลงจากปี ๒๕๖๓ (๖๖ คน) คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๔๒ ดังนั้นการรักษาความปลอดภัยจึงยังคงเป็นแนวทางหลักที่ต้องให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม การดำเนินการระยะต่อไปจำเป็นต้องมุ่งเน้นแนวทางการสร้างความเชื่อมั่นและลดความหวาดระแวง รวมถึงเร่งฟื้นฟูเศรษฐกิจ และส่งเสริมศักยภาพพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ อันจะเป็นรากฐานที่ทำให้พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม

**๒.๑.๒ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน** มีความมั่นคง ปลอดภัย และสามารถพัฒนาระบบสัญจรข้ามแดน และการจัดการพื้นที่ชายแดนเพื่อรองรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยมีการพิจารณาการเปิด - ระวัง หรือปิดจุดผ่านแดนประเภทต่าง ๆ การพัฒนาระบบการแจ้งเตือนภัยความมั่นคงและจัดระเบียบพื้นที่ที่มีเงื่อนไขของปัญหาความมั่นคง การเพิ่มประสิทธิภาพบริการออกบัตรผ่านแดนด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Border Pass) ซึ่งใช้เพียงบัตรประชาชนหรือเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก ให้สามารถจัดทำหนังสือผ่านแดนชั่วคราวได้อย่างรวดเร็ว การพัฒนาด่านเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อเพิ่มมูลค่าการลงทุน ตลอดจนการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรเพื่อตรวจสอบ ป้องกัน ฝักระวังการนำเข้าส่งออก และนำผ่านสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำให้มีคุณภาพมาตรฐานผ่านจุดผ่านแดน

**๒.๑.๓ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล** สามารถปกป้อง รักษา และแสวงหาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลได้อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยมีการจัดตั้งและพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ตามพระราชบัญญัติการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล พ.ศ. ๒๕๖๒ การกำหนดและปรับปรุงพื้นที่เขตการปกครองของจังหวัดทางทะเล การอนุวัติกฎหมายตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. ๑๙๘๒ ตลอดจนการเสริมสร้างองค์ความรู้ทางทะเล และศึกษารูปแบบการจัดตั้งองค์กรจัดการความรู้ทางทะเล

**๒.๑.๔ การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมือง** มีการขับเคลื่อนผ่านกลไกการหารือเพื่อแก้ไขปัญหาผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมา การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองกรณีกลุ่มผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล การจัดทำหลักเกณฑ์สถานะและสิทธิของบุคคลที่เข้ามาและอาศัยอยู่มานาน รวมถึงในปี ๒๕๖๔ จำนวนแรงงานต่างด้าวและแรงงานไทยที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายและมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๗๗ ของแรงงานทั้งหมด

**๒.๑.๕ การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด** มีแนวโน้มในระดับที่ดีขึ้นจากการยึดและอายัดทรัพย์สินเครือข่ายยาเสพติดรายสำคัญ การสร้างพื้นที่ปลอดภัยจากยาเสพติดให้มีศักยภาพในการลดอุปสงค์ยาเสพติด โดยในปี ๒๕๖๔ เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ ๙๐.๔๙ ของเป้าหมายในพื้นที่ที่มีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ผู้ป่วยยาเสพติดที่เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาได้รับการดูแลอย่างมีคุณภาพอย่างต่อเนื่องจนถึงการติดตาม (Retention Rate) นอกจากนี้ ได้มีการตราประมวลกฎหมายยาเสพติด เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งกำหนดให้มีระบบอนุญาตเพื่อให้การควบคุมและการใช้ประโยชน์ยาเสพติดในทางการแพทย์ วิทยาศาสตร์ และอุตสาหกรรม พร้อมทั้งป้องกันการแพร่กระจายยาเสพติดและการใช้ยาเสพติดในทางที่ไม่ถูกต้องอันจะนำไปสู่การเสพติดยาเสพติด ซึ่งเป็นการบั่นทอนสุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแพร่กระจายยาเสพติดเข้าสู่กลุ่มเยาวชน ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ

**๒.๑.๖ การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ** ได้มีการตราพระราชบัญญัติข่าวกรองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อเสริมสร้างสภาวะแวดล้อมให้เอื้อต่อการปฏิบัติการข่าวกรองของชาติ เพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และทำให้ภารกิจของรัฐด้านกิจการการข่าวกรองมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สามารถรองรับสถานการณ์ภัยคุกคามความมั่นคงทุกรูปแบบได้อย่างเหมาะสมและทันท่วงที เพื่อรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์แห่งชาติ นอกจากนี้ หน่วยงานด้านข่าวกรองและประชาคมข่าวกรอง ได้ขยายความเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลด้านการข่าว

ในประชาคมข่าวกรอง ระหว่าง ๔ หน่วยงาน ได้แก่ ๑) สำนักข่าว กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ๒) ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทย ๓) กองบัญชาการตำรวจสันติบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และ ๔) หน่วยข่าวกรองทางทหาร กองทัพบก

**๒.๒ ข้อจำกัด** การขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติในระยะที่ผ่านมา มีข้อจำกัดสำคัญที่ส่งผลต่อการบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายในภาพรวม ๔ ประการ ดังนี้

**๒.๒.๑ การแปลงนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ** พบปัญหาและข้อจำกัดที่เกิดจากหลายปัจจัย ประกอบด้วย ๑) การรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับความเชื่อมโยงและความประสานสอดคล้องของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติภายใต้ระบบยุทธศาสตร์ชาติ ๒) กรอบทิศทางและแนวทางการขับเคลื่อนมีความคล้ายคลึงกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และประเด็นการต่างประเทศ ๓) การบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๔) หน่วยปฏิบัติมีความรู้ความเข้าใจเฉพาะเป้าหมายตามภารกิจที่รับผิดชอบแต่ยังไม่สามารถเชื่อมโยงไปยังเป้าหมายร่วมให้สามารถสะท้อนความมั่นคงแบบองค์รวมของประเทศได้ ๕) ความไม่ชัดเจนของเป้าหมายและตัวชี้วัดในการวัดผลเชิงค่าเป้าหมายรายปีและผลสัมฤทธิ์ ๕ ปี จึงทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่สามารถถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติผ่านแผนระดับที่ ๓ โดยเฉพาะความเชื่อมโยงแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่องตามกรอบทิศทางที่กำหนดไว้ รวมทั้งการจัดทำแผนงานโครงการ และงบประมาณไม่สะท้อนตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship: XYZ) ๖) การกำหนดกลยุทธ์บางประเด็นความมั่นคงมุ่งเน้นเฉพาะการป้องกันและแก้ไขปัญหาผ่านการบริหารจัดการของหน่วยงานส่วนกลางเท่านั้น แต่ยังไม่ลงไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ และ ๗) การใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงข้อมูลด้านความมั่นคงระหว่างหน่วยงานยังมีอย่างจำกัดอันเกิดจากยังไม่มีระบบนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการประมวลผลการดำเนินการ

**๒.๒.๒ การกำหนดขอบเขตและจัดลำดับความสำคัญประเด็นความมั่นคง** ปัจจุบันภัยคุกคามมีความซับซ้อนและเชื่อมโยงกับมิติต่าง ๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้ประเด็นความมั่นคงมีความเชื่อมโยงกับมิติการพัฒนา ส่งผลให้การดำเนินการมีความซ้ำซ้อนในการชี้ชัดเพื่อตีความขอบเขตประเด็นความมั่นคงกับมิติการพัฒนาให้เป็นระบบ ประกอบกับการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติที่ผ่านมายังไม่มีแนวทางการจัดลำดับความสำคัญของภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงตามหลักวิชาการอย่างชัดเจน รวมถึงบริบทความมั่นคงมีแนวโน้มเข้าสู่ภาวะ VUCA ที่มีความผันผวน (Volatility) ความไม่แน่นอน (Uncertainty) ความซับซ้อน (Complexity) และความคลุมเครือ (Ambiguity) ที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น จึงทำให้มีความจำเป็นในการกำหนดทิศทางขับเคลื่อนประเด็นที่มีความสำคัญเร่งด่วน และให้ความสำคัญกับการวัดผลเชิงผลสัมฤทธิ์ที่ใช้เครื่องมือตามหลักวิชาการ รวมทั้งการอ้างอิงข้อมูลเชิงสถิติและหลักฐานเชิงประจักษ์ เพื่อให้สามารถระบุแนวโน้มและผลกระทบได้อย่างชัดเจน

**๒.๒.๓ บทบาทของหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน** พบปัญหาความไม่ชัดเจนของบทบาทและความรับผิดชอบของหน่วยงานเจ้าภาพฯ ในการขับเคลื่อนทิศทางให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดและมองเป้าหมายไปในทิศทางในภาพรวมให้เป็นระบบเดียวกัน รวมถึงการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผล

ยังไม่สามารถผลักดันให้หน่วยงานเจ้าภาพฯ สามารถบูรณาการขับเคลื่อนในแต่ละประเด็นที่รับผิดชอบ และสรุปผลการดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ในปัจจัยแห่งความสำเร็จ โดยหน่วยงานเจ้าภาพฯ ทำหน้าที่ได้เพียงจัดการประชุมปรึกษาหารือระหว่างหน่วยงาน เพื่อประสานภารกิจและบูรณาการการทำงานที่คาบเกี่ยวกัน

**๒.๒.๔ ผลสืบเนื่องจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด-19** ได้ส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงทั่วโลก และนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงฉากทัศน์ของการป้องกันและแก้ไขปัญหาค่าความมั่นคงที่เชื่อมโยงกับการเผชิญภัยคุกคามในรูปแบบผสมผสานมากขึ้น ประเทศไทยจำเป็นต้องรับมือและแก้ไขวิกฤตการณ์ดังกล่าวที่ส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของประชาชนและการบริหารจัดการภาครัฐ ทำให้การขับเคลื่อนการดำเนินงาน ในภาพรวมที่ผ่านมาจำเป็นต้องทุ่มเททรัพยากรและสรรพกำลังในการแก้ไขวิกฤตการณ์ดังกล่าวโดยเร็ว ซึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อเป้าหมายการดำเนินงานประเด็นความมั่นคงอื่น ๆ ที่กำหนดไว้ในนโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕) ทำให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบงานด้านความมั่นคง จำเป็นต้องทบทวน ปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานให้สอดคล้องกับพลวัตการเปลี่ยนแปลงของบริบทความมั่นคง รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการพลิกฟื้นจากวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ภายใต้การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

### **๓. การกำหนดผลประโยชน์แห่งชาติและความมั่นคงแห่งชาติ**

#### **๓.๑ ผลประโยชน์แห่งชาติ**

เป้าหมายสูงสุดของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ให้ความสำคัญกับการรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติที่กำหนดไว้แล้วในยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) อันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติและประชาชน จากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคม และการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก อย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี

#### **๓.๒ ความมั่นคงแห่งชาติ**

##### **๓.๒.๑ นิยาม “ความมั่นคงแห่งชาติ”**

**พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙** บัญญัติว่า ภาวะที่ประเทศปลอดภัย ภัยคุกคามต่อเอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขต สถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ ความปลอดภัยของประชาชน การดำรงชีวิตโดยปกติสุขของประชาชน หรือที่กระทบต่อผลประโยชน์แห่งชาติหรือการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งความพร้อมของประเทศที่จะเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ อันเกิดจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ให้ความสำคัญกับการมีความมั่นคงปลอดภัย จากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือน และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติทางการทหาร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง

### ๓.๒.๒ หลักเกณฑ์การพิจารณาขอบเขต “ความมั่นคงแห่งชาติ”

- ๑) ปัญหาหรือสถานการณ์ที่มีความรุนแรงส่งผลกระทบต่อการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ
- ๒) ปัญหาหรือสถานการณ์ที่มีความสลับซับซ้อน ยากต่อการแก้ไขจากหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง และมีแนวโน้มนำไปสู่วิกฤตการณ์ของประเทศ
- ๓) ปัญหาหรือสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อความสงบสุขเรียบร้อยของประชาชนในวงกว้าง
- ๔) ความจำเป็นต้องเพิ่มศักยภาพในการบูรณาการและระดมสรรพกำลังมากกว่า ๑ หน่วยงาน เพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงภัยคุกคามที่ส่งต่อความมั่นคงแห่งชาติ และเสริมสร้างโอกาสในการพัฒนาขีดความสามารถ เพื่อเสริมสร้างกำลังอำนาจของชาติ

## ๔. หลักการ สถานะ และความสำคัญ

### ๔.๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขตและเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อยของประชาชน เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ รัฐต้องจัดให้มีการทหาร การทูตและการข่าวกรองที่มีประสิทธิภาพ กำลังทหารให้ใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศด้วย ตลอดจน กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ และกรอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกัน ไปสู่เป้าหมายการพัฒนาประเทศที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบกับ พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีหลักการให้การกำหนดนโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติเป็นไปตามพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อให้เป็นกรอบ หรือทิศทางในการดำเนินการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามในการดำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งต้องมีสาระครอบคลุมถึงนโยบายภายในประเทศ นโยบายต่างประเทศ และนโยบายการทหารกับการเศรษฐกิจ และอื่น ๆ อันเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติให้สอดคล้องต้องกัน เพื่อให้กิจการของหน่วยงานของรัฐสามารถ ประสานกันได้อย่างใกล้ชิดเป็นผลดีต่อความมั่นคงของชาติ

### ๔.๒ สถานะ

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ทำหน้าที่เป็น แผนระดับที่ ๒ ระบุทิศทางและเป้าหมายความมั่นคงที่ประเทศควรให้ความสำคัญและมุ่งดำเนินการให้เห็น ผลสัมฤทธิ์ในห้วงเวลาของแผนระยะ ๕ ปี โดยถ่ายทอดแผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ให้บรรลุ



เป้าหมายในภาพรวม “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข” ควบคู่กับเชื่อมโยงและประสานสอดคล้องกับ **แผนระดับที่ ๒** ที่เกี่ยวข้องอันเป็นกลไกสำคัญในการถ่ายทอดแนวทางการขับเคลื่อนประเทศในมิติต่าง ๆ ของยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วย **แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ** ทำหน้าที่ในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่าง ๆ โดยคำนึงถึงประเด็นร่วมหรือประเด็นตัดข้ามระหว่างยุทธศาสตร์และการประสานเชื่อมโยงเป้าหมายของแต่ละแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ให้มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน ในที่นี้มุ่งเน้นความเชื่อมโยงกับประเด็นความมั่นคง และประเด็นการต่างประเทศ **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ** เป็นแผนระบุทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาที่ประเทศควรให้ความสำคัญและมุ่งดำเนินการที่คำนึงถึงพลวัตและเงื่อนไขการพัฒนาที่ประเทศเผชิญอยู่ในมิติด้านเศรษฐกิจ มิติด้านสังคมและทรัพยากรมนุษย์ มิติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมิติด้านการบริหารจัดการภาครัฐ ทั้งนี้ ประเด็นการพัฒนาสำคัญนอกเหนือจากที่ระบุในนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) จะยังคงได้รับการเน้นย้ำให้ความสำคัญและดูแลขับเคลื่อนผ่านแผนระดับที่ ๒ อื่น ๆ ที่อยู่ในระนาบเดียวกัน และร่วมกันถ่ายทอดยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติใน **แผนระดับที่ ๓** ทำหน้าที่เป็นแผนเชิงปฏิบัติที่ระบุการดำเนินงานภายใต้แผนงาน/โครงการที่มีความชัดเจนตามภารกิจของหน่วยงานของรัฐ เพื่อสนับสนุนให้แผนระดับที่ ๒ และยุทธศาสตร์ชาติบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้บนความสอดคล้องเชื่อมโยงกันของแผนทุกระดับ



การกำหนดกรอบทิศทางและการขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) มีความแตกต่างจากแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง ซึ่งเป็นแผนระยะยาว ๒๐ ปี ที่มีการกำหนดค่าเป้าหมายทุก ๕ ปี โดยให้ความสำคัญกับการกำหนดจุดเน้นและแนวทางสำคัญเชิงลึกของเป้าหมาย ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ ตลอดจนเติมเต็มช่องว่างแนวทางการพัฒนาที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง โดยเริ่มต้นจากการสังเคราะห์ วิเคราะห์แนวโน้ม พร้อมทั้งผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทความมั่นคงที่อาจเกิดขึ้น ทั้งภายในประเทศ ภูมิภาค และระดับโลก ควบคู่ไปกับสำคัญของภูมิยุทธศาสตร์ ภูมิรัฐศาสตร์ และภูมิเศรษฐศาสตร์ไทย ชี้ความสามารถของประเทศ



เพื่อเสริมสร้างกำลังอำนาจของชาติ เพื่อประเมินความท้าทายและโอกาสในการเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศ ภายใต้บริบทเงื่อนไขข้อจำกัดที่ประเทศไทยต้องเผชิญ อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เพื่อให้หน่วยงานของรัฐ มีกรอบการจัดทำแผนระดับที่ ๓ โดยนำไปหาหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ไปดำเนินการสู่การปฏิบัติได้อย่างสัมฤทธิ์ผล

### ๔.๓ ความสำคัญ

๔.๓.๑ การปรับเปลี่ยนทิศทางการวางนโยบายและแผนการขับเคลื่อนงานด้านความมั่นคง ให้เร่งป้องกันและแก้ไขเฉพาะปัญหาความมั่นคงที่สำคัญจากการประเมินสถานการณ์และแนวโน้มความเสี่ยง ในระยะ ๕ ปี จึงให้ความสำคัญกับการวางรากฐานความมั่นคงของประเทศ โดยเริ่มต้นจากหน่วยย่อยของสังคม คือ สถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษา รวมทั้งเพิ่มการประเมินขีดความสามารถของประเทศเพื่อเสริมสร้าง กำลังอำนาจของชาติในการกำหนดจุดยืนหรือตำแหน่งของประเทศ ตลอดจนเสริมสร้างแนวทางการพัฒนา ศักยภาพความมั่นคงของประเทศให้สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงภัยคุกคามทุกรูปแบบได้อย่างทันท่วงที

๔.๓.๒ การจัดลำดับความสำคัญของประเด็นความมั่นคงที่มีผลกระทบและความเสี่ยงสูง จากบริบทและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศบนพื้นฐานผลประโยชน์แห่งชาติ โดยกำหนดขอบเขต และหลักเกณฑ์พิจารณา “ประเด็นความมั่นคง” เพื่อตอบสนองค่าเป้าหมายที่ต้องเห็นผลสัมฤทธิ์ภายในปี ๒๕๗๐ โดยมีกระบวนการพิจารณา ดังนี้

๑) การประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์ภัยคุกคาม ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ ของประเทศในปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคตที่จะเกิดขึ้นในห้วงระหว่าง พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

๒) หลักการบริหารจัดการความเสี่ยง ผ่านวิธีการจัดลำดับจากผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคง ด้วยเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) โดยพิจารณาภัยคุกคามสำคัญของประเทศ และนำมาสู่การจัดลำดับ ภัยคุกคามสำคัญที่มีผลกระทบและความเสี่ยงสูงอันจำเป็นต้องเร่งดำเนินการป้องกันและแก้ไขในระยะ ๕ ปี

๓) หลักเกณฑ์การจัดเรียงลำดับนโยบายและแผนความมั่นคง ยึดโยงกับเป้าหมาย และแนวทางการดำเนินการในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ของมาตรา ๑๔ ครอบคลุมถึงนโยบายภายในประเทศ นโยบายต่างประเทศ และนโยบายการทหาร กับการเศรษฐกิจ และอื่น ๆ อันเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติให้สอดคล้องต้องกัน เพื่อให้กิจการของหน่วยงานของรัฐ สามารถประสานกันได้อย่างใกล้ชิดเป็นผลดีต่อความมั่นคงแห่งชาติ ดังนี้

| ที่ | เป้าหมายและแนวทางการดำเนินการ ในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ  | นโยบายและแผนความมั่นคง  |
|-----|---|---|
| ๑.  | การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข                 | นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑ การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ |
| ๒.  | การปกป้องและรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ โดยเรียงลำดับจากผลประโยชน์แห่งชาติที่กำหนด ไว้แล้วในยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) |   |

| ที่ | เป้าหมายและแนวทางการดำเนินการ<br>ในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ   | นโยบายและแผนความมั่นคง   |
|-----|---|--|
|     | <ul style="list-style-type: none"><li>● การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติ และประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคม</li><li>● การมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์</li><li>● ความเจริญเติบโตของชาติความเป็นธรรม และความอยู่ดีมีสุขของประชาชน</li><li>● ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติ ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อม ระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคง</li></ul> | <p><b>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๒</b><br/>การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ</p> <p><b>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๓</b><br/>การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติ พื้นที่ชายแดน</p> <p><b>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๔</b><br/>การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล</p> <p><b>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๕</b><br/>การป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้</p> <p><b>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๖</b><br/>การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมือง และผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ</p> <p><b>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๗</b><br/>การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์</p> <p><b>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๘</b><br/>การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด</p> <p><b>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๙</b><br/>การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย</p> <p><b>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๐</b><br/>การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์</p> <p><b>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๑</b><br/>การป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย</p> <p><b>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๓</b><br/>การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข และโรคติดต่ออุบัติใหม่</p> <p><b>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๒</b><br/>การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ</p> |

| ที่ | เป้าหมายและแนวทางการดำเนินการในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ    | นโยบายและแผนความมั่นคง  |
|-----|--|---|
|     | ในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี      |   |
| ๓.  | การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติและศักยภาพการป้องกันประเทศ | นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๔<br>การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติและการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ<br>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๕<br>การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ<br>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๖<br>การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง |
| ๔.  | การรักษาความมั่นคงภายในประเทศและระหว่างประเทศ                | นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗<br>การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่  |

๔.๓.๓ การยกระดับขีดความสามารถในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคความมั่นคง พร้อมทั้งพัฒนา ศักยภาพความมั่นคงของประเทศ เพื่อขยายผลกรอบแนวคิดความมั่นคงแบบองค์รวม โดยกำหนดจุดเน้น และแนวทางสำคัญเชิงลึกของเป้าหมาย ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ให้เกิดผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรมและเฉพาะเจาะจงมากขึ้น ทั้งในเชิงประสิทธิผลและประสิทธิผล ตลอดจนการจัดหมวดหมู่เพื่อประโยชน์ในการกำหนดทิศทางและวางน้ำหนัก การขับเคลื่อนตาม ๑๗ นโยบายและแผนความมั่นคง แบ่งออกเป็น ๒ หมวด ดังนี้ ๑) หมวดประเด็นความมั่นคง เป็นประเด็นภัยคุกคามที่มีผลกระทบและแนวโน้มความเสี่ยงสูงต่อความมั่นคงแห่งชาติและผลประโยชน์แห่งชาติ รวม ๑๓ นโยบายและแผนความมั่นคง และ ๒) หมวดประเด็นศักยภาพความมั่นคง เป็นประเด็นเพื่อเสริมสร้าง ศักยภาพและพัฒนาขีดความสามารถของประเทศในการป้องกันและแก้ไขประเด็นความมั่นคงให้มีประสิทธิภาพ มากขึ้น รวม ๔ นโยบายและแผนความมั่นคง เพื่อให้หน่วยงานของรัฐมีกรอบการจัดทำแผนระดับที่ ๓ โดยนำเป้าหมาย และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ไปกำหนดแผนงาน โครงการ หรือการดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติ ได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากขึ้น พร้อมทั้งเชื่อมโยงกับระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and Country Reform: eMENSCR)

๔.๓.๔ กรอบทิศทางกำหนดยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณของประเทศ เพื่อให้กลไกงบประมาณ เป็นเครื่องมือสำคัญในการผลักดันนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) สามารถขับเคลื่อนต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นรูปธรรม เกิดผลสัมฤทธิ์ และประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน โดยนำเป้าหมาย ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ที่ต้องการมุ่งเน้นในแต่ละปีของ ๑๗ นโยบายและแผนความมั่นคง ผนวกเข้ากับยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ตลอดจนเพื่อประโยชน์ ในการพิจารณาสนับสนุนงบประมาณสำหรับแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ ที่เกี่ยวกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

**๔.๓.๕ การเปลี่ยนนโยบายไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่** มุ่งเน้นให้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) สามารถนำไปสู่การถ่ายทอดผ่านการดำเนินงานของหน่วยงานในพื้นที่ โดยมีแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ ซึ่งมีสถานะเป็นแผนระดับที่ ๓ เป็นจุดเชื่อมต่อยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงและแผนระดับที่ ๒ ต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงในพื้นที่ โดยเฉพาะการเปลี่ยนนโยบายไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่ตำบลเป้าหมาย เพื่อขยายแนวคิดการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติและแผนตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ให้เป็นรูปธรรม โดยมีกลไกการขับเคลื่อนในระดับพื้นที่วางแผนและประสานการปฏิบัติการดำเนินการร่วมกัน

**๔.๓.๖ การเข้ามามีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกัน** ตามแนวทางบูรณาการการทำงานของหน่วยงานภาครัฐให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (Whole-of-Government Approach) และ แนวทางบูรณาการการทำงานที่ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วม (Whole-of-Society Approach) ที่ให้ทุกภาคส่วนในสังคม อาทิ ภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมตลอดกระบวนการจัดทำและขับเคลื่อนนโยบายและแผนความมั่นคงด้านต่าง ๆ ให้ครอบคลุมอย่างรอบด้าน ทั้งเชิงรุกและเชิงรับ

**๔.๓.๗ การใช้หลักการและเครื่องมือทางวิชาการตลอดกระบวนการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ** ประกอบด้วย ๑) การประเมินสถานการณ์และบริบทความมั่นคงตามหลัก SWOT Analysis (วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และผลกระทบต่อประเทศไทย) PESTEL+M (การจำแนกบริบทความมั่นคงที่เกิดขึ้นในแต่ละด้าน) Foresight Analysis (การประเมินแนวโน้มภัยคุกคามที่จะเกิดขึ้นในห้วง ๕ ปีข้างหน้า) ๒) การจัดลำดับความสำคัญของประเด็นความมั่นคงที่ใช้เครื่องมือตามหลักการบริหารความเสี่ยง (Risk Matrix) ๓) การตั้งเป้าหมายและวัดความสำเร็จตามหลักเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่สำคัญ (Objectives and Key Results: OKRs) และ ๔) การขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลตามหลักการบริหารงานคุณภาพ (Plan Do Check Act: PDCA)

-----

## ส่วนที่ ๒

สถานการณ์ ผลกระทบ และแนวโน้ม  
การเปลี่ยนแปลงบริบทความมั่นคง  
ในระยะ ๕ ปี



## ๑. ความสำคัญภูมิยุทธศาสตร์ ภูมิรัฐศาสตร์ และภูมิเศรษฐกิจไทยที่ส่งผลต่อความมั่นคงแห่งชาติ

ภูมิยุทธศาสตร์ของประเทศไทยพิจารณาจากสภาพที่ตั้งที่มีความสำคัญในภูมิภาค โดยอยู่กลางคาบสมุทรอินโดจีนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และบนคาบสมุทรมาลายู มีความเสี่ยงภัยธรรมชาติค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน และมีพรมแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้านมากที่สุดในภูมิภาค โดยประเทศไทยมีแนวเขตแดนทางบกร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมระยะทางประมาณ ๕,๖๗๑ กิโลเมตร ประกอบด้วย แนวเขตแดนระหว่างไทย - สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ประมาณ ๒,๔๐๑ กิโลเมตร แนวเขตแดนระหว่างไทย - สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประมาณ ๑,๘๑๐ กิโลเมตร แนวเขตแดนระหว่างไทย - ราชอาณาจักรกัมพูชา ประมาณ ๗๘๘ กิโลเมตร และแนวเขตแดนระหว่างไทย - มาเลเซีย ประมาณ ๖๖๒ กิโลเมตร

พื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศเป็นเนินเขาและภูเขาสูง จากตำแหน่งที่ตั้งของประเทศ ส่งผลให้ประเทศไทยมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ อาทิ ทรัพยากรป่าไม้ ซึ่งมีพื้นที่มากถึง ๒ ใน ๓ ของพื้นที่ประเทศ ทรัพยากรน้ำที่มีเพียงพอต่อการเกษตร ทรัพยากรเชื้อเพลิงและแร่ธาตุต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังมีความหลากหลายทางชีวภาพของพืชและสัตว์อันเป็นรากฐานการผลิตในภาคเกษตรกรรม

ทางด้านทะเล ประเทศไทยมีแผ่นดินติดกับทะเล ๒ ด้าน คือ ด้านตะวันตกติดกับทะเลอันดามัน และช่องแคบมะละกา ส่วนด้านตะวันออกติดกับอ่าวไทย โดยมีอาณาเขตทางทะเลประมาณ ๓๒๓,๔๘๘.๓๒๔ ตารางกิโลเมตร มีความยาวชายฝั่งทะเล ๓,๐๑๐ กิโลเมตร ด้านอ่าวไทย ๑,๙๗๒.๕ กิโลเมตร และด้านอันดามัน ๑,๐๓๗.๕ กิโลเมตร โดยประกอบด้วยเขตต่าง ๆ ในทะเล คือ น่านน้ำภายใน ทะเลอาณาเขต เขตต่อเนื่อง เขตไหล่ทวีป และเขตเศรษฐกิจจำเพาะ และเมื่อพิจารณาที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศไทยแล้วจะเห็นได้ว่า น่านน้ำด้านตะวันออกของประเทศไทยเป็นส่วนหนึ่งของอ่าวไทย โดยมีลักษณะเป็นทะเลกึ่งปิด ซึ่งมีเขตทางทะเลที่ประชิดและตรงข้ามกับกัมพูชา เวียดนาม และมาเลเซีย และเชื่อมต่อกับทะเลจีนใต้ด้านตะวันออก ในส่วนของน่านน้ำด้านตะวันตกของประเทศไทย ตั้งแต่จังหวัดระนอง ถึงแหลมพรหมเทพ จังหวัดภูเก็ต เป็นส่วนหนึ่งของทะเลอันดามัน และตั้งแต่แหลมพรหมเทพ จังหวัดภูเก็ต ถึงจังหวัดสตูล เป็นส่วนหนึ่งของช่องแคบมะละกา โดยฝั่งอันดามัน ประเทศไทยมีเขตทางทะเลประชิดและตรงข้ามกับมาเลเซีย เมียนมา อินโดนีเซีย และอินเดีย

แม้พื้นที่ทางทะเลของไทยจะไม่อยู่ในเส้นทางเดินเรือสากล แต่การเป็นรัฐชายฝั่งที่มีทางออกสู่ทะเลทั้งสองด้านทำให้ไทยได้รับประโยชน์ โดยมีแหล่งประมงนอกน่านน้ำไทยครอบคลุมพื้นที่ทั้งทะเลจีนใต้ ช่องแคบมะละกา ทะเลอันดามันด้านสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และ สาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ นอกจากนี้ การสำรวจยังพบว่าใต้ท้องทะเลบริเวณอ่าวไทยมีแหล่งปิโตรเลียมกระจายอยู่ทั่วไปที่สามารถจะนำมาใช้ในเชิงพาณิชย์ได้

ในขณะเดียวกัน ประเทศไทยตั้งอยู่ในบริเวณเส้นทางคมนาคมที่สำคัญของโลก เป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างมหาสมุทรอินเดียและมหาสมุทรแปซิฟิก มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ต่อประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และต่อประเทศมหาอำนาจ โดยมีความได้เปรียบด้านยุทธศาสตร์การคมนาคมและมีที่ตั้งเอื้อต่อการเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ มีแนวทางพัฒนาเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ และเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก ซึ่งได้ส่งผลให้เกิดความร่วมมือต่าง ๆ หลายด้านจำนวนมาก

หลักแห่งอำนาจอธิปไตยและบูรณภาพแห่งดินแดนยังคงเป็นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งของกฎหมายระหว่างประเทศ พิจารณาได้จากการสร้างสมดุลอำนาจทางทหารในภูมิภาคยังคงปรากฏเป็นการสะสมสรรพอาวุธในคลัง และการจัดหา

อาวุธยุทธโศปกรณ์ใหม่ ๆ เพื่อใช้ดำเนินกิจกรรมทางการทหารในภูมิภาค การฝึกซ้อมร่วมกัน หรือเพื่อใช้ในปฏิบัติการช่วยเหลือทางมนุษยธรรม ในขณะที่พื้นที่ทางทะเลมีความสำคัญเพิ่มขึ้นจากกิจกรรมเชิงพาณิชย์มีแนวโน้มพัฒนาเป็นกิจกรรมทางการทหารและความมั่นคงด้วย ทั้งในเรื่องการปฏิเสธการใช้ทะเลอันเป็นความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นจากการใช้ขีดความสามารถขั้นสูงจากประเทศชายฝั่งโดยรอบ การพัฒนาศักยภาพการจัดการเรือขนาดใหญ่ที่ใช้ปฏิบัติการในทะเล การขยายขีดความสามารถตั้งแต่ชายฝั่งไปจนถึงอวกาศในด้านการเฝ้าระวัง การสื่อสาร และการป้องกันปราม ตลอดจนจนระดับน้ำทะเลที่เพิ่มสูงขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและภาวะโลกร้อน การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ และการกระทำของมนุษย์ที่จะส่งผลกระทบต่อสภาพทางด้านอติปไตยและเขตแดน อันก่อให้เกิดการหดหายของพื้นที่ชายฝั่ง การจมตัวของเกาะขนาดเล็กที่มีลักษณะราบต่ำ รวมถึงการเพิ่มขึ้นของพื้นที่จากการถล่มทะเล

อย่างไรก็ตาม ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภาวะโลกร้อน ความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดก่อให้เกิดนวัตกรรมอย่างพลิกผัน รวมถึงผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้ความสัมพันธ์เชิงพื้นที่ที่สภาพพลดลง และมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงขอบเขตความสัมพันธ์ทางภูมิยุทธศาสตร์ที่เชื่อมโยงกับภูมิรัฐศาสตร์ และภูมิเศรษฐศาสตร์ โดยบริบทและแนวโน้มมีความมั่นคงจะเป็นการผสมผสานระหว่างภัยคุกคามรูปแบบเก่ากับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่เรียกว่า “ภัยคุกคามแบบผสมผสาน” โดยมีปัจจัยเร่งที่สำคัญอันเกิดจากความไม่ชัดเจนของพื้นที่ทางไซเบอร์ การเสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถในพื้นที่ทางอวกาศที่ส่งผลต่อความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบให้กับประเทศที่มีเทคโนโลยีและยุทธวิธีสูง อาทิ ดาวเทียมที่เพิ่มศักยภาพในการนำทาง การสื่อสาร และการตระหนักรู้สถานการณ์ในสนามรบตามเวลาจริง จึงจำเป็นต้องพิจารณาในกรณีพื้นที่ทางอวกาศถูกใช้เป็นพื้นที่ การแข่งขันและขยายอิทธิพลที่มีความเป็นไปได้ในการเกิดการโจมตีทางไซเบอร์ สงครามอิเล็กทรอนิกส์ หรือการโจมตีแบบปฏิบัติการในอวกาศต่อทรัพยากรสนับสนุนหรือต่อภาคพื้นดิน นอกจากนี้ ประเทศมหาอำนาจมีการขยายอิทธิพลของการสร้างระบบภูมิรัฐศาสตร์และภูมิเศรษฐศาสตร์ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกมากขึ้น อาทิ การแข่งขันด้านทรัพยากร และการเป็นศูนย์กลางคมนาคม ทำให้แต่ละประเทศจะสร้างความร่วมมือแบบเฉพาะกิจที่มีความยืดหยุ่นกับประเทศอื่น ๆ ที่มีผลประโยชน์สอดคล้องกัน หรือการระดมสรรพกำลังและสนับสนุนประเทศใดประเทศหนึ่งในการต่อต้านประเทศอื่นในกรณีผลประโยชน์ขัดแย้งกัน การใช้เครื่องมือทางเศรษฐกิจในการสนับสนุนส่งเสริมและปกป้องผลประโยชน์ของประเทศ ตลอดจนการสร้างผลกระทบต่อ การดำเนินการด้านเศรษฐกิจของชาติอื่น ๆ และต่อเป้าหมายทางการเมืองของประเทศตนเอง

ดังนั้น การมีจุดที่ตั้งทางยุทธศาสตร์ที่สำคัญประกอบกับบริบทและสภาพแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกประเทศมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีพลวัตสูง และมีความซับซ้อนหลากหลายมิติ ทำให้ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการเตรียมพร้อมและบริหารจัดการความเสี่ยงผลกระทบจากกิจกรรมทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมระหว่างประเทศ อันส่งผลต่อการกำหนดทิศทางเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงของประเทศ ให้สามารถปรับตัวและแสวงหาโอกาสในการเชื่อมโยงบทบาทที่เหมาะสมระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ภูมิภาค ประเทศมหาอำนาจ และขั้วอำนาจต่าง ๆ



## ๒. การประเมินขีดความสามารถของประเทศเพื่อเสริมสร้างกำลังอำนาจของชาติ

การเสริมสร้างกำลังอำนาจของชาติให้ความสำคัญกับการประเมินศักยภาพและขีดความสามารถของประเทศ เพื่อให้สามารถกำหนดกรอบทิศทางเชิงนโยบายของปัญหาความมั่นคงเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการแก้ไข โดยพิจารณาเชิงเปรียบเทียบกับต่างประเทศ เพื่อกำหนดจุดยืนหรือตำแหน่งของประเทศในมุมมองบริบทแวดล้อม ๖ มิติ ดังนี้

**๒.๑ กำลังอำนาจทางการเมือง** จำเป็นต้องรักษาเสถียรภาพทางการเมืองภายในประเทศตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมุ่งลดความขัดแย้งจากทัศนะทางการเมือง การดำเนินกิจกรรมของกลไกทางการเมืองเพื่อให้เกิดการยอมรับและเชื่อมั่นศรัทธาจากประชาชน ในขณะที่การเมืองต่างประเทศยังคงสามารถรักษาคุณภาพความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน อาเซียน และประเทศมหาอำนาจ และคงบทบาทอย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลก ซึ่งสถาบัน Lowy Institute ได้รายงานดัชนีชี้วัดสากล Asia Power Index ประจำปี ๒๕๖๔ ประเทศไทยมีอำนาจแบบองค์รวม (Comprehensive Power) อยู่อันดับที่ ๑๐ จากทั้งหมด ๒๖ ประเทศในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

**๒.๒ กำลังอำนาจทางเศรษฐกิจ** ผลจากภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวทั่วโลก การพึ่งพาการลงทุนและการท่องเที่ยวจากต่างประเทศ การขาดแคลนแรงงานในระยะยาว และความสามารถด้านการผลิตและส่งออกในภาวะวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลให้สถาบัน Institute for Management Development (IMD) จัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยประจำปี ๒๕๖๔ อยู่อันดับที่ ๒๘ จากทั้งหมด ๖๔ ประเทศทั่วโลก

**๒.๓ กำลังอำนาจทางสังคมจิตวิทยา** คนรุ่นใหม่มีแนวโน้มเป็นพลเมืองสากลมากขึ้น มีทัศนคติต่อมุมมองมิติทางวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม ประเพณี จารีต ศาสนา เป็นทางเลือกดำเนินชีวิตมากกว่ากฎระเบียบที่กำหนดวิถีชีวิต ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลแต่ก็มีความเป็นปัจเจกบุคคลสูงขึ้น และให้ความสำคัญกับพื้นที่ส่วนตัว นอกจากนี้ อิทธิพลทางวัฒนธรรมความเป็นไทย อาทิ การท่องเที่ยว อาหาร ดนตรี และผลงานศิลปะของไทยที่ผสมผสานความเป็นไทยกับความเป็นสากล ได้เป็นปัจจัยสนับสนุนพลังอำนาจแบบอ่อน (Soft Power) ที่เชื่อมโยงและส่งผ่านไปยังสังคมของโลกไร้พรมแดนมากขึ้น โดยรายงานของ US News and World Report ในปี ๒๕๖๔ จัดอันดับให้ไทยอยู่ที่ ๒๘ จากทั้งหมด ๗๘ ประเทศทั่วโลก โดยเป็นประเทศที่มีการเยี่ยมชมเยือนของต่างชาติสูงที่สุด ในขณะที่เดียวกันรายงานดัชนีชี้วัดสากล Asia Power Index แสดงอันดับที่ดีขึ้นของไทยในทิศทางเดียวกันอยู่อันดับที่ ๖ จากทั้งหมด ๒๖ ประเทศในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

**๒.๔ กำลังอำนาจทางทหาร** ยังคงเป็นกำลังอำนาจหลักในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ อธิปไตย และผลประโยชน์แห่งชาติที่จำเป็นต้องมีขีดความสามารถในการจัดเตรียมกำลังพลและศักยภาพของกองทัพให้มีความพร้อมสำหรับภารกิจต่าง ๆ ทั้งยามสงบและสงคราม โดยธนาคารโลกได้อ้างอิงข้อมูลจากสถาบัน Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI) พบว่า ไทยมีค่าใช้จ่ายด้านการทหาร (SIPRI Military Expenditure Database) ในปี ๒๕๖๔ คิดเป็นร้อยละ ๑.๕ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ซึ่งอยู่ในระดับเกณฑ์ปานกลางเมื่อเทียบกับประเทศอื่น

**๒.๕ กำลังอำนาจทางเทคโนโลยีสารสนเทศ** การเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ยุคดิจิทัลทำให้ไทยต้องเร่งพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยเชื่อมโยงและเข้าถึงผ่านระบบข้อมูลขนาดใหญ่

ความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล รวมถึงการให้ความรู้ด้านจริยธรรม กฎ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดปัญหาการใช้เทคโนโลยีในทางที่มีขอบและส่งผลต่อความมั่นคงของรัฐ โดยในปี ๒๕๖๔ สถาบัน Institute for Management Development (IMD) จัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางดิจิทัลของไทยอยู่อันดับที่ ๓๘ จากทั้งหมด ๖๔ ประเทศทั่วโลก

**๒.๖ กำลังอำนาจทางทรัพยากรมนุษย์** ข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติในปี ๒๕๖๔ รายงานว่าจำนวนประชากรไทยจากการทะเบียนทั่วราชอาณาจักรมีประมาณ ๖๖ ล้านคน ประกอบกับการอ้างอิงตามหลักประชากรศาสตร์ (Demographic Segmentation) ทั้งในเรื่องอายุ เพศ รายได้ การศึกษา ครอบครัว ศาสนา สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ พบว่าแนวโน้มในห้วง ๕ ปีถัดไป ประเทศไทยจะเผชิญปัญหาสัดส่วนช่วงอายุของประชากรที่ไม่สมดุล โดยในปี ๒๕๖๓ มีจำนวนประชากรผู้สูงอายุรวมกว่า ๑๑.๖ ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๗.๕๗ และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยคาดว่าภายในปี ๒๕๖๖ ไทยจะกลายเป็นสังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ที่มีประชากรอายุมากกว่า ๖๐ ปีขึ้นไปสูงถึงร้อยละ ๒๐.๑ ของประชากรทั้งหมด สวนทางกับประชากรวัยเรียนและวัยแรงงานที่มีแนวโน้มลดลง โดยเฉพาะกลุ่มอายุ ๓ - ๒๑ ปี ที่จะมีสัดส่วนลดลงอย่างต่อเนื่องจนเหลือเพียงร้อยละ ๒๐.๖๖ ของประชากรทั้งหมดในปี ๒๕๗๐ หรือลดลงกว่า ๗๑๕,๐๐๐ คน ด้วยเหตุนี้ การเข้าสู่สังคมสูงวัยย่อมส่งผลกระทบต่อปัญหาความเหลื่อมล้ำ การขาดแคลนกำลังแรงงานในประเทศที่ตอกย้ำความจำเป็นในการพึ่งพาแรงงานต่างชาติน่ามากขึ้น ภาระทางการคลังในด้านการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ รวมทั้งปัญหาความมั่นคงอื่น ๆ ที่จะทวีความรุนแรง มีความซับซ้อน และส่งผลกระทบต่อวงกว้างมากขึ้น เช่น ผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ การค้ามนุษย์ ยาเสพติด เป็นต้น จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนเพื่อบริหารจัดการกำลังคนวัยต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงตามโครงสร้างประชากร

ดังนั้น การจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) จึงได้นำองค์ประกอบกำลังอำนาจของชาติดังกล่าวมากำหนดทิศทางให้ครอบคลุมการปกป้องความมั่นคงแห่งชาติและความปลอดภัยของประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและความเข้มแข็งของชุมชนฐานราก ตลอดจนส่งเสริมค่านิยมประชาธิปไตย ความเท่าเทียมเสมอภาค และสิทธิมนุษยชน

### ๓. ความเปลี่ยนแปลงบริบทความมั่นคง

ประเทศไทยยังคงต้องเผชิญความเสี่ยงหลายประการที่มีความเชื่อมโยงระหว่างกัน ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในหลายระดับ เนื่องจากลักษณะของภัยคุกคามมีความผันผวน ความไม่แน่นอน ความสลับซับซ้อน และความคลุมเครือ อันเป็นผลมาจากปัจจัยภายในประเทศและปัจจัยระหว่างประเทศ ส่งผลให้สถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นมีความรุนแรงและยากจะคาดการณ์ รูปแบบภัยคุกคามจะมีความหลากหลาย และมีลักษณะผสมผสาน ปัญหาข้ามพรมแดนแปรผันตามความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีความซับซ้อน ทั้งที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโควิด-19 และแนวโน้มสถานการณ์ในระดับโลก (Megatrends) ทำให้กรอบการประเมินสถานการณ์และแนวโน้มความมั่นคงได้ใช้กระบวนการวิเคราะห์ด้านการคาดการณ์อนาคตเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อประเมินความเสี่ยงภัยคุกคามที่จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศในห้วง ๕ ปี ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

โดยพิจารณาจากมุมมองผลกระทบภายนอกที่ส่งผลต่อไทย และมุมมองสถานการณ์ภายในประเทศที่ส่งผลต่อภายนอก แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ได้แก่ ๑) ระดับโลก ๒) ระดับภูมิภาค และ ๓) ระดับประเทศ

### ๓.๑ ความเปลี่ยนแปลงบริบทความมั่นคงในระดับโลก

ในห้วงที่ผ่านมามีการแข่งขันระหว่างประเทศมหาอำนาจ และขั้วอำนาจต่าง ๆ ของโลกอย่างเข้มข้น ไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันของประเทศมหาอำนาจอย่างสหรัฐอเมริกาเพื่อสกัดกั้นอิทธิพลของจีน ในขณะเดียวกัน หากสถานการณ์ความขัดแย้งหรือวิกฤตการณ์การสู้รบของประเทศมหาอำนาจหนึ่งที่มีต่อประเทศอื่นมีสัญญาณบ่งชี้ขยายผลกระทบในวงกว้างไปสู่ระดับโลกได้ ทั้งในเรื่องการแสวงหาที่และการดำเนินการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การดำเนินนโยบายรองรับการเปลี่ยนแปลงห่วงโซ่อุปทานโลก ซึ่งประเทศไทยจำเป็นต้องมีการเตรียมพร้อมรับมือ วิกฤตการณ์ความมั่นคงดังกล่าว เพื่อลดความเสี่ยงต่อความมั่นคงแห่งชาติและคุณภาพชีวิตของคนในชาติ นอกจากนี้ แนวโน้มการรวมกลุ่มของขั้วอำนาจต่าง ๆ ได้มีการต่อรองผลประโยชน์ร่วมกัน และเร่งรัดกระบวนการแยกตัว (decoupling) ของระบบการเมือง การทหาร เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีระหว่างกลุ่มประเทศต่าง ๆ ให้ชัดเจน และรวดเร็วยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามมีแนวโน้มการรวมกลุ่มกันในรายประเด็นผลประโยชน์ที่มีความเชื่อมโยงทับซ้อนกัน ระหว่างประเทศในแต่ละขั้วอำนาจไม่ได้แยกออกจากกันโดยสิ้นเชิงด้วย โดยมีแนวโน้มการแข่งขันเพื่อขยายอิทธิพลที่สำคัญ คือ ๑) การสะสมอาวุธและการแพร่ขยายอาวุธ และ ๒) การแสวงประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม

แม้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ตลอดห้วงที่ผ่านมา จะส่งผลให้การเคลื่อนไหวของกลุ่มก่อการร้ายต่าง ๆ ลดน้อยลง แต่กลุ่มก่อการร้ายมีแนวโน้มปรับรูปแบบการก่อเหตุในลักษณะของปฏิบัติการโดยลำพัง (Lone Actor) รวมถึงมุ่งเน้นการเผยแพร่/บ่มเพาะแนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรงมากขึ้น กลุ่มก่อการร้ายอาจใช้ไทยเป็นสถานที่พักพิงและอำนวยความสะดวกเพื่อเตรียมก่อเหตุไปจนถึงขั้นก่อเหตุ อีกทั้ง การก่อการร้ายยังเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมอื่น ๆ ดังนั้น ไทยจำเป็นต้องมีแนวทางเตรียมพร้อม เพื่อรับมือและต่อต้านการก่อการร้ายทุกรูปแบบ และเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ

การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างฉับพลัน ได้เป็นปัจจัยเร่งให้วิถีชีวิตของประชาชนต้องพึ่งพิงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น ซึ่งมีความเสี่ยงไปสู่การก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์ โดยไทยมีแนวโน้มเผชิญกับสถานการณ์การโจมตีทางไซเบอร์และอาชญากรรมทางไซเบอร์ รวมถึงมีการละเมิดข้อมูล หรือการเข้าถึงข้อมูล โดยไม่ได้รับอนุญาตจะเพิ่มขึ้นและมีขนาดใหญ่ขึ้น ซึ่งจะทำให้องค์กรและรัฐบาลต้องเสียค่าใช้จ่ายในการกู้คืน ในขณะเดียวกันไทยสามารถใช้โอกาสจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี การป้องกันประเทศ เพื่อนำไปใช้ในการป้องกันและการสืบสวนอาชญากรรมทางไซเบอร์ รวมถึงส่งเสริมความร่วมมือกับประชาคมระหว่างประเทศในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามทางไซเบอร์ เพื่อป้องกันการโจมตีโครงสร้างพื้นฐานสำคัญ และโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ รวมถึงอาชญากรรมทางไซเบอร์และการก่อการร้าย

ปัจจัยทางชีวภาพของเชื้อโรคที่มีวิวัฒนาการอย่างสม่ำเสมอ การดื้อยาต้านจุลชีพ พฤติกรรมของมนุษย์ที่ไม่ถูกสุขลักษณะ และปัจจัยด้านการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้โรคติดต่ออุบัติใหม่และภัยสุขภาพต่าง ๆ มากขึ้น โดยเฉพาะโรคติดต่ออุบัติใหม่มีแนวโน้มยกระดับเป็นโรคระบาด

ที่เป็นโรคติดต่อหรือโรคที่ยังไม่ทราบสาเหตุของการเกิดโรคแน่ชัด ซึ่งอาจแพร่ไปสู่ผู้อื่นได้อย่างรวดเร็ว และกว้างขวาง หรือมีภาวะของการเกิดโรคมากกว่าปกติที่เคยเป็นมาที่ส่งผลต่อวิกฤตการณ์ความมั่นคงของประเทศ โดยเฉพาะผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารและความมั่นคงทางสุขภาพต่อสุขภาพของคนในชาติ อาทิ การนำเข้าอาหาร ยารักษาโรค และเครื่องมือทางการแพทย์ นอกจากนี้ สถานการณ์และผลกระทบดังกล่าวยังเป็นช่องทางให้ประเทศต่าง ๆ แสวงประโยชน์ผ่านความร่วมมือทางด้านการแพทย์และสาธารณสุขเพื่อเสริมบทบาทนำในเวทีระหว่างประเทศ สำหรับไทยควรมีการเสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถการบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่ พร้อมทั้งนวัตกรรมและการบริหารจัดการทรัพยากรด้านการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉินต่าง ๆ ที่มีแนวโน้มเกิดขึ้นในอนาคต

**ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภาวะโลกร้อน** มีความเกี่ยวข้องกับมิติความมั่นคงหลายประการและเป็นปัจจัยที่เพิ่มความเปราะบางของปัญหาที่มีอยู่เดิม ดังนี้ ๑) ปัญหาระดับน้ำทะเลที่สูงขึ้นส่งผลกระทบต่อภารกิจเขตชายฝั่งทำให้เส้นฐาน (Baseline) ที่ใช้ในการกำหนดเขตพื้นที่ดังกล่าวถอยร่นตามแนวน้ำที่สูงขึ้นจากตำแหน่งเดิม ๒) ปัญหาการขาดแคลนและแย่งชิงทรัพยากรน้ำ ๓) ปัญหาการโยกย้ายถิ่นฐาน ๔) ปัญหาความมั่นคงทางอาหารและน้ำ และ ๕) ปัญหาความมั่นคงทางพลังงาน

คาดการณ์ว่าจำนวนประชากรโลกจะเพิ่มขึ้นมากกว่า ๑ พันล้านคนภายในปี ๒๐๓๐ และภายในปี ๒๐๕๐ ร้อยละ ๘๐ ของประชากรโลกที่มีอายุเกิน ๖๐ ปีขึ้นไปจะอยู่ในประเทศกำลังพัฒนา โดยการเปลี่ยนแปลงทางภูมิประชากรศาสตร์ได้ส่งผลให้ไทยจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ นำมาซึ่งความท้าทายต่อความมั่นคงของประเทศ ทั้งในเรื่องปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ปัญหาการค้ำมนุษย์อันเป็นผลมาจากความต้องการด้านแรงงานที่เพิ่มขึ้น การขาดระบบสวัสดิการที่เพียงพอ ปัญหาสุขภาพจิตใจของผู้สูงวัยจากการถูกแยกออกจากภาคเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงปัญหาช่องว่างระหว่างวัยที่นำไปสู่การปะทะกันทางความคิดและความแตกแยกในสังคม

### ๓.๒ ความเปลี่ยนแปลงบริบทความมั่นคงในระดับภูมิภาค

สภาพที่ตั้งของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในการเป็นเส้นทางคมนาคมและแหล่งทรัพยากรพลังงานที่สำคัญส่งผลให้มีแนวโน้มการแข่งขันและขยายอิทธิพลเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างประเทศมหาอำนาจและขั้วอำนาจต่าง ๆ มาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะกรณี ๒ พื้นที่สำคัญ คือ ๑) **กรณีพิพาทในทะเลจีนใต้** แม้ไทยจะไม่ใช่อุปสรรคในประเด็นพิพาทโดยตรง แต่เป็นผู้ใช้เส้นทางเดินเรือพาณิชย์ผ่านพื้นที่ดังกล่าวจึงย่อมได้รับผลกระทบหากเกิดการใช้กำลังทหาร หรือเหตุกระทบกระทั่งแบบไม่เจตนา จนถึงขั้นกระทบกับผลประโยชน์ของชาติที่ต้องใช้ทะเลในบริเวณพื้นที่ความขัดแย้งเป็นเส้นทางในการขนส่งสินค้าทางทะเลเพื่อเข้าและออกประเทศไทยได้ และ ๒) **กรณีอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง** เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่นานาประเทศใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำโขง ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและประชาชนที่อาศัยทรัพยากรธรรมชาติในการดำเนินชีวิต รวมถึงความปลอดภัยในการคมนาคมทางน้ำและการปล่อยสารพิษลงในน้ำ

เนื่องด้วยความแตกต่างด้านค่านิยม วัฒนธรรม ระดับการพัฒนา ระบบการปกครอง จึงเป็น **ความท้าทายของอาเซียน**ในการมีกฎเกณฑ์และค่านิยมร่วมกัน ที่อาจส่งผลกระทบต่อปัญหาและความท้าทายที่สำคัญ ไม่ว่าจะเป็นการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ความมีเอกภาพ ความเป็นแกนกลาง และมุมมองของอาเซียนต่อแนวคิดอินโด-แปซิฟิก (ASEAN Outlook on Indo-Pacific: AOIP)

แนวโน้มประชาคมมหาอำนาจจะเข้ามามีบทบาทต่อ**สถานการณ์ความมั่นคงในประเทศรอบบ้าน** ในมิติด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ในกรณีสถานการณ์ความขัดแย้งภายในของประเทศรอบบ้านมีการแทรกแซง จากภายนอกอันเป็นผลจากสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองภายใน คาดการณ์ได้ว่านานาชาติอาจเพิ่ม การกดดันเพื่อเร่งให้สถานการณ์คลี่คลาย ซึ่งไทยจะได้รับผลกระทบโดยตรงจากสถานการณ์ตึงเครียด ตามแนวชายแดนในการเป็นพื้นที่รองรับผู้ได้รับผลกระทบ หรือการใช้ไทยเป็นทางผ่านไปยังประเทศอื่น รวมถึงความพยายามที่จะให้ไทยเข้าไปมีส่วนร่วมในประเด็นความขัดแย้ง ตลอดจนผลกระทบทางเศรษฐกิจ และการค้าชายแดนของไทย

**สถานการณ์ความมั่นคงทางชายแดน**จะยังคงมีความแตกต่างกันไปตามบริบทของพื้นที่ และความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับมิติต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศโดยรวม โดยยังคงพบปัญหา ที่สำคัญ ทั้งในเรื่องอาชญากรรมข้ามชาติในพื้นที่ชายแดน แรงงานผิดกฎหมายและการลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย ความไม่ชัดเจนของเส้นเขตแดน และปัญหาโรคระบาดในพื้นที่ชายแดน ในขณะที่การดำเนินกิจกรรม**ความมั่นคงทางทะเล**ของภูมิภาคจำเป็นต้องเฝ้าระวังการแย่งชิงผลประโยชน์และการแข่งขันทางทะเล ความปลอดภัย และอาชญากรรมทางทะเล ปัญหาสิ่งแวดล้อมทางทะเล ดังนั้นการดำเนินนโยบายทางทะเลจำเป็นจะต้องเสริมสร้าง องค์ความรู้และความตระหนักรู้เกี่ยวกับความสำคัญของทะเลอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ **แนวโน้มความมั่นคงทางอากาศและอวกาศ**จะกลายเป็นสนามการแข่งขันที่สำคัญยิ่งขึ้นผ่านการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี กำลังทางอากาศต่าง ๆ โดยไทยสามารถแสวงหาโอกาสจากความร่วมมือเพื่อรักษาผลประโยชน์แห่งชาติได้ โดยเตรียมพร้อมทรัพยากร การพัฒนาองค์ความรู้ ตลอดจนการส่งเสริมและแลกเปลี่ยนงานวิจัยและนวัตกรรม ทั้งภายในประเทศ ประเทศต่าง ๆ และสถาบันหรือองค์การระหว่างประเทศ

**ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ**เป็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญในภูมิภาคและมีความซับซ้อนเชื่อมโยง ระหว่างประเทศมากขึ้น โดยมีประเด็นสำคัญที่ควรเฝ้าระวัง ทั้งในเรื่องการลักลอบค้ายาเสพติด การปลอมแปลง เอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับตัวบุคคล การลักลอบเข้าเมือง การค้ามนุษย์ และการฟอกเงิน

**ปัญหาการก่อการร้ายและปัญหาจากการบ่มเพาะแนวคิดสุดโต่ง**ที่นิยมความรุนแรงยังเป็นปัญหา ความมั่นคงที่สำคัญของภูมิภาค เพื่อแสวงหาแนวร่วมในอนาคตโดยเฉพาะผ่านการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ในขณะที่เดียวกันสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองภายในภูมิภาคตะวันออกกลางและในอัฟกานิสถาน ที่ยังไม่แน่นอน มีสัญญาณแนวโน้มส่งผลให้เกิดการเคลื่อนย้ายของนักรบก่อการร้ายต่างชาติ (Foreign Terrorist Fighters) และการก่อเหตุของผู้ปฏิบัติการโดยลำพัง ท่าเลที่ตั้งของไทยซึ่งเป็นศูนย์กลางการเดินทางระหว่างประเทศ ที่สำคัญในภูมิภาคอาจถูกใช้เป็นทางผ่าน แหล่งพักพิงและแหล่งจัดหาวัสดุอุปกรณ์ และมักจะก่อเหตุในพื้นที่เปราะบาง



### ๓.๓ ความเปลี่ยนแปลงบริบทความมั่นคงในระดับประเทศ

**ความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ** ประกอบด้วย ๓ สถาบันสำคัญ ได้แก่ ๑) **สถาบันชาติ** ไทยเข้าสู่ความเป็นพหุสังคมมากขึ้น และมีการแสดงพลังในการเรียกร้องสิทธิขั้นพื้นฐานที่พึงได้รับตามกรอบของกฎหมาย อย่างไรก็ตามกระแสการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วมีแนวโน้มก่อให้เกิดความไม่เข้าใจในอัตลักษณ์ และความหลากหลายระหว่างกลุ่ม ซึ่งส่งผลกระทบต่อความปรองดองสมานฉันท์ของคนในสังคมและความมั่นคงของชาติในภาพรวมได้ ๒) **สถาบันศาสนา** ความเข้าใจในหลักคำสอนที่แตกต่างออกไปเป็นปัจจัยที่นำไปสู่ความไม่เข้าใจระหว่างกัน และการบิดเบือนคำสอนของแต่ละศาสนาในประเทศ ดังปรากฏความขัดแย้งที่เห็นต่างระหว่างชนต่างศาสนิกในบางพื้นที่ แต่ก็ยังอยู่ในระดับที่สามารถแก้ไขร่วมกันตามแนวทางสันติวิธีในพื้นที่ได้ และ ๓) **สถาบันพระมหากษัตริย์** มีความสำคัญและผูกพันกับสังคมไทยมาตลอดประวัติศาสตร์ของประเทศในการเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชาติ เนื่องจากสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชทุกพระองค์ได้ทรงประกอบพระราชกรณียกิจอันเป็นคุณประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชนชาวไทยอย่างเป็นอเนกประการ ทั้งนี้ บริบทและสถานการณ์ของสังคมสมัยใหม่จำเป็นต้องสร้างพื้นที่พูดคุยและการแลกเปลี่ยนมุมมองอย่างสันติ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักถึงการธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

จุดเปลี่ยนสำคัญของ**สถานการณ์การเมืองภายในประเทศ**เป็นผลสืบเนื่องมาจากประชาชนที่มีความหลากหลายทางอายุ อาชีพ และสถานะทางสังคมเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นในการแสดงทัศนะต่อปัญหาเชิงโครงสร้าง สถาบันทางการเมือง โอกาสและการเข้าถึงสวัสดิการของรัฐ ความยากจน ความเหลื่อมล้ำ สิทธิมนุษยชน และการชุมนุมประท้วง อย่างไรก็ตาม บุคคลหรือกลุ่มบุคคลอาจใช้เครื่องมือเทคโนโลยีผ่านสื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางในการปลุกระดมมวลชนด้วยการบิดเบือนข้อมูล หรือการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเป็นเท็จ ดังนั้น สถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการวางรากฐานเพื่อลดหรือขจัดเงื่อนไขที่ส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศ

เงื่อนไขที่มีความละเอียดอ่อน ซับซ้อน และเชื่อมโยงกันได้ส่งผลต่อ**ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้**มาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในระดับบุคคล ระดับโครงสร้าง และระดับวัฒนธรรม โดยแนวโน้มสถานการณ์ระยะต่อไปการก่อเหตุรุนแรงลดลง แต่จะมีความเคลื่อนไหวทางการเมืองมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ปัญหาภัยแทรกซ้อน ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ปัญหาความหวาดระแวงและความเข้าใจระหว่างกัน ยังคงเป็นปัญหาที่เชื่อมโยงและส่งผลกระทบในพื้นที่อย่างมีนัยสำคัญ

การโยกย้ายถิ่นฐานเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในทุกภูมิภาคทั่วโลก ซึ่งที่ผ่านมาไทยได้รับผลกระทบ**ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง**จากประเทศเพื่อนบ้านอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มที่อพยพเข้ามาและไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทางหรือออกไปยังประเทศที่สามได้จึงยังคงค้างอยู่ในประเทศไทย กลุ่มที่อพยพเข้ามาเพื่อแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจ กลุ่มที่อพยพเข้ามาเนื่องจากสถานการณ์ความไม่มั่นคงจากประเทศและกลุ่มอื่น ๆ ที่เป็นกลุ่มคนต่างด้าวที่เดินทางเข้ามายังประเทศไทยอย่างถูกกฎหมาย แต่มีการลักลอบอาศัยอยู่ในไทยต่อภายหลัง และกลุ่มที่ปลอมแปลงเอกสารเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรด้วยวัตถุประสงค์ต่าง ๆ

ประเทศไทยอยู่ในสถานะเป็นทั้งประเทศต้นทาง ทางผ่าน และปลายทางของกระบวน**การค้ามนุษย์** โดยผู้ค้ามนุษย์เปลี่ยนรูปแบบการกระทำความผิดของตนมาดำเนินการที่ผิดกฎหมายผ่านช่องทางออนไลน์มากขึ้น

ผ่านการค้าประเวณี การแสวงหาประโยชน์ทางเพศ และการหลอกลวงโฆษณาจัดหางาน อีกทั้งการเคลื่อนย้ายแรงงานโดยผิดกฎหมายยังคงมีอย่างต่อเนื่อง ซึ่งประเทศไทยจำเป็นต้องเพิ่มมาตรการในการคัดแยกผู้เสียหายตามชายแดนมากขึ้น และยกระดับมาตรการต่อต้านการค้ามนุษย์ทั้งในระดับประเทศและระดับสากล

ปัจจัยอุปทานสูงขึ้นส่งผลต่อความเชื่อมโยงกับสถานการณ์**ปัญหายาเสพติด** โดยสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ยังคงสามารถลำเลียงเข้าสู่แหล่งผลิตได้ และการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการผลิตเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่ดำเนินการโดยองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ แม้ว่าจะมีมาตรการป้องกัน แก๊ซ และปราบปรามแต่ยังพบว่าผู้เข้าสู่วงจรยาเสพติดรายใหม่มีแนวโน้มสูงขึ้น ทั้งผู้เสพและผู้ค้า ตลอดจนผู้กระทำผิดซ้ำอันเกิดจากปัจจัยมุมมองของสังคมต่อผู้เสพ และผู้ต้องโทษคดียาเสพติดที่เอื้อให้กลุ่มคนเหล่านี้สามารถมีโอกาสนำชีวิตในสังคมนอกจากนี้ ขบวนการค้ายาเสพติดยังคงสรรหาวิธีการเพื่อหลีกเลี่ยงการจับกุม และแนวโน้มการขยายตัวของอาชญากรรมทางไซเบอร์มีความเกี่ยวเนื่องกับปัญหาการค้ายาเสพติดที่ใช้ช่องทางบล็อกเชน (Blockchain) ในการซื้อและขาย

แม้ว่าในช่วงที่ผ่านมาภาครัฐมีความพยายามแก้ไขปัญหายาอย่างจริงจังผ่านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล แต่จากการจัดอันดับความโปร่งใสของไทยและอันดับการรับรู้การทุจริตของประเทศได้สะท้อนให้เห็นว่า**สถานการณ์การทุจริตคอร์รัปชัน**ของประเทศยังอยู่ในระดับที่น่าเป็นห่วง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทุจริตในภาครัฐที่มีการกระจายตัวไปยังทุกระดับของสังคม ซึ่งทำให้สาธารณชนเห็นว่าการทุจริตเป็นเรื่องปกติ อีกทั้งการทุจริตต่อหน้าที่ หรือการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่รัฐได้เกี่ยวพันกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาภัยคุกคามต่าง ๆ โดยเฉพาะปัญหาการค้ามนุษย์ และปัญหายาเสพติด

ประเทศไทยยังคงต้องเผชิญกับ**สาธารณสุข**ที่เกิดจาก**ภัยทางธรรมชาติ** ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ทำให้เกิดภาวะลมฟ้าอากาศแปรปรวน ระดับน้ำทะเลของโลกสูงขึ้น เกิดภาวะแล้งจัด พายุหมุน การกัดเซาะชายฝั่งทะเล วาตภัย มหาอุทกภัย น้ำป่าไหลหลาก ดินโคลนถล่ม แผ่นดินไหว สึนามิ ไฟป่าและหมอกควัน และ**ภัยที่เกิดจากกระทำของมนุษย์** อาทิ อัคคีภัย ภัยจากสารเคมี ปัญหาน้ำมันรั่วไหลในทะเล ภัยจากการคมนาคมที่เป็นอุบัติเหตุจากการจราจรทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ การปล่อยของเสียและขยะมูลฝอยจากโรงงานอุตสาหกรรม ภัยจากมลพิษทางอากาศประเภทฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 นอกจากนี้ ยังหมายรวมถึงภัยซ้ำซ้อนต่าง ๆ

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภาวะโลกร้อน ภัยพิบัติ ขยะมูลฝอย ความเสื่อมโทรมของดินและน้ำ การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร การแข่งขันทางเศรษฐกิจ ตลอดจนการใช้ทรัพยากรโดยขาดความสมดุลเพื่อรองรับการเจริญเติบโตของสังคมเมือง เป็นปัจจัยเร่งสำคัญที่ส่งผลต่อ**ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม** และแนวโน้มของปัญหาดังกล่าวทวีความรุนแรงขึ้นจากการบุกรุกแผ้วถางป่าและครอบครองพื้นที่ป่า การลักลอบเผาในพื้นที่ป่าอนุรักษ์และป่าสงวน การลักลอบตัดและค้าไม้หวงห้ามและไม้มีค่าต่าง ๆ การออกโฉนดที่ดินหรือเอกสารสิทธิที่ไม่ถูกต้อง การกำหนดแนวเขตป่าไม้และที่ดินของรัฐ รวมทั้งปัญหาการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับสัตว์ในพื้นที่

นอกจากนี้ ประเทศต้องมีการ**เตรียมความพร้อมความมั่นคงด้านพลังงาน และความมั่นคงด้านอาหาร** โดยเฉพาะหากอยู่ในภาวะขาดแคลน หรือภาวะวิกฤติ

**ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ**เป็นผลมาจากความแตกต่างปัจจัยเชิงโครงสร้าง ประกอบกับการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และระบบเศรษฐกิจโลกที่มีความไม่แน่นอนและผันผวนสูงเป็นปัจจัยเร่งที่ส่งผลให้ไทยต้องเผชิญกับภาวะการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ โดยกลุ่มทุนขนาดใหญ่จะยังคงถือครองกำไรส่วนใหญ่และมีอำนาจในการกำหนดราคาสินค้าและบริการ ส่งผลให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งผู้ประกอบการรายย่อยเกิดความไม่คล่องตัวในการบริหารจัดการ อีกทั้งพฤติกรรมการณ์บริโภคในระดับปัจเจกที่เปลี่ยนแปลงไปได้กลายเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการก่ออาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่จะขยายตัวมากขึ้น

---



## ส่วนที่ ๓

วิสัยทัศน์ กรอบแนวคิด

วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย



## ๑. วิสัยทัศน์

ประเทศไทยมีเสถียรภาพ ประชาชนอยู่ดีมีสุข ปลอดภัยจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ มีศักยภาพบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม และรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติอย่างยั่งยืน

## ๒. กรอบแนวคิด

**๒.๑ ความมั่นคงแบบองค์รวม** ให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงมิติทั้งปวง ทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การทหาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดความมั่นคงปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ดังนี้

**๒.๑.๑ ความมั่นคงของรัฐ** การมีอิสรภาพในการปกครองประเทศ ปราศจากภัยคุกคามต่อเอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งดินแดน และการแทรกแซงการดำเนินกิจการภายในของรัฐ รวมทั้งมีขีดความสามารถให้พร้อมเผชิญต่อสถานการณ์ภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติเพื่อปกป้องและรักษาความปลอดภัยให้แก่บุคคลที่อาศัยในรัฐ

**๒.๑.๒ ความมั่นคงของมนุษย์** ความอยู่ดีมีสุขของคนในชาติให้ปลอดภัยจากความหวาดกลัว (Freedom from Fear) หลุดพ้นจากความต้องการขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต (Freedom from Want) อยู่อย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี (Freedom to Live in Dignity) บนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน

**๒.๑.๓ ความมั่นคงระหว่างประเทศ** การสร้างความสมดุลและบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทย และแสวงความร่วมมือกับมิตรประเทศในระดับทวิภาคี อนุภูมิภาค ภูมิภาค และประชาคมโลก บนพื้นฐานความไว้วางใจและความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ ตลอดจนการส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามด้านความมั่นคง

**๒.๒ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals: SDGs)** ตามวาระการพัฒนาอย่างยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาที่อยู่บนพื้นฐานของแนวคิด “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” มุ่งเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนทุกกลุ่ม มุ่งเน้น ๑๓ เป้าหมายจากทั้งหมด ๑๗ เป้าหมายให้สอดคล้องกับเป้าหมาย ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ตามที่ปรากฏใน ๑๗ นโยบายและแผนความมั่นคง ซึ่งคำนึงถึงบริบทการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของประเทศ ดังนี้

**เป้าหมายที่ ๑ ขจัดความยากจนทุกรูปแบบในทุกพื้นที่** ครอบคลุมคนทุกกลุ่ม ทั้งชาย หญิง เด็ก คนยากจน และกลุ่มคนเปราะบาง โดยให้ความสำคัญกับการใช้ระบบและมาตรการคุ้มครองทางสังคม การสร้างหลักประกันในเรื่องสิทธิการเข้าถึงทรัพยากรทางเศรษฐกิจ บริการขั้นพื้นฐาน การถือกรรมสิทธิ์และใช้ประโยชน์เหนือที่ดินและทรัพย์สิน ตลอดจนการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับผู้ที่ยากจนและอยู่ในสถานะเปราะบางต่อเหตุรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับภูมิอากาศ และภัยพิบัติทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

**เป้าหมายที่ ๒ ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหาร และยกระดับโภชนาการ และส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน** ให้ความสำคัญกับความมั่นคงทางอาหารและโภชนาการ การเข้าถึงอาหารที่ปลอดภัย และเพียงพอตลอดทั้งปี ตลอดจนการสร้างหลักประกันว่าจะมีระบบการผลิตอาหารที่ยั่งยืน ซึ่งมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ทุกคน

**เป้าหมายที่ ๓ สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคน**  
**ในทุกวัย** ครอบคลุมประเด็นด้านสุขภาพและสวัสดิภาพต่าง ๆ โดยให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างการป้องกันและการรักษาการใช้สารในทางที่ผิด ซึ่งรวมถึงการใช้ยาเสพติดในทางที่ผิดและการใช้แอลกอฮอล์ในทางอันตราย ลดจำนวนการตายและบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน การมีหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า รวมถึงการป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน การเข้าถึงการบริการสาธารณสุขจำเป็นที่มีคุณภาพ และเข้าถึงยาและวัคซีนจำเป็นที่ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ และมีราคาที่สามารถซื้อหาได้ ตลอดจนลดจำนวนการตายและการป่วยจากสารเคมีอันตรายและการปนเปื้อนและมลพิษทางอากาศ น้ำ และดิน

**เป้าหมายที่ ๕ บรรลุความเท่าเทียมระหว่างเพศ และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สตรีและเด็กหญิง** ให้ความสำคัญกับการยุติการเลือกปฏิบัติ และขจัดความรุนแรงทุกรูปแบบต่อผู้หญิงและเด็กหญิง รวมถึงการค้ามนุษย์ การกระทำทางเพศ และการแสวงประโยชน์ในรูปแบบอื่น

**เป้าหมายที่ ๖ สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัยสำหรับทุกคน**  
**และมีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน** ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการน้ำแบบองค์รวมในทุกระดับ รวมถึงผ่านทางความร่วมมือระหว่างเขตแดนตามความเหมาะสม ตลอดจนการปกป้องและฟื้นฟูระบบนิเวศที่เกี่ยวข้องกับแหล่งน้ำรวมถึงภูเขา ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ แม่น้ำ ชั้นหินอุ้มน้ำ และทะเลสาบ

**เป้าหมายที่ ๗ สร้างหลักประกันว่าทุกคนเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ในราคาที่สามารถซื้อหาได้**  
**เชื่อถือได้ และยั่งยืน** ให้ความสำคัญกับพลังงานสะอาดโดยเฉพาะพลังงานหมุนเวียน ซึ่งเป็นทางเลือกในการยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการพลังงานไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ลดการพึ่งพาเชื้อเพลิงฟอสซิล ให้ประชาชนสามารถเข้าถึง และหาซื้อพลังงานหมุนเวียนได้ง่ายขึ้น สามารถยกระดับคุณภาพชีวิต รวมทั้งตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงพลังงาน การเพิ่มบทบาทของเทคโนโลยีดิจิทัล และการเปลี่ยนผ่านยุคแห่งการขับเคลื่อนด้วยไฟฟ้า

**เป้าหมายที่ ๘ ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่มีผลิตภาพ และการมีงานที่เหมาะสมสำหรับทุกคน** ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลิตภาพผ่านการเพิ่มความหลากหลาย การยกระดับเทคโนโลยีและนวัตกรรม การส่งเสริมผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับประเด็นด้านแรงงานเป็นการเฉพาะไม่ว่าจะเป็นการดำเนินมาตรการโดยทันทีและมีประสิทธิภาพเพื่อขจัดแรงงานบังคับ ยุติความเป็นทาสสมัยใหม่และการค้ามนุษย์ ยับยั้งและกำจัดการใช้แรงงานเด็ก ปกป้องสิทธิแรงงาน และส่งเสริมสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัยและมั่นคงสำหรับทุกคน รวมถึงผู้ทำงานต่างด้าว โดยเฉพาะหญิงต่างด้าวและผู้ทำงานเสี่ยงอันตราย

**เป้าหมายที่ ๑๐ ลดความไม่เสมอภาคภายในและระหว่างประเทศ** ให้ความสำคัญกับการเข้าถึงโอกาสทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองโดยไม่เลือกปฏิบัติ การสร้างหลักประกันว่าจะมีโอกาสที่เท่าเทียม และลดความไม่เสมอภาคของผลลัพธ์ รวมถึงโดยการขจัดกฎหมาย นโยบาย และแนวทางปฏิบัติที่เลือกปฏิบัติ และส่งเสริมการออกกฎหมาย นโยบาย และการกระทำที่เหมาะสมในเรื่องนี้ ตลอดจนการเลือกใช้นโยบาย โดยเฉพาะนโยบายการคลัง ค่าจ้าง และการคุ้มครองทางสังคม และให้บรรลุความเสมอภาคยิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง

เป้าหมายที่ ๑๑ ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุม ปลอดภัย มีภูมิต้านทาน และยั่งยืน ครอบคลุมในหลายประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเมืองและชุมชน โดยให้ความสำคัญกับการสร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงที่อยู่อาศัยและการบริการพื้นฐาน การลดความเสียหายจากภัยพิบัติ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับน้ำ โดยมุ่งปกป้องคนจนและคนเปราะบาง

เป้าหมายที่ ๑๓ ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และผลกระทบที่เกิดขึ้น ให้ความสำคัญกับการเสริมภูมิต้านทานและขีดความสามารถในการปรับตัวต่ออันตราย และภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับภูมิอากาศในทุกประเทศ บูรณาการมาตรการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในนโยบาย ยุทธศาสตร์ และการวางแผนระดับชาติ ตลอดจนพัฒนาการศึกษา การสร้างความตระหนักรู้ และขีดความสามารถของมนุษย์และของสถาบันในเรื่องการลดผลกระทบและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการเตือนภัยล่วงหน้า

เป้าหมายที่ ๑๔ อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการป้องกันและลดมลพิษทางทะเลโดยเฉพาะที่เกิดจากกิจกรรมบนแผ่นดิน รวมถึงขยะทะเลและมลพิษของสารอาหาร ยุติและขจัดปัจจัยที่อุดหนุนการประมงแบบผิดกฎหมาย การบริหารจัดการเชิงวิทยาศาสตร์มาฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ การบริหารจัดการ อนุรักษ์ และฟื้นฟูระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง ตลอดจนการเพิ่มพื้นที่อนุรักษ์ทางทะเลและชายฝั่ง

เป้าหมายที่ ๑๖ ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ และครอบคลุมในทุกระดับ ให้ความสำคัญกับการลดความรุนแรงทุกรูปแบบ ยุติการข่มเหง การใช้หาประโยชน์อย่างไม่ถูกต้อง การค้ามนุษย์ ความรุนแรง และการทรมานทุกรูปแบบที่มีต่อเด็ก ส่งเสริมนิติธรรมทั้งในระดับชาติและระหว่างประเทศ สร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงความยุติธรรมอย่างเท่าเทียมแก่ทุกคน ลดการลักลอบการเคลื่อนย้ายอาวุธและเงิน และต่อสู้กับองค์กรอาชญากรรม ลดการทุจริตในตำแหน่งหน้าที่และการรับสินบนทุกรูปแบบ พัฒนาสถาบันที่มีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบและโปร่งใสในทุกระดับ ตลอดจนสร้างหลักประกันว่าสาธารณชนสามารถเข้าถึงข้อมูล และมีการปกป้องเสรีภาพขั้นพื้นฐานโดยเป็นไปตามกฎหมายภายในประเทศและความตกลงระหว่างประเทศ

เป้าหมายที่ ๑๗ เสริมความแข็งแกร่งให้แก่กลไกการดำเนินงานและฟื้นฟูหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลก เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มุ่งยกระดับหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลก โดยเฉพาะความร่วมมือหลายภาคส่วน เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกประเทศ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ผ่านการระดมทุนที่เป็นตัวเงิน เทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจนความรู้และแนวปฏิบัติที่ดี เพื่อสนับสนุนประเทศกำลังพัฒนาและประเทศพัฒนาน้อยที่สุดในการดำเนินนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ตามความต้องการ จนสามารถบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้ภายในปี ๒๕๗๓

๒.๓ การน้อมนำพระราชปณิธานสืบสาน รักษา ต่อยอดเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และแนวพระราชดำริ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เป็นการสืบสานโครงการพระราชดำริต่อเนื่อง รักษาความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน และต่อยอดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ

ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอก ในขณะที่แนวพระราชดำริ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เป็นวิธีการแห่งศาสตร์พระราชทานเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่หน่วยงานด้านความมั่นคงน้อมรับปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยความเข้าใจจุดศูนย์กลางของปัญหาและสภาพแวดล้อมในทุกมิติอย่างรอบด้าน ขณะเดียวกันต้องเข้าถึงสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริงผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม

**๒.๔ การบูรณาการเพื่อส่งเสริมความร่วมมือของทุกภาคส่วน** ให้ความสำคัญกับ **แนวทางบูรณาการ** การทำงานของหน่วยงานภาครัฐให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (Whole-of-Government Approach) มุ่งเน้นให้คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา หน่วยงานของรัฐตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนและของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถสร้างผลผลิตที่จะผลักดันให้เกิดผลลัพธ์ที่ต้องการ โดยเฉพาะผลลัพธ์ที่จะต้องร่วมกันทำ หรือบูรณาการระหว่างหน่วยงาน รวมทั้งส่งเสริมความสัมพันธ์และพัฒนา/ขยายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของประเทศไทยกับต่างประเทศ **ควบคู่กับแนวทางบูรณาการการทำงานที่ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วม (Whole-of-Society Approach)** เป็นแนวทางที่ทุกภาคส่วนในสังคม ทั้งภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมตลอดกระบวนการจัดทำและขับเคลื่อนเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติ ทำให้เกิดองค์ความรู้ด้านความมั่นคง ความเข้าใจถึงสาเหตุแท้จริงของปัญหาที่เป็นปัจจัยผลักดันได้อย่างรอบด้าน และสามารถระบุหรือกำหนดลำดับความสำคัญในการพัฒนาและการป้องกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

**๒.๕ การบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) และการสร้างความสามารถในการกลับคืนสู่สภาพเดิม หรือ “ล้มแล้ว ลุกไว” (Resilience)** เป็นการตระหนักถึงการบริหารจัดการเพื่อลด หลีกเลี่ยง ควบคุม และกระจายความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่รับได้ ในขณะที่ต้องมีการเตรียมการให้ลดความเปราะบางต่อความเปลี่ยนแปลงของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น โดยมุ่งเน้นการสร้างความสามารถของประเทศ ๓ ระดับ ดังนี้

**๒.๕.๑ การพร้อมรับ หรือ ระดับ “อยู่รอด”** ในการแก้ไขข้อจำกัดหรือจุดอ่อนที่มีอยู่ ซึ่งเป็นผลให้ประชาชนประสบความยากลำบากในการดำรงชีวิต หรือทำให้ประเทศมีความเปราะบางต่อการเปลี่ยนแปลงจากภายนอกและภายใน รวมถึงการสร้างความพร้อมในทุกระดับในการรับมือกับสภาวะวิกฤติที่อาจเกิดขึ้น ให้สามารถฟื้นคืนสู่ภาวะปกติได้อย่างรวดเร็ว

**๒.๕.๒ การปรับตัว หรือ ระดับ “พอเพียง”** ในการปรับเปลี่ยนปัจจัยที่จำเป็นเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ในระดับครอบครัว ชุมชน พื้นที่ และประเทศ รวมถึงปรับทิศทางรูปแบบ และแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่

**๒.๕.๓ การเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน หรือ ระดับ “ยั่งยืน”** ในการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างในมิติต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของบุคคลและสังคมในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเพื่อสนับสนุนให้ประเทศสามารถเติบโตได้อย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

**๒.๖ การให้ความสำคัญกับแนวคิดยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง** ตลอดจนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง ครอบคลุมประเด็นความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน บ้านเมือง

มีความสงบเรียบร้อย การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงที่มีอยู่เดิมและป้องกันปัญหาใหม่ การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ การบูรณาการความร่วมมือ ด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ องค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ และ การพัฒนากลไกการบริหารจัดการ ความมั่นคงแบบบูรณาการเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อขับเคลื่อน ไปสู่การปฏิบัติ

**๒.๗ การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy: BCG Model)** ให้ความสำคัญกับการบูรณาการการพัฒนาการขับเคลื่อนประเทศไทยอย่างสมดุล เป็นธรรม และยั่งยืน ตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง โดยรักษา ต่อยอด ภูมิปัญญาเดิม และใช้องค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจควบคู่กับการรักษาความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ การบริหารจัดการโดยชุมชน ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันจะช่วยสนับสนุนการเสริมสร้างความมั่นคงแบบองค์รวม และสอดคล้อง กับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ

### ๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการดำเนินการป้องกัน แจ่มเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามเพื่อธำรงไว้ซึ่ง ความมั่นคงแห่งชาติ

๓.๒ เพื่อถ่ายทอดยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมและเป็นไปตาม เป้าหมายที่กำหนดไว้

๓.๓ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบทิศทางการจัดทำและขับเคลื่อนแผนระดับที่ ๓ (แผนปฏิบัติการด้านต่าง ๆ แผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน แผนพัฒนาในระดับพื้นที่) ที่เกี่ยวข้องกับด้านความมั่นคงได้อย่างสอดคล้อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

### ๔. เป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายในภาพรวม

#### ๔.๑ เป้าหมายในภาพรวม

ประเทศไทยมีความมั่นคงและมีเสถียรภาพมากขึ้น ประชาชนดำรงชีวิตโดยปกติสุข รวมทั้งมีการพัฒนา ศักยภาพบริหารจัดการ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแบบองค์รวมและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ

#### ๔.๒ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายในภาพรวม

ความสำเร็จของการบรรลุค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแต่ละตัวชี้วัดย่อยของ ๑๗ นโยบายและแผน ความมั่นคง ภายใต้ต้นนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

ทั้งนี้ ตัวชี้วัดย่อยมีทั้งสิ้น ๕๘ ตัวชี้วัด โดยให้มีการประเมินผลรายปีเพื่อติดตามและประเมินผล ให้บรรลุค่าเป้าหมายในแต่ละตัวชี้วัดย่อยที่กำหนดไว้ให้นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ภายในปี ๒๕๗๐ (สรุปผลสัมฤทธิ์ ในภาพรวมระยะ ๕ ปี) เพื่อทบทวน พัฒนา และปรับปรุงการดำเนินการในระยะต่อไป

### การแสดงผลสัมฤทธิ์ของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)





## ส่วนที่ ๔

นโยบายและแผนความมั่นคง



## นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑

### การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ

#### ๑. จุดมุ่งเน้น

สังคมไทยอยู่ร่วมกันอย่างสันติและเคารพในความแตกต่างหลากหลายบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน และพร้อมธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

#### ๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

##### ๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข

##### ๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยการรักษาความสงบภายในประเทศ

เป้าหมาย ๑. ประชาชนมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินเพิ่มขึ้น

๒. คนไทยมีความจงรักภักดี ซื่อสัตย์ พร้อมธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ

สถาบันศาสนาเป็นที่เคารพ ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนไทยสูงขึ้น

๓. การเมืองมีเสถียรภาพและธรรมาภิบาลสูงขึ้น

#### ๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

##### เป้าหมายที่ ๑ การธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

**ผลสัมฤทธิ์** การสร้างพื้นที่พูดคุยอย่างสันติ ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนมุมมอง และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์

**ตัวชี้วัด** การจัดทำชุดข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ และเผยแพร่ตามช่องทางประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ จากผลการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา

**เป้าหมายที่ ๒** คนในชาติอยู่ร่วมกันอย่างสันติและเคารพในความแตกต่างหลากหลาย โดยได้รับความคุ้มครองตามหลักสิทธิมนุษยชน ซึ่งหมายรวมถึงการให้ความสำคัญกับทุกศาสนา ผู้ที่มีหลักความเชื่อต่าง ๆ และผู้ที่ไม่นับถือศาสนา

**ผลสัมฤทธิ์** คนในชาติอยู่ร่วมกันอย่างมีความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน

**ตัวชี้วัดที่ ๑** การจัดทำ พัฒนา หรือปรับปรุงมาตรการของรัฐ เพื่อส่งเสริม คุ้มครอง และปกป้องสิทธิมนุษยชนภายในของไทยให้สอดคล้องกับบริบทภายในประเทศและสนธิสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี อย่างน้อยปีละ ๒ มาตรการ

**ตัวชี้วัดที่ ๒** คำร้องเกี่ยวกับการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนและการถูกเลือกปฏิบัติได้รับการพิจารณาและเข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญหาโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๕ ปี

**ตัวชี้วัดที่ ๓** การปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ไทยตอบรับในรายงานทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศตามกระบวนการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชน (Universal Periodic Review: UPR) ภายใต้คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (Human Rights Council: HRC) ภายในปี ๒๕๗๐ มีผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ไทยตอบรับในกระบวนการ UPR รอบที่ ๓ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ และรอบที่ ๔ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐

#### ๔. กลยุทธ์

##### **กลยุทธ์หลักที่ ๑** การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑** ส่งเสริมการเรียนรู้ และการจัดทำหรือพัฒนาหลักสูตรการศึกษาเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ในทุกระดับอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับทุกช่วงวัย เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและการตระหนักถึงความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ในฐานะศูนย์รวมจิตใจของประชาชนในชาติ

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒** ส่งเสริมการจัดทำและเผยแพร่ชุดข้อมูลความรู้เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ โครงการพระราชดำริ หลักการทรงงาน แก่เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป โดยมุ่งเน้นการจัดทำสื่อที่มีความทันสมัย มีการเผยแพร่ในหลายช่องทาง รวมถึงมีการจัดทำระบบการบริหารจัดการชุดข้อมูลระหว่างส่วนราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยเฉพาะการเข้ามามีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓** เสริมสร้างการพัฒนาประสิทธิภาพในการธำรงรักษาสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยมุ่งเน้นการประเมินและกลไกการบริหารจัดการที่มีอยู่เดิมให้เกิดประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน ประชาชน และองค์กรทางสังคม

##### **กลยุทธ์หลักที่ ๒** การส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของคนในชาติอย่างสันติ และเคารพในความแตกต่างหลากหลายบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑** ทบทวน ปรับปรุง พัฒนากฎหมาย กฎ ระเบียบ แนวทาง วิธีปฏิบัติ คำสั่งทางการบริหาร ข้อบังคับ และมาตรการของรัฐ ในการส่งเสริมและให้ความคุ้มครองบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน การให้บริการสาธารณะโดยไม่เลือกปฏิบัติ ตลอดจนสร้างหลักประกันว่าบุคคลต้องได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒** ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของคนในชาติ โดยสร้างความตระหนักรู้ให้แก่ทุกภาคส่วนให้เห็นคุณค่าการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม การเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ และให้เกิดริซึ่งกันและกัน โดยดำเนินงานภายใต้กรอบการไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคล ไม่ว่าจะด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ ภาษา ศาสนา เพศ เพศสภาพและเพศวิถี อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือจิต สุขภาพ ผู้ติดเชื้อเอชไอวี ผู้ติดยาเสพติด สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนาหรือความเชื่ออื่น การศึกษาอบรม ตลอดจนความคิดเห็นทางการเมืองหรือความคิดเห็นอื่น อันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเหตุอื่นใดจะกระทำมิได้

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓** ใช้แนวทางสันติวิธีในการจัดการความขัดแย้งและส่งเสริมให้เกิดพื้นที่สาธารณะในการพูดคุยแลกเปลี่ยนระหว่างภาครัฐ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน โดยเฉพาะประเด็นทางการเมือง ข้อเรียกร้องที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน สิทธิชุมชน และประเด็นที่รัฐเป็นคู่ขัดแย้ง ตามหลักสิทธิมนุษยชนอย่างสันติ

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔** สร้างความตระหนักรู้ การเสริมสร้างทัศนคติ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสิทธิมนุษยชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน สถานศึกษา สถานที่ทำงาน ให้บุคคลตระหนักและปกป้องสิทธิของตนเอง รวมถึงเคารพและไม่ละเมิดสิทธิของบุคคลอื่น

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๕** เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของภาครัฐในการจัดสรรทรัพยากร และการเข้าถึงบริการสาธารณะของรัฐบนพื้นฐานของความเสมอภาค ความเท่าเทียม และการไม่เลือกปฏิบัติ

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๖** เพิ่มประสิทธิภาพการขยายช่องทางการศึกษาหรือร้องทุกข์ให้สามารถเข้าถึงได้ทุกระดับ โดยมีการติดตามและรายงานผลให้แก่ผู้ร้องเรียนหรือผู้ร้องทุกข์

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๗** ส่งเสริมและสนับสนุนการเข้าถึงความยุติธรรมอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม โดยเฉพาะการดำเนินการของกองทุนยุติธรรมให้มีงบประมาณเพียงพอต่อการดำเนินการและความต้องการของประชาชนในการเข้าถึงการรับบริการ และการกำหนดให้มีมาตรการคุ้มครองและช่วยเหลือเยียวยาแก่ประชาชนที่ถูกละเมิดสิทธิอย่างมีประสิทธิภาพ

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๘** สนับสนุนและกำกับดูแลเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความถูกต้อง โปร่งใส เป็นธรรม และเคารพหลักสิทธิมนุษยชน ไม่ให้เกิดการเลือกปฏิบัติ โดยเฉพาะการปฏิบัติหน้าที่และการให้บริการต่อประชาชน และให้ความสำคัญกับความคุ้มครองเจ้าหน้าที่รัฐในการปฏิเสธคำสั่งที่มีขอบด้วยกฎหมาย หรือการกระทำอื่นใด ซึ่งเข้าข่ายการเลือกปฏิบัติหรือขัดต่อหลักสิทธิมนุษยชน ตลอดจนดำเนินการทางวินัยและ/หรือกฎหมายแก่เจ้าหน้าที่รัฐที่ปฏิบัติหน้าที่โดยขัดกับหลักสิทธิมนุษยชนอย่างจริงจัง

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๙** บูรณาการความร่วมมือของภาคีเครือข่าย ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑๐** ส่งเสริมให้สถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษาเป็นหน่วยงานสังคมที่สำคัญในการวางรากฐานความมั่นคงของประเทศ โดยมุ่งเน้นแนวคิดการแบ่งปันและการทำประโยชน์เพื่อสังคมส่วนรวม ตลอดจนการอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างหลากหลายของคนในชาติ

**กลยุทธ์หลักที่ ๓ การให้ความสำคัญกับทุกศาสนา ผู้ที่มีหลักความเชื่อต่าง ๆ และผู้ที่ไม่นับถือศาสนา**

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑** สร้างหลักประกันทางสังคมสำหรับผู้ที่ไม่นับถือศาสนาและไม่นับถือศาสนา ในการป้องกันมิให้เกิดความไม่เท่าเทียมในการรับบริการจากรัฐ หรือการกระทำอื่นใดของบุคคลซึ่งอาจถูกเลือกปฏิบัติ

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒** ให้ความสำคัญคุ้มครองและส่งเสริมศาสนาและหลักความเชื่อต่าง ๆ รวมถึงผู้ที่ไม่นับถือศาสนาอย่างเท่าเทียมตามหลักสิทธิมนุษยชน

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๓** เสริมสร้างความเข้าใจ ทศนคติเชิงบวก และความเคารพในความหลากหลาย  
ระหว่างศาสนิก ผู้ที่มีความเชื่อต่าง ๆ และผู้ที่ไม่นับถือศาสนา

**๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน**

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

## นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๒

### การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ

#### ๑. จุดมุ่งเน้น

การปกป้อง รักษา และแก้ไขปัญหาที่กระทบต่ออธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ ทั้งทางบก ทางทะเล และทางอากาศ รวมทั้งการพัฒนาขีดความสามารถเชิงยุทธศาสตร์ของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง เพื่อการป้องกันประเทศในอนาคต

#### ๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

##### ๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง

##### ๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ

เป้าหมาย กองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงมีความพร้อมสูงขึ้นไปที่จะเผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบทุกมิติ และทุกระดับความรุนแรง

#### ๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

**เป้าหมายที่ ๑** การปกป้อง รักษา และแก้ไขปัญหาที่กระทบต่ออธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ

**ผลสัมฤทธิ์** กองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง มีความพร้อมสูงขึ้นไปสำหรับการปฏิบัติการตามแผนป้องกันประเทศ หรือแผนปฏิบัติการอื่น ๆ ด้วยระบบการปฏิบัติการร่วม

**ตัวชี้วัดที่ ๑** ความพร้อมของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติการตามแผนป้องกันประเทศด้วยระบบปฏิบัติการร่วม โดยหน่วยทหารตามแผนป้องกันประเทศผ่านเกณฑ์มาตรฐานการฝึกกรมกองทัพไทย ภายในปี ๒๕๗๐

**ตัวชี้วัดที่ ๒** หน่วยปฏิบัติการหลักของเหล่าทัพในการปฏิบัติการตามแผนป้องกันประเทศมีความพร้อมด้านกำลังพล ยุทโธปกรณ์ และการฝึก ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐

**เป้าหมายที่ ๒** การพัฒนาขีดความสามารถเชิงยุทธศาสตร์เพื่อการป้องกันประเทศในอนาคต

**ผลสัมฤทธิ์** กองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องมีความพร้อมและทันสมัยทั้งในด้านการจัดหน่วย อาวุธยุทโธปกรณ์ ระบบการสนับสนุน และการส่งกำลังบำรุง รวมทั้งระบบการควบคุมบังคับบัญชาด้วยการประยุกต์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล การปฏิบัติการทางไซเบอร์และอวกาศ ตลอดจนสามารถนำกำลังพลสำรองในบัญชีบรรจุกำลังของหน่วยเข้าร่วมการฝึกหรือปฏิบัติการกิจกับกองทัพได้ ทั้งในภาวะปกติ วิกฤติ และสงคราม

**ตัวชี้วัดที่ ๑** การพัฒนากองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องไปสู่ความทันสมัย ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเชื่อมโยงระบบงาน ตลอดจนเสริมสร้างความพร้อมเพื่อให้สามารถรองรับปฏิบัติการทางไซเบอร์และอวกาศได้ ภายในปี ๒๕๗๐

**ตัวชี้วัดที่ ๒** หน่วยทหารที่มีกำลังพลสำรองบรรจุในอัตราของหน่วยมีการเรียกกำลังพลสำรอง เข้าร่วมการฝึกหรือปฏิบัติการร่วมกับกองทัพครบทุกหน่วย ภายในปี ๒๕๗๐

#### **๔. กลยุทธ์**

##### **กลยุทธ์หลักที่ ๑ การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติทางบก ทางทะเล และทางอากาศ**

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑** จัดให้มีระบบการข่าว การลาดตระเวน การเฝ้าตรวจ ป้องกัน และรักษา พื้นที่ชายแดน ชายฝั่งทะเล เกาะแก่ง และอาณาเขตทางทะเล เพื่อป้องกัน ป้องปราม และแก้ไขการละเมิดอธิปไตย ทั้งทางบก ทางทะเล และทางอากาศ

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒** พัฒนาขีดความสามารถด้านการปฏิบัติการร่วมระหว่างกองทัพกับหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องให้มีความพร้อมตั้งแต่ภาวะปกติ

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓** ปรับปรุงและพัฒนาแผนและระบบการป้องกันประเทศให้ทันสมัย สามารถใช้ได้จริง และมีการฝึกซ้อมการปฏิบัติอยู่เสมอ เพื่อสร้างความพร้อมให้แก่กองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง

##### **กลยุทธ์หลักที่ ๒ การพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ**

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑** เตรียมกำลังเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อให้หน่วยขึ้นตรงของกระทรวงกลาโหม กองทัพ และหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง มีความพร้อม ความทันสมัย และความต่อเนื่องในการปฏิบัติ สำหรับใช้สนับสนุนแผนป้องกันประเทศ หรือแผนการปฏิบัติการอื่น ๆ

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒** พัฒนากองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องไปสู่ความทันสมัย ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเชื่อมโยงระบบงาน ทั้งภายในและภายนอก ตลอดจนเสริมสร้างความพร้อมเพื่อให้สามารถรองรับการปฏิบัติการทางไซเบอร์และอวกาศได้

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓** พัฒนาระบบกำลังสำรอง กำลังพลสำรอง และการระดมสรรพกำลัง รวมถึงกิจการมวลชนและกำลังประชาชน เพื่อการป้องกันประเทศ

#### **๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน**

กระทรวงกลาโหม



## นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๓

### การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน

#### ๑. จุดมุ่งเน้น

พื้นที่ชายแดนและประชาชนในพื้นที่ที่มีการพัฒนา มีความมั่นคงปลอดภัย มีศักยภาพในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามทุกรูปแบบ มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของมนุษย์อย่างสมดุล อีกทั้งยังเป็นพื้นที่ความร่วมมือและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศรอบบ้าน ทั้งในด้านการร่วมกันป้องกันภัยคุกคามและปัญหาความมั่นคง การแก้ไขปัญหาความค้ำ รวมถึงการสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจร่วมกันอย่างยั่งยืน

#### ๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

##### ๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

##### ๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

เป้าหมาย ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

#### ๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

**เป้าหมายที่ ๑** พื้นที่ชายแดนมีความมั่นคง ปลอดภัย มีศักยภาพการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามทุกรูปแบบ และเป็นพื้นที่เชื่อมโยงทางเศรษฐกิจและสังคมระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้าน

**ผลสัมฤทธิ์** พื้นที่ชายแดนมีศักยภาพในการป้องกันภัยคุกคามทุกรูปแบบ ประชาชนและชุมชนตามแนวชายแดนมีความปลอดภัยและมีคุณภาพชีวิตที่ดี รวมถึงเป็นจุดเชื่อมโยงสำคัญทางเศรษฐกิจ การสัญจร และความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

**ตัวชี้วัดที่ ๑** การพัฒนาระบบป้องกันตามแนวชายแดนด้วยเทคโนโลยี อย่างน้อยร้อยละ ๘๕ ของจังหวัดชายแดนทั้งหมด ภายในปี ๒๕๗๐

**ตัวชี้วัดที่ ๒** มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ ต่อปี

**เป้าหมายที่ ๒** ปัญหาเขตแดนระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้านได้รับการแก้ไข และไม่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

**ผลสัมฤทธิ์** ประเทศไทยสามารถแก้ไขปัญหาเขตแดน โดยมีความสมดุลระหว่างผลประโยชน์แห่งชาติและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

**ตัวชี้วัด** เป้าหมายในการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนของไทย อยู่ที่ร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐

#### ๔. กลยุทธ์

**กลยุทธ์หลักที่ ๑** การสร้างสภาพแวดล้อมในพื้นที่ชายแดนให้มีความปลอดภัยและมีศักยภาพในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคาม

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑** สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนชายแดนไทยและประเทศรอบบ้าน รวมทั้งให้ประชาชนตามแนวชายแดนมีส่วนร่วมกับหน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่ชายแดนในการป้องกันภัยคุกคามที่อาจผ่านพื้นที่ชายแดนเข้าสู่พื้นที่ของประเทศไทย และเพิ่มกลยุทธ์ในการสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น สนับสนุนบทบาทของผู้นำชุมชนในพื้นที่ให้ผลักดันการพัฒนาจากภายในชุมชน ตลอดจนสร้างความสัมพันธ์ในชุมชนเพื่อร่วมดำเนินกิจกรรมพัฒนาและป้องกันความมั่นคงปลอดภัยในชุมชนตามแนวชายแดน

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒** ป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามทุกรูปแบบบริเวณพื้นที่ชายแดน โดยผลักดันการหารือระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้านผ่านกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศในทุกระดับ โดยเฉพาะอาชญากรรมข้ามชาติ ปัญหาการลักลอบตัดไม้และทำลายป่า ผู้หลบหนีเข้าเมือง และโรคติดต่ออุบัติใหม่

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓** จัดทำระบบป้องกันพื้นที่ชายแดนของจังหวัดชายแดน โดยให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีเข้ามาสนับสนุนการป้องกัน ปรามปราม และแก้ไขการกระทำอันผิดกฎหมายของไทย โดยเฉพาะบริเวณช่องทางธรรมชาติ

**กลยุทธ์หลักที่ ๒** การยกระดับและพัฒนาจุดผ่านแดนให้มีประสิทธิภาพในการป้องกันภัยคุกคามและเชื่อมโยงเศรษฐกิจ การค้า และการสัญจรข้ามแดน

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑** พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน หรือจุดผ่านแดนประเภทต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกด้านเศรษฐกิจ การค้า และการสัญจรข้ามแดน เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการยกระดับจุดผ่านแดนถาวรในอนาคต

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒** พัฒนาระบบการสัญจรข้ามแดน ประกอบด้วย สินค้า ยานพาหนะ และการเดินทางข้ามแดน โดยเชื่อมโยงฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงาน เพื่ออำนวยความสะดวกในการข้ามแดน และสามารถเฝ้าระวังภัยคุกคามที่แฝงมากับการข้ามแดน กิจกรรมทางเศรษฐกิจของประชาชน และอาชญากรรมข้ามชาติได้

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓** หารือร่วมกับประเทศรอบบ้านผ่านกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศ ในทุกระดับ เพื่อผลักดันให้มีการยกระดับช่องทางธรรมชาติและจุดผ่านแดน ให้สอดคล้องกับแนวทางการยกระดับช่องทางธรรมชาติและจุดผ่านแดนของไทย

**กลยุทธ์หลักที่ ๓** การแก้ไขปัญหาเขตแดนระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้าน โดยให้สมดุระหว่างผลประโยชน์แห่งชาติและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑** ทหีบยกประเด็นการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนระหว่างไทยและประเทศรอบบ้านเข้าสู่การหารือและพิจารณากำหนดแนวทางการดำเนินการ ภายใต้กลไกความร่วมมือระหว่างประเทศในทุกระดับ รวมถึงพิจารณาแนวทางการร่วมในการใช้ประโยชน์พื้นที่ชายแดน

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒** สำรวจภูมิประเทศในพื้นที่ชายแดนเพื่อสนับสนุนกระบวนการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๓ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในประเด็นเขตแดนที่ถูกต้องให้กับประชาชน โดยเฉพาะในพื้นที่ชายแดน เพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์พื้นที่ได้อย่างถูกต้อง พร้อมทั้งป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำที่อาจละเมิดข้อตกลงระหว่างประเทศ

**๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน**

กระทรวงมหาดไทย

## นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๔

### การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

#### ๑. จุดมุ่งเน้น

การเสริมสร้างความมั่นคงทางทะเลแบบองค์รวม ให้ป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามทางทะเลที่สำคัญอย่างต่อเนื่อง และความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ โดยคำนึงถึงการรักษาความมั่นคงทางทะเลและผลประโยชน์ของชาติทางทะเลให้มีความสมดุลและยั่งยืน และการบริหารจัดการองค์ความรู้ทางทะเลที่มีประสิทธิภาพ

#### ๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

##### ๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

##### ๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

เป้าหมาย ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

#### ๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

**เป้าหมายที่ ๑** ประเทศไทยสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางทะเลได้อย่างต่อเนื่องจนไม่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ

**ผลสัมฤทธิ์** ประเทศไทยมีขีดความสามารถและศักยภาพในการเฝ้าระวัง ติดตาม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางทะเลในภาพรวมของประเทศเพิ่มขึ้นส่งผลให้ประเทศมีความมั่นคงและปลอดภัย

**ตัวชี้วัด** ดัชนีความมั่นคงทางทะเลในภาพรวม อยู่ที่ ๖๙ คะแนน ภายในปี ๒๕๗๐

**เป้าหมายที่ ๒** ประเทศไทยมีการบริหารจัดการองค์ความรู้ทางทะเลที่ช่วยสนับสนุนการรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

**ผลสัมฤทธิ์** ประเทศไทยมีองค์ความรู้ทางทะเลที่สำคัญที่สนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบายในการรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล และประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักรู้เกี่ยวกับทะเล

**ตัวชี้วัดที่ ๑** จำนวนองค์ความรู้ทางทะเลที่สำคัญที่สนับสนุนการตัดสินใจของกลไกระดับนโยบายของประเทศ อย่างน้อยปีละ ๑ ประเด็น

**ตัวชี้วัดที่ ๒** การสร้างองค์ความรู้และความตระหนักรู้ทางทะเลให้แก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อยปีละ ๑ ประเด็น

#### ๔. กลยุทธ์

##### กลยุทธ์หลักที่ ๑ การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเกี่ยวกับการดำเนินการด้านความมั่นคงทางทะเล

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ พัฒนาขีดความสามารถของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปกป้องและรักษาความมั่นคงทางทะเล ทั้งด้านสมรรถนะของอุปกรณ์และเครื่องมือในการปฏิบัติงาน ระบบเทคโนโลยี รวมถึงศักยภาพของบุคลากร โดยเฉพาะขีดความสามารถด้านการตรวจการณ์ การลาดตระเวน รวมถึงปฏิบัติการทางทะเล

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหาอาชญากรรมทางทะเล โดยเฉพาะปัญหาโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ การลักลอบค้าและขนส่งสินค้าผิดกฎหมาย รวมถึงการค้ามนุษย์ และการโยกย้ายถิ่นฐานทางทะเลแบบไม่ปกติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ เสริมสร้างและใช้ประโยชน์จากความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับประเด็นทางทะเล โดยเฉพาะความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน อาเซียน และประเทศในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔ พัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการของภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาล โดยเฉพาะการจัดทำ พัฒนา ปรับปรุง กฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือมาตรการที่เกี่ยวข้องกับกิจการทางทะเลให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกิจการทางทะเลฉบับต่าง ๆ โดยเฉพาะอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. ๑๙๘๒

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๕ สนับสนุนการเฝ้าระวัง และรักษาความปลอดภัยทางทะเล ทั้งน่านน้ำภายในและนอกทะเลอาณาเขตของประเทศ โดยเฉพาะเส้นทางการเดินเรือ การขนส่งสินค้า ภัยพิบัติและอุบัติเหตุทางทะเล รวมถึงการดำเนินกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องกับการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลของไทย

##### กลยุทธ์หลักที่ ๒ การส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากทะเลอย่างสมดุลและยั่งยืน ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจสีน้ำเงิน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ ส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจภาคทะเลอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการท่องเที่ยว การประมง การพาณิชย์นาวี และการขุดเจาะหรือสำรวจแหล่งพลังงานใต้ทะเล

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ ส่งเสริมการบริหารจัดการประมงและการเพาะเลี้ยงทางทะเลอย่างถูกกฎหมายและยั่งยืน เพื่อรักษาสมดุลของทรัพยากรสัตว์น้ำ รวมทั้งอนุรักษ์ ป่าชายเลนและคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางทะเล โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหามลพิษทางทะเลและขยะทะเล

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ ส่งเสริมและพัฒนาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล เพื่อรักษาระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งพื้นที่ที่ใช้ประโยชน์จากทะเลและชายฝั่ง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและชุมชนบริเวณชายฝั่งและเกาะแก่งสามารถใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากทะเลได้อย่างยั่งยืน โดยไม่ส่งผลกระทบต่อปัญหาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

##### กลยุทธ์หลักที่ ๓ การบริหารจัดการองค์ความรู้ทางทะเล และการสร้างความตระหนักรู้ความสำคัญของทะเล

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ ผลักดันการจัดตั้งองค์การจัดการความรู้ทางทะเลในระยะนำร่อง ภายใต้มหาวิทยาลัยในกำกับดูแลของรัฐ หรือคลังสมองทางทะเล (Maritime Think Tank) เพื่อรวบรวม ศึกษา วิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้านความมั่นคงทางทะเลแบบองค์รวม ตลอดจนมีบทบาทในการกำหนดยุทธศาสตร์หรือแผนในระดับนโยบาย ทั้งในเชิงสมุททานุภาพ (Sea Power) และสมุทรภิบาล (Ocean Governance)

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ พัฒนาและขยายเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเกี่ยวกับองค์ความรู้ทางทะเล เพื่อให้ทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาคประชาชน มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักรู้ถึงความสำคัญของทะเลในทุกมิติ

๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อนศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

## นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๕

### การป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

#### ๑. จุดมุ่งเน้น

การลดการก่อเหตุรุนแรงและความสูญเสีย การพัฒนาทางเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและศักยภาพของพื้นที่ รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

#### ๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

##### ๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

##### ๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

เป้าหมาย ภาคใต้มีความสงบสุข รมเย็น

#### ๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ ๑ จังหวัดชายแดนภาคใต้มีการก่อเหตุรุนแรงและความสูญเสียลดลง

**ผลสัมฤทธิ์** ความรุนแรงและความสูญเสียจากสถานการณ์ความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ยุติลงในปี ๒๕๗๐

**ตัวชี้วัด** สถิติเหตุการณ์ความรุนแรงและความสูญเสียจากสถานการณ์ความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ลดลงร้อยละ ๑๐๐ จากปีฐาน ๒๕๖๐ ภายในปี ๒๕๗๐

เป้าหมายที่ ๒ จังหวัดชายแดนภาคใต้มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น

**ผลสัมฤทธิ์** คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น ด้วยการยกระดับการพัฒนาเศรษฐกิจได้อย่างเหมาะสมอันสอดคล้องกับวิถีชีวิตและความต้องการของประชาชน และศักยภาพของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

**ตัวชี้วัด** สถิติผลิตภัณฑ์มวลรวมภาค (Gross Regional Product: GRP) ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เพิ่มขึ้นทุกปี

เป้าหมายที่ ๓ ประชาชนมีความเชื่อมั่นต่อการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

**ผลสัมฤทธิ์** การยอมรับและตระหนักถึงคุณค่าของการอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างหลากหลาย

**ตัวชี้วัด** การสร้างความเชื่อมั่นต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐

#### ๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การเสริมสร้างความปลอดภัยและขจัดเงื่อนไขความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑** เสริมสร้างขีดความสามารถในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โดยเพิ่มประสิทธิภาพการเฝ้าระวังความปลอดภัย การเฝ้าตรวจพื้นที่เสี่ยง การสร้าง

ความเข้มแข็งของชุมชนและหมู่บ้าน ควบคู่กับการพัฒนาระบบงานด้านการข่าวกรองและฐานข้อมูลด้านความมั่นคง จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งยกระดับขีดความสามารถการบริหารจัดการชายแดนด้านความมั่นคงให้สามารถป้องกัน สกัดกั้น และยับยั้งการก่อเหตุรุนแรงและการกระทำความผิดในรูปแบบต่าง ๆ ตลอดจนเร่งรัดการแก้ไข ปัญหายาเสพติดและภัยแทรกซ้อนอื่น ๆ

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒** ขับเคลื่อนกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนุญแห่งราชอาณาจักรไทย บนพื้นฐานของความจริงใจ สมัครงใจ และให้เกียรติ เพื่อเป็นทางออกของความขัดแย้งตามแนวทางสันติวิธี รวมทั้งเสริมสร้างสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อกระบวนการพูดคุย เพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ ควบคู่กับการศึกษาและแลกเปลี่ยนความเห็นถึงความเป็นไปได้เกี่ยวกับ ประเด็นการกระจายอำนาจที่เหมาะสมของพื้นที่

### **กลยุทธ์หลักที่ ๒** การยกระดับการพัฒนาที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและบริบทของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑** ยกระดับการพัฒนาเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและความต้องการ ของประชาชน และความเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ โดยพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานสำคัญ ให้ครอบคลุมการสร้างโอกาสการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่อาศัยการนำความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมมากระดับ สินค้าและวัตถุดิบในพื้นที่ การส่งเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มธุรกิจให้เกื้อหนุนซึ่งกันและกัน การสนับสนุน การค้าชายแดนและการลงทุนขนาดใหญ่ รวมทั้งการหนุนเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ โดยเฉพาะธุรกิจฮาลาล การประมง และปศุสัตว์

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒** พัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ โดยเสริมสร้าง องค์กรความรู้และทักษะที่จำเป็นอย่างทั่วถึงผ่านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับ ความต้องการและวิถีชีวิต การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การขยายโอกาสการเข้าถึงการศึกษาอย่างไม่เลือกปฏิบัติ เพื่อให้การศึกษาที่เท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) ทั้งการศึกษาในระบบและนอกระบบของรัฐ และเอกชน การเสริมสร้างบทบาทของครอบครัวและชุมชนให้มีความเป็นปึกแผ่นและสามารถพึ่งพาตนเองได้ การส่งเสริมการเรียนรู้และใช้ภาษาไทยควบคู่กับการใช้ภาษาที่หลากหลาย ตลอดจนการแก้ไขปัญหาความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำในพื้นที่

### **กลยุทธ์หลักที่ ๓** การเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑** พัฒนาการอำนวยความสะดวกและการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ รวมทั้ง การลดเงื่อนไขความหวาดระแวงและฟื้นคืนความไว้วางใจต่อกัน โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมการอำนวยความสะดวก และการบังคับใช้กฎหมายที่เป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ การส่งเสริมกระบวนการเยียวยาของภาครัฐให้มีความรวดเร็ว เป็นธรรม และครอบคลุมทั่วถึง การเสริมสร้างประสิทธิภาพของมาตรการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ของประชาชน ตลอดจนส่งเสริมกระบวนการยุติธรรมทางเลือกที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของพื้นที่

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒** ส่งเสริมการยอมรับและตระหนักถึงคุณค่าของการอยู่ร่วมกันบนความแตกต่าง หลากหลาย โดยสนับสนุนการดำเนินวิถีชีวิตตามหลักศาสนา การสร้างพื้นที่กลางและสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อ การปฏิสัมพันธ์ การพัฒนาทักษะทางวัฒนธรรม การเสริมสร้างความไว้วางใจระหว่างประชาชนกับประชาชน



การฟื้นฟูและสร้างความตระหนักรู้ถึงความเป็นเอกลักษณ์ร่วมในพื้นที่ที่มีมาตั้งแต่อดีต และไม่มี การแบ่งแยก ตลอดจนขจัดการเลือกปฏิบัติทางวัฒนธรรม เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่รู้สึกถึงการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทย

**กลยุทธ์หลักที่ ๔ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของภาครัฐ และการประสานความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้**

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๑** เพิ่มประสิทธิภาพการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้มีเอกภาพ ประสิทธิภาพ และประสานสอดคล้อง โดยบูรณาการการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งมิติด้านความมั่นคง และด้านการพัฒนาอันเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล การเสริมสร้างความเข้าใจและพัฒนาขีดความสามารถเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในพื้นที่ การส่งเสริมการประยุกต์ใช้งานวิจัยทางวิชาการ เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตลอดจนการติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนงาน อย่างเป็นระบบ

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๒** เสริมสร้างความรับรู้ให้กับสังคมภายในและภายนอกพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้มีความเข้าใจต่อสถานการณ์ โดยมีการประชาสัมพันธ์เชิงรุกอย่างบูรณาการด้วยการป้องกันและแก้ไข การนำเสนอข้อมูลที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งในสังคม การชี้แจงและทำความเข้าใจต่อสถานการณ์ในพื้นที่ และแนวนโยบายของภาครัฐแก่ประชาชนในพื้นที่ สังคมนอกพื้นที่ และต่างประเทศ ตลอดจนเร่งรัดการชี้แจง กรณีที่เป็นประเด็นความห่วงกังวลที่เกิดขึ้นทั้งในและต่างประเทศได้อย่างทันท่วงที การเสริมสร้างความตระหนักรู้ของหน่วยงานภาครัฐต่อประเด็นที่มีนัยละเอียดอ่อนและเป็นที่สนใจของประชาคมระหว่างประเทศ เพื่อหลีกเลี่ยง การสื่อสารที่บิดเบือนข้อเท็จจริงและก่อให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๓** เสริมสร้างความร่วมมือเชิงสร้างสรรค์กับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยประสานความร่วมมือ เชิงสร้างสรรค์กับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ผ่านกรอบความร่วมมือและกลไกต่าง ๆ รวมทั้งพัฒนาเครือข่ายการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐกับภาคีเครือข่ายนอกภาครัฐ และการเสริมสร้างความไว้วางใจระหว่างภาครัฐกับเครือข่ายองค์กรระหว่างประเทศ และองค์กรภาคประชาสังคมต่าง ๆ ที่ดำเนินกิจกรรม ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

## **๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน**

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

## นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๖

### การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ

#### ๑. จุดมุ่งเน้น

การบริหารจัดการผู้ที่มีปัญหาสถานะและสิทธิบุคคล แรงงานต่างด้าว กลุ่มที่มีความเปราะบางต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ รวมถึงผู้ได้รับการคุ้มครองหรือผู้อยู่ระหว่างคัดกรองสถานะ ที่ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอันเป็นภูมิลำเนาได้ ให้มีความสมดุลระหว่างมิติความมั่นคง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และหลักสิทธิมนุษยชน

#### ๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

##### ๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

##### ๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

เป้าหมาย ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

#### ๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

**เป้าหมายที่ ๑** ผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิบุคคลมีจำนวนลดลง และได้รับการดูแลตามหลักมนุษยธรรม

**ผลสัมฤทธิ์** ผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิบุคคลได้รับสถานะอยู่ในราชอาณาจักรอย่างถูกต้องตามกฎหมายเพิ่มขึ้น

**ตัวชี้วัด** จำนวนผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิบุคคลที่ได้รับสถานะอยู่ในราชอาณาจักรอย่างถูกต้องตามกฎหมาย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๐ ภายในปี ๒๕๗๐

**เป้าหมายที่ ๒** แรงงานต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม มีจำนวนการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองลดลง

**ผลสัมฤทธิ์** แรงงานต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม มีการจดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายเพิ่มขึ้น

**ตัวชี้วัด** จำนวนแรงงานต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม อย่างถูกต้องตามกฎหมาย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๐ ภายในปี ๒๕๗๐

**เป้าหมายที่ ๓** การบริหารจัดการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มเปราะบางต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ ผู้ได้รับการคุ้มครอง รวมถึงผู้อยู่ระหว่างคัดกรองสถานะที่ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอันเป็นภูมิลำเนาได้อย่างเป็นระบบ

**ผลสัมฤทธิ์** ประเทศไทยมีระบบและมาตรการการบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มเปราะบางต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ รวมถึงผู้ได้รับการคุ้มครองหรือผู้อยู่ระหว่างคัดกรองสถานะที่ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอันเป็นภูมิลำเนาได้ เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ โดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างมิติความมั่นคง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และหลักสิทธิมนุษยชน

**ตัวชี้วัด** การจัดวางระบบป้องกัน กระบวนการ และหลักเกณฑ์บริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มเปราะบางต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ รวมถึงผู้ได้รับการคุ้มครองหรือผู้อยู่ระหว่างคัดกรองสถานะ ที่ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอันเป็นภูมิลำเนาได้ ภายในปี ๒๕๗๐

#### ๔. กลยุทธ์

##### **กลยุทธ์หลักที่ ๑** การป้องกันและแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มที่มีปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑** เร่งรัดการจัดทำสถานะบุคคลให้แก่ผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิที่ได้รับ การสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติไว้แล้ว

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒** ทบทวน ปรับปรุง และพัฒนากฎหมายที่มีอยู่เพื่อขจัดปัญหาอุปสรรค หรือการขัดกันของกฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มที่มีปัญหาสถานะ และสิทธิของบุคคล

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓** คุ้มครองสิทธิและส่งเสริมสวัสดิการ อาทิ ด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุข และด้านการทำงานของกลุ่มที่มีปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลให้เข้าถึงและเป็นไปตามกฎหมายภายใน และพันธกรณีระหว่างประเทศที่ไทยเป็นรัฐภาคี รวมทั้งการมีกองทุนสนับสนุนงบประมาณรองรับการดำเนินงาน ที่เกี่ยวข้อง

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔** จัดทำฐานข้อมูลที่เป็นข้อมูลมัธยฐานเกี่ยวกับสถิติผู้หลบหนีเข้าเมือง กลุ่มที่มีปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล

##### **กลยุทธ์หลักที่ ๒** การป้องกันและการแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑** บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบและจับกุมแรงงานต่างด้าว ผิดกฎหมาย ผู้ประกอบการ รวมถึงผู้จัดหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายอย่างต่อเนื่อง

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒** ทบทวนหรือปรับปรุงบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการจ้างงานระหว่างรัฐบาล ไทย – กัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม รวมทั้งบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการจ้างงานเพื่อส่งเสริมการจ้างงาน อย่างถูกกฎหมาย

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓** บูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และประเทศต้นทาง ในการเร่งรัดกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหากลุ่มผู้ติดตามแรงงานต่างด้าว อาทิ บุตร บิดา มารดา และญาติ ของแรงงานต่างด้าวที่ติดตามเข้ามาในราชอาณาจักรแต่ไม่ได้ทำงาน และกำหนดมาตรการเฉพาะในการจัดการ กับกลุ่มแรงงานต่างด้าวที่ไม่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติจากประเทศต้นทาง

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔** ส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศต้นทาง เพื่อเร่งรัดการออกหนังสือ เดินทางหรือเอกสารแสดงตน

**กลยุทธ์หลักที่ ๓** การป้องกันและแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มเปราะบางต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ และกลุ่มอื่น ๆ ตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑** เพิ่มความเข้มข้นในการสกัดกั้นและป้องกันการหลบหนีเข้าเมืองเป็นพิเศษของกลุ่มเปราะบางต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รวมถึงผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒** จัดระบบการตรวจสอบและติดตามการเคลื่อนไหวของผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติอันจะมีผลกระทบต่อความมั่นคงและปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอย่างใกล้ชิด

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๓** ชี้แจงและทำความเข้าใจกับประเทศที่เกี่ยวข้องและองค์การระหว่างประเทศเกี่ยวกับการดำเนินการของฝ่ายไทยในประเด็นการบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมือง กลุ่มเปราะบางต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ เพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๔** แสวงหาความร่วมมือกับประเทศต้นทาง ประเทศทางผ่าน องค์การระหว่างประเทศ และองค์กรพัฒนาเอกชน ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี เพื่อสกัดกั้นและป้องกันการเดินทางเข้าสู่ประเทศไทย รวมถึงเตรียมพร้อมในการเดินทางกลับมาตุภูมิ หรือการส่งไปประเทศที่สาม โดยคำนึงถึงกฎหมายภายในและหลักสิทธิมนุษยชน

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๕** พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบตรวจคนเข้าเมืองและฐานข้อมูลคนเข้าเมืองให้ทันสมัยและเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานของรัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบและติดตามบุคคลต่างด้าวที่เดินทางเข้า – ออก และพำนักในประเทศไทย

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๖** กำหนดมาตรการที่เหมาะสมต่อกลุ่มเป้าหมายให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการคัดกรองคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรและไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอันเป็นภูมิลำเนาได้

## **๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน**

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

## นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๗

### การป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์

#### ๑. จุดมุ่งเน้น

การยกระดับสถานะและเพิ่มขีดสมรรถนะของประเทศไทยในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ ให้ได้รับการยอมรับจากสากล

#### ๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

##### ๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

##### ๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

เป้าหมาย ปัญหาค้ามนุษย์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

#### ๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

**เป้าหมายที่ ๑** การยกระดับสถานะของประเทศไทยในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์

**ผลสัมฤทธิ์** ประเทศไทยแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องจนไม่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ เศรษฐกิจ การบริหาร และการพัฒนาประเทศ

**ตัวชี้วัด** ร้อยละความสำเร็จของประเทศไทยในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ ในระดับนานาชาติ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕ ภายในปี ๒๕๗๐

**เป้าหมายที่ ๒** ประเทศไทยสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม

**ผลสัมฤทธิ์** หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและบุคลากรที่ปฏิบัติงานมีศักยภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ดีขึ้น รวมทั้งสามารถบูรณาการการทำงานกับทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ร่วมกัน

**ตัวชี้วัดที่ ๑** การปราบปรามและดำเนินคดีเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๕ ภายในปี ๒๕๗๐

**ตัวชี้วัดที่ ๒** แรงงานที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายและพันธกรณีระหว่างประเทศ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๕ ภายในปี ๒๕๗๐

**ตัวชี้วัดที่ ๓** ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์และผู้เสียหายจากการบังคับใช้แรงงานหรือบริการที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายและมาตรฐานสากล เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๕ ภายในปี ๒๕๗๐

**ตัวชี้วัดที่ ๔** การพัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่ายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ จากผลการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา

#### ๔. กลยุทธ์

##### กลยุทธ์หลักที่ ๑ การยกระดับความเชื่อมั่นการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ในระดับสากล

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ เร่งรัดการบริหารจัดการคดีค้ามนุษย์ โดยมีการดำเนินคดีทางอาญากับผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ส่งเสริมความร่วมมือและประสานงานกับภาคประชาสังคมภายในประเทศและต่างประเทศในการสืบสวนสอบสวนการค้ามนุษย์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการกับเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการค้ามนุษย์ทั้งทางอาญาและวินัย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการแรงงานกลุ่มเปราะบางที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการนำเข้าและอนุญาตทำงานของคนต่างด้าวแบบถูกกฎหมาย โดยใช้กลไกการขับเคลื่อนและบูรณาการทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหาระบบบังคับและการค้ามนุษย์ของแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าว

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๕ ป้องกัน คัดกรอง และแก้ไขปัญหาระบบประมงผิดกฎหมาย รวมทั้งส่งเสริมการตรวจติดตามเฝ้าระวังเรือประมง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๖ เสริมสร้างความเข้าใจ การรับรู้และบูรณาการความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ของประเทศไทยแก่นานาประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๗ เพิ่มประสิทธิภาพในการคัดกรองช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์และกลุ่มเสี่ยงอย่างเป็นระบบ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๘ เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการป้องกันและปราบปรามปัญหาการค้าประเวณีและบริการทางเพศในกลุ่มเด็กและเยาวชน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๙ เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

##### กลยุทธ์หลักที่ ๒ การพัฒนาขีดความสามารถและสมรรถนะในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ จัดทำ ปรับปรุง ระเบียบที่เกี่ยวข้อง และพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพ เพื่อการต่อต้านการค้ามนุษย์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และพัฒนาศักยภาพให้แก่คณะกรรมาธิการ เจ้าหน้าที่รัฐ และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเจ้าพนักงานตำรวจ และพนักงานฝ่ายปกครองในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีค้ามนุษย์ รวมทั้งเทคนิคการสืบสวนสอบสวนอย่างมีประสิทธิภาพ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานะแวดล้อมและบริบทต่าง ๆ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจของพนักงานอัยการและผู้พิพากษาเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินงาน โดยคำนึงถึงบาดแผลทางใจให้แก่ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔ จัดทำและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนในสถานศึกษาเพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถป้องกันตนเองจากการค้ามนุษย์

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๕** ส่งเสริมความร่วมมือการสร้างภาคีเครือข่ายนอกภาครัฐให้เป็นหุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์กับภาครัฐ เพื่อให้ตระหนักถึงปัญหาการคุ้มครองและนำไปสู่การเฝ้าระวังและแจ้งเตือนสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครอง

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๖** ส่งเสริมการดำเนินนโยบายเชิงรุกให้ภาคเอกชนมีการอบรมให้ความรู้กับพนักงานหรือลูกจ้างเกี่ยวกับแนวทางการป้องกัน การคุ้มครองความเสียหาย และการรักษาสวัสดิภาพในกรณีหากตกเป็นเหยื่อการคุ้มครอง

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๗** พัฒนาระบบบูรณาการฐานข้อมูลด้านการคุ้มครองระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อติดตามการดำเนินงานและนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย โดยเฉพาะการเชื่อมโยงฐานข้อมูลแรงงานในเรือประมงให้เป็นปัจจุบัน

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๘** ส่งเสริมและพัฒนาการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการคุ้มครอง โดยเฉพาะการปราบปรามการแสวงประโยชน์ทางเพศต่อเด็กทางอินเทอร์เน็ต การสืบสวนสอบสวนเพื่อให้ได้มาซึ่งเส้นทางการเงินและทรัพย์สิน

## **๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน**

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

## นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๘

### การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

#### ๑. จุดมุ่งเน้น

การป้องกันประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด การสกัดกั้นและปราบปราม ขบวนการค้ายาเสพติด ตลอดจนการบำบัด รักษา และฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดให้เกิดการยอมรับจากสังคม

#### ๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

##### ๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

##### ๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

เป้าหมาย ปัญหาคความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

#### ๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

**เป้าหมายที่ ๑** การป้องกันประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

**ผลสัมฤทธิ์** ประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับการป้องกันจากยาเสพติด

**ตัวชี้วัด** สัดส่วนของผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดต่อประชากรลดลง ๘ คน ต่อประชากร ๑,๐๐๐ คน ภายในปี ๒๕๗๐

**เป้าหมายที่ ๒** การสกัดกั้นและปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติดในประเทศและอาชญากรรมข้ามชาติ

**ผลสัมฤทธิ์** ประเทศไทยสามารถสกัดกั้นยาเสพติด ปราบปราม และทำลายเครือข่ายการค้า ยาเสพติดรายสำคัญ ด้วยมาตรการทางทรัพย์สิน

**ตัวชี้วัดที่ ๑** คดียาเสพติดที่มีการสืบสวนขยายผลจากการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑ จากผลการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา

**ตัวชี้วัดที่ ๒** การสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนเปรียบเทียบกับปริมาณที่จับกุมยาเสพติด ทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ จากผลการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา

**เป้าหมายที่ ๓** ผู้เสพยาเสพติดมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขไม่ส่งผลกระทบต่อสังคม และไม่หวนกลับเข้าสู่วงจรยาเสพติด

**ผลสัมฤทธิ์** ผู้เสพยาเสพติดที่เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

**ตัวชี้วัด** ผู้เสพยาเสพติดที่เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ จากปี ๒๕๖๙ ในปี ๒๕๗๐



#### ๔. กลยุทธ์

**กลยุทธ์หลักที่ ๑** การเสริมสร้างความเข้มแข็งในระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้มีภูมิคุ้มกัน และสถานะแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างพื้นที่ปลอดภัยและลดความต้องการยาเสพติด

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑** สร้างภูมิคุ้มกันระดับบุคคล ด้วยการเสริมสร้างทัศนคติและความรู้เท่าทันยาเสพติด ทั้งการเสพและการค้า รวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ให้สอดคล้องกับแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ทั้งรูปแบบ เนื้อหา วิธีการ และช่องทางการสื่อสาร และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมายในทุกขั้นตอน

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒** สร้างความเข้มแข็งในสถาบันครอบครัวและชุมชน เพื่อเป็นกลไกป้องกันยาเสพติด และดูแลระดับประคองกลุ่มเป้าหมายที่มีความเสี่ยง เพื่อลดโอกาสการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทั้งการเสพและการค้า

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓** สร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน พัฒนา เสริมสร้างกลไก เครือข่ายทางสังคมในการเฝ้าระวัง ป้องกัน พัฒนาปัจจัยบวก และควบคุมปัจจัยเสี่ยง เพื่อให้สังคมเกิดสถานะแวดล้อมที่ปลอดภัยจากยาเสพติด

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔** เฝ้าระวัง ป้องกัน และสร้างความรู้เท่าทันยาเสพติดบนพื้นที่เสมือน (Cyber Space)

**กลยุทธ์หลักที่ ๒** การลดอุปทานยาเสพติดและปราบปรามเครือข่ายยาเสพติด/องค์กรอาชญากรรม

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑** สกัดกั้นการลักลอบลำเลียงยาเสพติดตั้งแต่พื้นที่ชายแดนไม่ให้เข้าสู่พื้นที่ตอนในของประเทศ และไม่ให้ประเทศไทยเป็นทางผ่านในการลักลอบลำเลียงยาเสพติด

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒** ปราบปรามผู้ค้ายาเสพติดและเครือข่ายการค้ายาเสพติดในประเทศ และอาชญากรรมข้ามชาติ ด้วยมาตรการทางทรัพย์สินอย่างมีประสิทธิภาพ

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓** เพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายในกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นธรรม ตลอดจนดำเนินการต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างจริงจัง

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔** พัฒนาเทคโนโลยีและฐานข้อมูล เพื่อใช้ประโยชน์ในการเฝ้าระวังการใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ในการลักลอบจำหน่ายยาเสพติด และประโยชน์ทางเทคโนโลยีในการลักลอบลำเลียงยาเสพติด

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๕** พัฒนาระบบการข่าวและการแจ้งเตือนข้อมูลเครือข่ายการค้ายาเสพติด เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการจับกุมและสกัดกั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๖** ลดวงจรค้ายาเสพติดในระดับผู้ค้ายาเสพติดรายย่อย และลงโทษผู้ต้องหา คดียาเสพติดรายย่อยตามลักษณะและพฤติกรรมความผิด

**กลยุทธ์หลักที่ ๓** การสร้างความสมดุลบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชนในการบำบัดฟื้นฟู และการผนวกสู่สังคมได้อย่างปกติสุข

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑** ลดความเป็นอาชญากรรม ปรับเปลี่ยนมุมมองทางสังคมต่อผู้ที่ติดยาเสพติด มองผู้เสพเป็นผู้ป่วยที่ควรได้รับการบำบัดรักษา และดูแลช่วยเหลือ

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒** ยึดหลักทางสาธารณสุขเป็นแนวทางนำในการลดอุปสงค์ยาเสพติด โดยใช้ระบบสมัครใจของผู้เสพ รวมถึงการพัฒนากระบวนการบำบัด รักษา และฟื้นฟูผู้ที่ติดยาเสพติดให้มีประสิทธิผล และประสิทธิภาพในทุกกระบวนการ โดยมุ่งเน้นป้องกันการกลับมาติดยาเสพติดซ้ำ

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๓** เสริมสร้างโอกาสและทางเลือกของผู้เสพยาเสพติด ภายหลังการเข้ารับการบำบัดให้สามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข มีศักดิ์ศรีบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน และไม่ถูกตีตราหรือเลือกปฏิบัติ

**กลยุทธ์หลักที่ ๔** การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๑** เสริมสร้างและยกระดับความร่วมมือด้านยาเสพติด ทั้งการป้องกันปราบปราม และบำบัดฟื้นฟูร่วมกับองค์การระหว่างประเทศ ประเทศในภูมิภาคอาเซียน และนานาชาติ

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๒** พัฒนาขีดความสามารถให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ และการพัฒนาบุคลากรด้านยาเสพติดระหว่างประเทศ

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๓** เสริมสร้างการใช้กลไกคณะทำงานร่วมด้านความมั่นคง เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระดับทวิภาคีและพหุภาคีในการปราบปรามองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ และการค้ายาเสพติดระหว่างประเทศ

## ๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

กระทรวงยุติธรรม (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด)

## นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๙ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

### ๑. จุดมุ่งเน้น

การยกระดับการจัดการความเสี่ยงสาธารณภัยที่สำคัญอันเกิดจากภัยธรรมชาติ และภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ และ/หรือ เป็นภัยซ้ำซ้อน ให้สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้รวดเร็ว ทันท่วงทีต่อเหตุการณ์ และยั่งยืน

### ๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

#### ๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

#### ๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

เป้าหมาย ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

### ๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

**เป้าหมาย** การยกระดับการจัดการความเสี่ยงสาธารณภัยที่สำคัญอันเกิดจากภัยธรรมชาติ และภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ที่เกิดขึ้น และ/หรือ เป็นภัยซ้ำซ้อน (Compound Hazards) ไปสู่มาตรฐานตามหลักสากล

**ผลสัมฤทธิ์** ประเทศไทยสามารถจัดการความเสี่ยง พร้อมทั้งรับมือและลดผลกระทบจากสาธารณภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

**ตัวชี้วัดที่ ๑** อัตราการเสียชีวิตจากภัยธรรมชาติ (อุทกภัย วาตภัย ภัยแล้ง) ต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน ลดลงเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๕ ปี

**ตัวชี้วัดที่ ๒** จำนวนผู้ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติ (อุทกภัย วาตภัย ภัยแล้ง) ต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน ลดลงเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๕ ปี

**ตัวชี้วัดที่ ๓** อัตราการเสียชีวิตจากภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ (อัคคีภัย) ต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน ลดลงเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๕ ปี

**ตัวชี้วัดที่ ๔** การแจ้งเตือนสาธารณภัยล่วงหน้าได้ทันสถานการณ์ภายในระยะเวลาที่กำหนด (เฉพาะภัยธรรมชาติ ๔ ภัย ได้แก่ อุทกภัย วาตภัย น้ำป่าไหลหลากและดินโคลนถล่ม สึนามิ) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๙๘ ของการเกิดภัยดังกล่าวทุกปี

### ๔. กลยุทธ์

**กลยุทธ์หลักที่ ๑** การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑** พัฒนามาตรการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้น และป้องกันความเสี่ยงใหม่ให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงภัยซ้ำซ้อน โดยเฉพาะอุทกภัย วาตภัย น้ำป่าไหลหลากและดินโคลนถล่ม

สึนามิ และอัคคีภัย หรือเหตุอื่นใดซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ อาทิ ภัยจากสารเคมีรั่วไหล และปัญหาน้ำมันรั่วไหลในทะเล

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒** พัฒนาระบบคลังข้อมูลความเสียหายสาธารณสุขแห่งชาติให้ทันสมัย มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน โดยมีการแบ่งปันข้อมูลระหว่างหน่วยงาน การประสานแลกเปลี่ยน และบูรณาการข้อมูลร่วมกันด้วยเทคโนโลยี เพื่อนำมาวางแผนตัดสินใจเชิงนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐาน รวมถึงการแจ้งเตือนภัย พร้อมทั้งการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์ของทุกภาคส่วน

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓** เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ รวมถึงการรับรู้และตระหนักรู้การจัดการความเสียหายจากสาธารณสุขที่ถูกต้องให้กับทุกภาคส่วน ทั้งมิติการวิเคราะห์ภัยที่อาจเกิดขึ้น ความอ่อนแอในพื้นที และประเมินสภาพความเปราะบางที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔** พัฒนาแนวทางการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณสุขในทุกระดับ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานตามหลักสากล โดยให้ความสำคัญกับการระดมทรัพยากรเข้าพื้นที่ประสบภัย การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณสุขของประเทศ การจัดการพื้นที่ตามระบบผังเมือง ระบบประกันภัย การฝึกป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข การอพยพและศูนย์พักพิงชั่วคราว การบริหารความต่อเนื่อง โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมตลอดกระบวนการประเมินความเสี่ยงด้วย

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๕** ส่งเสริม สนับสนุนทรัพยากร รวมทั้งการสร้างแรงจูงใจในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขของภาคีเครือข่าย ภาคประชาชน อาสาสมัคร และอื่น ๆ

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๖** ส่งเสริม พัฒนา ต่อยอดงานวิจัยและองค์ความรู้ โดยประยุกต์ใช้นวัตกรรมเทคโนโลยี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งภายในและต่างประเทศ รวมถึงการจัดตั้งสถาบันด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขของประเทศ เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญและความเป็นมืออาชีพ โดยมีทักษะ ความรู้ และสมรรถนะด้านการจัดการความเสี่ยงสาธารณสุข ตลอดจนยกระดับศักยภาพการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุขของประเทศ

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๗** ส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงสาธารณสุข และการประสานความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมให้ครอบคลุมมิติการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง

## **กลยุทธ์หลักที่ ๒** การจัดการสาธารณสุขให้มีมาตรฐานตามหลักสากล

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑** เสริมสร้างการจัดการในภาวะฉุกเฉินแบบบูรณาการให้เป็นไปตามมาตรฐานในการปฏิบัติในภาวะฉุกเฉิน โดยเร่งกระบวนการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณสุข การใช้ระบบบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command System: ICS) และการใช้วงเงินทรองราชการ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน และบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าของผู้ประสบภัยพิบัติ

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒** กำหนดแนวทางการปฏิบัติร่วมของศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน (Emergency Operation Center: EOC) ให้เป็นระบบมาตรฐานตามหลักสากล และหลักธรรมาภิบาล เพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณสุข การเตรียมพร้อมรับมือกับสาธารณสุข และการฟื้นฟูพื้นฐานข้อมูลความเสียหายและความต้องการของประชาชน

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓** พัฒนาระบบการสื่อสารและการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานในการจัดการความเสี่ยงสาธารณสุขที่มีแนวโน้มขยายขอบเขตไปสู่การจัดการสาธารณสุขขนาดใหญ่ขึ้นไปให้มีประสิทธิภาพ

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔** พัฒนาระบบการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning) โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ นวัตกรรม แบบจำลองการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนมาก (Data Analytics and Big Data) ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) รวมถึงเสริมสร้างความตระหนักรู้และการตอบสนองต่อการแจ้งเตือนภัยของชุมชนและประชาชน

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๕** เสริมสร้างระบบการบริหารจัดการเกี่ยวกับการบรรเทาทุกข์และการช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็ว ท้วถึง และเป็นธรรม

## **๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน**

กระทรวงมหาดไทย (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย)

## นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๐

### การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์

#### ๑. จุดมุ่งเน้น

ประเทศไทยสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์ ยกกระดับมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และลดการก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์

#### ๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

##### ๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

##### ๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

เป้าหมาย ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

#### ๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

**เป้าหมาย** ประเทศไทยมีความพร้อมต่อการป้องกัน รับมือความเสี่ยงภัยคุกคามทางไซเบอร์อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์และอาชญากรรมทางไซเบอร์

**ผลสัมฤทธิ์** หน่วยงานระดับชาติ กลุ่มภารกิจหรือให้บริการโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ และระดับหน่วยงานมีความพร้อมตามมาตรการและแนวทางปฏิบัติในการลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ ที่เท่าทันเหตุการณ์สอดคล้องกับมาตรฐานสากล รวมถึงมีกลไกและแนวทางในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางไซเบอร์ และการพัฒนาการสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางไซเบอร์

**ตัวชี้วัดที่ ๑** การพัฒนาระบบการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เพิ่มขึ้นร้อยละ ๙๐ ภายในปี ๒๕๗๐

**ตัวชี้วัดที่ ๒** การแก้ไขเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ต่อโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๙๐ ภายในปี ๒๕๗๐

**ตัวชี้วัดที่ ๓** การจัดทำหรือพัฒนากลไก มาตรการ และแนวทางในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางไซเบอร์ รวมถึงพัฒนาการสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางไซเบอร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖๐ ภายในปี ๒๕๗๐

**ตัวชี้วัดที่ ๔** สถิติคดีเกี่ยวกับอาชญากรรมทางไซเบอร์ลดลงร้อยละ ๓๐ เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

#### ๔. กลยุทธ์

**กลยุทธ์หลักที่ ๑ การป้องกัน รับมือ และลดความเสี่ยงภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่กระทบต่อระบบโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ**

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑** เสริมสร้างศักยภาพของกลไกและหน่วยงานระดับชาติ ศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (National Computer Emergency Response Team: NCERT) และศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์สำหรับหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ (Sectorial CERT) โดยมีการเชื่อมโยงการทำงานระหว่างกันอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และแก้ไขเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒** ส่งเสริมให้หน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศมีมาตรฐานและแนวทางปฏิบัติในการป้องกัน รับมือ ลดความเสี่ยง รักษา และฟื้นฟูความเสียหายจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่เท่าทันต่อเหตุการณ์และสอดคล้องกับมาตรฐานสากล

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓** บูรณาการความร่วมมือภายในประเทศระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ทั้งฝ่ายทหาร พลเรือน ตำรวจ ภาคเอกชน และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็ง เพื่อป้องกัน รับมือ และลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์และเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ต่อโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ รวมถึงสงครามไซเบอร์

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔** ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี โดยแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ข่าวกรอง และความรู้ที่ทันต่อเหตุการณ์ และเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในทุกระดับ เพื่อให้สามารถป้องกัน ลดความเสี่ยง รวมถึงรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์และเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ต่อโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศได้อย่างทันท่วงที

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๕** ส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานควบคุมหรือกำกับดูแล และหน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้อง พัฒนาทักษะความรู้และความเชี่ยวชาญในด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ หรือบุคลากรของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๖** ส่งเสริมการเผยแพร่ความรู้ เพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของภัยคุกคามทางไซเบอร์และเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แก่องค์กรและบุคลากรภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง

**กลยุทธ์หลักที่ ๒ การเสริมสร้างขีดความสามารถในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้ไซเบอร์เป็นช่องทางในการก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์**

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑** พัฒนากลไก มาตรการ และแนวทางที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน และปราบปรามที่ครอบคลุมถึงการพัฒนาการเฝ้าระวังความเสี่ยงในการก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์ การแจ้งเตือนเพื่อลดความเสี่ยงการก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์ รวมถึงการติดตาม วิเคราะห์ และประมวลผลข้อมูล ตลอดจนพัฒนาการสืบสวนอาชญากรรมทางไซเบอร์ด้วยการนำเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ ส่งเสริมความร่วมมือหรือให้ความช่วยเหลือระหว่างหน่วยงาน ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อป้องกัน รับมือ และลดความเสี่ยงจากการก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์ร่วมกัน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ เสริมสร้างความตระหนักรู้และพัฒนาขีดความสามารถแก่องค์กร และบุคลากรภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ในการป้องกันตนเองจากอาชญากรรมทางไซเบอร์

#### ๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

สำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ



## นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๑

### การป้องกันและแก้ไขปัญหาก่อนการร้าย

#### ๑. จุดมุ่งเน้น

ประเทศไทยมีภูมิคุ้มกันในการรับมือกับภัยก่อการร้าย มีขีดความสามารถในการตอบโต้ต่อเหตุวิกฤติจากการก่อการร้าย และมีศักยภาพในการฟื้นตัวจากภัยก่อการร้ายให้กลับสู่ภาวะปกติ

#### ๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

##### ๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

##### ๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง

เป้าหมาย ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

#### ๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ ๑ ประเทศไทยมีภูมิคุ้มกันในการรับมือกับภัยก่อการร้าย

**ผลสัมฤทธิ์** หน่วยงานทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติมีขีดความสามารถในการเตรียมพร้อมรับมือกับภัยก่อการร้ายเพิ่มขึ้น

**ตัวชี้วัด** การดำเนินการมาตรการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนเชิงป้องกันภัยก่อการร้าย อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐

เป้าหมายที่ ๒ ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการตอบโต้ต่อเหตุวิกฤติจากการก่อการร้าย

**ผลสัมฤทธิ์** หน่วยงานสามารถระงับเหตุจากการก่อการร้ายได้ทันการณ์ และลดความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่ได้รับผลกระทบให้น้อยที่สุด

**ตัวชี้วัด** การพัฒนาศักยภาพของระบบที่ตอบสนองต่อการระงับเหตุวิกฤติจากการก่อการร้าย และควบคุมสถานการณ์การก่อการร้าย อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐

เป้าหมายที่ ๓ ประเทศไทยมีศักยภาพในการฟื้นตัวจากภัยก่อการร้ายให้กลับสู่สภาวะปกติ

**ผลสัมฤทธิ์** เหยื่อและผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อการร้ายได้รับการช่วยเหลือเยียวยาอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งพื้นที่ประสบภัยจากการก่อการร้ายมีการฟื้นตัวให้กลับคืนสู่สภาวะปกติโดยเร็ว และปลอดภัยกว่าเดิม

**ตัวชี้วัด** การวางระบบฟื้นตัวจากภัยก่อการร้าย อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐ และสามารถฟื้นฟูจากเหตุก่อการร้ายได้

#### ๔. กลยุทธ์

##### กลยุทธ์หลักที่ ๑ การป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันในการรับมือกับภัยก่อการร้าย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและข่าวกรองด้านการก่อการร้าย ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยมุ่งเน้นความถูกต้อง รวดเร็ว และความน่าเชื่อถือ เพื่อเอื้ออำนวยให้มีข้อมูลที่เพียงพอต่อการตัดสินใจเชิงนโยบาย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ป้องกันการเดินทางผ่านเข้าและออกของนักรบก่อการร้ายต่างชาติ โดยเสริมสร้างการบริหารจัดการระบบการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ให้มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ รับมือกับการเผยแพร่ลัทธิและแนวคิดที่ยึดหลักความรุนแรงทุกรูปแบบ โดยเฉพาะการป้องกันและยับยั้งแนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรง โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔ ปกป้องโครงสร้างพื้นฐานสำคัญและพื้นที่เปราะบาง โดยเฉพาะการรักษาความปลอดภัยสถานที่ราชการ สถานที่สำคัญ และบุคคล

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๕ ต่อด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย โดยเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และความร่วมมือระหว่างหน่วยงานเกี่ยวกับกระบวนการสืบสวนสอบสวนทางการเงิน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๖ จัดทำระบบฐานข้อมูล และเชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการต่อด้านการก่อการร้ายระหว่างหน่วยงานภายในประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๗ พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการสร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการในกรอบนโยบายและกรอบกฎหมาย พร้อมทั้งสร้างการตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและภาคประชาชนในการป้องกันภัยก่อการร้าย

##### กลยุทธ์หลักที่ ๒ การเสริมสร้างการตอบโต้ต่อเหตุวิกฤติจากการก่อการร้าย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ พัฒนากลไกการรับมือขณะเกิดเหตุก่อการร้ายให้เป็นเอกภาพ โดยเฉพาะบุคคลแรกหรือหน่วยงานแรก (First Responder) ที่ต้องเข้าถึงที่เกิดเหตุ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ ส่งเสริมความร่วมมือกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในคดีที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายกับหน่วยงานภายในประเทศและหน่วยงานต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยแลกเปลี่ยนและพัฒนาองค์ความรู้และการฝึกซ้อมร่วมกันกับหน่วยงานภายในประเทศหรือต่างประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔ พัฒนาระบบการแจ้งเตือน การสื่อสาร และการประชาสัมพันธ์ต่อเหตุวิกฤติจากการก่อการร้าย เพื่อสร้างความรับรู้ ความเข้าใจ และความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน

##### กลยุทธ์หลักที่ ๓ การเสริมสร้างการฟื้นตัวภายหลังเกิดเหตุวิกฤติก่อการร้ายให้กลับสู่สภาพปกติโดยเร็ว

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ ฟื้นฟูระบบการทำงานของโครงสร้างพื้นฐานสำคัญที่ได้รับผลกระทบหรือผลกระทบจากการก่อเหตุก่อการร้าย เพื่อให้ประชาชนสามารถกลับมาใช้ชีวิตประจำวันปกติได้โดยเร็วที่สุด

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒** จัดทำ พัฒนา วางระบบกลไก และหลักเกณฑ์การประเมินความเสียหาย ความต้องการความช่วยเหลือ และดำเนินการเยียวยาแก่เหยื่อ ครอบครัวของเหยื่อ และผู้ได้รับผลกระทบ จากการก่อเหตุก่อการร้าย

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๓** ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน ท้องถิ่น สถาบันศาสนา สถาบันการศึกษา เพื่อป้องกันการแพร่กระจายแนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรง ผู้ที่เคยได้รับการบ่มเพาะแนวคิดสุดโต่งที่นิยม ความรุนแรง และผู้เคยกระทำผิดฐานการก่อการร้าย

#### **๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน**

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

## นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๒ การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ

### ๑. จุดมุ่งเน้น

ประเทศไทยสามารถรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติ มีบทบาทนำในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน รวมทั้งรักษาผลประโยชน์แห่งชาติในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงและความสัมพันธ์อันดีกับประเทศรอบบ้าน

### ๒. ความเชื่อมโยงกับเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

#### ๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ

#### ๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยการบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐและมิใช่ภาครัฐ

เป้าหมาย ๑. ประเทศไทยมีความมั่นคงและสามารถรับมือกับความท้าทายจากภายนอกได้ทุกรูปแบบสูงขึ้น

๒. ประเทศไทยมีบทบาทเพิ่มขึ้นในการกำหนดทิศทางและส่งเสริมเสถียรภาพของภูมิภาคเอเชีย รวมทั้งเป็นประเทศแนวหน้าในภูมิภาคอาเซียน

- ประเด็นการต่างประเทศ

แผนย่อยความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ

เป้าหมาย ๑. ประเทศไทยมีความมั่นคงและสามารถรับมือกับความท้าทายจากภายนอกได้ทุกรูปแบบสูงขึ้น

๒. ประเทศไทยมีบทบาทเพิ่มขึ้นในการกำหนดทิศทางและส่งเสริมเสถียรภาพของภูมิภาคเอเชีย รวมทั้งเป็นประเทศแนวหน้าในภูมิภาคอาเซียน

### ๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

**เป้าหมายที่ ๑** ประเทศไทยสามารถรักษาความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจและประเทศที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ต่อความมั่นคงของไทยอย่างมีดุลยภาพ

**ผลสัมฤทธิ์** ประเทศไทยสามารถรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ และแสดงท่าทีอย่างเหมาะสมผ่านกลไกความร่วมมือหรือความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ต่อความมั่นคงของไทย

**ตัวชี้วัด** ประเทศไทยมีปฏิสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอกับ ๔ กลุ่มประเทศเหล่านี้ อย่างน้อยกลุ่มละ ๑ ครั้งต่อปี ได้แก่ กลุ่มที่ ๑ ประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มที่ ๒ สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป สหราชอาณาจักร

และออสเตรเลีย กลุ่มที่ ๓ จีนและรัสเซีย กลุ่มที่ ๔ ประเทศอื่น ๆ ที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์กับไทย ได้แก่ ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี อินเดีย แอฟริกาใต้ บราซิล ตุรกี ซาอุดีอาระเบีย อิหร่าน และอิสราเอล

**เป้าหมายที่ ๒** ประเทศไทยมีบทบาทนำในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

**ผลสัมฤทธิ์** ข้อตกลงหรือข้อปฏิบัติร่วมกันของประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ในเรื่องการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามที่สำคัญในภูมิภาค

**ตัวชี้วัด** ความสำเร็จของไทยในการผลักดันให้ข้อเสนอในประเด็นความมั่นคงที่ไทย ให้ความสำคัญปรากฏในเอกสารผลลัพธ์การประชุมในระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสขึ้นไปของกลไกภายใต้ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน อย่างน้อย ๑ ฉบับต่อปี

**เป้าหมายที่ ๓** ประเทศไทยสามารถรักษาผลประโยชน์แห่งชาติในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง และสามารถรักษาความสัมพันธ์อันดีกับประเทศรอบบ้าน

**ผลสัมฤทธิ์** การได้รับผลประโยชน์ร่วมกันของกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง และประเทศรอบบ้านของไทย

**ตัวชี้วัดที่ ๑** ระดับความสำเร็จในการจัดทำแผนลุ่มน้ำเชิงรุกระดับภูมิภาค (Proactive Regional Planning) เพื่อบริหารทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำโขงอย่างยั่งยืน เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ภายในปี ๒๕๗๐

**ตัวชี้วัดที่ ๒** ไทยสามารถจัดทำผลลัพธ์ด้านความร่วมมือด้านความมั่นคงที่เป็นรูปธรรม (key deliverables) ในกรอบหรือกับประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงได้อย่างน้อยปีละ ๓ ประเด็น หรือ ๑๕ ประเด็น ภายในปี ๒๕๗๐

#### ๔. กลยุทธ์

**กลยุทธ์หลักที่ ๑** การรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศสำคัญทางยุทธศาสตร์

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑** ทบทวนและกำหนดแนวทางท่าทีของไทยต่อประเทศมหาอำนาจ ประเทศหรือกลุ่มประเทศที่มีบทบาทสำคัญทางยุทธศาสตร์ และประเทศที่มีบทบาทด้านการเมือง ความมั่นคง การทหาร และเศรษฐกิจที่สำคัญในภูมิภาค เพื่อปกป้องผลประโยชน์แห่งชาติของไทย และรักษาดุลยภาพความสัมพันธ์ด้านความมั่นคงระหว่างประเทศได้อย่างเหมาะสม

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒** รักษาความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างไทยกับประเทศหรือกลุ่มประเทศที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ เพื่อให้ไทยสามารถประเมินการเปลี่ยนแปลงและปรับเปลี่ยนแนวทางการรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศของไทยได้ทันที่

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓** ส่งเสริมการจัดตั้งหรือขับเคลื่อนกลไกหรือด้านความมั่นคงระหว่างไทยกับประเทศที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ เพื่อรักษาผลประโยชน์แห่งชาติของไทย

**กลยุทธ์หลักที่ ๒** การเสริมสร้างบทบาทนำของไทยในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑** เสริมสร้างบทบาทนำที่สร้างสรรค์ของไทยในการรักษาสันติภาพ และการแก้ไขข้อพิพาทโดยสันติวิธี เพื่อเสถียรภาพความมั่นคงของอาเซียน

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒** เสริมสร้างบทบาทนำของไทยในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน เพื่อรักษาผลประโยชน์แห่งชาติของไทย และเพื่อผลประโยชน์ร่วมกันของภูมิภาค โดยผลักดันความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามระดับภูมิภาค อาทิ ประเด็นโจรสลัดและการปล้นเรือใช้อาวุธ ประเด็นการต่อต้านยาเสพติดและสินค้าผิดกฎหมาย ประเด็นการโยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ ประเด็นภัยคุกคามทางไซเบอร์ ประเด็นหมอกควันข้ามแดน และประเด็นโรคติดต่ออุบัติใหม่

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓** ดำเนินการสร้างควมไว้วางใจและการทูตเชิงป้องกันระหว่างไทยกับประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อสร้างบรรยากาศแห่งสันติภาพ เสถียรภาพ และความเจริญรุ่งเรืองในภูมิภาค

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔** เสริมสร้างศักยภาพปฏิบัติการทางทหารร่วมกับอาเซียนในภารกิจที่มีใช้ด้านสงคราม อาทิ การช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและบรรเทาภัยพิบัติ (Humanitarian Assistance and Disaster Relief: HADR) การแพทย์ทหาร (Military Medicine: MM) และการต่อต้านการก่อการร้าย (Counter Terrorism: CT) ผ่านการแลกเปลี่ยนความร่วมมือและข้อมูลร่วมกัน

**กลยุทธ์หลักที่ ๓** การส่งเสริมความเข้าใจและพัฒนาความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศรอบบ้าน และอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑** เสริมสร้างบทบาทนำของไทยในกรอบความร่วมมือด้านความมั่นคงในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง เพื่อกำหนดทิศทางและแนวทางการปฏิบัติที่ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดี ความร่วมมือที่สร้างสรรค์ และความยั่งยืนร่วมกัน อันส่งผลให้อนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงเป็นอนุภูมิภาคแห่งความร่วมมือ

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒** ผลักดันกลไกความร่วมมือด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง เพื่อป้องกันและแก้ไขประเด็นความมั่นคงที่สำคัญ อาทิ ประเด็นการบริหารจัดการน้ำ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ประเด็นยาเสพติด ประเด็นการค้ามนุษย์ และประเด็นการบริหารจัดการความเสี่ยงโรคติดต่ออุบัติใหม่และโรคระบาดข้ามพรมแดน

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๓** ส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคงกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง เพื่อสร้างดุลยภาพที่สร้างสรรค์และรักษาผลประโยชน์แห่งชาติของไทย

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๔** เสริมสร้างความเข้าใจและพัฒนาความร่วมมือด้านความมั่นคง รวมถึงการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธีระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้าน ภายใต้กลไกความร่วมมือด้านความมั่นคงทุกระดับ

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๕** ส่งเสริม สนับสนุน และใช้ความเข้มแข็งของความร่วมมือระดับประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น ภาคเอกชน และสมาคมมิตรภาพ มาใช้ในการดำเนินกิจกรรมที่นำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้าน

## **๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน**

กระทรวงการต่างประเทศ

## นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๓

### การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่

#### ๑. จุดมุ่งเน้น

การเตรียมความพร้อม และเพิ่มขีดความสามารถการบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข และโรคติดต่ออุบัติใหม่ รวมทั้งการพัฒนานวัตกรรมและการบริหารจัดการทรัพยากรด้านการแพทย์รองรับภาวะวิกฤติ

#### ๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

##### ๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

##### ๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง

เป้าหมาย ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

#### ๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

**เป้าหมายที่ ๑** ระบบสาธารณสุขมีความพร้อมในการบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข ๕ ด้าน ประกอบด้วย ๑) โรคติดต่อและการระบาด ๒) โรคและภัยที่เกิดจากสารเคมี ๓) โรคและภัยสุขภาพที่เกิดจากกัมมันตภาพรังสีและนิวเคลียร์ ๔) โรคที่เกิดจากการบาดเจ็บและอุบัติเหตุ และ ๕) โรคและภัยสุขภาพอันเกิดจากภัยธรรมชาติ

**ผลสัมฤทธิ์** ประเทศไทยมีการเตรียมความพร้อมเพื่อบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานสาธารณสุขกับทุกภาคส่วน รองรับภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่

**ตัวชี้วัดที่ ๑** หน่วยงานด้านสาธารณสุขทั้งส่วนกลางและระดับภูมิภาค มีแผนเผชิญเหตุเพื่อรองรับภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขทั้ง ๕ ด้าน ร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐

**ตัวชี้วัดที่ ๒** การฝึกซ้อมเพื่อบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เป็นประจำทุก ๒ ปี

**เป้าหมายที่ ๒** ระบบสาธารณสุขมีศักยภาพการเผชิญเหตุและการบริการด้านการแพทย์ในภาวะฉุกเฉิน

**ผลสัมฤทธิ์** ประเทศไทยสามารถควบคุมการแพร่ระบาดของโรค จัดการภัยคุกคามสุขภาพ และดูแลประชาชนเมื่อเกิดภาวะสาธารณสุขฉุกเฉินและโรคติดต่ออุบัติใหม่

**ตัวชี้วัดที่ ๑** ความสำเร็จของการมีระบบรองรับการบริหารจัดการเฝ้าระวัง คัดกรอง และตรวจวินิจฉัยโรคติดต่ออุบัติใหม่และภัยสุขภาพ เมื่อเกิดภาวะฉุกเฉินระดับเขตสุขภาพ ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๗๐

**ตัวชี้วัดที่ ๒** ระบบบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขสามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่องในภาวะวิกฤติจากการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่และภัยสุขภาพ ได้แก่ ๑) เขตสุขภาพมีระบบบริหารจัดการเตียงเพื่อรองรับผู้ป่วยวิกฤติในภาวะฉุกเฉิน ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๗๐ และ ๒) เขตสุขภาพมีระบบบริหารจัดการ

ทรัพยากรทางการแพทย์ การสำรองยา และเวชภัณฑ์ที่จำเป็นให้สามารถใช้งานได้อย่างน้อย ๒ เดือน เพื่อให้สามารถเผชิญเหตุได้อย่างรวดเร็ว ร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐

**ตัวชี้วัดที่ ๓** เขตสุขภาพมีแนวทางการระดมสรรพกำลังบุคลากรเพื่อดูแลประชาชนยามวิกฤติ ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๗๐

**เป้าหมายที่ ๓** ระบบสาธารณสุขของประเทศสามารถพึ่งตนเองได้ มีความมั่นคงทางยาและเวชภัณฑ์

**ผลสัมฤทธิ์** ประเทศไทยสามารถผลิตยาและเวชภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์และสาธารณสุขได้ทั้งห่วงโซ่อุปทาน

**ตัวชี้วัดที่ ๑** มูลค่าการสนับสนุนการผลิตยาและอุตสาหกรรมทางการแพทย์ภายในประเทศ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๕ ปี

**ตัวชี้วัดที่ ๒** การจัดทำข้อมูลห่วงโซ่อุปทานของการผลิตยาและอุตสาหกรรมทางการแพทย์ (Resource Mapping) ที่ใช้ในภาวะฉุกเฉินเป็นประจำทุก ๒ ปี

#### ๔. กลยุทธ์

**กลยุทธ์หลักที่ ๑** การพัฒนาศักยภาพและการเตรียมความพร้อมด้านการแพทย์และสาธารณสุขรองรับภาวะสาธารณสุขฉุกเฉินและโรคติดต่ออุบัติใหม่

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑** วางแผนและดำเนินการตามแผนการเตรียมความพร้อมป้องกันและแก้ไข ปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒** พัฒนาการเตรียมความพร้อมและการบริหารจัดการความเสี่ยงของโรคติดต่ออุบัติใหม่และภัยสุขภาพทั้ง ๕ ด้านแก่บุคลากร

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓** สร้างความเข้มแข็งของศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินทางการแพทย์และสาธารณสุขรองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขทั้ง ๕ ด้าน

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔** เสริมสร้างสวัสดิภาพและมาตรการคุ้มครองแก่บุคลากรการแพทย์เพื่อลดความเสี่ยงจากการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๕** ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้านการแพทย์และสาธารณสุขให้สอดคล้องกับกฎอนามัยระหว่างประเทศ และวาระความมั่นคงด้านสุขภาพโลก

**กลยุทธ์หลักที่ ๒** การพัฒนาระบบและบริการทางการแพทย์ในภาวะฉุกเฉิน

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑** พัฒนาระบบบัญชาการเหตุการณ์และการจัดการด้านการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อความเป็นเอกภาพของการปฏิบัติงานในสถานการณ์ฉุกเฉิน

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒** ส่งเสริมศักยภาพของระบบวินิจฉัย การรักษาพยาบาลและการจัดการทรัพยากร รวมถึงระบบสำรองเวชภัณฑ์ให้สามารถเผชิญเหตุได้อย่างรวดเร็ว

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓** พัฒนาเครือข่ายและกลไกเพื่อบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในสังคม ทั้งระดับประเทศและนานาชาติ



กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔ ส่งเสริมการฝึกซ้อมแผนเผชิญเหตุและการบริหารจัดการด้านสาธารณสุข  
ฉุกเฉินและโรคติดต่ออุบัติใหม่บนแนวทางที่ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วม

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๕ เตรียมแผนฟื้นฟูหลังการเกิดภาวะสาธารณสุขฉุกเฉินและโรคติดต่ออุบัติใหม่  
ร่วมกับทุกภาคส่วน

**กลยุทธ์หลักที่ ๓ การส่งเสริมการวิจัย พัฒนานวัตกรรมและผลิตยา รวมถึงอุตสาหกรรมทางการแพทย์  
ภายในประเทศ ลดการพึ่งพาต่างประเทศ**

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ ยกระดับขีดความสามารถในการผลิตยา และอุตสาหกรรมทางการแพทย์  
ภายในประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ พัฒนาระบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานให้มั่นคงสามารถผลิตยา  
และเวชภัณฑ์ในภาวะฉุกเฉินได้

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๓ สนับสนุนงบประมาณ เพื่อการวิจัย พัฒนายาและอุตสาหกรรม  
ทางการแพทย์ครบวงจรในประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๔ จัดทำระบบฐานข้อมูลและแผนที่ทรัพยากร เพื่อการเผชิญเหตุยามฉุกเฉิน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๕ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับด้านสาธารณสุขฉุกเฉิน  
และโรคติดต่ออุบัติใหม่ เพื่อเผยแพร่และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้สู่ระดับสากล

## ๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

กระทรวงสาธารณสุข

## นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๔

### การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ

#### ๑. จุดมุ่งเน้น

การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อม เพื่อป้องกันและตอบสนองต่อภัยคุกคาม รวมทั้งการบูรณาการทรัพยากรของประเทศ เพื่อใช้ในการเผชิญกับวิกฤตการณ์ระดับชาติ

#### ๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

##### ๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง

##### ๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ

เป้าหมาย กองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงมีความพร้อมสูงซึ่งจะเผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบทุกมิติ และทุกระดับความรุนแรง

#### ๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

**เป้าหมายที่ ๑** การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อม สำหรับการระดมทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อใช้ในกรณี que ประเทศเผชิญกับภัยคุกคามหรือวิกฤตการณ์ระดับชาติ

**ผลสัมฤทธิ์** ประเทศไทยมีความพร้อมในการระดมทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อใช้ในกรณี que ประเทศเผชิญกับภัยคุกคาม รวมถึงเมื่อประเทศเข้าสู่ภาวะวิกฤติระดับชาติ

**ตัวชี้วัด** การพัฒนาศักยภาพของกลไก การบริหารจัดการ และความพร้อมของทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อใช้สำหรับการระดมทรัพยากรในกรณี que ประเทศเผชิญกับภัยคุกคามหรือวิกฤตการณ์ระดับชาติ ร้อยละ ๘๕ ภายในปี ๒๕๗๐

**เป้าหมายที่ ๒** การพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ

**ผลสัมฤทธิ์** กลไกและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีศักยภาพในการตอบสนอง ระวังเหตุ และควบคุมวิกฤตการณ์ระดับชาติ เพื่อลดความรุนแรงของผลกระทบและความเสียหายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

**ตัวชี้วัด** การพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๗๐

#### ๔. กลยุทธ์

**กลยุทธ์หลักที่ ๑** การเสริมสร้างศักยภาพการเตรียมพร้อม เพื่อรองรับภัยคุกคามและวิกฤตการณ์ระดับชาติ

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑** จัดทำ ทบทวน และปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศ ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการในด้านที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อให้เอื้อต่อการบริหารจัดการเมื่อประเทศเผชิญกับปัญหาภัยคุกคาม หรือเข้าสู่ภาวะวิกฤติระดับชาติ

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒** ทบทวนและพัฒนากลไกการบริหารจัดการ ทั้งในระดับนโยบาย ระดับอำนาจการ และระดับปฏิบัติการ ให้สามารถปฏิบัติการกิจกรรมกันได้อย่างประสานสอดคล้องเมื่อประเทศเผชิญกับปัญหาภัยคุกคาม หรือเข้าสู่ภาวะวิกฤติระดับชาติ

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓** ส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศในระดับทวิภาคีและพหุภาคี เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการวิจัยและพัฒนาาร่วมกัน ตลอดจนแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในระดับมาตรฐานสากล ที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมพร้อมรับมือกับภัยคุกคามและการบริหารวิกฤตการณ์

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔** ส่งเสริมและสนับสนุนการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาใช้ ทั้งในก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุ โดยการพัฒนาเครื่องมือ อุปกรณ์ ทรัพยากรทุกประเภท เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่สามารถเตรียมพร้อมรับมือได้แบบทันเวลา เพื่อให้สามารถรองรับภัยคุกคามและวิกฤตการณ์ระดับชาติ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๕** ส่งเสริมการบริหารจัดการพลังงาน ด้วยการพัฒนาแหล่งพลังงาน ที่มีการผลิตและใช้พลังงานทดแทนในประเทศ อาทิ พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม พลังงานชีวมวล พลังงานน้ำ รวมถึงควรมีการศึกษาความเป็นไปได้การใช้พลังงานนิวเคลียร์ ตลอดจนสนับสนุนความร่วมมือด้านพลังงาน กับต่างประเทศ และส่งเสริมพัฒนาต่อยอดการวิจัยด้านพลังงาน เพื่อนำไปสู่การสร้างความรู้ในการใช้พลังงาน แก่ผู้ประกอบการ ผู้มีส่วนได้เสีย และประชาชน รวมทั้งให้มีการจัดเตรียมแผนเตรียมพร้อมและแผนบริหาร วิกฤตการณ์ความมั่นคงด้านพลังงาน เพื่อไม่ส่งผลกระทบต่อการขาดแคลนพลังงานในประเทศตั้งแต่ในภาวะปกติ

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๖** เสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหาร โดยมุ่งเน้นการมีอาหารที่เพียงพอ ปลอดภัย มีคุณค่าทางโภชนาการและสามารถเข้าถึงอาหารได้อย่างทั่วถึง โดยเฉพาะมีคลังอาหารสำรอง กรณีฉุกเฉิน ตลอดจนส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตทางการเกษตร รวมทั้งให้มีการจัดเตรียม แผนเตรียมพร้อมและแผนบริหารวิกฤตการณ์ความมั่นคงด้านอาหาร เพื่อไม่ส่งผลกระทบต่อขาดแคลนอาหาร ในประเทศตั้งแต่ในภาวะปกติ

## **กลยุทธ์หลักที่ ๒** การจัดการทรัพยากร เพื่อเตรียมพร้อมรองรับภัยคุกคามทุกรูปแบบ

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑** พัฒนาประสิทธิภาพในการประเมินความต้องการใช้ทรัพยากรที่มีความจำเป็น รองรับเมื่อประเทศเผชิญกับปัญหาภัยคุกคาม หรือเข้าสู่ภาวะวิกฤติระดับชาติ และจัดหาทรัพยากรให้มีความพร้อม ต่อการปฏิบัติการกิจ รวมถึงรวบรวมข้อมูลแหล่งที่มาและบัญชีทรัพยากร ทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น อย่างเป็นระบบ

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒** พัฒนากลไก ระบบการสั่งการ และการบูรณาการในการระดม จัดสรร และถ่ายโอนทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติการกิจเมื่อประเทศเผชิญกับปัญหาภัยคุกคาม หรือเข้าสู่ ภาวะวิกฤติระดับชาติได้อย่างทันทั่วทั้งที่

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓** ส่งเสริมและพัฒนาช่องทางการเรียนรู้และฝึกทักษะที่สำคัญและจำเป็น ต่อการปฏิบัติการกิจเมื่อประเทศเผชิญกับปัญหาภัยคุกคาม หรือเข้าสู่ภาวะวิกฤติระดับชาติ เพื่อให้บุคลากร ตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติ ทั้งในภาครัฐและเอกชนให้สามารถเรียนรู้และฝึกฝนได้อย่างสม่ำเสมอ

ตลอดจนเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างบุคลากรทุกภาคส่วน เพื่อเป็นพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนข้อมูล องค์ความรู้ และทักษะที่สำคัญ

### **กลยุทธ์หลักที่ ๓ การพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ**

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑** กำหนด ทบทวน และพัฒนาหลักเกณฑ์หรือแนวทางการวิเคราะห์และประเมินระดับความรุนแรงของภัยคุกคาม รวมถึงการเข้าสู่ภาวะวิกฤติระดับชาติของประเทศ เพื่อใช้ประกอบการบริหารจัดการได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒** จัดทำ ทบทวน และปรับปรุงแผน คู่มือ แนวทาง หรือแนวปฏิบัติในการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ พร้อมทั้งประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการถ่ายทอดข้อมูลไปสู่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๓** พัฒนาขีดความสามารถในการประเมินและติดตามสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงในการเข้าสู่ภาวะวิกฤตการณ์ระดับชาติ การแจ้งเตือนภัย การประสานงานระหว่างหน่วยงานและผู้ปฏิบัติภารกิจ ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเมื่อประเทศเข้าสู่ภาวะวิกฤติระดับชาติไปสู่ทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๔** ยกระดับการบูรณาการสำหรับการบริหารจัดการภัยคุกคามในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน ผ่านการจัดตั้งภาคีเครือข่ายความร่วมมือการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันอย่างต่อเนื่อง หรือกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่เข้มแข็งและสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นองค์รวม

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๕** จัดการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ทั้งในระดับชาติ ระดับหน่วยงาน และระดับท้องถิ่นเป็นประจำและต่อเนื่อง เพื่อทดสอบประสิทธิภาพและเป็นการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานให้สามารถเผชิญกับภัยคุกคามได้

## **๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน**

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

## นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๕ การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ

### ๑. จุดมุ่งเน้น

การยกระดับระบบงานข่าวกรองแห่งชาติในการเฝ้าระวัง ประเมิน ตอบสนอง และแจ้งเตือนต่อสถานการณ์ด้านความมั่นคงเชิงยุทธศาสตร์ในระยะยาว พร้อมทั้งขยายเครือข่ายเฝ้าระวัง เพื่อสนับสนุนงานข่าวกรองและการวางระบบงานข่าวกรองสำหรับป้องกันภัยคุกคามที่สำคัญ

### ๒. ความเชื่อมโยงกับเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

#### ๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง

#### ๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ

หน่วยงานด้านการข่าวและประชาคมข่าวกรองทำงานอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

### ๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

**เป้าหมาย** การยกระดับระบบข่าวกรองแห่งชาติในการเฝ้าระวัง ประเมิน ตอบสนอง และแจ้งเตือนสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงอันจะนำไปสู่ภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติและผลประโยชน์แห่งชาติ

**ผลสัมฤทธิ์** กลไกระดับนโยบายของประเทศ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำรายงานข่าวกรองที่ประเมินภัยคุกคามด้านความมั่นคงในระยะยาว (๑๐ ปีขึ้นไป) ไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผน รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารและข่าวกรองที่มาจากเครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานภายในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนสามารถป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์ได้

**ตัวชี้วัดที่ ๑** รายงานข่าวกรองที่ประเมินภัยคุกคามด้านความมั่นคงในระยะยาว (๑๐ ปีขึ้นไป) เพื่อประกอบการตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ รวมถึงการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายในปี ๒๕๗๐

**ตัวชี้วัดที่ ๒** การขยายเครือข่ายเฝ้าระวังตามประเด็นความมั่นคงสำคัญ/พื้นที่ความมั่นคงภายในประเทศ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๕ ภายในปี ๒๕๗๐

**ตัวชี้วัดที่ ๓** การมีระบบเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลด้านการข่าว เพื่อการแจ้งเตือนภัยคุกคามทางไซเบอร์ ภายในปี ๒๕๗๐

#### ๔. กลยุทธ์

##### กลยุทธ์หลักที่ ๑ การพัฒนาการประเมินสถานการณ์ความมั่นคงเชิงยุทธศาสตร์ในระยะยาว

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ พัฒนาขีดความสามารถในการรวบรวมและประเมินสถานการณ์ด้านการข่าว และจัดทำรายงานข่าวกรองที่ประเมินภัยคุกคามด้านความมั่นคงในระยะยาว (๑๐ ปีขึ้นไป) ในการประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายให้เท่าทันพลวัตของบริบทด้านความมั่นคง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ พัฒนาศักยภาพ เสริมสร้างองค์ความรู้ และสร้างความเชี่ยวชาญให้กับบุคลากรในประชาคมข่าวกรองให้สอดคล้องกับระบบ วิธีการ และกลไกที่ถูกพัฒนาขึ้น เพื่อใช้ในการประเมินสถานการณ์ด้านการข่าวในระยะยาว

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การพัฒนาและขยายเครือข่ายความร่วมมือกับภาคส่วนอื่นนอกภาครัฐให้เข้ามาเป็นหุ้นส่วนด้านการข่าวกรอง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ แสวงหาเครือข่ายความร่วมมือกับภาคส่วนอื่นนอกภาครัฐ เพื่อให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารเชิงลึกในพื้นที่เป้าหมาย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ พัฒนาและขยายเครือข่ายด้านการข่าวในประเด็นความมั่นคงสำคัญกับภาคส่วนอื่นนอกภาครัฐ โดยเฉพาะภาคประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อสนับสนุนภารกิจงานด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ เสริมสร้างศักยภาพของเครือข่ายด้านการข่าวนอกภาครัฐให้มีความตระหนักรู้ และนำไปสู่การยกระดับประสิทธิภาพการเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์

##### กลยุทธ์หลักที่ ๓ การเชื่อมโยง บูรณาการ และแจ้งเตือนข้อมูลด้านการข่าว เพื่อรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านการข่าวให้สามารถแจ้งเตือนภัยคุกคาม และป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ พัฒนาระบบ กลไก การเชื่อมโยง และการบูรณาการข้อมูลด้านการข่าว เพื่อรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และสามารถแจ้งเตือนภัยคุกคามทางไซเบอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

#### ๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

สำนักข่าวกรองแห่งชาติ

## นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๖ การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง

### ๑. จุดมุ่งเน้น

การจัดทำและเชื่อมโยงบัญชีข้อมูลด้านความมั่นคงขนาดใหญ่เชิงดิจิทัลให้สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ

### ๒. ความเชื่อมโยงกับเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

#### ๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย การบริหารจัดการความมั่นคงมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

#### ๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

เป้าหมาย กลไกการบริหารจัดการความมั่นคงมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

### ๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

**เป้าหมาย** การมีฐานข้อมูลหรือชุดข้อมูลร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำหรับวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ด้านความมั่นคงสามารถนำไปสนับสนุนการตัดสินใจ เพื่อแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงระดับชาติ

**ผลสัมฤทธิ์** ระบบวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ด้านความมั่นคง เพื่อใช้สนับสนุนการแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

**ตัวชี้วัด** จำนวนของประเด็นความมั่นคง และประเด็นศักยภาพความมั่นคง ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ที่นำมาเชื่อมโยง วิเคราะห์ และประมวลผลด้วยระบบวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ เพิ่มขึ้นอย่างน้อยปีละ ๒ ประเด็น

### ๔. กลยุทธ์

**กลยุทธ์หลักที่ ๑** การเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง เพื่อประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑** พัฒนาระบบข้อมูลในรูปแบบดิจิทัลของหน่วยงานของรัฐให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามแพลตฟอร์ม สำหรับการแลกเปลี่ยนระหว่างกัน

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒** จัดทำบัญชีข้อมูลด้านความมั่นคงตามประเด็นความมั่นคงและประเด็นศักยภาพความมั่นคง ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓** กำหนดโจทย์ประเด็นความมั่นคงและประเด็นศักยภาพความมั่นคง ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เพื่อใช้เป็นประเด็นสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data)

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔** จัดทำระบบเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ สำหรับแบ่งปันข้อมูลภายในแพลตฟอร์มด้านความมั่นคง

**กลยุทธ์หลักที่ ๒ การพัฒนากลไกการบริหารจัดการการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง**

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ จัดทำแผน หรือแนวทางการขับเคลื่อนการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ สร้างความร่วมมือหรือความตกลงสำหรับการเชื่อมโยง แลกเปลี่ยน และแบ่งปันข้อมูลภายในแพลตฟอร์มด้านความมั่นคงตามหน้าที่อำนาจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ จัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลและตั้งดูแลรักษาข้อมูลให้มีความมั่นคงปลอดภัย พร้อมทั้งประมวลแนวทางปฏิบัติและกรอบมาตรฐานด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถด้านดิจิทัล รวมถึงความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่

**๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน**

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร



## นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗ การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่

### ๑. จุดมุ่งเน้น

การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงในพื้นที่เป้าหมายระดับตำบล เพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยขยายแนวคิดของการพัฒนาพื้นที่ เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ และแผนตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ให้เป็นรูปธรรม

### ๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

#### ๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

#### ๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

เป้าหมาย ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

### ๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

**เป้าหมาย** พื้นที่เป้าหมายระดับตำบลที่มีปัญหาความมั่นคงสำคัญเร่งด่วนลดลง

**ผลสัมฤทธิ์** พื้นที่เป้าหมายระดับตำบลได้รับการแก้ไขปัญหาและพัฒนาให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี และชุมชนมีความเข้มแข็ง นำไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

**ตัวชี้วัด** พื้นที่เป้าหมายระดับตำบลทั้งประเทศตามที่จังหวัดประกาศมีปัญหาความมั่นคงสำคัญ เร่งด่วนลดลงร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐

### ๔. กลยุทธ์

**กลยุทธ์หลักที่ ๑** การป้องกันและแก้ไขปัญหาในพื้นที่เป้าหมายระดับตำบลให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑** เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชน ให้ประชาชนมีภูมิคุ้มกัน ด้านความมั่นคงในเชิงพื้นที่ โดยพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนให้สามารถเข้าถึงบริการพื้นฐาน และสวัสดิการสังคมอย่างทั่วถึง พร้อมทั้งสร้างสภาพแวดล้อมของชุมชนให้น่าอยู่ ร่วมคิดร่วมทำ ช่วยเหลือ เกื้อกูล อันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความมั่นคงแบบองค์รวม และเกิดการพัฒนายั่งยืน

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒** ส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงเร่งด่วนในพื้นที่เป้าหมาย ระดับตำบล โดยพิจารณาบนพื้นฐานประเด็นที่กำหนดไว้ในนโยบายและแผนความมั่นคง โดยเฉพาะความมั่นคงทางชายแดน ความมั่นคงทางทะเล ผู้หลบหนีเข้าเมือง การค้ามนุษย์ ยาเสพติด สาธารณภัย ความมั่นคงทางไซเบอร์ โรคติดต่ออุบัติใหม่ ตลอดจนประเด็นความมั่นคงในระดับพื้นที่สำคัญ อาทิ ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปัญหาการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับสัตว์ในพื้นที่ ปัญหาความมั่นคงทางพลังงาน อาหาร และน้ำ

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓** ส่งเสริมให้เกิดการบูรณาการในการดำเนินงานของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ (ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น) ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน ที่มีความสอดคล้องกับบริบทความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ เพื่อป้องกัน แก้ไข และพัฒนาพื้นที่เป้าหมาย โดยเฉพาะในระดับตำบลที่มีขอบเขตของปัญหาความมั่นคงเชื่อมโยงหรือทับซ้อนกับจังหวัดใกล้เคียงที่ปรากฏปัญหาความมั่นคงเร่งด่วนและไม่สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาได้ด้วยกลไกระดับจังหวัดเพียงจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง จึงต้องอาศัยความร่วมมือในการขับเคลื่อนร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นเอกภาพ

### **กลยุทธ์หลักที่ ๒ การบริหารจัดการความมั่นคงเชิงพื้นที่**

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑** จัดทำแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่ตามที สภาความมั่นคงแห่งชาติให้ความเห็นชอบ เพื่อให้เกิดการขยายผลแนวคิดการพัฒนา เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ และแผนตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒** ทบทวน ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ ความมั่นคงเชิงพื้นที่ให้เป็นปัจจุบันและสอดคล้องกับการดำเนินงานในพื้นที่ โดยบูรณาการกลไกให้มีความเป็นเอกภาพ และให้ประสานการดำเนินงาน ทั้งในระดับนโยบายส่วนกลางและระดับจังหวัด เพื่อกำหนดโครงการ/กิจกรรม/ งบประมาณ ที่เกื้อกูลกันและกันในพื้นที่ตำบลเป้าหมายเดียวกัน

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓** พัฒนาและเสริมสร้างแนวทางการประเมินระดับความรุนแรง ของภัยคุกคามความมั่นคงเชิงพื้นที่ โดยมีหลักเกณฑ์กลางตามที่สภาความมั่นคงแห่งชาติกำหนดในการประเมิน สถานการณ์และจัดลำดับความสำคัญของปัญหาความมั่นคงในระดับพื้นที่ รวมทั้งนำเทคโนโลยีและนวัตกรรม มาใช้ในการรวบรวมข้อมูลระดับความรุนแรงของภัยความมั่นคงดังกล่าว และใช้ประโยชน์ในการประมวลผล หาพื้นที่เป้าหมายเร่งด่วน

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔** พัฒนาองค์ความรู้และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจงานความมั่นคงเชิงพื้นที่ โดยมุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพบุคลากรผู้ปฏิบัติงานความมั่นคงในระดับพื้นที่ ให้สามารถดำเนินงานอย่างถูกต้อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งสามารถถ่ายทอดและขยายผลองค์ความรู้ไปสู่ผู้ปฏิบัติงานในองค์กร และภาคส่วนอื่นที่เกี่ยวข้อง

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๕** พัฒนาเครือข่ายการเสริมสร้างความมั่นคงเชิงรุกในระดับพื้นที่ ทั้งภาครัฐ และนอกภาครัฐ ให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ประสานการดำเนินการ และสะท้อนความต้องการจากระดับพื้นที่ สู่ระดับนโยบายอย่างมีประสิทธิภาพ

**กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๖** พัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเชิงพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ โดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการรวบรวมข้อมูลการดำเนินการ ทั้งผลผลิต ผลลัพธ์ และปัญหาอุปสรรค เพื่อให้การประมวลผลในภาพรวมเป็นไปอย่างรวดเร็ว ครบถ้วน และรอบด้าน ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารทุกระดับ รวมทั้งกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย การดำเนินงานเชิงพื้นที่แบบมุ่งผลสัมฤทธิ์อย่างชัดเจน

## **๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน**

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

## ส่วนที่ ๕

การขับเคลื่อนและติดตามประเมินผล



## ๑. ภาพรวมการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผล

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) มีสถานะเป็นแผนระดับที่ ๒ รองรับการดำเนินการแผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง โดยเป็นนโยบายและแผนการขับเคลื่อนของประเทศในมิติด้านความมั่นคงในเชิงลึกให้เห็นผลสัมฤทธิ์การดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในห้วง ๕ ปี (เป้าหมายระยะปานกลาง) และใช้เป็นกรอบทิศทางเชิงนโยบายควบคู่ไปกับการดำเนินการร่วมกับแผนระดับที่ ๒ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง ให้มีการขับเคลื่อนไปในคราวเดียวกัน โดยให้หน่วยงานของรัฐนำไปจัดทำแผนระดับที่ ๓ โดยจะต้องถ่ายทอดเป้าหมาย ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ไปเป็นแนวทางการจัดทำและขับเคลื่อนให้เห็นผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรมในห้วงระยะเวลา ๕ ปี

การจัดทำแผนระดับที่ ๓ ให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) จะเป็นกลไกสำคัญในการแสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงานผ่านโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐในแต่ละปีงบประมาณ และห้วง ๕ ปี อันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาตามที่กำหนดตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship: XYZ)

แนวทางการขับเคลื่อน ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลมุ่งเน้นการบูรณาการ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือของทุกภาคส่วนตามแนวทางบูรณาการการทำงานของหน่วยงานภาครัฐให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (Whole-of-Government Approach) และแนวทางบูรณาการการทำงานที่ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วม (Whole-of-Society Approach) เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแบบองค์รวม จึงกำหนดให้มีการบูรณาการ ทั้งในเชิงโครงสร้างและกลไก การถ่ายทอดเป้าหมายและตัวชี้วัดลงสู่ระดับหน่วยงาน เพื่อเชื่อมโยงให้การดำเนินการมีทิศทางเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน รวมทั้งให้มีหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อนที่ชัดเจน ซึ่งจะส่งเสริมให้มีการทำงานร่วมกันในลักษณะประสานเชื่อมโยงแบบเครือข่าย รวมทั้งให้นำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เป็นกรอบทิศทางการจัดสรรงบประมาณภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีของประเทศ

ด้วยเหตุนี้ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) จึงนำหลักการบริหารงานคุณภาพ (Plan Do Check Act: PDCA) มาใช้ในกระบวนการทำงานให้เป็นระบบมากขึ้นตามแนวทางวงจรมีเป้าหมายให้สามารถแปลงไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

## ๒. แนวทางการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผล

ยึดหลักการบริหารงานคุณภาพ (Plan Do Check Act: PDCA) เพื่อให้เกิดกระบวนการทำงาน “ตั้งเป้า ปฏิบัติ ตรวจสอบ ปรับปรุง” โดยครอบคลุมการดำเนินงาน ๔ ขั้นตอน ดังนี้

**๒.๑ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ (Plan)** ให้กลไกการบริหารจัดการ ทั้งเชิงแผนยุทธศาสตร์และเชิงภารกิจ วางแผนร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง โดยให้ภาคส่วนต่าง ๆ อาทิ ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม ภาคเอกชน และภาคประชาชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมตลอดกระบวนการ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เป็นไปตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล โดยนำสาระสำคัญของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ที่มีการกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ และผลสัมฤทธิ์ของ ๑๗ นโยบาย

และแผนความมั่นคง ไปถ่ายทอดในการจัดทำแผนระดับที่ ๓ และวางแผนจัดทำคำของบประมาณตามยุทธศาสตร์ การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ

**๒.๒ การปฏิบัติ (Do)** ให้กลไกการบริหารจัดการ ทั้งเชิงแผนยุทธศาสตร์และเชิงภารกิจ ดำเนินการตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และหน่วยงานของรัฐจัดทำแผนระดับที่ ๓ ตามภารกิจที่รับผิดชอบรองรับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยให้ความสำคัญกับการมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ที่ต้องมีการวัดผลสำเร็จของการดำเนินงาน ด้วยการถ่ายทอดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายที่เป็นรูปธรรม ทั้งในเชิงประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในทุกระบวนการของวงจรหลักการบริหารงานคุณภาพ โดยมีหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน มีบทบาทหน้าที่ในการเป็นหน่วยประสานงานกลาง (Focal Point) เพื่อบูรณาการขับเคลื่อน ๑๗ นโยบายและแผนความมั่นคง ผ่านการติดตามความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง และประเมินผลสำเร็จขั้นต้นของการแปลงนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ไปสู่การปฏิบัติ

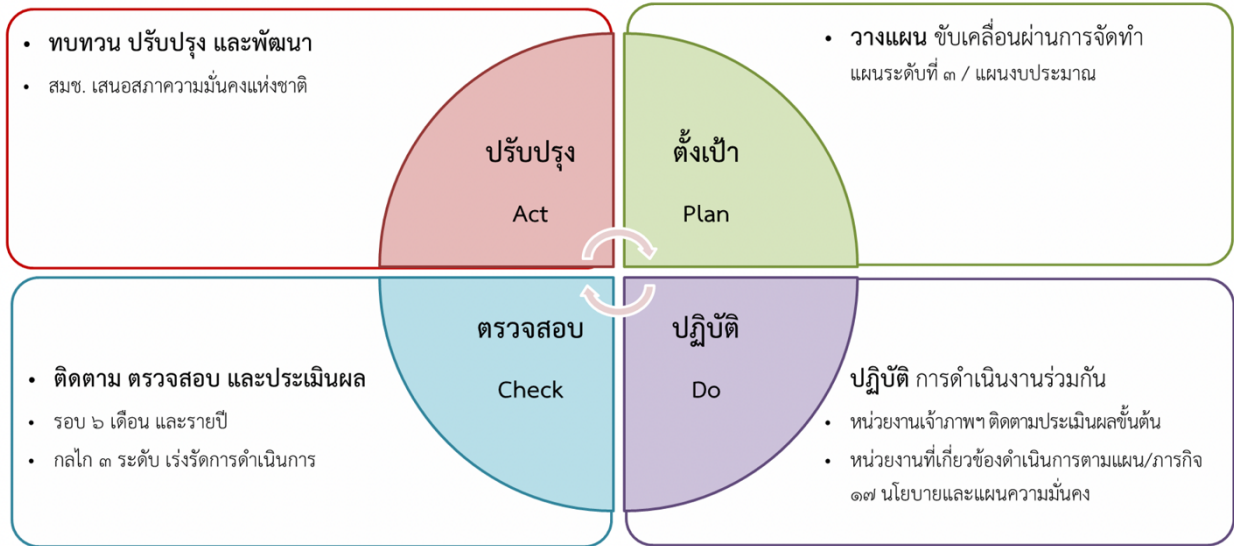
**๒.๓ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล (Check)** ให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ร่วมกับหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน ดำเนินการประมวลข้อมูลการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อรายงานผลการดำเนินงานเสนอสภาความมั่นคงแห่งชาติ โดยใช้ประโยชน์จากระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and Country Reform: eMENSCR) ซึ่งต้องให้ความสำคัญกับการติดตามผลการดำเนินการเพื่อแจ้งเตือนล่วงหน้าในกรณีประเด็นที่ต้องเร่งดำเนินการ หรือต้องเร่งแก้ไขให้เท่าทันต่อสถานการณ์ และจำเป็นต้องปรับแผนการดำเนินการประจำปี/แผนงบประมาณ โดยขั้นตอนการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล แบ่งออกเป็น ๒ หัวงสำคัญ ดังนี้

**๒.๓.๑ การติดตามความคืบหน้าการดำเนินการรอบ ๖ เดือน** เพื่อติดตามประเมินผลในระหว่างที่แผนงานและโครงการต่าง ๆ อยู่ระหว่างการดำเนินการ เพื่อตรวจติดตามว่าการดำเนินการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย กรอบระยะเวลา และการสำรวจปัญหาอุปสรรคที่อาจส่งผลให้การดำเนินการล่าช้าหรือไม่สามารถบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด

**๒.๓.๒ การประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานรายปี และราย ๕ ปี** เป็นการประเมินผลว่าแผนงานและโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จสามารถบรรลุเป้าหมาย ผลผลิต และผลลัพธ์ตามที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด ทั้งในระหว่างและหลังจากสิ้นสุดแผน ตลอดจนประเมินผลกระทบที่เป็นการศึกษาวิเคราะห์ถึงการเปลี่ยนแปลงของบริบทความมั่นคงที่เกิดเนื่องมาจากการดำเนินงานที่สำคัญภายใต้ต้นนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตลอดจนความสามารถในการสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ทั้งนี้ การรายงานผลสัมฤทธิ์ให้เสนอสภาความมั่นคงแห่งชาติรับทราบ พร้อมทั้งเผยแพร่ผลการดำเนินงานที่สำคัญให้สาธารณชนรับทราบ และจัดให้มีช่องทางในการรับฟังความคิดเห็นของทุกภาคส่วน เพื่อเป็นประโยชน์ในการทบทวน ปรับปรุง และพัฒนากระบวนการดำเนินงาน

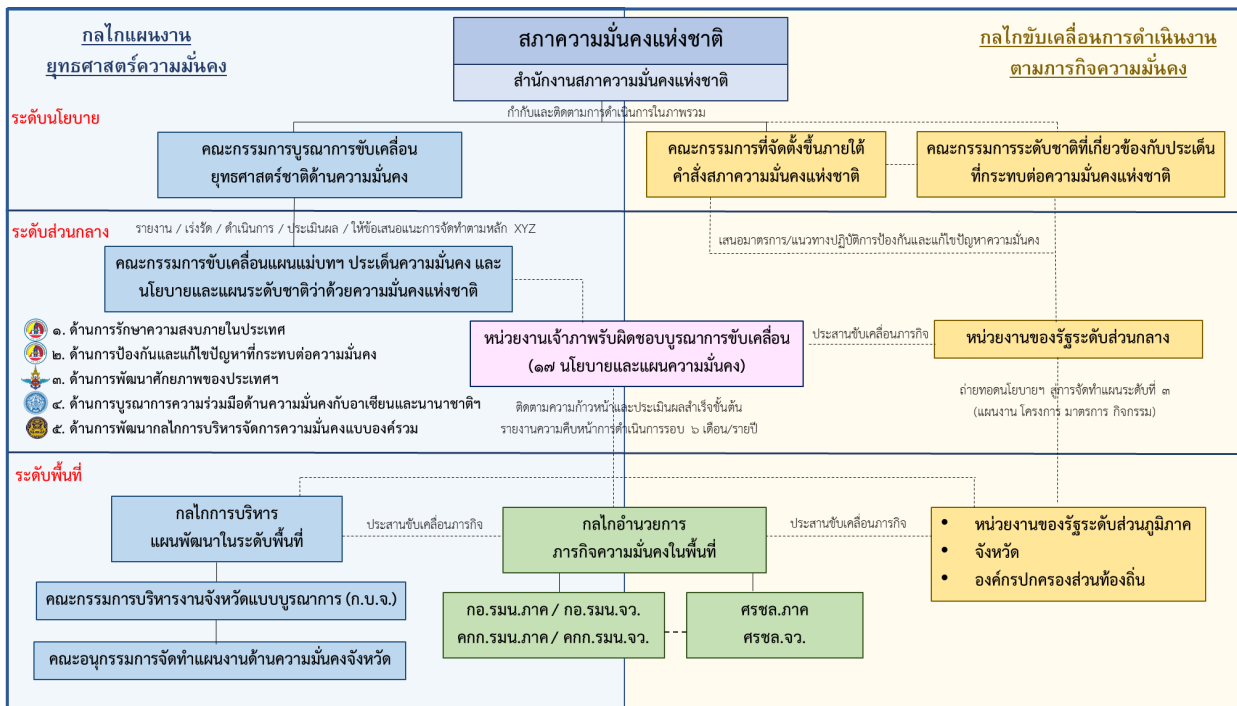
**๒.๔ การทบทวน ปรับปรุง และพัฒนากระบวนการดำเนินงาน (Act)** ให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ วิเคราะห์และประมวลข้อมูลรายงานให้สภาความมั่นคงแห่งชาติรับทราบ สำหรับกรณีที่สถานการณ์ของโลก

หรือสถานการณ์ของประเทศเปลี่ยนแปลงไป จนไม่สามารถหรือไม่เหมาะสมที่จะดำเนินการตามเป้าหมาย นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) หรือการปรับรายละเอียด ของกลไกการบริหารจัดการ หรือการขับเคลื่อนการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง ให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เสนอสภาความมั่นคงแห่งชาติดำเนินการตามหน้าที่อำนาจต่อไป



### ๓. กลไกการบริหารจัดการ

กลไกการบริหารจัดการมีความสำคัญในการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลนโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ตามหลักการบริหารงานคุณภาพ (Plan Do Check Act: PDCA) ทั้ง ๔ ขั้นตอน เพื่อให้เกิดกระบวนการทำงาน “ตั้งเป้า ปฏิบัติ ตรวจสอบ ปรับปรุง”





**๓.๑ สภาความมั่นคงแห่งชาติ** (นายกรัฐมนตรี/ประธานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นประธาน) เป็นกลไกหลักในการกำกับและติดตามการดำเนินการในภาพรวมของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) รวมถึงการพิจารณาปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการ และการขับเคลื่อนที่เกี่ยวข้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

**๓.๒ กลไกแผนงานยุทธศาสตร์ความมั่นคง** เป็นกลไกหลักสำคัญที่สภาความมั่นคงแห่งชาติจัดตั้งขึ้นเพื่อผลักดันการขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล โดยถ่ายทอดแผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง แผนระดับที่ ๒ (แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และ ประเด็นการต่างประเทศ) ไปสู่การปฏิบัติผ่านแผนระดับที่ ๓ (แผนปฏิบัติการด้าน... แผนปฏิบัติราชการ และแผนพัฒนาในระดับพื้นที่) แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

**๓.๒.๑ ระดับนโยบาย** คือ คณะกรรมการบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (รองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน) เป็นกลไกการขับเคลื่อน ติดตาม และตรวจสอบการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และเชื่อมโยงกับกลไกอื่น ๆ ด้านความมั่นคง

**๓.๒.๒ ระดับส่วนกลาง** คือ คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (หัวหน้าส่วนราชการที่รับผิดชอบในแต่ละคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อย เป็นประธาน) เป็นกลไกการขับเคลื่อน ติดตาม และการรายงานผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงให้มีความเหมาะสมและเป็นเอกภาพ โดยมีการบูรณาการกลไกการดำเนินการระหว่างแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ โดยรายงานผลเสนอคณะกรรมการบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และสภาความมั่นคงแห่งชาติ ประกอบด้วย ๕ คณะย่อย ดังนี้

๑) คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการรักษาความสงบภายในประเทศ (เลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นประธาน)

๒) คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง (เลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นประธาน)

๓) คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ (ปลัดกระทรวงกลาโหม เป็นประธาน)

๔) คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ (ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ เป็นประธาน)

๕) คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม (เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นประธาน)

**๓.๒.๓ ระดับพื้นที่** ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนที่เกี่ยวข้องกับกลไกการบริหารแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ

๑) กระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยงานบูรณาการสำคัญในการเสนอแผนหรือแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับงานด้านความมั่นคงในระดับพื้นที่ รองรับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ



(พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ให้กลไกที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการถ่ายทอดไปสู่การจัดทำและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่เป็นลักษณะแผนเดียวกัน (One Plan) ตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน/ชุมชน (แผนพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน) ระดับตำบล (แผนชุมชนระดับตำบล/แผนพัฒนาตำบล) ระดับอำเภอ (แผนพัฒนาอำเภอ) ระดับจังหวัด (แผนพัฒนาจังหวัด/แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด/การจัดทำและบริหารงบประมาณจังหวัด) และระดับกลุ่มจังหวัด (แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด/การจัดทำและบริหารงบประมาณกลุ่มจังหวัด) รวมถึงประสานกับสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่รับผิดชอบการจัดทำเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พร้อมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๒) **คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.)** เป็นกลไกหลักสำคัญที่เป็นแกนกลางในการผลักดันแผนงานด้านความมั่นคงในแผนพัฒนาในระดับพื้นที่

๓) **คณะอนุกรรมการจัดทำแผนงานด้านความมั่นคงจังหวัด** เป็นกลไกสนับสนุนในการให้ข้อเสนอแนะและบูรณาการแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ให้สนับสนุนและสอดคล้องประสานกันในพื้นที่เป้าหมายด้านความมั่นคงของจังหวัด โดยทุกจังหวัดมีกลไกคณะอนุกรรมการดังกล่าวที่มีองค์ประกอบ อาทิ รองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมาย ผู้แทนกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในภาคหรือจังหวัด ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลภาคหรือจังหวัด ภาคเอกชน ภาคีภาคประชาสังคม

**๓.๓ กลไกขับเคลื่อนการดำเนินงานตามภารกิจความมั่นคง** เป็นกลไกขับเคลื่อนดำเนินการของหน่วยงานที่มีภารกิจรับผิดชอบในแต่ละประเด็นความมั่นคงหรือประเด็นศักยภาพความมั่นคงภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) การจัดทำและขับเคลื่อนแผนระดับที่ ๓ รวมทั้งกรณีมีเรื่องสำคัญที่เห็นควรเสนอให้กลไกสภาความมั่นคงแห่งชาติตัดสินใจ แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

**๓.๓.๑ ระดับนโยบาย** ประกอบด้วย ๒ กลไก ดังนี้

๑) **คณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นภายใต้คำสั่งสภาความมั่นคงแห่งชาติ** อาทิ คณะกรรมการนโยบายของสภาความมั่นคงแห่งชาติ คณะกรรมการร้อยกรองงานของสภาความมั่นคงแห่งชาติ คณะกรรมการประสานงานของสภาความมั่นคงแห่งชาติ คณะกรรมการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และคณะกรรมการนโยบายวิชาการด้านความมั่นคง

๒) **คณะกรรมการระดับชาติที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่กระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ** อาทิ คณะกรรมการนโยบายการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล คณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ คณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ และคณะกรรมการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง

**๓.๓.๒ ระดับส่วนกลาง**

๑) **หน่วยงานของรัฐระดับส่วนกลาง** ให้นำหน่วยงานระดับกระทรวงและกรม แปรลงนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ไปสู่การปฏิบัติ อาทิ การถ่ายทอดนโยบายและแผนความมั่นคงที่มีภารกิจรับผิดชอบ การจัดทำแผนระดับที่ ๓ มาตรการ แผนงาน โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ

๒) คณะที่ปรึกษาของสภาความมั่นคงแห่งชาติที่จัดตั้งขึ้นภายใต้พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อติดตาม ประเมิน วิเคราะห์สถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ รวมทั้งให้คำแนะนำ คำปรึกษา และความคิดเห็นในเรื่องเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ หรือพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติตามที่สภาความมั่นคงแห่งชาติมอบหมาย

๓.๓.๓ **ระดับพื้นที่** คือ หน่วยงานของรัฐระดับภูมิภาค จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงหน่วยงานและ/หรือกลไกในระดับพื้นที่อื่น ๆ ที่มีภารกิจเกี่ยวข้อง

๓.๔ **กลไกอำนวยการที่มีภารกิจความมั่นคงในพื้นที่** เป็นกลไกอำนวยการ ประสานงาน และสนับสนุนการปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐในภารกิจความมั่นคงในพื้นที่ ประกอบด้วย กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลภาค ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลจังหวัด คณะกรรมการอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค และคณะกรรมการอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด

๓.๕ **กลไกสนับสนุนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผล** เป็นกลไกที่มีหน้าที่อำนาจและความรับผิดชอบตามกฎหมายและความเชี่ยวชาญของหน่วยงาน โดยดำเนินการให้สอดคล้องกับแนวทางการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ

### ๓.๖ หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

#### ๓.๖.๑ หลักเกณฑ์พิจารณากำหนดหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

๑) กำหนดให้มีหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อนในทุกนโยบายและแผนความมั่นคง จำนวน ๑ หน่วยงาน เพื่อให้เกิดเอกภาพในการดำเนินการตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๒) สอดคล้องกับภารกิจและหน้าที่อำนาจของหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญหรือความรับผิดชอบโดยตรงในแต่ละประเด็นความมั่นคงหรือประเด็นศักยภาพความมั่นคง หรือเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดไว้

๓) เป็นหน่วยงานของรัฐ อันหมายรวมถึงหน่วยงานในกำกับของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน กรณีเป็นส่วนราชการให้ระบุเป็นระดับกระทรวง ยกเว้นกรณีที่มีภารกิจเกี่ยวข้องโดยตรงหน่วยเดียว หรือมีส่วนสำคัญอย่างชัดเจนให้ระบุเป็นระดับกรมหรือเทียบเท่า

๔) เป็นหน่วยงานเดียวกับ “แนวความคิดในการบริหารจัดการยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง” ตามที่ปรากฏในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง โดยอาศัยการแบ่งมอบความรับผิดชอบให้หน่วยงานในระดับต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ทั้งนี้ นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๓ การบริหารจัดการด้านสาธารณสุขฉุกเฉินและโรคติดต่ออุบัติใหม่ เป็นประเด็นที่ไม่ได้กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง จึงพิจารณาหน่วยงานที่มีภารกิจและหน้าที่อำนาจรับผิดชอบสำคัญต่อความสำเร็จในการขับเคลื่อนอย่างชัดเจน

๓.๖.๒ การแบ่งมอบความรับผิดชอบ

| นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ<br>(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)                              | หน่วยงานเจ้าภาพ<br>รับผิดชอบบูรณาการ                              |
|---|---|
| <b>คณะที่ ๑ : คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการรักษาความสงบภายในประเทศ</b>                       |   |
| นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑<br>การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ                        | กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร                        |
| <b>คณะที่ ๒ : คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง</b> |   |
| นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๓<br>การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน                | กระทรวงมหาดไทย  |
| นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๔<br>การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล                      | ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล                        |
| นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๕<br>การป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้                         | สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ                                     |
| นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๖<br>การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ    | กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร                        |
| นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๗<br>การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์                                | กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์                        |
| นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๘<br>การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด                          | กระทรวงยุติธรรม<br>(สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด) |
| นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๙<br>การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย                                       | กระทรวงมหาดไทย<br>(กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย)                  |
| นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๐<br>การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์                       | สำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ        |
| นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๑<br>การป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย                              | สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ                                     |
| นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๓<br>การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่     | กระทรวงสาธารณสุข  |
| นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗<br>การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่                                | กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร                        |

| นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ<br>(พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)  | หน่วยงานเจ้าภาพ<br>รับผิดชอบบูรณาการ           |
|---|--|
| <b>คณะที่ ๓ : คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคาม<br/>ที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ</b>                  |  |
| นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๒<br>การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และการพัฒนาศักยภาพ<br>การป้องกันประเทศ  | กระทรวงกลาโหม                                  |
| นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๔<br>การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติ<br>และการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ                                    | สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ                  |
| นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๕<br>การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ  | สำนักข่าวกรองแห่งชาติ                          |
| <b>คณะที่ ๔ : คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียน<br/>และนานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐและมิใช่ภาครัฐ</b> |  |
| นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๒<br>การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ  | กระทรวงการต่างประเทศ                           |
| <b>คณะที่ ๕ : คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคง<br/>แบบองค์รวม</b>   |  |
| นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๖<br>การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง   | กองอำนวยการรักษาความมั่นคง<br>ภายในราชอาณาจักร |

**๓.๖.๓ แนวทางการดำเนินการ**

- ๑) เป็นหน่วยรับผิดชอบประสานงานกลางเพื่อบูรณาการขับเคลื่อนติดตามความคืบหน้าการดำเนินการและประเมินผลสัมฤทธิ์ขั้นต้นให้เกิดเอกภาพในการบริหารจัดการ และปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
- ๒) อาจพิจารณาใช้กลไกที่มีหน้าที่อำนาจสอดคล้องกับประเด็นตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้เป็นกลไกกลางในการประสานขับเคลื่อนภารกิจและบูรณาการการปฏิบัติ
- ๓) หากมีประเด็นที่ต้องการรับการสนับสนุนเชิงนโยบายให้หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อนประสานสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อเสนอสภาความมั่นคงแห่งชาติพิจารณา
- ๔) การรายงานผลความคืบหน้าการดำเนินการรอบ ๖ เดือน และรายปี ให้หน่วยงานเจ้าภาพบูรณาการขับเคลื่อนพิจารณาประมวลและวิเคราะห์ข้อมูลตามที่ได้รับมอบหมาย อาทิ ข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ กลไกความมั่นคงเฉพาะกรณีที่เกี่ยวข้อง และระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENS CR) โดยแจ้งให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อประมวลผลในภาพรวมเสนอสภาความมั่นคงแห่งชาติต่อไป
- ๕) การกำหนดหน่วยงานสนับสนุนในระยะต่อไปให้หน่วยงานเจ้าภาพบูรณาการขับเคลื่อนมีส่วนร่วมในการพิจารณา ร่วมกับสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

## ๔. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๔.๑ รัฐบาลให้ความสำคัญและสนับสนุนการดำเนินการตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) อย่างต่อเนื่อง โดยให้การสนับสนุนทรัพยากรแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินภารกิจให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตลอดจนสนับสนุนการแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ไปสู่การปฏิบัติ

๔.๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกระดับรับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการและขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติมีแนวทางและกลยุทธ์สร้างการรับรู้และสร้างความเข้าใจแก่หน่วยงานในระดับนโยบาย กระทรวง กรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับความสำคัญและความมุ่งหมายของนโยบาย จุดเน้นสำคัญที่ควรเร่งดำเนินการ กลไกการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการดำเนินการ ทั้งเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลลัพธ์อย่างเป็นรูปธรรม

๔.๓ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับการถ่ายทอดเป้าหมายและตัวชี้วัดของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ไปสู่การจัดทำแผนระดับที่ ๓ เพื่อให้สามารถสะท้อนการแปลงนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ไปสู่การปฏิบัติตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะความสอดคล้องกับเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และห่วงโซ่คุณค่าประเทศไทย (Value Chain Thailand) รวมทั้งนำไปเป็นหลักการลำดับความสำคัญและความเร่งด่วนของโครงการและการดำเนินงานให้สอดคล้องกันไปในทิศทางเดียวกัน

๔.๔ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความพร้อมด้านทรัพยากร สามารถปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการตามภารกิจที่รับผิดชอบ ให้สอดคล้องกับแนวทางตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และสถานการณ์ความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะความพร้อมด้านงบประมาณที่เพียงพอและสามารถดำเนินการให้เกิดผลอย่างคุ้มค่า ด้านบุคลากรทั้งในระดับผู้บริหารและปฏิบัติในการพัฒนาแผนงาน/โครงการของหน่วยงานให้สอดคล้องกับนโยบาย รวมไปถึงการมีบุคลากรที่เข้าใจบริบทงานความมั่นคง และด้านการบริหารจัดการ โดยพัฒนาปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานให้มีความทันสมัย ยืดหยุ่นคล่องตัว บนพื้นฐานของการบูรณาการงานให้เกิดความประสานสอดคล้องในการปฏิบัติ และสร้างภาคีความร่วมมือกับทุกภาคส่วนอย่างใกล้ชิด เพื่อมุ่งรับมือกับภัยคุกคามและบริหารจัดการความเสี่ยงด้านความมั่นคงในรูปแบบต่าง ๆ ในเชิงรุก โดยมีการติดตามและประเมินความสำเร็จตามเป้าหมายและตัวชี้วัดอย่างต่อเนื่อง

๔.๕ การพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานของรัฐให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาสนับสนุนงบประมาณสำหรับแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ ให้หน่วยงานของรัฐเสนอแผนงานหรือโครงการดังกล่าวต่อสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็น และให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่

อำนาจในการจัดทำงบประมาณนำความเห็นดังกล่าวไปประกอบการพิจารณาด้วย โดยแผนงานหรือโครงการใด จะถือเป็นแผนงานหรือโครงการเรื่องสำคัญให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

**๔.๖ การบูรณาการการทำงานของทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมและสนับสนุนการดำเนินการตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)** ทั้งภาครัฐ (ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น) ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน ผ่านกลไก คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน หรือกลไกรูปแบบอื่นภายใต้สภาความมั่นคงแห่งชาติ หรือหน่วยงานอื่น จัดตั้งขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตลอดจนเข้ามามีส่วนร่วมโดยสนับสนุนข้อมูลหรือทรัพยากร ต่างต่าง ๆ ต่อการดำเนินการให้เกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมในการแก้ไขปัญหาความมั่นคงได้อย่างแท้จริง

**๔.๗ การขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)** สามารถดำเนินการไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลัก ในการติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) แผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง และแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ เพื่อสนับสนุน อำนวยความสะดวก หรือประสานการดำเนินการที่จำเป็น รวมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเร่งรัดหรือปรับปรุง การดำเนินงานดังกล่าวให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ในกรณีที่สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เห็นว่าการดำเนินงานใดของหน่วยงานของรัฐไม่เป็นไปตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง หรือแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ ให้เสนอความเห็นต่อสภาความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อพิจารณาเสนอเรื่องต่อนายกรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรี พิจารณาตามที่เห็นสมควรต่อไป

-----

# ส่วนที่ ๖

ภาคผนวก

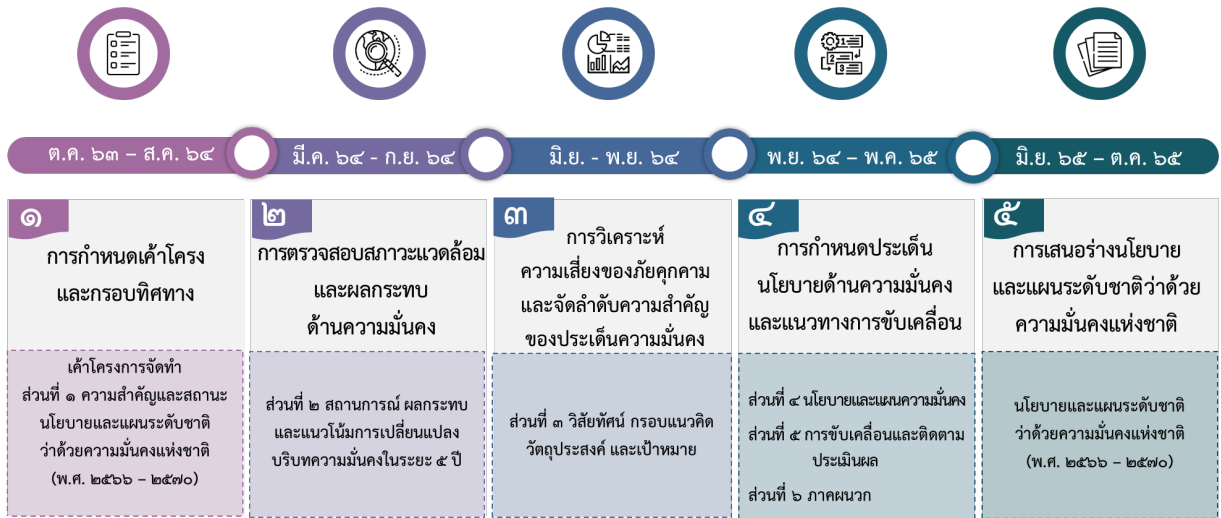




**ผนวก ก**  
**กระบวนการจัดทำ**



กระบวนการจัดทำ (ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ประกอบด้วย ๕ ขั้นตอน ดังนี้



๑. การกำหนดเค้าโครงและกรอบทิศทาง

๑.๑ หลักการ ศึกษาเปรียบเทียบนโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่ผ่านมา (ฉบับแรกที่มีการเผยแพร่อย่างเป็นทางการ พ.ศ. ๒๕๔๑ – ๒๕๔๔) จนถึงฉบับปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และ (ร่าง) ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ รวมทั้งนโยบายความมั่นคงแห่งชาติของต่างประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกาที่มีจุดเด่นการกำหนดขอบเขตและชี้เป้าประเด็นความมั่นคงที่ต้องดำเนินการภายใน ๔ ปี สหราชอาณาจักรที่มีแนวคิดการจัดลำดับความสำคัญของประเด็นความมั่นคง เป็นต้น

๑.๒ วิธีการ ดำเนินการโดยสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ โดยมีการหารือภายในหน่วยงานและนำเสนอคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อจัดทำร่างนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) พิจารณาเห็นชอบ

๒. การตรวจสอบสถานะแวดล้อมและผลกระทบด้านความมั่นคง

๒.๑ หลักการ วิเคราะห์ความสำคัญของภูมิยุทธศาสตร์ ภูมิรัฐศาสตร์ และภูมิเศรษฐศาสตร์ไทยที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ การประเมินขีดความสามารถของประเทศเพื่อเสริมสร้างกำลังอำนาจของชาติ รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของบริบทความมั่นคงในระดับโลก ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ โดยเฉพาะผลสืบเนื่องมาจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และแนวโน้มสถานการณ์ในระดับโลก ทำให้กรอบการประเมินสถานการณ์และแนวโน้มความมั่นคงได้ใช้กระบวนการวิเคราะห์ด้านการคาดการณ์อนาคตเชิงยุทธศาสตร์เพื่อประเมินความเสี่ยงภัยคุกคามที่จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศในห้วง ๕ ปี ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

๒.๒ วิธีการ แบ่งออกเป็น ๑) **สำรวจเอกสาร** ได้แก่ แผนระดับชาติที่เกี่ยวข้อง รายงานสถานการณ์ความมั่นคงในรอบ ๕ ปีของคณะที่ปรึกษาการข่าวจากการประมวลข้อมูลโดยสำนักข่าวกรองแห่งชาติ และกองประเมินภัยคุกคามของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ งานวิจัยของคณะที่ปรึกษาด้านวิชาการ และบทความทางวิชาการ

ที่เกี่ยวข้อง ๒) ประชุมหารือและขอรับข้อมูลสนับสนุนร่วมกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง อาทิ ภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคการเมือง ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน และ ๓) ทาหรือและแลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกับทั่วโลก และหน่วยงานระดับนโยบายที่เกี่ยวข้อง อาทิ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง คณะที่ปรึกษาของสภาความมั่นคงแห่งชาติ คณะอนุกรรมการจัดทำข้อเสนอทางวิชาการ เพื่อเสนอแนะนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านความมั่นคง และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

### ๓. การวิเคราะห์ความเสี่ยงของภัยคุกคามและจัดลำดับความสำคัญของประเด็นความมั่นคง

๓.๑ หลักการ สังเคราะห์ข้อมูลแนวโน้มความเสี่ยงและโอกาส โดยใช้หลักการประเมินความเป็นไปได้ และผลกระทบ จึงกำหนดประเด็นความมั่นคงที่พิจารณาบนพื้นฐานผลประโยชน์แห่งชาติ การประเมินสถานการณ์ และการศึกษาของคณะที่ปรึกษาด้านวิชาการ ซึ่งประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ พบว่า ความเสี่ยงของภัยคุกคามในปัจจุบันและแนวโน้มเปลี่ยนผ่านระยะต่อไป มีทั้งสิ้น ๒๘ ประเด็นความมั่นคง ดังนี้

|   |                              |   |  |
|---|------------------------------|---|--|
| ๑.<br>สถาบันหลักของชาติ                                 | ๒.<br>ความขัดแย้งทางการเมือง | ๓.<br>ความแตกแยกของคนในชาติ<br>และความรุนแรงในสังคม               | ๔.<br>ปัญหาอาชญากรรม<br>ภายในประเทศ  |
| ๕.<br>การป้องกันประเทศ                                  | ๖.<br>ความมั่นคงทางชายแดน    | ๗.<br>ความมั่นคงทางทะเล   | ๘.<br>ความมั่นคงทางอากาศ<br>และอวกาศ   |
| ๙.<br>ความไม่สงบในพื้นที่<br>จังหวัดชายแดนภาคใต้        | ๑๐.<br>สาธารณสุข             | ๑๑.<br>ทรัพยากรธรรมชาติ<br>และสิ่งแวดล้อม                         | ๑๒.<br>ความมั่นคงทางพลังงาน  |
| ๑๓.<br>ความมั่นคงทางอาหาร                               | ๑๔.<br>ความมั่นคงทางน้ำ      | ๑๕.<br>การเปลี่ยนแปลงทาง<br>ภูมิประชากรศาสตร์                     | ๑๖.<br>ผู้หลบหนีเข้าเมือง  |
| ๑๗.<br>ยาเสพติด   | ๑๘.<br>การก่อการร้าย         | ๑๙.<br>โรคติดต่ออุบัติใหม่  | ๒๐.<br>ความมั่นคงทางไซเบอร์  |
| ๒๑.<br>อาชญากรรม<br>ทางเศรษฐกิจ                         | ๒๒.<br>การฟอกเงิน            | ๒๓.<br>การค้ามนุษย์<br>และขึ้นส่วนมนุษย์                          | ๒๔.<br>ฉ้อโกงข้ามชาติ  |
| ๒๕.<br>การปลอมแปลงเอกสารและ<br>หลักฐานเกี่ยวกับตัวบุคคล | ๒๖.<br>ทุจริตคอร์รัปชัน      | ๒๗.<br>การแข่งขันขยายอิทธิพล<br>ของมหาอำนาจ<br>และขั้วอำนาจต่าง ๆ | ๒๘.<br>การสะสมและแพร่ขยาย<br>อาวุธ รวมถึงการค้า<br>และการลักลอบค้าอาวุธ<br>ผิดกฎหมาย |

### ๓.๒ วิธีการ

๓.๒.๑ เครื่องมือทางวิชาการร่วมกับคณะที่ปรึกษาด้านวิชาการ มุ่งเน้นการประเมินแนวโน้มอนาคตเชิงยุทธศาสตร์ และการบริหารจัดการความเสี่ยง

๓.๒.๒ จัดทำหลักเกณฑ์ประเมินภาพรวมระดับความเป็นไปได้และระดับผลกระทบของแนวโน้มความเสี่ยงและโอกาสประเด็นความมั่นคง แบ่งออกเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

- ๑) ระดับคะแนนสีแดง เป็นประเด็นที่จะส่งผลกระทบและแนวโน้มความเสี่ยงสูงอย่างร้ายแรง
- ๒) ระดับคะแนนสีส้ม เป็นประเด็นที่จะส่งผลกระทบและแนวโน้มความเสี่ยงสูงอย่างมาก
- ๓) ระดับคะแนนสีเหลือง เป็นประเด็นที่จะส่งผลกระทบและแนวโน้มความเสี่ยงสูง
- ๔) ระดับคะแนนสีเขียว เป็นประเด็นที่จะส่งผลกระทบและแนวโน้มความเสี่ยงเฝ้าระวัง

๓.๒.๓ สำนวจความเห็นและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคงด้วยเทคนิคเดลฟาย เพื่อจัดลำดับความสำคัญประเด็นความมั่นคงที่มีผลกระทบและความเสี่ยงตามเกณฑ์ระดับคะแนนที่กำหนดไว้

๓.๒.๔ กำหนดประเด็นความมั่นคงที่มีความสำคัญในระดับคะแนนสีแดง และระดับคะแนนสีส้ม รวมทั้งสิ้น ๑๓ ประเด็นความมั่นคง ซึ่งจำเป็นต้องมีเครื่องมือสนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเร่งด่วน ทำให้จำแนกออกเป็น ๒ หมวด ได้แก่ ๑) หมวดประเด็นความมั่นคง และ ๒) หมวดประเด็นศักยภาพความมั่นคง ทั้งนี้ ประเด็นอื่นยังคงได้รับความสำคัญไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

#### ๔. การกำหนดประเด็นนโยบายด้านความมั่นคงและแนวทางการขับเคลื่อน

๔.๑ **หลักการ** กำหนดขอบเขตความมั่นคงแบบองค์รวมและจัดวางทิศทางการขับเคลื่อนให้ชัดเจนที่เล็งเห็นผลความสำเร็จในระยะ ๕ ปี โดยใช้ข้อมูลจากการประเมินแนวโน้มสถานการณ์ความมั่นคง และการจัดลำดับความสำคัญของประเด็นความมั่นคง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

๔.๒ **วิธีการ** ดำเนินการตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ รวมถึงกลไกอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยการยกเว้นมี ๒ กลไกหลัก ได้แก่ ๑) คณะทำงานยกร่างนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) และ ๒) คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อจัดทำร่างนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

#### ๕. การเสนอ (ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

๕.๑ **หลักการ** เป็นไปตามพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ จัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ตามเป้าหมายและแนวทางที่สภาความมั่นคงแห่งชาติกำหนด เพื่อเสนอต่อสภาความมั่นคงแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบรวมทั้งให้มีการรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องและของประชาชน และทำเป็นประกาศพระบรมราชโองการ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๕.๒ **วิธีการ** เสนอกลไกพิจารณา ดังนี้ ๑) คณะกรรมการรื้อยกรองงานของสภาความมั่นคงแห่งชาติ (เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นประธาน) ๒) คณะกรรมการนโยบายของสภาความมั่นคงแห่งชาติ (รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน) ๓) สภาความมั่นคงแห่งชาติ (นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน) และ ๔) คณะรัฐมนตรี หลังจากนั้นเสนอทูลเกล้าฯ เพื่อประกาศพระบรมราชโองการ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ ได้เสนอคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ (นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน) รับทราบด้วย เพื่อแสดงความสอดคล้องและความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง



ผนวก ข

ความเปลี่ยนแปลง  
บริบทความมั่นคงในระยะ ๕ ปี





ประเทศไทยยังคงต้องเผชิญความเสี่ยงหลายประการที่มีความเชื่อมโยงระหว่างกัน ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในหลายระดับ เนื่องจากลักษณะของภัยคุกคามมีความผันผวน ความไม่แน่นอน ความสลับซับซ้อน และความคลุมเครือ (VUCA World) อันเป็นผลมาจากปัจจัยภายในประเทศและปัจจัยระหว่างประเทศ ส่งผลให้สถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นมีความรุนแรงและยากจะคาดการณ์ รูปแบบภัยคุกคามจะมีความหลากหลาย และมีลักษณะผสมผสาน ปัญหาข้ามพรมแดนแปรผันตามความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีความซับซ้อน ทั้งที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และแนวโน้มสถานการณ์ในระดับโลก ทำให้กรอบการประเมินสถานการณ์และแนวโน้มความมั่นคงได้ใช้กระบวนการวิเคราะห์ด้านการคาดการณ์อนาคตเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อประเมินความเสี่ยงภัยคุกคามที่จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศในห้วง ๕ ปี ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ได้แก่ ๑) ระดับโลก ๒) ระดับภูมิภาค และ ๓) ระดับประเทศ โดยพิจารณาจากมุมมองผลกระทบภายนอกที่ส่งผลต่อไทย และมุมมองสถานการณ์ภายในประเทศที่ส่งผลต่อภายนอก

## ๑. ความเปลี่ยนแปลงบริบทความมั่นคงในระดับโลก

### ๑.๑ การแข่งขันขยายอิทธิพลของประเทศมหาอำนาจและขั้วอำนาจต่าง ๆ

ในห้วงที่ผ่านมามีการแข่งขันระหว่างประเทศมหาอำนาจ และขั้วอำนาจต่าง ๆ ของโลกอย่างเข้มข้น ไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันของประเทศมหาอำนาจอย่างสหรัฐอเมริกาผ่านการสานต่อการดำเนินยุทธศาสตร์อินโด-แปซิฟิก เพื่อสกัดกั้นอิทธิพลของจีนที่มีต่อโครงการข้อริเริ่มหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง และการนำเสนอให้มีการจัดตั้งกรอบความร่วมมือความมั่นคงโลก ซึ่งเป็นแนวคิดความมั่นคงโลกแบบองค์รวมที่จีนได้นำเสนอ

ในขณะเดียวกัน หากสถานการณ์ความขัดแย้งหรือวิกฤตการณ์การสู้รบของประเทศมหาอำนาจหนึ่งที่มีต่อประเทศอื่นมีสัญญาณบ่งชี้การขยายผลกระทบในวงกว้างไปสู่ระดับโลกได้ ทั้งในเรื่องการแสดงท่าทีและการดำเนินการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การดำเนินนโยบายรองรับการเปลี่ยนแปลงห่วงโซ่อุปทานโลก และปัญหาทางเศรษฐกิจ หากประเทศคู่ขัดแย้งเป็นผู้ส่งออกสินค้าสำคัญ อาทิ สินค้าทางการเกษตร น้ำมัน และก๊าซธรรมชาติ ที่เป็นวัตถุดิบสำคัญในภาคการผลิตด้วยแล้ว ก็อาจนำไปสู่ความผันผวนของราคาพลังงาน อาหาร รวมถึงสินค้าหลายประเภท และส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนจนเกิดเป็นภาวะวิกฤติได้ ซึ่งประเทศไทยจำเป็นต้องมีการเตรียมพร้อมรับมือวิกฤตการณ์ความมั่นคงดังกล่าว โดยให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างสมดุลความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน เพื่อลดความเสี่ยงต่อความมั่นคงแห่งชาติและคุณภาพชีวิตของคนในชาติ ตลอดจนการพัฒนาาระบบป้องกันประเทศและการเตรียมพร้อมแห่งชาติ เพื่อรองรับกับภัยคุกคามต่อความมั่นคงด้านต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น อาทิ อาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง และความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

นอกจากนี้ แนวโน้มการรวมกลุ่มของขั้วอำนาจต่าง ๆ ได้มีการต่อรองผลประโยชน์ร่วมกัน และเร่งรัดกระบวนการแยกตัวของระบบการเมือง การทหาร เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีระหว่างกลุ่มประเทศต่าง ๆ ให้ชัดเจนและรวดเร็วยิ่งขึ้น อาทิ กรอบความร่วมมือด้านความมั่นคงในภูมิภาคอินโด – แปซิฟิกของพันธมิตรความมั่นคงสี่ฝ่าย ประกอบด้วย สหรัฐอเมริกา อินเดีย ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย (Quadrilateral Security Dialogue: QUAD) และกลุ่ม AUKUS (Australia – the United Kingdom – the United States) เพื่อเสริมสร้างกำลังอำนาจของชาติผ่านรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การพัฒนาทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี การเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพ และยุทธโศปกรณ์ การแสวงหาทรัพยากรและพื้นที่อิทธิพลใหม่ ๆ การรวมกลุ่มพันธมิตรที่มีผลประโยชน์

สอดคล้องกัน ตลอดจนการปิดล้อมหรือสกัดกั้นอิทธิพลของประเทศที่เป็นคู่ขัดแย้ง อย่างไรก็ตาม มีแนวโน้มการรวมกลุ่มกันในรายประเด็นผลประโยชน์ที่มีความเชื่อมโยงทับซ้อนกันระหว่างประเทศในแต่ละชั่วอานาจไม่ได้แยกออกจากกันโดยสิ้นเชิงด้วย

การดำเนินการดังกล่าวส่งผลให้รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น และสร้างความท้าทายต่อการดำเนินนโยบายความมั่นคงกับต่างประเทศ อันส่งผลต่อการกำหนดจุดยืนของไทย ในเวทีการเมืองและความมั่นคงระหว่างประเทศ โดยมีแนวโน้มการแข่งขันเพื่อขยายอิทธิพล ๒ เรื่องสำคัญ ดังนี้

#### ๑.๑.๑ การสะสมอาวุธและการแพร่ขยายอาวุธ

ข้อบ่งชี้การใช้จ่ายงบประมาณทางทหารทั่วโลกและรายงานสถานการณ์การขัดกันทางอาวุธ (Armed conflict) ที่เพิ่มสูงขึ้นได้สร้างบรรยากาศความหวาดระแวงและความไม่ไว้วางใจระหว่างกัน ส่งผลให้แต่ละประเทศและพันธมิตรของชั่วอานาจเสริมสร้างศักยภาพการป้องกันประเทศให้พร้อมรับมือด้วยการเพิ่มปริมาณการสะสมอาวุธ การปรับยุทธศาสตร์เพื่อเตรียมความพร้อมหากเกิดวิกฤตการณ์ความขัดแย้งระหว่างประเทศ และการพัฒนาแสนยานุภาพและเทคโนโลยีทางการทหาร โดยนำไปสู่การแพร่ขยายของอาวุธตามแบบ (conventional weapons) และอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง (Weapons of Mass Destruction: WMD) รวมถึงอาวุธไฮเปอร์โซนิคหรืออาวุธความเร็วเหนือเสียง (Hypersonic Weapon) ซึ่งนำไปสู่การละเมิดสิทธิมนุษยชน และการนำไปใช้ในอาชญากรรม หากอาวุธดังกล่าวอยู่ภายใต้การครอบครองของรัฐที่มีสถานการณ์ขัดกันทางอาวุธหรือตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐบางกลุ่ม ทำให้เกิดความพยายามในการจัดระเบียบโลกเพื่อควบคุมและลดอาวุธอันจะส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและความมั่นคงของรัฐ

ไทยมีความเสี่ยงจากการเป็นพื้นที่แสวงประโยชน์เพื่อการจัดหา จัดซื้อ ลักลอบขนส่ง และลำเลียงสินค้าอาวุธยุทโธปกรณ์ที่ผิดกฎหมาย ตลอดจนการถูกกดดันให้มีการควบคุมและลดอาวุธที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ

#### ๑.๑.๒ การแสวงประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม

การเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ยุคดิจิทัลของการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ ๔ ได้สร้างพลวัตให้ประเทศมหาอำนาจ ประเทศที่มีศักยภาพ และตัวแสดงระหว่างประเทศ เพื่อขยายอิทธิพลในการเสริมสร้างกำลังอำนาจของชาติ ด้วยการพัฒนาและเสริมสร้างความทันสมัยของเทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งอนาคต ที่เน้นการต่อยอดและผสมผสานเทคโนโลยีต่างสาขาเข้าด้วยกัน อาทิ เทคโนโลยีควอนตัม การจัดการระบบแพลตฟอร์ม การวิเคราะห์และเข้าถึงข้อมูลขนาดใหญ่ การใช้ประโยชน์จากปัญญาประดิษฐ์ หุ่นยนต์ และระบบอัตโนมัติ ซึ่งเทคโนโลยีและนวัตกรรมดังกล่าวมีแนวโน้มถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือต่อรองและแสวงประโยชน์ที่เพิ่มความหวาดระแวงระหว่างกัน ทั้งในเรื่องการโจมตีโครงสร้างพื้นฐาน การจารกรรมข้อมูล การสอดแนม การก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์ และอาชญากรรมข้ามชาติรูปแบบอื่น ๆ รวมถึงภาวะการพึ่งพิงจากการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม อย่างไรก็ตาม ไทยสามารถแสวงหาโอกาสและประโยชน์กับประเทศมหาอำนาจ และชั่วอานาจต่าง ๆ ผ่านการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อพัฒนาต่อยอดและนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม ให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงแบบก้าวกระโดด และรองรับภัยคุกคามอันเกิดจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม

## ๑.๒ สถานการณ์การก่อการร้าย

แม้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ตลอดช่วงที่ผ่านมา จะส่งผลให้การเคลื่อนไหวของกลุ่มก่อการร้ายต่าง ๆ ลดน้อยลง อันเนื่องจากมาตรการจำกัดการเข้าเมือง และการปิดพรมแดนของนานาประเทศ ตลอดจนการเข้มงวดการเดินทางสัญจรระหว่างประเทศ แต่กลุ่มก่อการร้ายมีแนวโน้มปรับรูปแบบการก่อเหตุในลักษณะของปฏิบัติการโดยลำพัง รวมถึงมุ่งเน้นการเผยแพร่/บ่มเพาะแนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะการดำเนินการผ่านสื่อสังคมออนไลน์ต่อกลุ่มที่มีความเปราะบาง ได้แก่ เด็ก เยาวชน และสตรี อีกทั้งหากสถานการณ์ของโรคโควิด-19 คลี่คลายลง มีแนวโน้มที่กลุ่มก่อการร้ายต่าง ๆ โดยเฉพาะกลุ่มนักรบก่อการร้ายต่างประเทศจะกลับมาเคลื่อนไหว/ก่อเหตุรุนแรงอีก โดยมีปัจจัยสนับสนุน เช่น ความขัดแย้งทางการเมือง ศาสนาชาติพันธุ์ เป็นต้น รวมทั้งความขัดแย้งในภูมิภาคต่าง ๆ ที่มีความอ่อนไหวต่อสถานการณ์การก่อการร้าย

กลุ่มก่อการร้ายอาจใช้ไทยเป็นสถานที่พักพิงและอำนวยความสะดวกเพื่อเตรียมก่อเหตุไปจนถึงขั้นก่อเหตุ อีกทั้งการก่อการร้ายยังเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมอื่น ๆ อาทิ ยาเสพติด การค้ำมนุษย์ การค้าอาวุธ อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการฟอกเงินและการให้เงินอุดหนุนต่อการก่อการร้าย นอกจากนี้ความก้าวหน้าของนวัตกรรมและเทคโนโลยีจะเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่นำมาใช้พัฒนาอาวุธในการก่อการร้าย อาทิ อากาศยานโจมตีไร้คนขับก่อเหตุ การก่อการร้ายทางไซเบอร์ และการใช้อาวุธทางชีวภาพในการก่อการร้าย

ดังนั้น ไทยจำเป็นต้องมีแนวทางการเตรียมพร้อม เพื่อรับมือและต่อต้านการก่อการร้ายทุกรูปแบบ และเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ

## ๑.๓ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างฉับพลันที่ส่งผลต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์

พัฒนาการความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม ทำให้ระบบโครงสร้างพื้นฐานสำคัญ เชื่อมต่อกับระบบอินเทอร์เน็ต ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ได้เป็นปัจจัยเร่งให้วิถีชีวิตของประชาชนต้องพึ่งพิงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น ซึ่งมีแนวโน้มความเสี่ยงไปสู่การก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์ที่มีลักษณะไร้ตัวตน (Invisible) ไร้พรมแดน (Borderless) และนิรนาม (Anonymous)

ไทยมีแนวโน้มเผชิญกับสถานการณ์การโจมตีทางไซเบอร์และอาชญากรรมทางไซเบอร์ อาทิ การทำสงครามไซเบอร์ระหว่างรัฐที่เป็นคู่ขัดแย้ง ปฏิบัติการของเครือข่ายอาชญากรรมข้ามชาติ การล่อลวงและฉ้อโกงทางไซเบอร์เพื่อแสวงประโยชน์ทางการเงินผ่านมัลแวร์เรียกค่าไถ่ (Ransomware) ขบวนการฉ้อโกงการสื่อสารทางเสียงผ่านโครงข่ายอินเทอร์เน็ต (Voice over Internet Protocol: VoIP) การโจมตีระบบของสถาบันทางการเงิน ภัยจากการใช้เงินตราเข้ารหัสลับ (Cryptocurrency) ที่นำไปสู่การฟอกเงิน ธุรกิจแชร์ลูกโซ่ข้ามชาติ การพนันออนไลน์ การถูกรวบงำหรือชี้นำทางความคิดผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ การล่อลวงเป้าหมายอ่อนแอด้วยวิธีการหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ต (Romance scam) การกระทำความรุนแรงทางไซเบอร์ (Cyber bullying) รวมถึงมีการละเมิดข้อมูล หรือการเข้าถึงข้อมูล โดยไม่ได้รับอนุญาตจะเพิ่มขึ้นและมีขนาดใหญ่ขึ้น ซึ่งจะทำให้องค์กรและรัฐบาลต้องเสียค่าใช้จ่ายมากขึ้นในการกู้คืน อาชญากรรมไซเบอร์ส่วนใหญ่ยังคงมุ่งโจมตีเว็บไซต์ แลกเปลี่ยน ชื่อ - ขยาย และเว็บไซต์ที่ให้บริการจัดเก็บสินทรัพย์ดิจิทัลในกระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ อีกทั้งใช้เป็นช่องทางฟอกเงิน เนื่องจากจะไม่ปรากฏเส้นทางการโอนเงินเหมือนกับการชำระด้วยเงินสดหรือบัตรเครดิต

ในขณะเดียวกัน ไทยสามารถใช้โอกาสจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีการป้องกันประเทศ เพื่อนำไปใช้ในการป้องกันและการสืบสวนอาชญากรรมทางไซเบอร์ รวมทั้งเชื่อมโยงระบบข้อมูลขนาดใหญ่ด้านความมั่นคงของประเทศให้เป็นเอกภาพ รวมถึงส่งเสริมความร่วมมือกับประชาคมระหว่างประเทศในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามทางไซเบอร์ ทั้งจากรัฐและตัวแสดงที่มีใช้รัฐ ที่ใช้ช่องทางของเทคโนโลยีและนวัตกรรมไปใช้ในการโจมตีโครงสร้างพื้นฐานสำคัญ การโจมตีโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ รวมถึงอาชญากรรมทางไซเบอร์และการก่อการร้าย

#### ๑.๔ โรคติดต่ออุบัติใหม่และภัยสุขภาพต่าง ๆ

ปัจจัยทางชีวภาพของเชื้อโรคที่มีวิวัฒนาการอย่างสม่ำเสมอ การดื้อยาต้านจุลชีพ (Antimicrobial resistance) พฤติกรรมของมนุษย์ที่ไม่ถูกสุขลักษณะ และปัจจัยด้านการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องส่งผลให้โรคติดต่ออุบัติใหม่และภัยสุขภาพต่าง ๆ มากขึ้น และมีแนวโน้มยกระดับโรคติดต่ออุบัติใหม่และอุบัติซ้ำเป็นโรคระบาดที่เป็นโรคติดต่อหรือโรคที่ยังไม่ทราบสาเหตุของการเกิดโรคแน่ชัด ซึ่งอาจแพร่ไปสู่ผู้อื่นได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง หรือมีภาวะของการเกิดโรคมามากกว่าปกติที่เคยเป็นมา

กรณีตัวอย่างที่ชัดเจนพิจารณาได้จากองค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) แถลงการณ์เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๓ ยุกระดับการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือ COVID-19 จากโรคระบาด (Epidemic) เป็นโรคระบาดใหญ่ (Pandemic) หลังจากมีการลุกลามไปหลายประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ได้ส่งผลกระทบต่อทุกระดับ และเป็นประเด็นระดับโลกที่จำเป็นต้องร่วมมือเพื่อป้องกันและระงับยับยั้งร่วมกันในการบริหารจัดการทางด้านสาธารณสุขของประชาคมโลกผ่านกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ

วิกฤตการณ์โรคติดต่ออุบัติใหม่และภัยสุขภาพต่าง ๆ จึงส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศได้ โดยเฉพาะผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารและความมั่นคงทางสุขภาพต่อสุขภาวะของคนในชาติ อาทิ การนำเข้าอาหาร ยารักษาโรค และเครื่องมือทางการแพทย์ ดังนั้น การพัฒนานวัตกรรมและการบริหารจัดการทรัพยากรด้านการแพทย์และสาธารณสุขจึงมีความจำเป็นในการรับมือกับโรคต่าง ๆ ทั้งเรื่องโรคติดต่อและการระบาดโรคและภัยที่เกิดจากสารเคมี โรคและภัยสุขภาพที่เกิดจากกัมมัตภาพรังสีและนิวเคลียร์ โรคที่เกิดจากการบาดเจ็บและอุบัติเหตุ ตลอดจนโรคและภัยสุขภาพที่เกิดจากภัยธรรมชาติ

อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ของโรคอุบัติใหม่และภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉินจะเป็นช่องทางให้ประเทศมหาอำนาจแสวงประโยชน์ผ่านความร่วมมือทางด้านสาธารณสุขเพื่อเสริมบทบาทนำในเวทีระหว่างประเทศ อาทิ การแลกเปลี่ยนวิทยาการทางการแพทย์ องค์ความรู้ในการจัดการ ตลอดจนกำหนดแนวทางในการแบ่งปัน/จัดสรร เวชภัณฑ์และเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาและป้องกันโรค สำหรับไทยควรมีการเสริมศักยภาพในการบริหารจัดการด้านสาธารณสุข ทั้งในด้านงบประมาณ หน่วยงาน บุคลากร และองค์ความรู้ เพื่อรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดที่มีแนวโน้มเกิดขึ้นในอนาคต

#### ๑.๕ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภาวะโลกร้อน

ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภาวะโลกร้อนมีความเกี่ยวข้องกับมิติความมั่นคงหลายประการและเป็นปัจจัยที่เพิ่มความเปราะบางของปัญหาที่มีอยู่เดิม ดังนี้

**๑.๕.๑ ปัญหาระดับน้ำทะเลที่สูงขึ้น** ส่งผลกระทบต่อการกัดเซาะบริเวณชายฝั่งทำให้เส้นฐาน (Baseline) ที่ใช้ในการกำหนดเขตพื้นที่ดังกล่าวถอยร่นตามแนวน้ำที่สูงขึ้นจากตำแหน่งเดิม อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันยังไม่มีบรรทัดฐานทางกฎหมายระหว่างประเทศอันเป็นที่ยอมรับอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเส้นฐาน การกำหนดเขตทางทะเลอันเป็นผลจากการเพิ่มสูงของระดับน้ำทะเล

**๑.๕.๒ ปัญหาการขาดแคลนและแย่งชิงทรัพยากรน้ำ** อันเป็นผลมาจากประชากรโลกที่เพิ่มขึ้น และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นสาเหตุของปัญหาภัยแล้ง จึงมีแนวโน้มเกิดความขัดแย้งหรือกรณีพิพาทระหว่างประเทศต่อปัญหาการแย่งชิงกรรมสิทธิ์ในบริเวณที่มีทรัพยากรน้ำ

**๑.๕.๓ ปัญหาการโยกย้ายถิ่นฐาน** ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ ในรูปแบบต่าง ๆ เป็นแรงผลักดันให้กลุ่มประชากรที่ได้รับผลกระทบพิจารณาโยกย้ายถิ่นฐานเพื่อแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น ซึ่งการโยกย้ายถิ่นฐานข้ามประเทศก่อให้เกิดปัญหาทั้งในมิติด้านความมั่นคง สังคม ทรัพยากร และเศรษฐกิจของประเทศปลายทาง

**๑.๕.๔ ปัญหาความมั่นคงทางอาหารและน้ำ** ประชากรโลกมีแนวโน้มเผชิญภาวะอดอยาก และการขาดสารอาหารเพิ่มขึ้น ราคาอาหารมีแนวโน้มอยู่ในระดับสูง เนื่องจากผู้ผลิตไม่สามารถผลิตอาหารได้ทันกับความต้องการทั่วโลกที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ประกอบกับสถานการณ์ด้านความมั่นคงทางน้ำของโลกในระยะยาว ยังคงน่ากังวล โดยประชากรโลกร้อยละ ๓๐ ไม่สามารถเข้าถึงน้ำสะอาด และขาดแคลนน้ำดื่ม ซึ่งหากประชาชนไม่สามารถเข้าถึงแหล่งน้ำและอาหารที่ปลอดภัยและเพียงพอต่อความต้องการ ย่อมเพิ่มความรุนแรงของปัญหา ความเหลื่อมล้ำในสังคมและนำไปสู่ความขัดแย้งที่ขยายตัวเป็นวงกว้าง

**๑.๕.๕ ปัญหาความมั่นคงทางพลังงาน** กระบวนการจัดหาพลังงาน การนำเข้าและส่งออก พลังงานฟอสซิลได้รับผลกระทบจากภาวะโลกร้อน ทำให้หลายประเทศเริ่มหันไปใช้พลังงานสะอาด รวมถึงพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก อาทิ พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม และพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ ที่มีสัดส่วน การปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกอันเป็นสาเหตุหลักของการเกิดภาวะโลกร้อนในปริมาณที่น้อยกว่าเมื่อเทียบกับ พลังงานฟอสซิล ประกอบกับการถูกกีดกันด้วยบรรทัดฐานทางการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ รวมทั้ง มีสัญญาณบ่งชี้การหยุดชะงักโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานสำคัญ เช่น ไฟฟ้า น้ำมัน เป็นต้น ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง ห่วงโซ่อุปทานโลก ทำให้ประเทศที่ยังคงใช้พลังงานฟอสซิลและพึ่งพาการนำเข้าทรัพยากรพลังงาน โดยเฉพาะ น้ำมันดิบจากต่างประเทศ ต้องเร่งปรับนโยบายสนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก ซึ่งรวมถึง การปรับบทบาทและโอกาสของไทยให้สอดคล้องกับแนวโน้มสถานการณ์ดังกล่าว ลดการพึ่งพาแหล่งพลังงาน จากภายนอกของไทยผ่านการพัฒนาแหล่งพลังงานในประเทศ การสร้างความพร้อมของบุคลากรของประเทศ ตลอดจนการบริหารจัดการพลังงานที่มีประสิทธิภาพ ปลอดภัย และคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

## **๑.๖ การเปลี่ยนแปลงทางภูมิประชากรศาสตร์**

คาดการณ์ว่าจำนวนประชากรโลกจะเพิ่มขึ้นมากกว่า ๑ พันล้านคนภายในปี ๒๐๓๐ และภายในปี ๒๐๕๐ ร้อยละ ๘๐ ของประชากรโลกที่มีอายุเกิน ๖๐ ปีขึ้นไปจะอยู่ในประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งการที่ประชากรมีอายุยืนยาวขึ้นส่งผลให้ภาครัฐต้องมีการบริหารจัดการด้านหลักประกันสุขภาพและสาธารณสุข ที่เหมาะสม ในขณะเดียวกัน ความไม่สอดคล้องกันระหว่างแรงงานและความต้องการทางเศรษฐกิจอันเป็นผลมาจาก



แนวโน้มประชากรวัยทำงานที่ลดลงจะก่อให้เกิดความไม่คล่องตัวต่อการสร้างรายได้ของรัฐบาลในช่วงเวลาที่ประเทศต้องเผชิญกับความต้องการด้านอื่น ๆ อย่างเร่งด่วน โดยไทยจะเป็นหนึ่งในประเทศที่เผชิญปัญหาสังคมผู้สูงวัยไปพร้อมกับสถานการณ์ในระดับโลก

การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ของไทยจะนำมาซึ่งความท้าทายทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง ทั้งในเรื่องปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ปัญหาการค้ำนุษย์อันเป็นผลมาจากความต้องการด้านแรงงานที่เพิ่มขึ้น การขาดระบบสวัสดิการที่เพียงพอ ปัญหาสุขภาพจิตใจของผู้สูงวัยจากการถูกแยกออกจากภาคเศรษฐกิจและสังคม รวมไปถึงปัญหาช่องว่างระหว่างวัยที่นำไปสู่การปะทะกันทางความคิดและความแตกแยกในสังคม ดังนั้น ภาครัฐต้องปรับเปลี่ยนวิธีการวางนโยบายและการจัดสรรงบประมาณ เพื่อรองรับแนวโน้มสังคมผู้สูงวัยและความท้าทายของตลาดแรงงานไทย ตลอดจนการบริหารจัดการไม่ให้เกิดการอคติระหว่างช่วงวัยจนนำไปสู่การใช้ความรุนแรง

## ๒. ความเปลี่ยนแปลงบริบทความมั่นคงในระดับภูมิภาค

### ๒.๑ การแข่งขันและขยายอิทธิพลของประเทศมหาอำนาจและขั้วอำนาจต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

สภาพที่ตั้งของภูมิภาคในการเป็นเส้นทางคมนาคมและแหล่งทรัพยากรพลังงานที่สำคัญ ส่งผลให้มีแนวโน้มการแข่งขันเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างประเทศมหาอำนาจและพันธมิตรมาอย่างต่อเนื่อง ในห้วงหลายปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะการขยายอิทธิพลทางเศรษฐกิจการเมืองของจีน การที่สหรัฐอเมริกาพยายามคานอำนาจและอิทธิพลของจีนในภูมิภาค การแสวงหาพันธมิตรในการเพิ่มอำนาจต่อรองหรือผลประโยชน์จากพื้นที่บริเวณช่องแคบไต้หวัน และคาบสมุทรเกาหลี

ตลอดจนการดึงดูดให้ประเทศที่มีอิทธิพลในภูมิภาค อาทิ รัสเซีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และอินเดีย เข้ามามีบทบาทผ่านกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี โดยการแข่งขันและขยายอิทธิพลดังกล่าวส่งผลต่อการกำหนดท่าที และการดำเนินนโยบายต่างประเทศของแต่ละประเทศ อาทิ นโยบายเน้นการพึ่งพาประเทศมหาอำนาจ และนโยบายแสวงหาความร่วมมือด้านอื่น ๆ จากประเทศมหาอำนาจใดมหาอำนาจหนึ่ง ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการรักษาดุลยภาพในภูมิภาคในอนาคต

อย่างไรก็ตาม บริบทแนวโน้มการแข่งขันและขยายอิทธิพลที่ส่งผลกระทบต่อและโอกาสในระดับภูมิภาคปรากฏพื้นที่สำคัญ ๒ กรณี ดังนี้

#### ๒.๑.๑ กรณีพิพาทในทะเลจีนใต้

สถานการณ์ความขัดแย้งในทะเลจีนใต้ยังคงเป็นประเด็นท้าทายที่สำคัญของภูมิภาค ซึ่งเดิมพื้นฐานความขัดแย้งดังกล่าวเป็นเรื่องการอ้างสิทธิทับซ้อนเหนือพื้นที่ทะเลจีนใต้ ต่อมาได้ยกระดับเป็นประเด็นระดับโลก โดยมีประเทศภายนอกภูมิภาคเข้ามารักษผลประโยชน์จากการใช้สิทธิการเดินทางเสรี นอกจากนี้ ยังปรากฏแนวโน้มที่ทะเลจีนใต้จะถูกทำให้เป็นพื้นที่ทางการทหาร (Militarization) ซึ่งมีสัญญาณบ่งชี้ได้แก่ การสะสมกำลังทางทะเลของประเทศที่เกี่ยวข้องกับการอ้างสิทธิเหนือพื้นที่พิพาท รวมถึงการนำกำลังของประเทศนอกภูมิภาคมาปฏิบัติการ อาทิ ปฏิบัติการเดินเรือและบินผ่านอย่างเสรี (Freedom of Navigation

Operations: FONOPs) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการฝึกซ้อมทางทหาร ตลอดจนการแข่งขัน เพื่อสร้างอิทธิพลเหนือทะเลจีนใต้ในรูปแบบอื่น อาทิ การให้บริการเกี่ยวกับกิจการทางทะเล โดยเฉพาะการรักษาความปลอดภัยในการเดินเรือ และการใช้ยุทธวิธีกึ่งทหารกึ่งพลเรือน (Grey zone activities) เพื่อควบคุมพื้นที่

แม้ไทยจะไม่ใช้คู่ขัดแย้งในประเด็นพิพาทโดยตรง แต่เป็นผู้ใช้เส้นทางการเดินเรือพาณิชย์ ผ่านพื้นที่ดังกล่าว จึงย่อมได้รับผลกระทบหากเกิดการใช้กำลังทหาร ไม่ว่าจะเป็นการทำสงครามอย่างเปิดเผย หรือเหตุการณ์กระทบกระทั่งแบบไม่เจตนา หรือสถานการณ์ความปลอดภัยและความมั่นคงในการขนส่งทางทะเล การกระทำอันเป็นโจรสลัด จนถึงขั้นกระทบกับผลประโยชน์ของชาติที่ต้องใช้ทะเลในบริเวณพื้นที่ความขัดแย้ง เป็นเส้นทางในการขนส่งสินค้าทางทะเลเพื่อเข้าและออกประเทศไทยได้

นอกจากนี้ หากเส้นทางขนส่งสินค้าทางทะเลในพื้นที่ขัดแย้งปิดลง ประเทศไทยจะใช้เวลาเดือนกึ่งเพียง ๔๘ ชั่วโมง เพื่อบริหารจัดการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอันจะส่งผลกระทบต่อแหล่งเศรษฐกิจ ซึ่งอยู่ในห่วงโซ่การส่งออกและนำเข้าที่ต้องพึ่งพาการลำเลียงวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ผ่านการขนส่งทางทะเล โดยมีมูลค่าสูงถึง ๗ ล้านล้านบาทต่อปี อีกทั้งไทยยังมีแนวโน้มถูกกดดันจากประเทศมหาอำนาจเพื่อขอรับการสนับสนุนเกี่ยวกับการแสดงท่าที หรือการดำเนินกิจการในทะเลจีนใต้อีกด้วย ดังนั้น ไทยจึงควรแสดงท่าที ต่อการสนับสนุนในการแก้ไขข้อพิพาทของคู่กรณีต่าง ๆ ผ่านกระบวนการสันติและสร้างสรรค์ เพื่อลดความขัดแย้ง ในบริเวณพื้นที่ทะเลจีนใต้

### ๒.๑.๒ กรณีอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

อนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงมีความสำคัญทางยุทธศาสตร์เพิ่มขึ้นในการเป็นอีกพื้นที่แข่งขันอิทธิพล อย่างเข้มข้นของประเทศมหาอำนาจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งระหว่างสหรัฐอเมริกาและจีน ผ่านการดำเนินนโยบาย ของประเทศตน โดยใช้ช่องทางทวิภาคีและพหุภาคี เช่น ข้อริเริ่มสายแถบและเส้นทาง (Belt and Road Initiative: BRI) ของจีน และการจัดตั้งกรอบความร่วมมือข้อริเริ่มลุ่มน้ำโขงตอนล่าง (Lower Mekong Initiative - LMI) ซึ่งได้ยกระดับ เป็นกรอบความร่วมมือหุ้นส่วนลุ่มน้ำโขง (Mekong – U.S. Partnership) ของสหรัฐอเมริกา เป็นต้น รวมถึง ใช้ประโยชน์จากความได้เปรียบของภูมิรัฐศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติ อำนาจทางเศรษฐกิจ หรือเทคโนโลยี ของประเทศนั้น ๆ เป็นกลไกสนับสนุนการดำเนินนโยบายและยุทธศาสตร์

การแข่งขันเพื่อช่วงชิงบทบาทนำระหว่างประเทศมหาอำนาจเหล่านี้ก่อให้เกิดความท้าทาย แก่ประเทศในอนุภูมิภาค โดยเฉพาะการกำหนดท่าทีและดำเนินนโยบายต่างประเทศ ทั้งการรักษาสมดุลความสัมพันธ์ และหลีกเลี่ยงการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้อง เนื่องจากลุ่มแม่น้ำโขงเป็นพื้นที่ที่นานาประเทศใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำโขง ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และประชาชนที่อาศัยทรัพยากรธรรมชาติในการดำเนินชีวิต รวมถึงความปลอดภัยในการคมนาคมทางน้ำ และการปล่อยสารพิษลงในน้ำ

ดังนั้น การอาศัยกลไกหรือกระบวนการที่มีประสิทธิภาพจะช่วยส่งเสริมการบริหารจัดการ ที่สามารถลดความขัดแย้งหรือความตึงเครียดอันเป็นผลมาจากการแข่งขันทางอิทธิพลดังกล่าวได้ อย่างไรก็ตาม ไทยควรใช้โอกาสดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจอย่างสร้างสรรค์และมีดุลยภาพ เพื่อรักษา ผลประโยชน์ของชาติ

## ๒.๒ บทบาทของอาเซียน

เนื่องด้วยความแตกต่างด้านค่านิยม วัฒนธรรม ระดับการพัฒนา ระบบการปกครอง จึงเป็นความท้าทายของอาเซียนในการมีกฎเกณฑ์และค่านิยมร่วมกัน ที่อาจส่งผลต่อปัญหาและความท้าทายที่สำคัญ ดังนี้

**๒.๒.๑ การป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน** การอำนวยความสะดวกให้มีการติดต่อแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ผ่านช่องทางชายแดน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างประชาชน ย่อมส่งผลให้มีการเคลื่อนย้าย ทั้งคนและสินค้ามากขึ้น ซึ่งมีแนวโน้มเชื่อมโยงกับปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ และภัยข้ามชาติต่าง ๆ ที่กระทบต่อเสถียรภาพทางความมั่นคงภายในภูมิภาค

**๒.๒.๒ ความมีเอกภาพของอาเซียน** อาเซียนจะเผชิญบททดสอบความเป็นเอกภาพของประเทศสมาชิก และการเป็นกลไกที่มีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในภูมิภาคอันเนื่องมาจากมุมมองเกี่ยวกับผลประโยชน์ด้านความมั่นคงของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียนประกอบกับสภาพที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ และระดับการพัฒนาระหว่างประเทศสมาชิกที่แตกต่างกันจะกระทบต่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างประเทศสมาชิก ในการตอบสนองต่อประเด็นความมั่นคงรูปแบบต่าง ๆ ขณะเดียวกันการมองผลประโยชน์ของประเทศสมาชิกที่แตกต่างกันย่อมเพิ่มแนวโน้มการพัฒนาความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ และประเทศนอกภูมิภาคอื่น ๆ ในกรอบทวิภาคีมากกว่าการดำเนินการผ่านกลไกของอาเซียน ซึ่งจะทำให้อาเซียนขาดพลังต่อรองกับประเทศนอกภูมิภาค รวมทั้งในเวทีระหว่างประเทศ

**๒.๒.๓ ความเป็นแกนกลางของอาเซียน** มีแนวโน้มว่าประเทศมหาอำนาจจะแข่งขันขยายอิทธิพลในภูมิภาคอย่างเข้มข้นขึ้น ทั้งรูปแบบของการใช้พลังอำนาจทางการเมือง การทหาร เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์จะส่งผลให้มีการเข้ามาแทรกแซงกิจการภายในของประเทศในภูมิภาค ซึ่งอาเซียนต้องทบทวนบทบาทเกี่ยวกับการคงสถานะความเป็นกลางที่จะไม่แทรกแซงกิจการภายในของประเทศสมาชิก

**๒.๒.๔ มุมมองของอาเซียนต่อแนวคิดอินโด-แปซิฟิก (ASEAN Outlook on Indo-Pacific: AOIP)** ให้ความสำคัญกับความร่วมมือภาคพื้นมหาสมุทร เพื่อยืนยันจุดยืนของอาเซียนในเรื่องการกำหนดให้มหาสมุทรอินเดียและมหาสมุทรแปซิฟิกเป็นพื้นที่ที่เปิดกว้างและปลอดภัยสำหรับทุกฝ่ายที่จะเข้ามาแสวงหาประโยชน์ร่วมกันด้วยการยึดการประจักษ์ประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล การแสดงบทบาทเป็นตัวกลางประสานความร่วมมือและเชื่อมโยงทุกฝ่ายที่เข้ามาแสวงหาประโยชน์ในภูมิภาค รวมถึงการส่งเสริมและขับเคลื่อนตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ

ด้วยเหตุนี้ ไทยและประเทศสมาชิกในอาเซียนจะได้ประโยชน์จากการแข่งขันทางยุทธศาสตร์ของมหาอำนาจ เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน กระตุ้นการลงทุนภาคเอกชน ช่องทางการเข้าถึงแหล่งเงินทุน การเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และโอกาสในการดำเนินธุรกิจมีมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ประเทศมหาอำนาจอาจมีอิทธิพลในการกำหนดทิศทางของอาเซียนได้ ปัญหาประชากรจีนย้ายถิ่นฐาน และความเสี่ยงด้านการชำระหนี้ ซึ่งไทยควรเพิ่มอำนาจต่อรองให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศ รวมทั้งเพิ่มบทบาทในการเสนอแนวทางเพื่อป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามในเวทีการประชุมทุกระดับของอาเซียน



### ๒.๓ สถานการณ์ความมั่นคงในประเทศรอบบ้าน

แนวโน้มประเทศมหาอำนาจจะเข้ามามีบทบาทในมิติด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศรอบบ้านเพิ่มมากขึ้น ผ่านการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน การสนับสนุนทางการเมือง เศรษฐกิจ และการสนับสนุนเทคโนโลยีด้านการทหารและความมั่นคง ซึ่งทำให้ประเทศรอบบ้านของไทยมีการพึ่งพามหาอำนาจใด มหาอำนาจหนึ่งสูงขึ้นจนส่งผลกระทบต่อดุลยภาพและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศได้ นอกจากนี้ ในกรณี สถานการณ์ความขัดแย้งภายในของประเทศรอบบ้านมีการแทรกแซงจากภายนอกอันเป็นผลจากสถานการณ์ ความขัดแย้งทางการเมืองภายใน ทำให้การสู้รบระหว่างฝ่ายรัฐกับกลุ่มผู้เห็นต่างรุนแรงขึ้น ซึ่งคาดการณ์ได้ว่า นานาชาติอาจเพิ่มการกดดัน เพื่อเร่งให้สถานการณ์คลี่คลาย ตลอดจนมีความคาดหวังต่อกลไกอาเซียนหรือกลไก ความร่วมมือระหว่างประเทศอื่น ๆ ในการเป็นช่องทางหรือตัวกลางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

หากสถานการณ์ความขัดแย้งไม่มีสัญญาณการเจรจาประนีประนอมมีแนวโน้มพบความพยายาม ของประชาชนในการหลบหนีเข้ามาตามแนวชายแดน และความพยายามจัดหาอาวุธจากแหล่งต่าง ๆ ภายในภูมิภาค เพิ่มมากขึ้น ซึ่งไทยจะได้รับผลกระทบโดยตรงจากสถานการณ์ตึงเครียดตามแนวชายแดนในการเป็นพื้นที่รองรับ ผู้ได้รับผลกระทบ หรือการใช้ไทยเป็นทางผ่านไปยังประเทศอื่น รวมถึงความพยายามที่จะให้ไทยเข้าไปมีส่วนร่วม ในประเด็นความขัดแย้ง ตลอดจนผลกระทบทางเศรษฐกิจและการค้าชายแดนของไทย

อย่างไรก็ตาม ไทยสามารถแสดงบทบาทนำในการประสานงานและร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหา ดังกล่าวบนเวทีประชาคมอาเซียนและผ่านกลไกแบบทวิภาคีและพหุภาคีที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ในการกำหนดท่าที ที่เหมาะสม เพื่อดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทุกฝ่าย

### ๒.๔ ความมั่นคงทางชายแดน

สถานการณ์ความมั่นคงบริเวณชายแดนจะยังคงมีความแตกต่างกันไปตามบริบทของพื้นที่และ ความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับมิติต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศโดยรวม โดยยังคงพบปัญหา ที่สำคัญ ดังนี้

**๒.๔.๑ อาชญากรรมข้ามชาติในพื้นที่ชายแดน** ปัญหาแหล่งการผลิตยาเสพติดของประเทศ ภายในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ ยังคงเป็นปัญหาต่อเนื่อง โดยขบวนการ ค้ายาเสพติดอาศัยไทยเป็นทางผ่านในการลำเลียงยาเสพติดไปยังประเทศที่สาม เนื่องด้วยการลำเลียงมีความสะดวกกว่า การลำเลียงภายในประเทศเพื่อนบ้าน รวมถึงยังพบปัญหาการค้าอาวุธ ซึ่งมีปัจจัยจากสถานการณ์ทางการเมือง ของประเทศเพื่อนบ้าน การใช้อาวุธสงครามของกลุ่มอาชญากรรมข้ามชาติ เพื่อใช้ป้องกันจากเจ้าหน้าที่ด้านความมั่นคง ในพื้นที่ชายแดน นอกจากนี้ กลุ่มผู้ก่อเหตุใช้พื้นที่ชายแดนในการกระทำความผิดในการก่อปัญหาอาชญากรรม ทางไซเบอร์ มิจฉาชีพคอลเซ็นเตอร์ (Call Center) การฟอกเงิน และการพนันออนไลน์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อ ประชาชนภายในประเทศ จึงจำเป็นต้องแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติในพื้นที่ชายแดนผ่านกลไกความร่วมมือ ทวิภาคีในระดับพื้นที่ โดยเฉพาะด้านการข่าวและการปฏิบัติการทางความมั่นคงร่วมกัน เพื่อป้องกันไม่ให้ อาชญากรรมข้ามชาติในพื้นที่ชายแดนส่งผลเข้ามายังพื้นที่ชั้นในของประเทศ

**๒.๔.๒ แรงงานผิดกฎหมายและการลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย** เกิดจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ ของไทยและประเทศรอบบ้าน ได้แก่ ความต้องการแรงงานภายในไทย การแสวงหาโอกาสของประชาชน

ในประเทศรอบบ้าน รวมถึงสถานการณ์ทางการเมืองและเศรษฐกิจของประเทศรอบบ้าน ส่งผลให้เกิดขบวนการนำพาแรงงานผิดกฎหมายโดยลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมายผ่านช่องทางธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง รวมถึงในพื้นที่ชายแดนมีการสร้างเครือข่ายในระดับประชาชน เพื่อจัดหาแรงงานผิดกฎหมาย ส่งผลให้แรงงานผิดกฎหมายเข้ามายังในพื้นที่ชั้นในประเทศ รวมถึงเป็นพาหะของโรคระบาดเดิมและโรคติดต่ออุบัติใหม่ ซึ่งไทยควรสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนชายแดน เพื่อเฝ้าระวังขบวนการนำพาแรงงานผิดกฎหมาย รวมถึงการลดขั้นตอนและลดค่าธรรมเนียมเพื่ออำนวยความสะดวกให้แรงงานจากประเทศรอบบ้านเข้าประเทศไทยผ่านช่องทางจุดผ่านแดนให้มากขึ้น

**๒.๔.๓ ความไม่ชัดเจนของเส้นเขตแดน** สืบเนื่องจากกระบวนการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนทั้งทางบกและทางทะเล ระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้านบางส่วนยังไม่แล้วเสร็จ นอกจากนี้ ยังมีปัญหาเขตแดนที่เกิดขึ้นมาใหม่อย่างต่อเนื่องอันเกิดจากปัญหาความไม่ชัดเจนของเส้นเขตแดนที่อ้างอิงแผนที่คนละฉบับ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางภูมิศาสตร์ ทั้งโดยธรรมชาติและการทำงานของมนุษย์ จึงส่งผลให้การดำเนินการบริเวณพื้นที่ที่มีปัญหาเขตแดนเป็นไปด้วยความยากลำบาก อย่างไรก็ตาม ไทยควรดำเนินการรักษาผลประโยชน์ของไทยอย่างสูงสุด และควรแสดงท่าทีอย่างสร้างสรรค์ในการกำหนดนโยบายต่างประเทศในประเด็นเขตแดน เพื่อคงไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยและความสัมพันธ์อันดีกับประเทศรอบบ้าน

**๒.๔.๔ ปัญหาโรคระบาดในพื้นที่ชายแดน** เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศส่งผลให้เกิดโรคระบาดซ้ำและโรคอุบัติใหม่ในหลายภูมิภาคของโรค ทั้งโรคระบาดในสัตว์ โรคระบาดในคน โรคระบาดทั้งคนและสัตว์ และโรคระบาดในพืช โดยเฉพาะในพื้นที่ประชากรหนาแน่นอย่างภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบกับประเทศรอบบ้านมีระดับทางสาธารณสุขที่แตกต่างจากประเทศไทย โดยเฉพาะในพื้นที่ชายแดนมีการแพร่ระบาดของโรคตามแนวชายแดน ทั้งที่เกิดในมนุษย์และสัตว์ ซึ่งไทยควรมีการเตรียมพร้อมด้านความรู้ด้านสาธารณสุขในเบื้องต้นให้กับเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ชายแดนทุกระดับ รวมถึงสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้นำเข้าสินค้าประเภทสัตว์และเนื้อสัตว์สด นอกจากนี้ ควรแสวงหาความร่วมมือกับประเทศรอบบ้าน เพื่อพัฒนาระบบสาธารณสุขและสร้างสุขภาวะที่ดีในพื้นที่ชายแดน รวมทั้งป้องกันไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคในพื้นที่ชายแดนที่จะเข้ามายังพื้นที่ชั้นใน

## **๒.๕ ความมั่นคงทางทะเล**

สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในระดับโลก (Megatrends) ประกอบกับการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ได้ส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถในการดำเนินกิจกรรมทางทะเลของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในหลายมิติที่จำเป็นต้องเฝ้าระวังในระยะต่อไป ดังนี้

**๒.๕.๑ การแย่งชิงผลประโยชน์และการแข่งขันทางทะเล** มีสัญญาณแนวโน้มเป็นภัยคุกคามสำคัญต่อเสถียรภาพและความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาค เช่น การแข่งขันด้านอิทธิพลทางทะเลของประเทศมหาอำนาจ การแย่งชิงทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล การอ้างสิทธิในพื้นที่ทางทะเลในบริเวณทะเลจีนใต้ ปัญหาพื้นที่อ้างสิทธิทับซ้อนทางทะเลระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ตลอดจนการรุกรานน้ำเพื่อทำการประมง ซึ่งสถานการณ์ที่ไม่มีความแน่นอนดังกล่าวจะสร้างความหวาดระแวง และส่งผลให้ขาดความไว้วางใจกันภายในภูมิภาค รวมถึงอาจเป็นปัจจัยผลักดันให้ประเทศคู่กรณีหรือประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคมีความต้องการเสริมสร้างกำลังทางทหารเพิ่มมากขึ้น โดยอ้างความจำเป็นในการปกป้องผลประโยชน์และอธิปไตยของประเทศ

**๒.๕.๒ ความปลอดภัยและอาชญากรรมทางทะเล** ภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลให้คนตกงานและมีแรงงานว่างงานเป็นจำนวนมาก เป็นปัจจัยที่สามารถส่งผลให้มีแนวโน้มการก่อเหตุปล้นเรือและโจรสลัดในภูมิภาคเพิ่มขึ้น ตลอดจนการใช้เส้นทางทางทะเลเพื่อลักลอบเข้าเมืองและแสวงหาอาชีพในต่างแดนแทนการเดินทางทางอากาศ เนื่องจากโรคโควิด-19 ส่งผลให้สายการบินระหว่างประเทศมีมาตรการคัดกรองผู้เดินทางอย่างเข้มงวดและปรับลดการให้บริการ นอกจากนี้การเพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่ในการตรวจตราการกระทำผิดกฎหมายบริเวณชายแดนทางบกอาจส่งผลให้กลุ่มอาชญากรปรับปรุงแบบการก่ออาชญากรรมข้ามชาติ โดยใช้เส้นทางทางทะเลเพิ่มขึ้น อาทิ การค้ามนุษย์ การก่อการร้าย การลักลอบขนส่งยาเสพติด สินค้าหนีภาษี น้ำมันเถื่อน และการค้าอาวุธผิดกฎหมาย ประกอบกับการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่หลากหลายในการก่ออาชญากรรมทางทะเลส่งผลให้ภาครัฐจำเป็นต้องมีมาตรการและแนวทางอย่างเข้มข้นในการเฝ้าระวังป้องกันและปราบปรามการก่อเหตุดังกล่าว

**๒.๕.๓ ปัญหาสิ่งแวดล้อมทางทะเล** เกิดขึ้นจากกระบวนการทางธรรมชาติหรือการกระทำของมนุษย์ ทั้งในเรื่องปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล ปรากฏการณ์ซีปลาวาฬ หรือแพลงก์ตอนบลูม อย่างไรก็ตามแนวโน้มกิจกรรมที่เกิดจากมนุษย์ได้ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางทะเลอย่างรุนแรงและกว้างขวาง อาทิ การรั่วไหลของน้ำมันจากการขนส่งทางทะเล นอกจากนี้ ในห้วงที่ผ่านมา สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้หลายประเทศมีมาตรการที่เข้มงวดในการควบคุมการแพร่ระบาด ซึ่งส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางทะเล โดยเฉพาะการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของปริมาณขยะทางการแพทย์ หน้ากากอนามัย และการใช้พลาสติกประเภทใช้ครั้งเดียวทิ้ง ซึ่งหากการบริหารจัดการไม่มีประสิทธิภาพ จะกลายเป็นขยะพลาสติกไหลออกสู่ทะเล นอกจากนี้ การแสวงหาและใช้ประโยชน์ที่ไม่คำนึงถึงขีดจำกัดและศักยภาพในการฟื้นตัว ย่อมส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางทะเลมากขึ้น

ดังนั้น การดำเนินนโยบายทางทะเลจำเป็นต้องเร่งรัดให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะภาคประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว รวมทั้งการเสริมสร้างองค์ความรู้และความตระหนักรู้เกี่ยวกับความสำคัญของทะเลอย่างเป็นระบบบนพื้นฐานของข้อมูลเชิงวิชาการ ซึ่งหากมีการจัดตั้งองค์กรจัดการความรู้ทางทะเลในอนาคต จะเป็นส่วนเสริมให้การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

### **๒.๖ ความมั่นคงทางอากาศและอวกาศ**

แนวโน้มที่จะกลายเป็นสนามการแข่งขันที่สำคัญยิ่งขึ้น โดยหลายประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความเคลื่อนไหวในการพัฒนาขีดความสามารถทางอากาศมาอย่างต่อเนื่อง ผ่านการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีกำลังทางอากาศต่าง ๆ อาทิ การพัฒนาเทคโนโลยีอากาศยานไร้คนขับ เทคโนโลยีด้านการสื่อสารและโทรคมนาคม การพัฒนาท่าอากาศยาน การบริการด้านการบินพลเรือน ตลอดจนการจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพทางการทหารและปกป้องผลประโยชน์ของประเทศ

นอกเหนือจากการแข่งขันการพัฒนาขีดความสามารถของกำลังทางอากาศแล้ว มีแนวโน้มที่ประเทศต่าง ๆ จะให้ความสำคัญกับบริบทความมั่นคงทางอวกาศ (Space Security) มากยิ่งขึ้นด้วย โดยประเทศมหาอำนาจมีแนวทางดำเนินนโยบายเพื่อช่วงชิงการเป็นผู้นำทางอวกาศ โดยการแย่งชิงตำแหน่งวงโคจรดาวเทียมระหว่างประเทศ

การพัฒนาขีดความสามารถของกลุ่มดาวเทียมในการระบุพิกัดพื้นที่ การพัฒนาเทคโนโลยีกลุ่มดาวเทียม (Constellation Satellites) การแสวงประโยชน์จากกิจการอวกาศเพื่อเพิ่มศักยภาพทางการทหารและการป้องกันประเทศ การลงทุนและการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ตลอดจนการสร้างความร่วมมือกับมิตรประเทศต่าง ๆ ในอาเซียน ซึ่งเป็นพื้นที่เป้าหมายสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ที่อยู่ตรงกลางของภูมิภาคอินโด - แปซิฟิก เพื่อเสริมสร้างบทบาทผู้นำทางอวกาศ โดยมีการสนับสนุนการแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางอวกาศให้แก่ประเทศดังกล่าว ซึ่งจะส่งผลต่อการช่วงชิงพื้นที่ทางยุทธศาสตร์ต่อบริบทความมั่นคงทางอวกาศที่เชื่อมโยงทั้งในบริบทโลก ภูมิภาค และกิจการภายในประเทศ

ในโอกาสนี้ ไทยสามารถแสวงหาโอกาสจากความร่วมมือด้านความมั่นคงทางอากาศและอวกาศ เพื่อรักษาผลประโยชน์แห่งชาติได้ โดยเตรียมพร้อมทรัพยากร การพัฒนาองค์ความรู้และทักษะให้แก่บุคลากร เพื่อให้เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคงทางอากาศและอวกาศ ตลอดจนการส่งเสริมและแลกเปลี่ยนงานวิจัย และนวัตกรรม ทั้งภายในประเทศ ประเทศต่าง ๆ และสถาบันหรือองค์การระหว่างประเทศ

## **๒.๗ ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ**

เป็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญในภูมิภาคและมีความซับซ้อนเชื่อมโยงระหว่างประเทศมากขึ้น โดยมีประเด็นสำคัญที่ควรเฝ้าระวัง ดังนี้

**๒.๗.๑ การลักลอบค้ายาเสพติด** จะมีการขยายตัวในภูมิภาคอย่างต่อเนื่องและนำไปสู่ปัญหาอาชญากรรมอื่น ๆ โดยมีปัจจัยเร่งจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่ส่งผลกระทบต่อทางเศรษฐกิจในวงกว้าง และการขยายช่องทางจัดจำหน่ายผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่ทำให้สามารถเข้าถึงยาเสพติดได้ง่ายขึ้น รวมถึงมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการขนส่งที่หลากหลายขึ้น สำหรับไทยจะยังประสบปัญหาการป้องกัน แก้ไข และปราบปรามการค้ายาเสพติด เนื่องจากเส้นเขตแดนระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้านมีความซับซ้อนในหลายพื้นที่ ส่งผลให้เป็นพื้นที่ทางผ่านและพื้นที่ปลายทางของการลักลอบขนส่งยาเสพติด

**๒.๗.๒ การปลอมแปลงเอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับตัวบุคคล** แม้การลักลอบผลิตและจัดหาเอกสารปลอมของประเทศในภูมิภาคได้ลดลงไปอย่างมาก แต่ยังคงพบขบวนการลักลอบการปลอมแปลงเอกสารเคลื่อนไหวอยู่อีกหลายกลุ่ม โดยมักเกี่ยวข้องกับการปลอมแปลงบัตรอิเล็กทรอนิกส์และธนบัตรปลอม รวมถึงการปลอมแปลงดวงตราประทับวีซ่าและใบอนุญาตทำงาน และมีการปลอมเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะใบรับรองการไม่ติดเชื้อหรือรับรองการได้รับวัคซีนป้องกันโรค เพื่อให้บุคคลสามารถเดินทางข้ามประเทศได้ในห่วงของการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ

**๒.๗.๓ การลักลอบเข้าเมืองและการค้ามนุษย์** มีปัจจัยผลักดันและปัจจัยดึงดูดของประเทศต้นทางและปลายทางที่ก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายคนและแรงงานอย่างผิดกฎหมายมากขึ้น โดยมีการแสวงประโยชน์จากประชาชนในพื้นที่ตามแนวชายแดนร่วมกับขบวนการค้ามนุษย์ในการอำนวยความสะดวก และจัดหาแรงงานผิดกฎหมาย ซึ่งประเทศในภูมิภาครวมถึงไทยจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการความเสี่ยงบริเวณพื้นที่ชายแดนร่วมกับประเทศต้นทาง

**๒.๗.๔ การฟอกเงิน** การพัฒนาทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเงินที่ทันสมัย รวมถึงการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีของคน เงิน และข้อมูลดิจิทัล ได้ส่งผลให้การฟอกเงินมีรูปแบบที่ซับซ้อนมากกว่าในอดีต

และมักจะมีเชื่อมโยงกับอาชญากรรมข้ามชาติประเภทอื่น ๆ อาทิ การลักลอบค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ การพนันออนไลน์ การหลอกลวงผ่านอีเมล และการลักลอบค้าสัตว์ป่า โดยเฉพาะการทำธุรกรรมทางการเงิน โดยผ่านช่องทางธุรกิจในพื้นที่จังหวัดชายแดนระหว่างประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งการเปิดธุรกิจบังหน้า การรับจ้างเปิดบัญชี การให้บริการโอนเงินและแลกเปลี่ยนสกุลเงินตราต่างประเทศได้เพิ่มความเสี่ยงให้กับไทย ที่จะถูกใช้เป็นแหล่งฟอกเงินขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ขบวนการค้ายาเสพติดข้ามชาติ รวมถึงการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายได้

ด้วยเหตุนี้ ประเทศไทยมีแนวโน้มได้รับผลกระทบและเผชิญกับประเด็นท้าทายการก่ออาชญากรรมข้ามชาติดังกล่าว เนื่องจากเป็นที่ตั้งและศูนย์กลางด้านการคมนาคมและการสัญจรระหว่างประเทศที่สำคัญของภูมิภาค และเป็นแหล่งพักพิงและพื้นที่ปฏิบัติการของเครือข่ายอาชญากรรมข้ามชาติ

## ๒.๘ การก่อการร้ายในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

การก่อการร้ายในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ปัญหาการก่อการร้ายและปัญหาจากการบ่มเพาะแนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรงยังเป็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญของภูมิภาค โดยมีความพยายามเผยแพร่อุดมการณ์และแนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรง เพื่อแสวงหาแนวร่วมในอนาคต โดยเฉพาะผ่านการใช้สื่อสังคมออนไลน์

นอกจากนี้ สถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองภายในภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ และในอัฟกานิสถานที่ยังไม่แน่นอน มีสัญญาณแนวโน้มส่งผลให้เกิดการเคลื่อนย้ายของนักรบก่อการร้ายต่างชาติ (Foreign Terrorist Fighters) เดินทางไปรวมกลุ่มในพื้นที่หรือนำอุดมการณ์ที่นิยมความรุนแรงกลับมาก่อเหตุในประเทศมาตุภูมิในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ท่าเลที่ตั้งของไทยซึ่งเป็นศูนย์กลางการเดินทางระหว่างประเทศที่สำคัญในภูมิภาคอาจถูกใช้เส้นทางผ่าน แหล่งพักพิงและแหล่งจัดท้าวสุดอุปรณ์ นอกจากนี้ การก่อเหตุของผู้ปฏิบัติการโดยลำพัง (Lone Actor) มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ซึ่งในระยะหลังบ่อยครั้งเป็นปฏิบัติการจากสตรีและเยาวชน เพื่อหลีกเลี่ยงการเฝ้าระวังและติดตามของเจ้าหน้าที่ และมักจะก่อเหตุในพื้นที่เปราะบาง อาทิ ห้างสรรพสินค้า ศาสนสถาน และสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ ๆ

## ๓. ความเปลี่ยนแปลงบริบทความมั่นคงในระดับประเทศ

### ๓.๑ ความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ประกอบด้วย ๓ สถาบันสำคัญ ดังนี้

๓.๑.๑ สถาบันชาติ ไทยเข้าสู่ความเป็นพหุสังคมมากขึ้น และมีการแสดงพลังในการเรียกร้องสิทธิขั้นพื้นฐานที่พึงได้รับตามกรอบของกฎหมาย ซึ่งการรวมกลุ่มดังกล่าวถือเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีของการอยู่ร่วมกันของคนในชาติภายใต้สังคมที่มีความหลากหลาย อย่างไรก็ตาม กระแสการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วมีแนวโน้มก่อให้เกิดความไม่เข้าใจในอัตลักษณ์ และความหลากหลายระหว่างกลุ่ม ทั้งในเรื่องเชื้อชาติ ภาษา ศาสนา วิถีชีวิต และวัฒนธรรม ซึ่งส่งผลกระทบต่อความปรองดองสมานฉันท์ของคนในสังคมและความมั่นคงของชาติในภาพรวมได้ รวมถึงการปรับเปลี่ยนเชิงความคิดในระดับปัจเจกบุคคลที่จะเพิ่มสูงขึ้นจากผลของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ประกอบกับแนวโน้มของพฤติกรรมของคนรุ่นใหม่ที่ต้องการแสดงออกทางความคิดในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสังคมมากขึ้น โดยชุดความคิดดังกล่าวมีความแตกต่างกับแนวความคิดเดิม ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างความมั่นคงสถาบันหลักของชาติ เช่น บทบาทการมีส่วนร่วมและทัศนคติของเด็กและเยาวชนต่อการเสริมสร้าง



ความมั่นคงให้กับสถาบันหลักของชาติ การสร้างการรับรู้และกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและหวงแหนในศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และเอกลักษณ์ของความเป็นไทย เป็นต้น

**๓.๑.๒ สถาบันศาสนา** สังคมไทยมีความหลากหลายทางด้านการนับถือศาสนา รวมถึงผู้ที่มีหลักความเชื่อต่าง ๆ และผู้ที่ไม่นับถือศาสนา ส่งผลให้มีวิถีชีวิตที่แตกต่างกันไปตามความเชื่อและขนบธรรมเนียมประเพณี อย่างไรก็ตาม ด้วยความเข้าใจในหลักคำสอนที่แตกต่างออกไปเป็นปัจจัยที่นำไปสู่ความไม่เข้าใจระหว่างกัน และการบิดเบือนคำสอนของแต่ละศาสนาในประเทศ ดังปรากฏความขัดแย้งที่เห็นต่างระหว่างผู้นับถือต่างศาสนาในบางพื้นที่ แต่ก็ยังอยู่ในระดับที่สามารถแก้ไขร่วมกันตามแนวทางสันติวิธีในพื้นที่ได้

**๓.๑.๓ สถาบันพระมหากษัตริย์** มีความสำคัญและผูกพันกับสังคมไทยมาตลอดประวัติศาสตร์ของประเทศในการเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชาติ เนื่องมาจากสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชทุกพระองค์ได้ทรงประกอบพระราชกรณียกิจอันเป็นคุณประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชนชาวไทยอย่างเป็นเอกประการ โดยเฉพาะโครงการตามแนวพระราชดำริ รวมทั้งการดำเนินการต่าง ๆ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักการทรงงาน เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีให้แก่ปวงชนชาวไทย ทั้งนี้ บริบทและสถานการณ์ของสังคมสมัยใหม่จำเป็นต้องสร้างพื้นที่พูดคุยและการแลกเปลี่ยนมุมมองอย่างสันติเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักถึงการธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

### **๓.๒ สถานการณ์การเมืองภายในประเทศ**

จุดเปลี่ยนสำคัญของสถานการณ์การเมืองภายในประเทศเป็นผลสืบเนื่องจากประชาชนที่มีความหลากหลายทางอายุ อาชีพ และสถานะทางสังคม เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นในการแสดงทัศนะต่อปัญหาเชิงโครงสร้าง สถาบันทางการเมือง โอกาสและการเข้าถึงสวัสดิการของรัฐ ความยากจน ความเหลื่อมล้ำ สิทธิมนุษยชน และการชุมนุมประท้วงเพื่อเรียกร้องสิทธิจากรัฐบาลในการบรรเทาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นเป็นประจำทุกปี อาทิ ปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติ และปัญหาราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ จึงจำเป็นต้องมีแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเปิดโอกาสรับฟังความคิดเห็นอย่างรอบด้านให้ลดเงื่อนไขที่นำไปสู่ความขัดแย้งและการใช้ความรุนแรงในสังคม

นอกจากนี้ การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ภายในประเทศส่งผลให้ประชาชนปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตใหม่ โดยมีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้เป็นเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิตและการทำงาน ตลอดจนรูปแบบและวิธีการทางการเมืองได้นำเทคโนโลยีผ่านสื่อสังคมออนไลน์มาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญมากขึ้น โดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคลอาจใช้เป็นช่องทางในการปลุกระดมมวลชนด้วยการบิดเบือนข้อมูล หรือการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเป็นเท็จ ดังนั้น สถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการวางรากฐานเพื่อลดหรือขจัดเงื่อนไขที่ส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศ

### **๓.๓ สถานการณ์จังหวัดชายแดนภาคใต้**

เงื่อนไขที่มีความละเอียดอ่อน ซับซ้อน และเชื่อมโยงกันได้ส่งผลต่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มาอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

**๓.๓.๑ เงื่อนไขระดับบุคคล** โดยเฉพาะกลุ่มคนไทยบางกลุ่มที่เห็นต่างจากรัฐ ได้นำเงื่อนไขความแตกต่างทางชาติพันธุ์ ศาสนา และประวัติศาสตร์มาสร้างความชอบธรรมในการต่อสู้ตามเป้าหมาย/อุดมการณ์

**๓.๓.๒ เจ็อนไชระดับโครงสร้าง** จากข้อจำกัดของโครงสร้างการบริหารจัดการภาครัฐ

**๓.๓.๓ เจ็อนไชระดับวัฒนธรรม** ที่ประชาชนในพื้นที่บางส่วนยังรู้สึกแปลกแยกจากสังคมไทย

แนวโน้มสถานการณ์การก่อเหตุรุนแรงระยะต่อไปลดลง แต่จะมีความเคลื่อนไหวทางการเมืองมากยิ่งขึ้น ส่วนหนึ่งเป็นผลสัมฤทธิ์ของการขับเคลื่อนงานและกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ในห้วงที่ผ่านมา และการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเคลื่อนไหวของกลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐ

นอกจากนี้ ปัญหาภัยแทรกซ้อน ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ปัญหาความหวาดระแวง และความเข้าใจระหว่างกัน ยังคงเป็นปัญหาที่เชื่อมโยงและส่งผลกระทบต่อในพื้นที่อย่างมีนัยสำคัญ ขณะเดียวกัน สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ยังส่งผลให้ปัญหาเศรษฐกิจมีความรุนแรง และมีความเหลื่อมล้ำมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น ภาครัฐจึงจำเป็นต้องเสริมสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมุ่งเน้นการลดเงื่อนไขต่าง ๆ โดยเฉพาะความหวาดระแวง ความเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชน ข้อเรียกร้องต่าง ๆ ควบคู่กับการยุติเหตุความรุนแรงในพื้นที่ และขยายผลการพัฒนาให้สอดคล้องตามศักยภาพของพื้นที่ต่อไป

#### **๓.๔ ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง**

การโยกย้ายถิ่นฐานเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในทุกภูมิภาคทั่วโลก ซึ่งที่ผ่านมาไทยได้รับผลกระทบจากการโยกย้ายถิ่นฐานของประชากรจากประเทศเพื่อนบ้านอย่างต่อเนื่อง แบ่งออกเป็น ๔ กลุ่มหลัก ดังนี้

**๓.๔.๑ กลุ่มที่อพยพเข้ามาและไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทางหรือออกไปยังประเทศที่สามได้จึงยังคงค้างอยู่ในประเทศไทย** ย่อมก่อให้เกิดปัญหาปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลต่อผู้โยกย้ายถิ่นฐานและบุตรในระยะยาว

**๓.๔.๒ กลุ่มที่อพยพเข้ามาเพื่อแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจ** โดยมากเป็นกลุ่มแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ (เมียนมา ลาว และกัมพูชา) ลักลอบเข้ามาทำงานอย่างผิดกฎหมายจากประเทศรอบบ้านผ่านช่องทางชายแดนธรรมชาติ

**๓.๔.๓ กลุ่มที่อพยพเข้ามาเนื่องจากสถานการณ์ความไม่มั่นคงจากประเทศ ทั้งภายในและภายนอกภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้** โดยจำเป็นต้องมีแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาเป็นการเฉพาะ เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีความอ่อนไหวทางการเมืองและส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

**๓.๔.๔ กลุ่มอื่น ๆ** อาทิ กลุ่มคนต่างด้าวที่เดินทางเข้ามายังประเทศไทยอย่างถูกกฎหมาย แต่มีการลักลอบอาศัยอยู่ในไทยต่อภายหลังจากที่การอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรได้สิ้นสุดลง และกลุ่มที่ปลอมแปลงเอกสารเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรด้วยวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยว การลักลอบทำงาน หรือการแฝงตัวในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งส่งผลให้ไทยมีความเสี่ยงต่อการเป็นแหล่งพักพิงของกลุ่มอาชญากรรมข้ามชาติหรือกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ

#### **๓.๕ ปัญหาการค้ามนุษย์**

ประเทศไทยอยู่ในสถานะเป็นทั้งประเทศต้นทาง ทางผ่าน และปลายทางของกระบวนการค้ามนุษย์ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา รัฐบาลไทยได้พยายามดำเนินการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์มาอย่างต่อเนื่อง โดยให้ความสำคัญกับการป้องกัน การดำเนินคดี การคุ้มครองและช่วยเหลือ การพัฒนากลไกเชิงนโยบาย

และการขับเคลื่อน ตลอดจนการพัฒนาและการบริหารจัดการข้อมูล อย่างไรก็ตาม ผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ได้ส่งผลถึงการเปลี่ยนแปลงรูปแบบในการกระทำความผิด เนื่องจากผู้ค้ามนุษย์เปลี่ยนรูปแบบการกระทำความผิดของตนมาดำเนินการที่ผิดกฎหมาย (to conduct illegal activities) ผ่านช่องทางออนไลน์มากขึ้น

รูปแบบการค้ามนุษย์ที่พบบ่อย แบ่งออกเป็น ๑) รูปแบบการค้าประเวณีโดยใช้ช่องทางออนไลน์ในการติดต่อสื่อสาร ๒) รูปแบบการแสวงหาประโยชน์ทางเพศออนไลน์ โดยการหลอกผู้เสียหาย ทั้งเด็กหญิง เด็กชาย และผู้หญิงมาผลิตสื่อลามกอนาจาร (Child Sexual Abuse Material) และ ๓) รูปแบบการหลอกลวงโฆษณาจัดหางานผ่านช่องทางสื่อสังคมโซเชียล เพื่อชักชวนผู้เสียหายโดยเฉพาะผู้เสียหายคนไทยให้ไปทำงานต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ ประเทศเมียนมา ประเทศลาว ประเทศกัมพูชา และประเทศในแถบประเทศตะวันออกกลางที่ไม่บังคับให้มีมาตรการในการกักตัว จึงทำให้มีจำนวนผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ชาวไทยในประเทศเหล่านี้เพิ่มมากขึ้น

อีกทั้งในส่วนของการเคลื่อนย้ายแรงงานโดยผิดกฎหมายยังคงมีอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในกลุ่มแรงงานหรือประชาชนจากประเทศเมียนมาที่หนีภัยการสู้รบ ทำให้บุคคลกลุ่มนี้ตกเป็นกลุ่มเปราะบาง และมีแนวโน้มถูกแสวงหาประโยชน์จากกลุ่มนายหน้า ซึ่งประเทศไทยจำเป็นต้องตอบสนองต่อปัญหาดังกล่าว โดยเพิ่มมาตรการในการคัดแยกผู้เสียหายตามชายแดนมากขึ้น นอกจากนี้ จำเป็นต้องมีการดำเนินการเชิงนโยบาย และเชิงปฏิบัติในภาพรวมของประเทศ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและยกระดับมาตรการต่อต้านการค้ามนุษย์ ทั้งในระดับประเทศและระดับสากล

### ๓.๖ ปัญหายาเสพติด

ปัจจัยอุปทานสูงขึ้นส่งผลต่อความเชื่อมโยงกับสถานการณ์ปัญหายาเสพติด โดยสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ยังคงสามารถลำเลียงเข้าสู่แหล่งผลิตได้ และการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการผลิตเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่ดำเนินการโดยองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ทำให้การผลิตยาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำขยายตัวมากขึ้น ประกอบกับสถานการณ์ความไม่สงบภายในประเทศเพื่อนบ้านเป็นช่องโหว่ให้ผู้ค้ายาเสพติดฉกฉวยโอกาสในการเร่งผลิตและลักลอบขนส่งยาเสพติดเข้าสู่ประเทศไทย โดยใช้ระบบคมนาคมที่มีความสะดวกในการลำเลียงจากพื้นที่ชายแดนภาคเหนือ และพื้นที่ชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือผ่านทางแม่น้ำโขง รวมถึงการลักลอบนำเข้ายาเสพติดทางทะเลในบางจังหวัดที่มีพื้นที่ติดชายฝั่งมายังพื้นที่กรุงเทพฯ ปริมณฑล ตลอดจนการใช้ประเทศไทยเป็นทางผ่านเพื่อส่งต่อยาเสพติดไปยังประเทศที่สาม

แม้ว่าจะมีมาตรการป้องกัน กำกับ และปราบปรามเพื่อลดอุปทานยาเสพติด การบำบัด และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และการป้องกันเชิงรุกในกลุ่มเสี่ยง แต่อุปสงค์และอุปทานยาเสพติดยังคงมีเพิ่มมากขึ้น อันเนื่องมาจากกลยุทธ์ทางการค้าของกลุ่มนักค้ายาเสพติด ราคายาเสพติดถูกลง และปัจจัยความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันส่งผลให้เกิดการกระตุ้นการใช้ยาเสพติดในประเทศเพิ่มขึ้น โดยพบว่าผู้เข้าสู่วงจรยาเสพติดรายใหม่มีแนวโน้มสูงขึ้นทั้งผู้เสพและผู้ค้า

ผู้กระทำความผิดซ้ำมีแนวโน้มสูงขึ้นทั้งผู้เสพและผู้ค้าจากปัจจัยมุมมองของสังคมต่อผู้เสพและผู้ต้องโทษคดียาเสพติดที่เอื้อให้กลุ่มคนเหล่านี้สามารถมีโอกาสนำชีวิตในสังคมได้ จึงมีแนวโน้มที่จะกระทำความผิดซ้ำ



จนส่งผลให้เกิดปัญหานักโทษคดียาเสพติดล้นคุกที่เกี่ยวข้องตามมา ผู้ใช้ยาเสพติดที่มีอาการจิตเวชร่วมด้วย มีแนวโน้มสูงขึ้น การใช้วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทมีแนวโน้มและรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชนที่มีความเสี่ยงสูงในการเสพยาเสพติดที่ผสมกันหลายชนิด (Cocktail Drugs) รูปแบบใหม่ ๆ ที่แพร่ระบาดและสร้างผลกระทบมากขึ้น ภัยแรงงานซึ่งเป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจมีแนวโน้มการใช้ยาเสพติดมากขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา

นอกจากนี้ ขบวนการค้ายาเสพติดยังคงสรรหาวิธีการเพื่อหลีกเลี่ยงการจับกุมของเจ้าหน้าที่ และแสวงหาโอกาสจากรูปแบบการส่งยาเสพติดทางพัสดุไปรษณีย์ การค้ายาเสพติดผ่านช่องทางออนไลน์ ในการสร้างช่องทางจำหน่าย โฆษณา และขยายโครงข่ายการค้ายาเสพติดให้เข้าถึงกลุ่มผู้เสพมีความหลากหลาย รูปแบบและในพื้นที่ห่างไกลเพิ่มมากขึ้น ในขณะเดียวกันแนวโน้มการขยายตัวของอาชญากรรมทางไซเบอร์ มีความเกี่ยวข้องกับปัญหาการค้ายาเสพติดที่ใช้ช่องทางบล็อกเชน (Blockchain) ในการซื้อและขายมากขึ้น โดยเฉพาะในรูปแบบสกุลเงินดิจิทัล (Cryptocurrency) ทำให้การติดตามตรวจสอบเพื่อระบุตัวตนดำเนินการได้ยากขึ้น

ด้วยเหตุนี้ ปัญหายาเสพติดจึงเป็นตัวการสำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหาสังคมอื่น ๆ ตามมาหลายประการ เช่น ปัญหาครอบครัว ปัญหาความอ่อนแอทั้งร่างกายและจิตใจของประชาชน ปัญหาอาชญากรรมและการกระทำผิดกฎหมาย เป็นต้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของประชาชนและของชาติโดยรวม

### ๓.๗ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน

แม้ว่าในช่วงที่ผ่านมาภาครัฐมีความพยายามแก้ไขปัญหายาอย่างจริงจังผ่านการบริหารจัดการ บ้านเมืองที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) แต่จากการจัดอันดับความโปร่งใสของไทยและ อันดับการรับรู้การทุจริตของประเทศได้สะท้อนให้เห็นว่าสถานการณ์การทุจริตคอร์รัปชันของประเทศยังอยู่ในระดับที่มีความน่าเป็นห่วง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทุจริตในภาครัฐที่มีการกระจายตัวไปยังทุกระดับของสังคม ซึ่งทำให้ สาธารณชนเห็นการทุจริตเป็นเรื่องปกติ อีกทั้งการทุจริตต่อหน้าที่ หรือการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ของเจ้าหน้าที่รัฐได้เกี่ยวพันกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามอื่น ๆ อาทิ ยาเสพติด ผู้หลบหนีเข้าเมือง กลุ่มผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ที่ประกอบธุรกิจผิดกฎหมาย และการฟอกเงิน ส่งผลให้ปัญหาทวีความรุนแรงและซับซ้อน มากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นอุปสรรคสำคัญในการพัฒนาประเทศ ตลอดจนส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นต่อรัฐบาล ภาครัฐ และระบอบประชาธิปไตยตามลำดับ

### ๓.๘ สาธารณภัย

ไทยยังคงต้องเผชิญกับสาธารณภัยที่ทำลาย ดังนี้

๓.๘.๑ ภัยที่เกิดจากทางธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ทำให้เกิด ภาวะลมฟ้าอากาศแปรปรวน ระดับน้ำทะเลของโลกสูงขึ้น เกิดภาวะแล้งจัด พายุหมุน การกัดเซาะชายฝั่งทะเล วัตภัย มหาอุทกภัย น้ำป่าไหลหลาก ดินโคลนถล่ม โรคติดต่ออุบัติใหม่ และการเกิดสาธารณภัยขนาดใหญ่ นอกจากนี้ ยังมีภัยที่ไม่อาจคาดการณ์ได้ อาทิ แผ่นดินไหว สึนามิ ไฟป่าและหมอกควัน เป็นสาธารณภัยที่ต้องเผชิญ ในปัจจุบัน และมีแนวโน้มมากขึ้นในอนาคต ตลอดจนปัญหาสาธารณภัยที่มีแนวโน้มส่งผลกระทบและสร้างความขัดแย้ง ระหว่างประชาชนในพื้นที่ อาทิ ปัญหาอุทกภัยจากการผันน้ำออกจากพื้นที่หนึ่งไปยังอีกพื้นที่หนึ่ง ทำให้หลายหน่วยงาน ต้องบูรณาการการทำงานเพื่อไกล่เกลี่ยข้อพิพาทและลดความขัดแย้งดังกล่าว

**๓.๘.๒ ภัยที่เกิดจากกระทำของมนุษย์** อาทิ อัคคีภัย ภัยจากสารเคมี ปัญหาน้ำมันรั่วไหลในทะเล ภัยจากการคมนาคมที่เป็นอุบัติเหตุจากการจราจรทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ การปล่อยของเสียและขยะมูลฝอยจากโรงงานอุตสาหกรรม ภัยจากมลพิษทางอากาศประเภทฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 ที่มีสาเหตุหลักจากการเผาในที่โล่งของภาคเกษตรกรรม โดยส่วนใหญ่เป็นการเผาซึ่งข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่ขยายพื้นที่ปลูกในที่สูงเผาอ้อยเพื่อเก็บเกี่ยว และเผาตอซังข้าวในพื้นที่ราบเพื่อเตรียมเพาะปลูกต่อไป การบุกรุกและลักลอบเผาป่า และการเผาตามวิถีชีวิตดั้งเดิม นอกจากนี้ ยังรวมถึงการเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิลจากการคมนาคมขนส่งและภาคการผลิต ซึ่งปัญหาดังกล่าวส่งผลให้มีจุดความร้อน (Hotspots) เพิ่มขึ้น และคุณภาพทางอากาศที่แย่ลง

ดังนั้น ไทยมีความเสี่ยงสูงที่จะเกิดสาธารณภัยที่มีความถี่และความรุนแรงเพิ่มขึ้น ซึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ภาคธุรกิจ ภาคอุตสาหกรรม และภาคการท่องเที่ยว จึงจำเป็นต้องมีการลงทุนเพื่อการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้นด้วยการประเมินให้เข้าใจความเสี่ยง การป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม และการฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิมมากขึ้น เพื่อให้ความสูญเสียด้านชีวิต ทรัพย์สิน เศรษฐกิจ และสังคมของประชาชนและประเทศลดลงอย่างเป็นรูปธรรม

### **๓.๙ ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภาวะโลกร้อน ภัยพิบัติ ขยะมูลฝอย ความเสื่อมโทรมของดินและน้ำ การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรและการเติบโตทางเศรษฐกิจ ตลอดจนการใช้ทรัพยากรโดยขาดความสมดุลเพื่อรองรับการเจริญเติบโตของสังคมเมือง เป็นปัจจัยเร่งสำคัญที่ส่งผลต่อปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และแนวโน้มของปัญหาดังกล่าวทวีความรุนแรงขึ้นจากการบุกรุกแผ้วถางป่าและครอบครองพื้นที่ป่าเพื่อทำเป็นพื้นที่ประกอบอาชีพและอยู่อาศัยของประชาชน การลักลอบเผาในพื้นที่ป่าอนุรักษ์และป่าสงวนที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของอากาศ และปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก การลักลอบตัดและค้าไม้หวงห้ามและไม้มีค่าต่าง ๆ จำนวนมากเพื่อนำไปจำหน่ายแก่นายทุนอย่างผิดกฎหมาย การออกโฉนดที่ดินหรือเอกสารสิทธิที่ไม่ถูกต้อง การกำหนดแนวเขตป่าไม้ และที่ดินของรัฐ เนื่องจากเทคโนโลยีในการจัดทำแผนที่ในอดีตไม่สามารถกำหนดรายละเอียดขอบเขตพื้นที่ป่าไม้ได้อย่างชัดเจน จึงทำให้ไม่มีการกันพื้นที่ชุมชนและพื้นที่ทำกินของประชาชนที่อยู่ก่อนประกาศเขตพื้นที่ป่าไม้ออกจากพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ รวมทั้งปัญหาการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับสัตว์ในพื้นที่

นอกจากนี้ สภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงไปจากการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดความคลาดเคลื่อนของฤดูกาล ส่งผลให้การประกอบอาชีพเกษตรกรรมได้รับผลกระทบจากปัญหาผลผลิตทางการเกษตรได้รับความเสียหายจากสาธารณภัยนำไปสู่ภัยพิบัติที่รุนแรงและสร้างความเสียหายในวงกว้างมากขึ้น ซึ่งการสร้างสมดุลในการบริหารจัดการของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบจะช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างยั่งยืน

### **๓.๑๐ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ**

ความแตกต่างทางรายได้ประเภทยุทธศาสตร์กับปัญหาการขาดโอกาสเชิงเศรษฐกิจของประชาชนในบางกลุ่ม และบางพื้นที่อันเป็นผลมาจากปัจจัยเชิงโครงสร้าง และก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางสังคมสามารถนำไปสู่ปัญหาความมั่นคงอื่น ๆ หรือส่งผลให้ปัญหาที่มีอยู่เดิมทวีความรุนแรงมากขึ้น เช่น ปัญหาความยากจน การเข้าถึงปัจจัยขั้นพื้นฐาน ปัญหาการก่ออาชญากรรม ปัญหายาเสพติด เป็นต้น ประกอบกับการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

และระบบเศรษฐกิจโลกที่มีความไม่แน่นอนและผันผวนสูงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้ไทยต้องเผชิญกับภาวะการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ

อย่างไรก็ตาม กลุ่มทุนขนาดใหญ่จะยังคงถือครองกำไรส่วนใหญ่และมีอำนาจในการกำหนดราคาสินค้าและบริการ ส่งผลให้ภาควิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งผู้ประกอบการรายย่อยเกิดความไม่คล่องตัวในการบริหารจัดการ

นอกจากนี้ การเข้าสู่ยุคดิจิทัลได้ปรับเปลี่ยนลักษณะการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มุ่งไปใช้ประโยชน์จากแพลตฟอร์มออนไลน์มากขึ้น ก่อให้เกิดธุรกิจรายย่อยและแรงงานแพลตฟอร์ม (Platform labor/Gig worker) จำนวนมาก ซึ่งนับว่าเป็นกลุ่มแรงงานในธุรกิจใหม่ที่เข้ามาขับเคลื่อนการดำเนินเศรษฐกิจของสังคมเมือง และยังมีข้อจำกัดในการทำงานหรือสวัสดิการที่เหมาะสม จึงเป็นเงื่อนไขสำคัญที่นำไปสู่ปัญหาความขัดแย้งระหว่างประชาชน และความขัดแย้งกับหน่วยงานภาครัฐ

อีกทั้งพฤติกรรมผู้บริโภคในระดับปัจเจกที่เปลี่ยนแปลงไปได้กลายเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการก่ออาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่จะขยายตัวมากขึ้น อาทิ การลักลอบค้าสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา การค้ำน้ำมันเถื่อน การโจรกรรม การลักลอบค้าพาหนะข้ามแดน และการพนันออนไลน์



ผนวก ค  
แผนที่กลยุทธ์



## แผนที่กลยุทธ์ (Strategy Map)

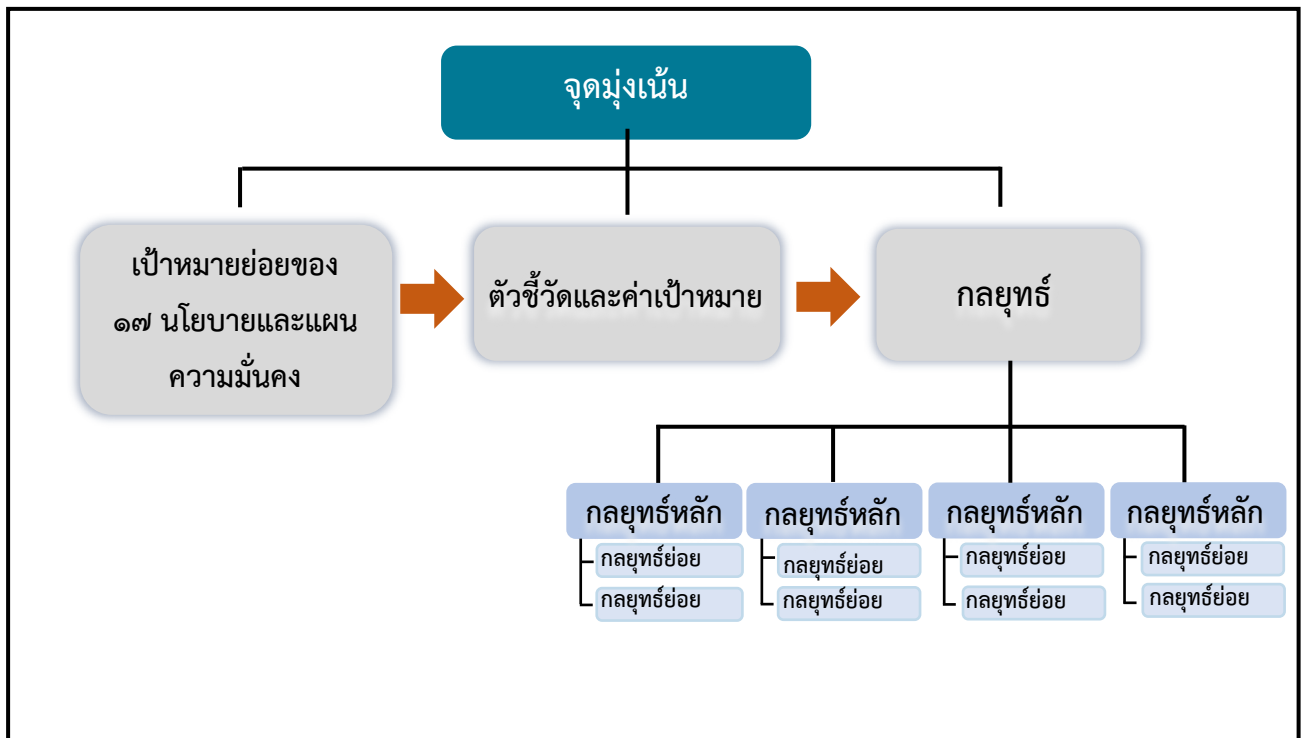
เป็นเครื่องมือเชื่อมโยงระหว่างเป้าหมาย กลยุทธ์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายในแต่ละ ๑๗ นโยบายและแผน ความมั่นคง ตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล โดยมีจุดมุ่งเน้นเป็นแกนกลางแสดงความสอดคล้อง ในภาพรวมทั้งหมดดังกล่าว

### ๑. ความมุ่งหมาย

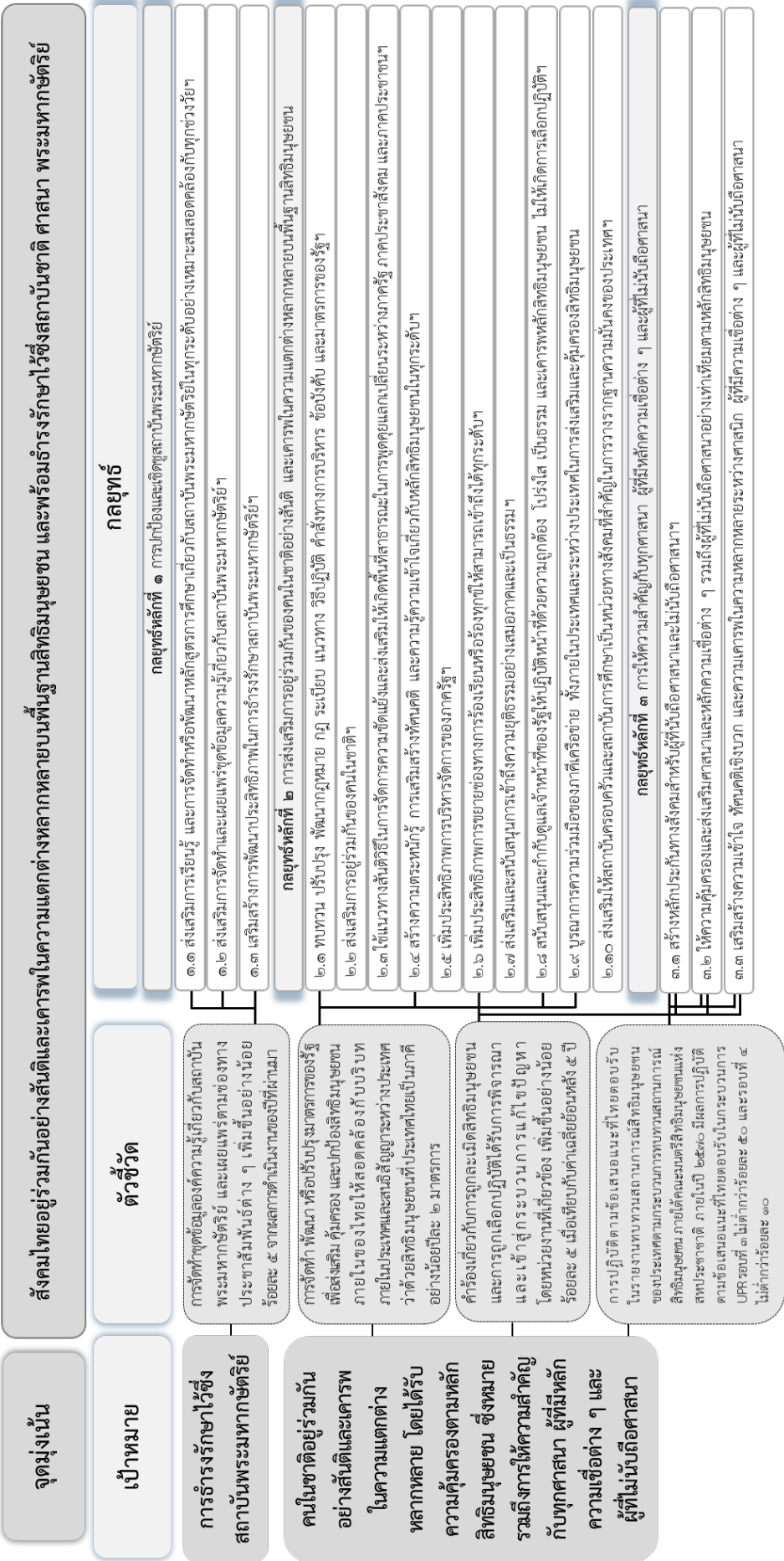
- ๑.๑ ใช้ในการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลในการแปลงนโยบายและแผนระดับชาติฯ ไปสู่การปฏิบัติ
- ๑.๒ เชื่อมโยงและประสานสอดคล้องกับระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR) และกลไกงบประมาณ
- ๑.๓ ให้หน่วยงานของรัฐสามารถนำไปสู่การถ่ายทอดในแผนระดับที่ ๓ รวมทั้งแผนงาน โครงการ

### ๒. หลักการพิจารณา

- ๒.๑ ยึดโยงเป้าหมายย่อยในแต่ละ ๑๗ นโยบายและแผนความมั่นคงเป็นตัวตั้ง พิจารณาตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายรองรับ ซึ่งนำไปสู่การกำหนดกลยุทธ์ในการขับเคลื่อน
- ๒.๒ บางกลยุทธ์มีความเชื่อมโยงได้หลายตัวชี้วัด ทั้งทางตรงและทางอ้อม



# นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑ การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ

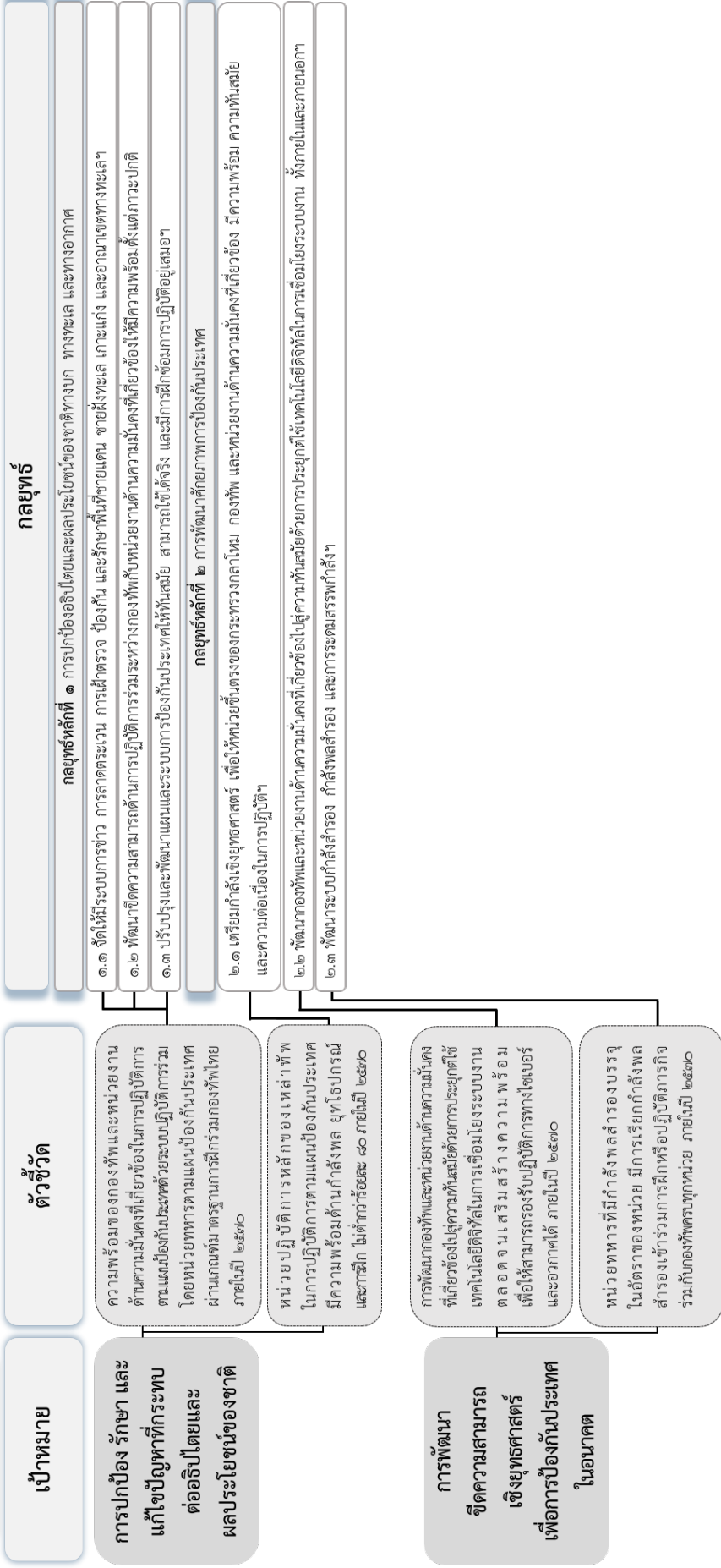


การปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ไทยตอบรับในรายงานทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทยตามการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชน ภายใต้คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ภายในปี ๒๕๗๐ มีผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ไทยตอบรับในกระบวนการ PRR รอบที่ ๓ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ และรอบที่ ๔ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐

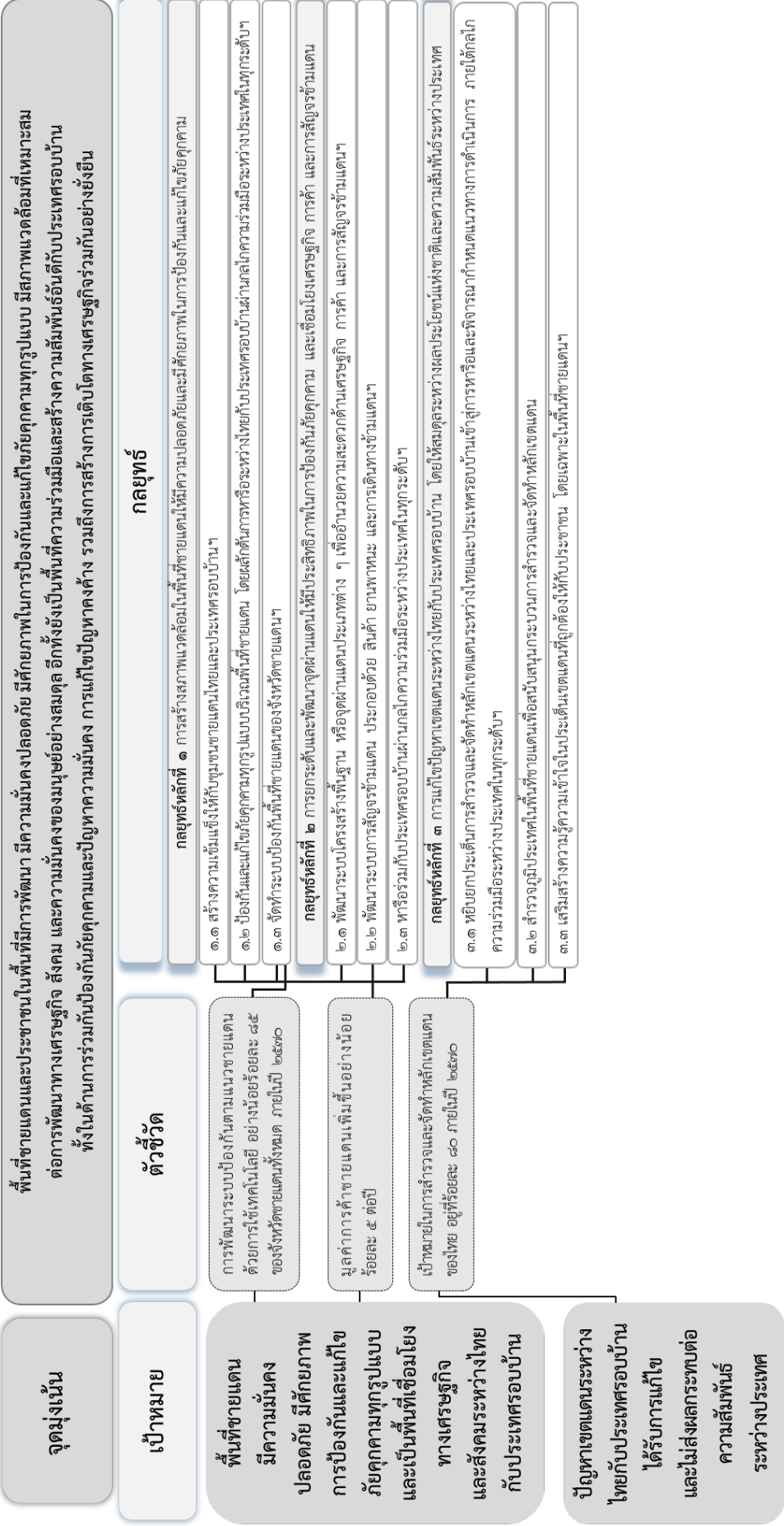


# นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๒ การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ

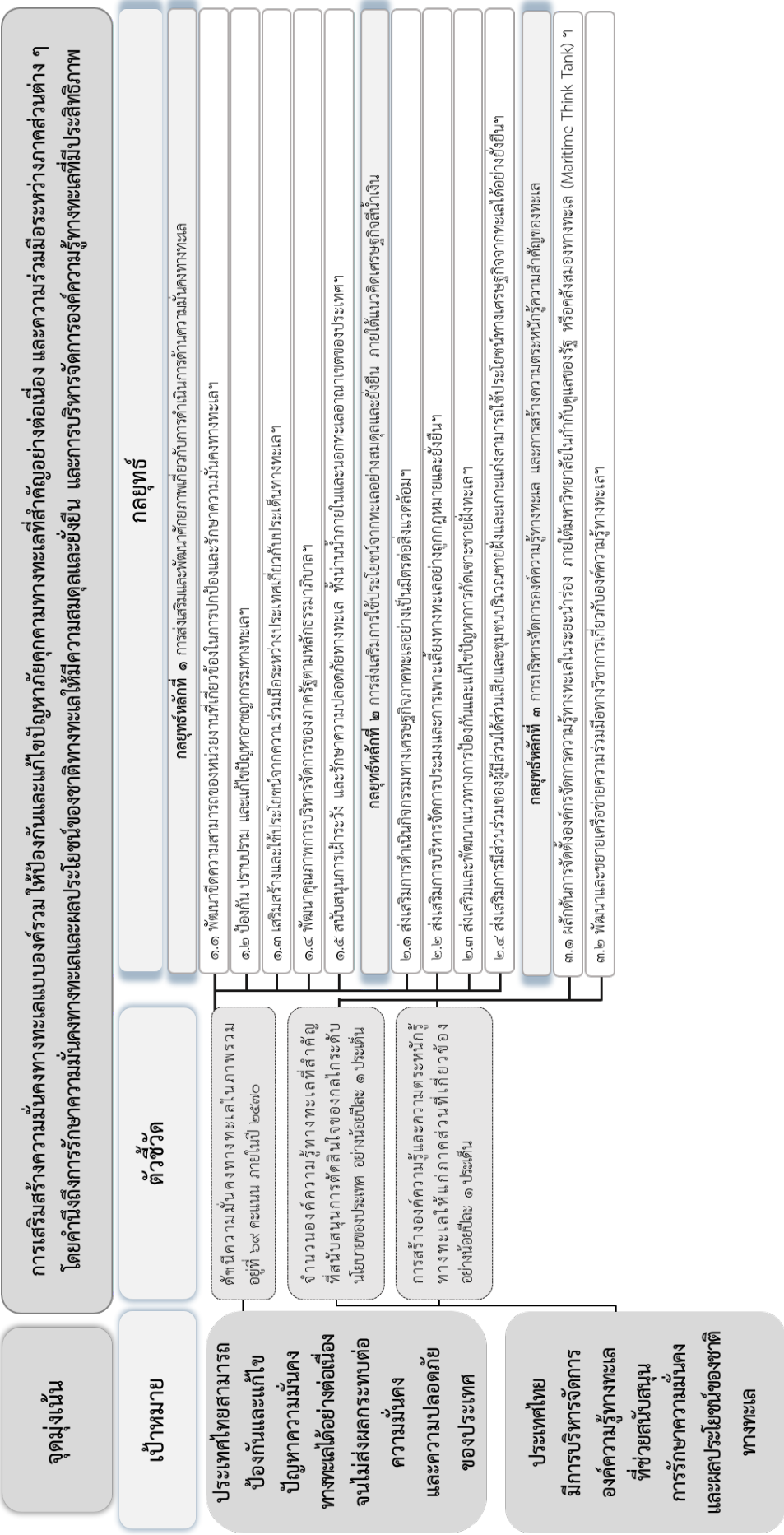
การปกป้อง รักษา และแก้ไขปัญหาก็กระทบต่ออธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ ทั้งทางบก ทางทะเล และทางอากาศ รวมทั้งการพัฒนาขีดความสามารถเชิงยุทธศาสตร์ของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง เพื่อการป้องกันประเทศในอนาคต



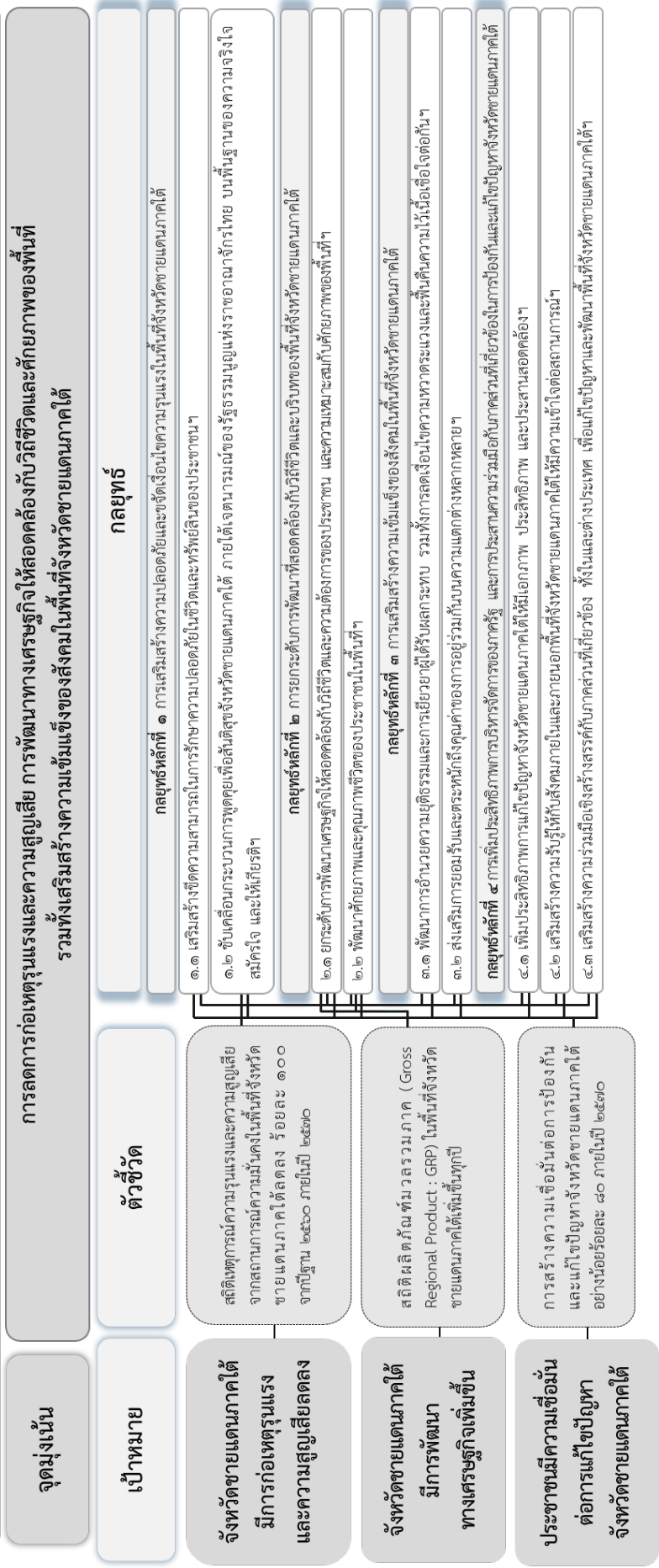
# นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๓ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพ้นภัยแดน



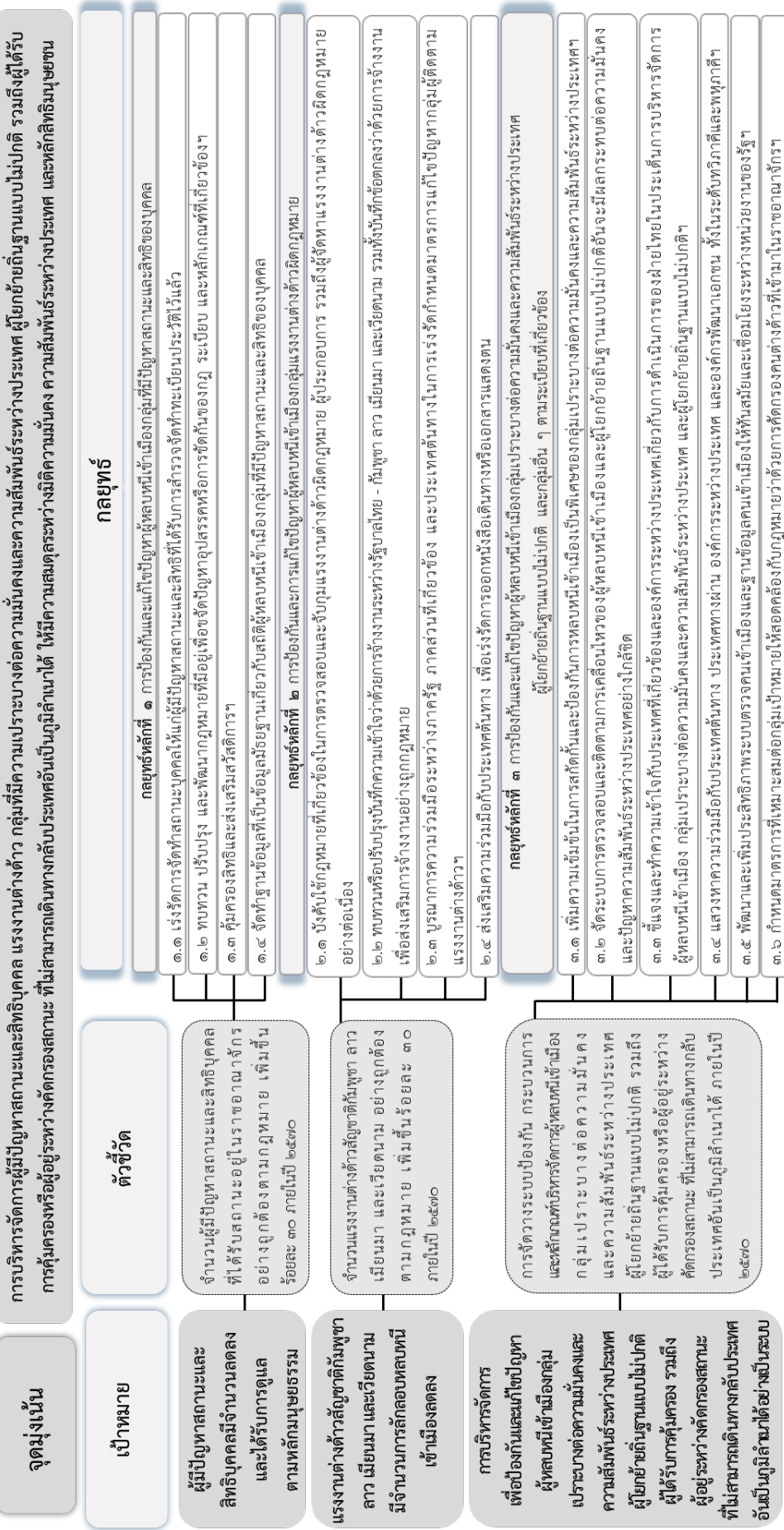
# นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๔ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล



# นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๕ การป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้



# นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๒ การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้ย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ





# นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๗ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์

การยกระดับสถานะและเพิ่มขีดสมรรถนะของประเทศไทยในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ให้ได้รับการยอมรับจากสากล

จุดมุ่งเน้น

เป้าหมาย

การยกระดับสถานะของประเทศไทยในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์

ประเทศไทยสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม

ตัวชี้วัด

ร้อยละความสำเร็จของประเทศไทยในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ในระดับนานาชาติ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕ ภายในปี ๒๕๗๐

การปราบปรามและดำเนินคดีเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๕ ภายในปี ๒๕๗๐

แรงงานที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายและพ้นอิทธิพลระหว่างประเทศ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๕ ภายในปี ๒๕๗๐

ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์และผู้เสียหายจากการบังคับใช้แรงงานหรือบริการที่ได้รับคุ้มครองตามกฎหมายและมาตรฐานสากล เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๕ ภายในปี ๒๕๗๐

การพัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่ายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ จากผลการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา

กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การยกระดับความเชื่อมั่นการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ในระดับสากล

๑.๑ เร่งรัดการบริหารจัดการคดีค้ามนุษย์ โดยมีภาคีที่เกี่ยวข้องกับทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการสืบสวนสอบสวนการค้ามนุษย์

๑.๒ ส่งเสริมความร่วมมือและประสานงานกับภาคประชาสังคมภายในประเทศและต่างประเทศในการสืบสวนสอบสวนการค้ามนุษย์

๑.๓ เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานกับเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการค้ามนุษย์ทั้งทางอาญาและวินัย

๑.๔ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการแรงงานกลุ่มเปราะบางที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการค้ามนุษย์ขององค์กรต่างจากแบบถูกกฎหมาย

๑.๕ ห้องกัน คุ่มครอง และแก้ไขปัญหางานประมงผิดกฎหมาย รวมทั้งส่งเสริมการตรวจติดตามเส้นรั้วเรือประมง

๑.๖ เสริมสร้างความเข้าใจ การรับรู้และบูรณาการความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ของประเทศไทยแก่ภาคประชาสังคม

๑.๗ เพิ่มประสิทธิภาพในการคุ้มครองช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์และกลุ่มเสี่ยงอย่างเป็นระบบ

๑.๘ เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการป้องกันและปราบปรามปัญหาการค้ามนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

๑.๙ เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การพัฒนาขีดความสามารถและสมรรถนะในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์

๒.๑ จัดทำ ปรับปรุง ระเบียบที่เกี่ยวข้อง และพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพ เพื่อการต่อต้านการค้ามนุษย์

๒.๒ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และพัฒนาศักยภาพให้แก่คณะสหวิชาชีพ เจ้าหน้าที่รัฐ และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๓ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจของพนักงานอัยการและผู้พิพากษาเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินงาน โดยคำนึงถึงบาดแผลทางใจให้แก่ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

๒.๔ จัดทำและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนในสถานศึกษาเพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถป้องกันตนเองจากการค้ามนุษย์

๒.๕ ส่งเสริมความร่วมมือการสร้างภาคีเครือข่ายนอกภาครัฐให้เป็นส่วนเชิงยุทธศาสตร์กับภาครัฐ เพื่อให้ตระหนักถึงปัญหาการค้ามนุษย์และนำไปสู่การเฝ้าระวังและแจ้งเตือนสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

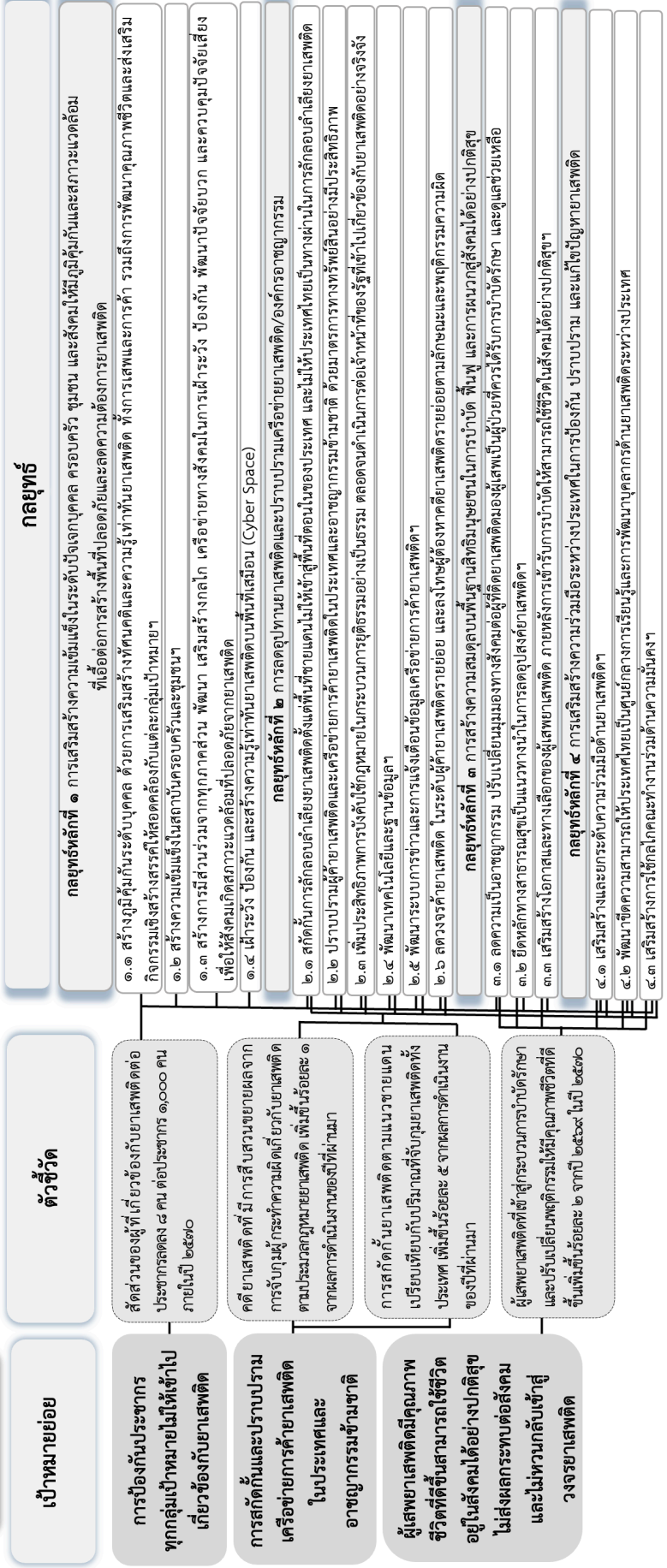
๒.๖ ส่งเสริมการดำเนินงานเชิงรุกให้ภาคเอกชนมีการอบรมให้ความรู้กับพนักงานหรือลูกจ้างเกี่ยวกับแนวทางการป้องกัน การคุ้มครอง ความเสียหาย และการรักษาสวัสดิภาพในการมีบทบาทเป็นเครือข่ายช่วยเหลือการค้ามนุษย์

๒.๗ พัฒนาระบบบูรณาการฐานข้อมูลด้านการค้ามนุษย์ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๘ ส่งเสริมและพัฒนาระบบการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์

# นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๘ การป้องกัน ปรามปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

การป้องกันประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด การสกัดกั้นยาเสพติด และปราบปรามขบวนการค้ายาเสพติด ตลอดจนการบำบัด รักษา และฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดให้เกิดการยอมรับจากสังคม

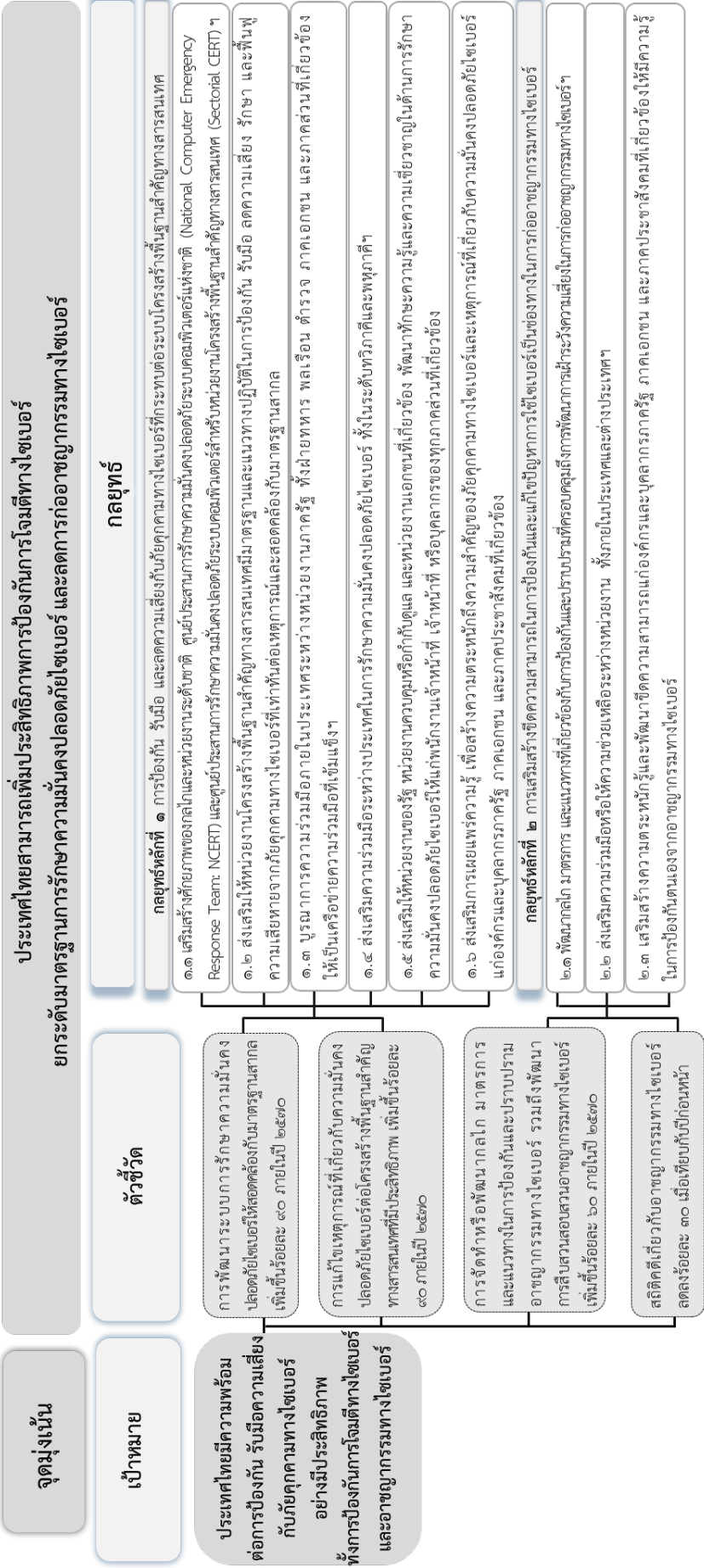


# นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๙ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

|  |   |
|--|---|
| <p><b>จุดมุ่งเน้น</b></p>  | <p>การยกระดับการจัดการความเสี่ยงสาธารณภัยที่สำคัญอันเกิดจากภัยธรรมชาติ และภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ และ/หรือ เป็นภัยซ้ำซ้อน ให้สามารถแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นได้รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ และยั่งยืน</p>   |
| <p><b>เป้าหมาย</b></p>   | <p><b>ตัวชี้วัด</b></p>   |
| <p>การยกระดับการจัดการ ความเสี่ยงสาธารณภัย ที่สำคัญอันเกิดจาก ภัยธรรมชาติ และภัยที่เกิด จากการกระทำของมนุษย์ ที่เกิดขึ้น และ/หรือ เป็นภัยซ้ำซ้อน (Compound Hazards) ไปสู่มาตรฐาน ตามหลักสากล</p>   | <p>อัตราการเสียชีวิตจากภัยธรรมชาติ (อุทกภัย วาตภัย ภัยแล้ง) ต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน ลดลงเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๕ ปี</p> <p>จำนวนผู้ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติ (อุทกภัย วาตภัย ภัยแล้ง) ต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน ลดลงเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๕ ปี</p> <p>อัตราการเสียชีวิตจากภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ (อัคคีภัย) ต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน ลดลงเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๕ ปี</p> <p>การแจ้งเตือนสาธารณภัยล่วงหน้าได้ทันสถานการณ์ภายในระยะเวลาที่กำหนด (เฉพาะภัยธรรมชาติ ๔ ภัย ได้แก่ อุทกภัย วาตภัย น้ำป่าไหลหลากและดินโคลนถล่ม และสึนามิ) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๙๘ ของการเกิดภัยดังกล่าวทุกปี</p> |
| <p><b>กลยุทธ์</b></p> <p><b>กลยุทธ์หลักที่ ๑</b> การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ</p> <p>๑.๑ พัฒนาระบบคลังข้อมูลความเสี่ยงสาธารณภัยแห่งชาติให้ทันสมัย มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน</p> <p>๑.๒ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ รวมถึงการรับรู้และตระหนักรู้การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่ถูกต้องให้กับทุกภาคส่วน</p> <p>๑.๓ พัฒนาระบบการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้สอดคล้องกับมาตรฐานตามหลักสากล</p> <p>๑.๔ ส่งเสริม สนับสนุนทรัพยากร รวมทั้งการสร้างแรงจูงใจในการดำเนินงานและบรรเทาสาธารณภัยของภาคีเครือข่าย ภาคประชาชน อาสาสมัคร และอื่น ๆ</p> <p>๑.๕ ส่งเสริม พัฒนา ต่อยอดงานวิจัยและองค์ความรู้</p> <p>๑.๖ ส่งเสริมความเข้มแข็งส่วนระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงสาธารณภัย และการประสานความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมให้ครอบครัว การพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง</p> <p><b>กลยุทธ์หลักที่ ๒</b> การจัดการสาธารณภัยให้มีมาตรฐานตามหลักสากล</p> <p>๒.๑ เสริมสร้างการจัดการในภาวะฉุกเฉินแบบบูรณาการให้เป็นไปตามมาตรฐานในการปฏิบัติในภาวะฉุกเฉิน</p> <p>๒.๒ กำหนดแนวทางการปฏิบัติร่วมของศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน (Emergency Operation Center: EOC) ให้เป็นระบบมาตรฐานตามหลักสากล และหลักธรรมาภิบาล</p> <p>๒.๓ พัฒนาระบบการสื่อสารและการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานในการจัดการความเสี่ยงสาธารณภัยที่มีแนวโน้มขยายขอบเขตไปสู่การจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ขึ้นไปมีประสิทธิภาพ</p> <p>๒.๔ พัฒนาระบบการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้า</p> <p>๒.๕ เสริมสร้างระบบการบริหารจัดการเกี่ยวกับการบรรเทาทุกข์และการช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็ว ทันถึง และเป็นธรรม</p> |   |

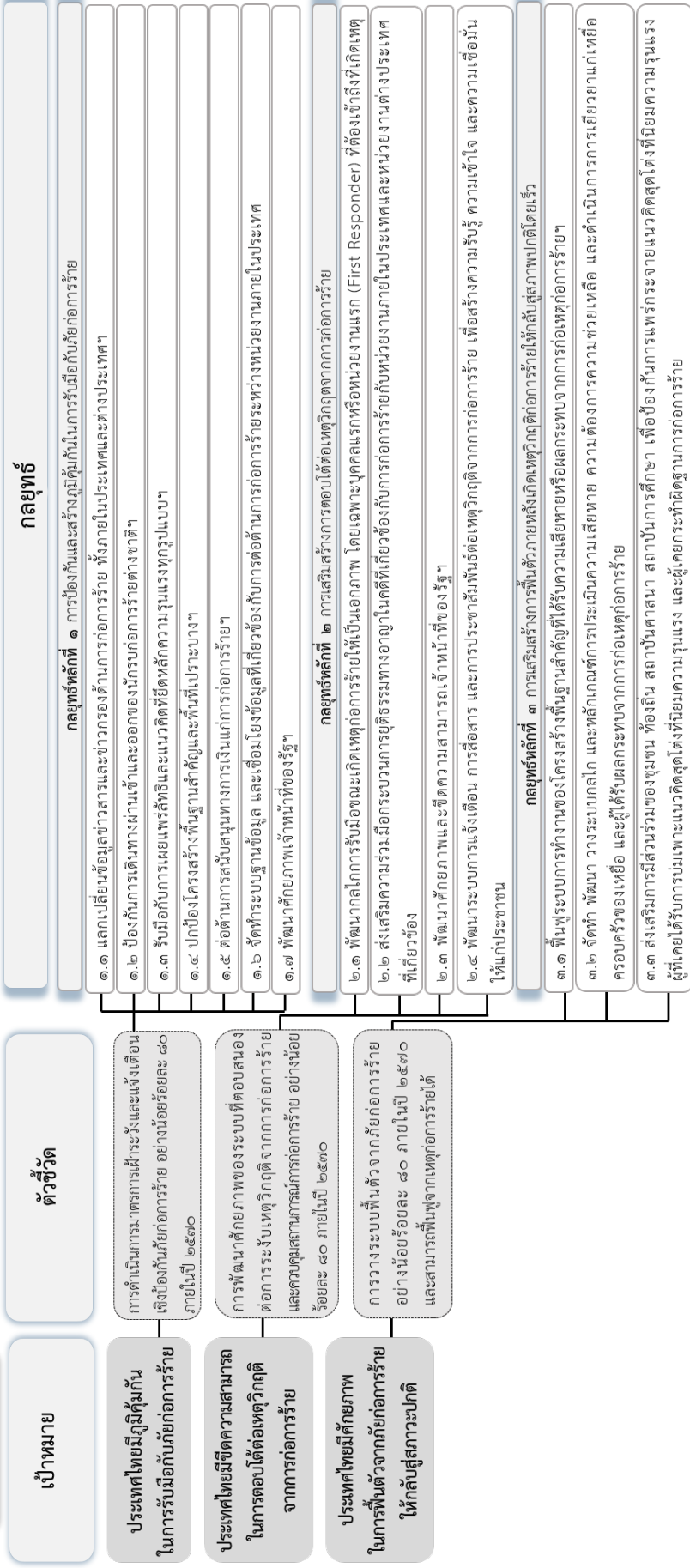


# นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๐ การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์



# นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๑ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย

ประเทศไทยมีภูมิคุ้มกันในการรับมือกับภัยก่อการร้าย มีขีดความสามารถในการตอบโต้ต่อเหตุวิกฤติจากการก่อการร้าย และมีศักยภาพในการฟื้นตัวจากภัยก่อการร้ายให้กลับสู่ภาวะปกติ



# นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๒ การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ

จุดมุ่งเน้น

ประเทศไทยสามารถรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติ มีบทบาทนำในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน รวมทั้งรักษาผลประโยชน์แห่งชาติในอนุภูมิภาคผู้นำใจและความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศรอบบ้าน

เป้าหมาย

ตัวชี้วัด

ประเทศไทยสามารถรักษาความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ และประเทศที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ต่อความมั่นคงของไทยอย่างมีดุลยภาพ

ประเทศไทยมีปฏิสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอกับ ๔ กลุ่มประเทศหลักนี้ อย่างน้อยกลุ่มละ ๑ ครั้งต่อปี ได้แก่ กลุ่มที่ ๑ ประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มที่ ๒ สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป สหราชอาณาจักร และออสเตรเลีย กลุ่มที่ ๓ จีนและรัสเซีย กลุ่มที่ ๔ ประเทศอื่น ๆ ที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ ประเทศไทยได้แก่ ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี อินเดีย แอฟริกาใต้ บราซิล ตุรกี ซาอุดีอาระเบีย อิหร่าน และอิสราเอล

ประเทศไทยมีบทบาทนำในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

ความสำเร็จของไทยในการผลักดันให้ข้อเสนอในระดับความมั่นคงของไทยให้มีความสำคัญปรากฏในเอกสารผลลัพธ์การประชุมในระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสซึ่งไม่ของกลไกภายใต้ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน อย่างน้อย ๑ ฉบับต่อปี

ประเทศไทยสามารถรักษาผลประโยชน์แห่งชาติในอนุภูมิภาคผู้นำใจ และสามารถรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศรอบบ้าน

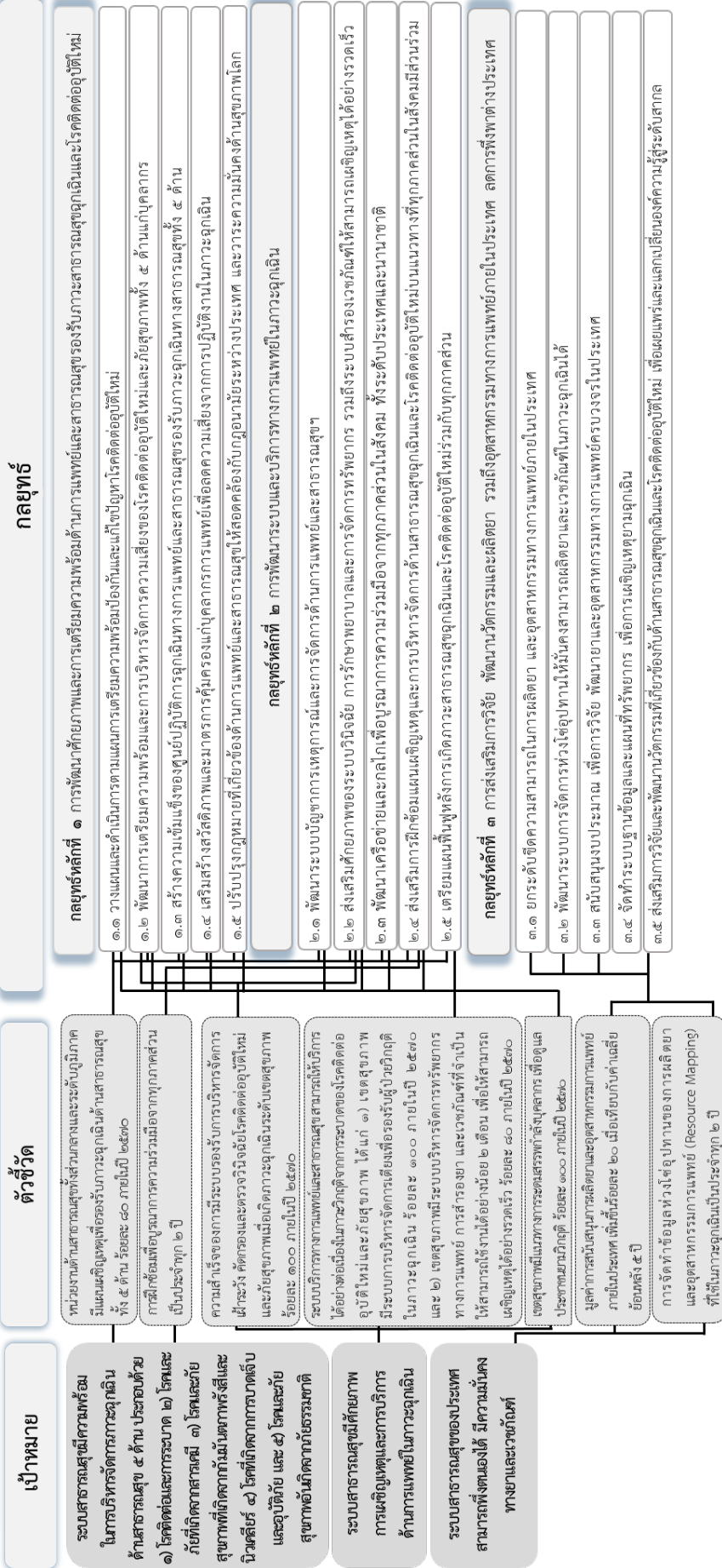
ระดับความสำเร็จในการจัดทำแผนผู้นำเชิงรุกระดับภูมิภาค (Proactive Regional Plan) เพื่อบริหารทรัพยากรน้ำในผู้นำใจอย่างยั่งยืน เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ภายในปี ๒๕๗๐

ไทยสามารถจัดทำผลลัพธ์ด้านความร่วมมือด้านความมั่นคงที่เป็นรูปธรรมในกรอบหรือกับประเทศอนุภูมิภาคผู้นำใจได้อย่างน้อยปีละ ๓ ประเด็น หรือ ๑๕ ประเด็นภายในปี ๒๕๗๐

| กลยุทธ์   | กลยุทธ์หลักที่ ๑ การรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศสำคัญทางยุทธศาสตร์ |
|---|---|
| ๑.๑ ทบทวนและกำหนดแนวทางของไทยต่อประเทศมหาอำนาจ ประเทศหรือกลุ่มประเทศที่มีบทบาทสำคัญทางยุทธศาสตร์  |   |
| ๑.๒ รักษาความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างไทยกับประเทศหรือกลุ่มประเทศที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์   |   |
| ๑.๓ ส่งเสริมการจัดตั้งหรือขับเคลื่อนกลไกหรือด้านความมั่นคงระหว่างไทยกับประเทศที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์  |   |
| ๒.๑ เสริมสร้างบทบาทนำของไทยในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน  |   |
| ๒.๒ เสริมสร้างบทบาทนำของไทยในการรักษาสันติภาพและการแก้ไขข้อพิพาทโดยสันติวิธี เพื่อเสถียรภาพความมั่นคงอาเซียน  |   |
| ๒.๓ ดำเนินการสร้างความรู้ความเข้าใจและเชื่อใจและการทูตเชิงป้องกันระหว่างไทยกับประเทศสมาชิกอาเซียน   |   |
| ๒.๔ เสริมสร้างศักยภาพปฏิบัติการทางทหารร่วมกับอาเซียนในภารกิจที่มีใช้ด้านสงคราม  |   |
| ๓.๑ เสริมสร้างบทบาทนำของไทยในกรอบความร่วมมือด้านความมั่นคงในอนุภูมิภาคผู้นำใจ   |   |
| ๓.๒ ผลักดันให้เกิดความร่วมมือด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในอนุภูมิภาคผู้นำใจ   |   |
| ๓.๓ ส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคงกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคผู้นำใจ  |   |
| ๓.๔ เสริมสร้างความเข้าใจและพัฒนาความร่วมมือด้านความมั่นคง รวมถึงการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธีระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้าน   |   |
| ๓.๕ ส่งเสริม สนับสนุน และใช้ความเข้มแข็งของความร่วมมือระดับประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น ภาคเอกชน และสมาคมมิตรภาพ มาใช้ในการดำเนินกิจกรรมที่นำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้าน |   |

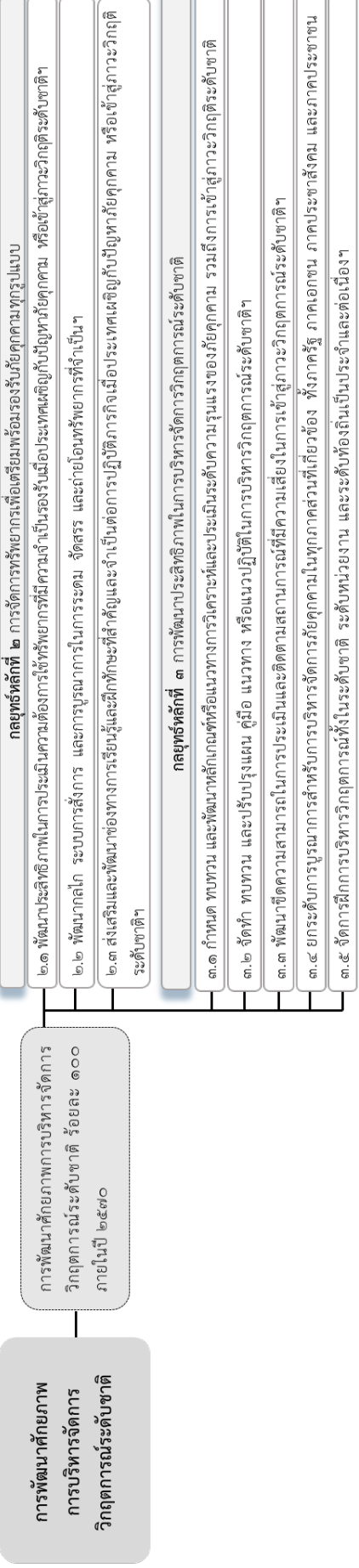
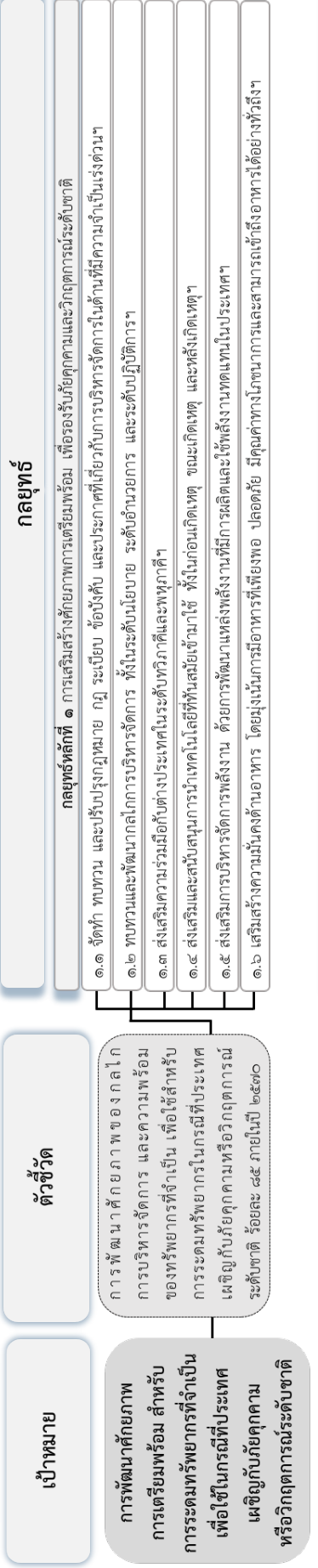
# นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๓ การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่

**จุดมุ่งเน้น** การเตรียมความพร้อม และเพิ่มขีดความสามารถการบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่ รวมทั้งการพัฒนาวัฒนธรรมและการบริหารจัดการทรัพยากรด้านการแพทย์พร้อมทั้งภาวะวิกฤติ



# นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๔ การพัฒนาศักยภาพพร้อมแห่งชาติ และการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ

**จุดมุ่งเน้น** การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อม เพื่อป้องกันและตอบสนองต่อภัยคุกคาม รวมทั้งการบูรณาการทรัพยากรของประเทศ เพื่อใช้ในการเผชิญกับวิกฤตการณ์ระดับชาติ





# นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๕ การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ

จุดมุ่งเน้น

การยกระดับระบบข่าวกรองแห่งชาติในการเฝ้าระวัง ประเมิน ตอบสนอง และแจ้งเตือนต่อสถานการณ์ด้านความมั่นคงเชิงยุทธศาสตร์ในระยะยาว พร้อมทั้งขยายเครือข่ายเฝ้าระวัง เพื่อสนับสนุนงานข่าวกรองและกระบวนการวิจัยป้องกันภัยคุกคามที่สำคัญ

เป้าหมาย

การยกระดับระบบข่าวกรองแห่งชาติในการเฝ้าระวัง ประเมิน ตอบสนอง และแจ้งเตือนสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงอันนำไปสู่ภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ และผลประโยชน์แห่งชาติ

ตัวชี้วัด

รายงานข่าวกรองที่ประเมินภัยคุกคามด้านความมั่นคงในระยะยาว (๑๐ ปีขึ้นไป) เพื่อประกอบการตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ รวมถึงการกำหนดนโยบายยุทธศาสตร์ และแผนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายในปี ๒๕๗๐

การขยายเครือข่ายเฝ้าระวังตามประเด็นความมั่นคงสำคัญ/พื้นที่ความมั่นคงภายในประเทศ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๕ ภายในปี ๒๕๗๐

การมีระบบเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลด้านการข่าวเพื่อการแจ้งเตือนภัยคุกคามทางไซเบอร์ ภายในปี ๒๕๗๐

กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การพัฒนาการประเมินสถานการณ์ความมั่นคงเชิงยุทธศาสตร์ในระยะยาว

- ๑.๑ พัฒนาศักยภาพในการรวบรวมและประเมินสถานการณ์ด้านการข่าว และจัดทรัพยากรงานข่าวกรองที่ประเมินภัยคุกคามด้านความมั่นคงในระยะยาว (๑๐ ปีขึ้นไป) ในการประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายให้เท่าทันพลวัตของบริบทด้านความมั่นคง
- ๑.๒ พัฒนาศักยภาพ เสริมสร้างองค์ความรู้ และสร้างความรู้ เชี่ยวชาญให้กับบุคลากรในประชาคมข่าวกรองฯ

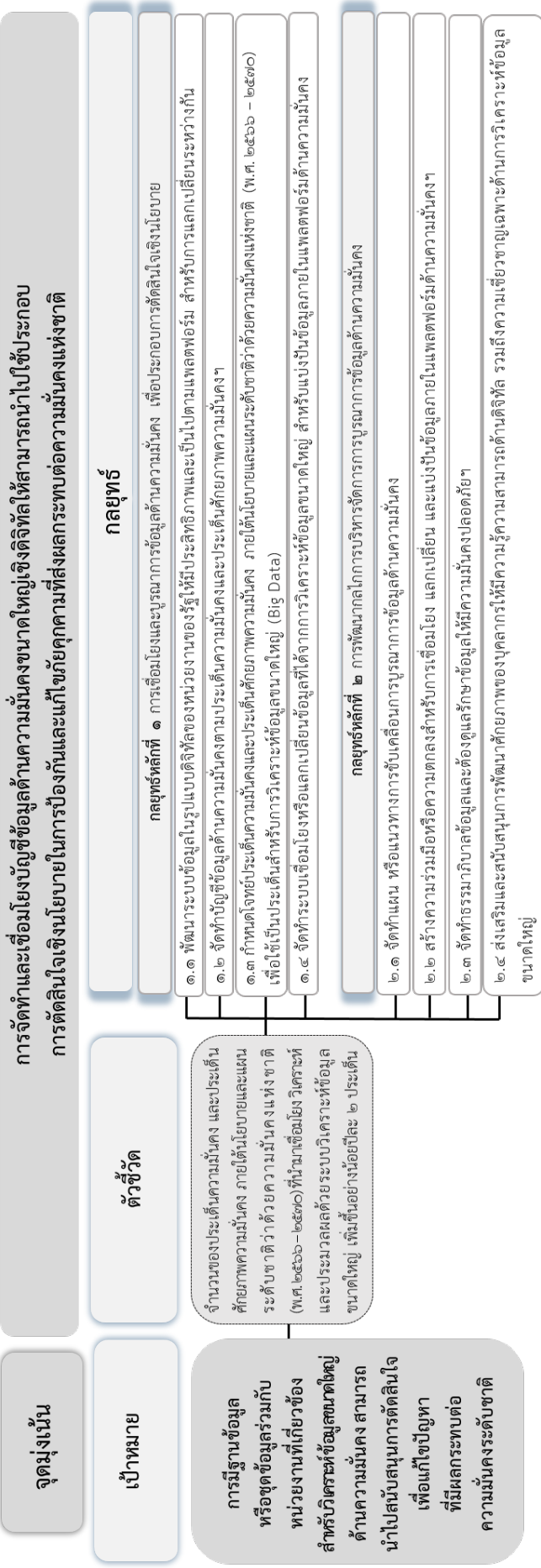
กลยุทธ์หลักที่ ๒ การพัฒนาและขยายเครือข่ายความมั่นคงกับภาคส่วนอื่นนอกภาครัฐให้เข้ามาเป็นส่วนด้านการข่าวกรอง

- ๒.๑ แสวงหาเครือข่ายความร่วมมือกับภาคส่วนอื่นนอกภาครัฐ เพื่อให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารสารสนเทศเชิงลึกในพื้นที่เป้าหมาย
- ๒.๒ พัฒนาและขยายเครือข่ายด้านการข่าวในประเทศร่วมกับภาคส่วนอื่นนอกภาครัฐ โดยเฉพาะภาคประชาชนในพื้นที่เป้าหมายฯ
- ๒.๓ เสริมสร้างศักยภาพของเครือข่ายด้านการข่าวนอกภาครัฐให้มีความตระหนักรู้ และนำไปสู่การยกระดับประสิทธิภาพการเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์

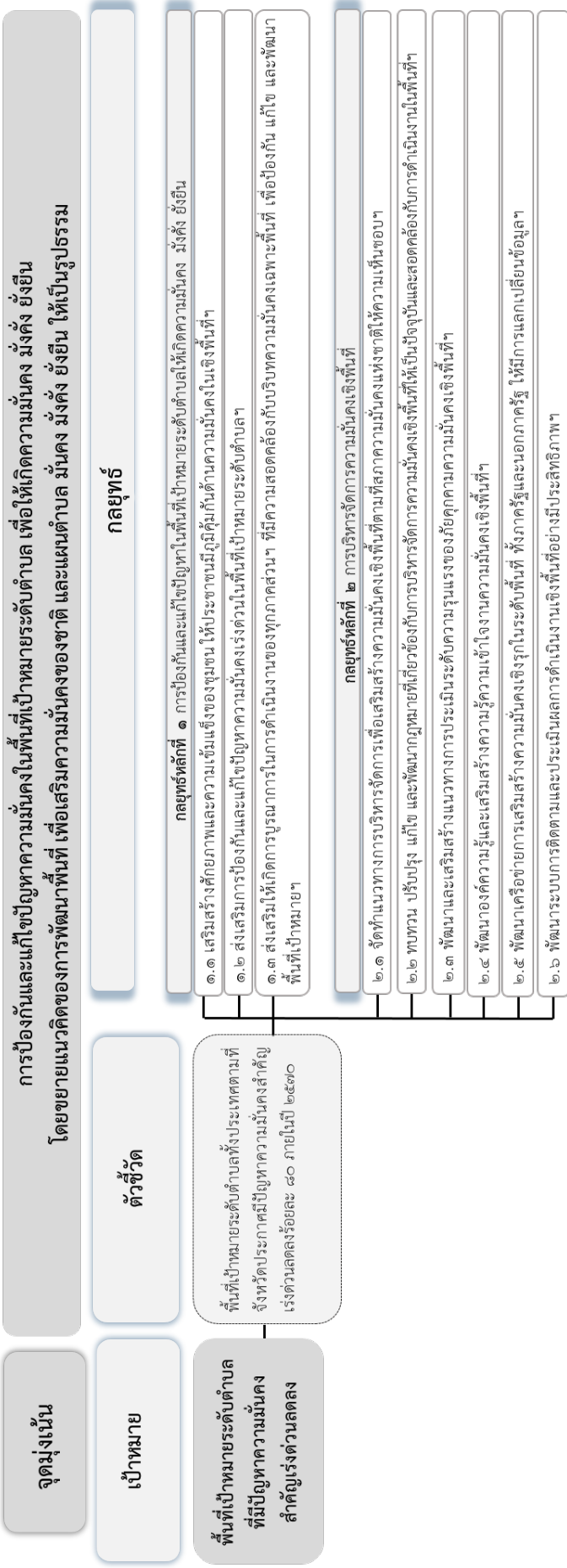
กลยุทธ์หลักที่ ๓ การเชื่อมโยง บูรณาการ และแจ้งเตือนข้อมูลด้านการข่าวเพื่อรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

- ๓.๑ พัฒนาระบบและเทคนิคเฝ้าระวังด้านการข่าวให้สามารถแจ้งเตือนภัยคุกคาม และป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๓.๒ พัฒนาระบบ กลไก การเชื่อมโยง และการบูรณาการข้อมูลด้านการข่าว เพื่อรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และสามารถแจ้งเตือนภัยคุกคามทางไซเบอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

# นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๖ การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง



# นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗ การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่





ผนวก ง  
ตารางสรุปตัวชี้วัด



## นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑

### การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ

| เป้าหมาย  | ตัวชี้วัด  | ค่าเป้าหมาย   |
|---|--|---|
| การธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์   | การจัดทำชุดข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ และเผยแพร่ตามช่องทางประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ  | เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ จากผลการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา  |
| คนในชาติอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และเคารพในความแตกต่างหลากหลาย โดยได้รับความคุ้มครองตามหลักสิทธิมนุษยชน ซึ่งหมายรวมถึงการให้ความสำคัญกับทุกศาสนา ผู้ที่มีหลักความเชื่อต่าง ๆ และผู้ที่ไม่นับถือศาสนา | การจัดทำ พัฒนา หรือปรับปรุงมาตรการของรัฐเพื่อส่งเสริม คุ้มครอง และปกป้องสิทธิมนุษยชนภายในของไทยให้สอดคล้องกับบริบทภายในประเทศและสนธิสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี  | อย่างน้อยปีละ ๒ มาตรการ   |
|   | คำร้องเกี่ยวกับการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน และการถูกเลือกปฏิบัติได้รับการพิจารณา และเข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญหา โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง   | เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๕ ปี  |
|   | การปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ไทยตอบรับในรายงานทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศตามกระบวนการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชน (Universal Periodic Review: UPR) ภายใต้คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (Human Rights Council: HRC) ภายในปี ๒๕๗๐ | มีผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ไทยตอบรับในกระบวนการ UPR รอบที่ ๓ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ และรอบที่ ๔ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐ |

## นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๒

### การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ

| เป้าหมาย   | ตัวชี้วัด   | ค่าเป้าหมาย  |
|--|---|--|
| การปกป้อง รักษา และแก้ไขปัญหา<br>ที่กระทบต่ออธิปไตยของชาติ<br>และผลประโยชน์ของชาติ | ความพร้อมของกองทัพและหน่วยงาน<br>ความมั่นคงที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติการ<br>ตามแผนป้องกันประเทศด้วยระบบปฏิบัติการร่วม        | หน่วยทหารตาม<br>แผนป้องกันประเทศ<br>ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน<br>การฝึกร่วมกองทัพไทย<br>ภายในปี ๒๕๗๐  |
|  | หน่วยปฏิบัติการหลักของเหล่าทัพ<br>ในการปฏิบัติการตามแผนป้องกันประเทศ<br>มีความพร้อมด้านกำลังพล ยุทโธปกรณ์<br>และการฝึก      | ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐<br>ภายในปี ๒๕๗๐  |
| การพัฒนาขีดความสามารถ<br>เชิงยุทธศาสตร์ของกองทัพ<br>เพื่อการป้องกันประเทศในอนาคต   | การพัฒนากองทัพและหน่วยงานด้าน<br>ความมั่นคงที่เกี่ยวข้องไปสู่ความทันสมัย  | การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี<br>ดิจิทัลในการเชื่อมโยง<br>ระบบงาน ตลอดจน<br>เสริมสร้างความพร้อม<br>เพื่อให้สามารถรองรับ<br>ปฏิบัติการทางไซเบอร์<br>และอวกาศได้<br>ภายในปี ๒๕๗๐ |
|  | หน่วยทหารที่มีกำลังพลสำรองบรรจุในอัตรา<br>ของหน่วยมีการเรียกกำลังพลสำรองเข้าร่วม<br>การฝึกหรือปฏิบัติการกิจร่วมกับของกองทัพ | ครบทุกหน่วย<br>ภายในปี ๒๕๗๐  |

### นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๓

#### การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน

| เป้าหมาย   | ตัวชี้วัด  | ค่าเป้าหมาย   |
|--|--|---|
| พื้นที่ชายแดนมีความมั่นคงปลอดภัย มีศักยภาพการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามทุกรูปแบบและเป็นพื้นที่เชื่อมโยงทางเศรษฐกิจและสังคมระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้าน | การพัฒนาระบบป้องกันตามแนวชายแดนด้วยการใช้เทคโนโลยี | อย่างน้อยร้อยละ ๘๕ ของจังหวัดชายแดนทั้งหมด ภายในปี ๒๕๗๐ |
|  | มูลค่าการค้าชายแดน                                 | เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ ต่อปี                        |
| ปัญหาเขตแดนระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้านได้รับการแก้ไขและไม่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ  | เป้าหมายในการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนของไทย         | ร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐                                  |

## นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๔

### การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

| เป้าหมาย   | ตัวชี้วัด  | ค่าเป้าหมาย                   |
|--|--|-------------------------------|
| ประเทศไทยสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาคความมั่นคงทางทะเลได้อย่างต่อเนื่อง จนไม่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ | ดัชนีความมั่นคงทางทะเลในภาพรวม   | อยู่ที่ ๖๙ คะแนน ภายในปี ๒๕๗๐ |
| ประเทศไทยมีการบริหารจัดการองค์ความรู้ทางทะเลที่ช่วยสนับสนุนการรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล                   | จำนวนองค์ความรู้ทางทะเลที่สำคัญที่สนับสนุนการตัดสินใจของกลไกระดับนโยบายของประเทศ | อย่างน้อยปีละ ๑ ประเด็น       |
|  | การสร้างองค์ความรู้และความตระหนักรู้ทางทะเลให้แก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง            | อย่างน้อยปีละ ๑ ประเด็น       |

## นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๕

### การป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

| เป้าหมาย  | ตัวชี้วัด  | ค่าเป้าหมาย                           |
|---|--|---------------------------------------|
| จังหวัดชายแดนภาคใต้มีการก่อเหตุรุนแรงและความสูญเสียลดลง   | สถิติเหตุการณ์ความรุนแรงและความสูญเสียจากสถานการณ์ความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ลดลง | ร้อยละ ๑๐๐ จากปีฐาน ๒๕๖๐ ภายในปี ๒๕๗๐ |
| จังหวัดชายแดนภาคใต้มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น         | สถิติผลิตภัณฑ์มวลรวมภาค (Gross Regional Product: GRP) ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้           | เพิ่มขึ้นทุกปี                        |
| ประชาชนมีความเชื่อมั่นต่อการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ | การสร้างความเชื่อมั่นต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้                           | อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐       |

## นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๖

### การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ

| เป้าหมาย   | ตัวชี้วัด  | ค่าเป้าหมาย                     |
|--|--|---------------------------------|
| ผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิบุคคล มีจำนวนลดลง และได้รับการดูแลตามหลักมนุษยธรรม  | จำนวนผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิบุคคล ที่ได้รับสถานะอยู่ในราชอาณาจักรอย่างถูกต้อง ตามกฎหมาย  | เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๐ ภายในปี ๒๕๗๐ |
| แรงงานต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม มีจำนวนการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองลดลง   | จำนวนแรงงานต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม อย่างถูกต้องตาม กฎหมาย   | เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๐ ภายในปี ๒๕๗๐ |
| การบริหารจัดการเพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มเปราะบางต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ ผู้ได้รับการคุ้มครอง รวมถึงผู้อยู่ระหว่างคัดกรองสถานะ ที่ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศ อันเป็นภูมิลำเนาได้อย่างเป็นระบบ | การจัดวางระบบป้องกัน กระบวนการ และหลักเกณฑ์บริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมือง กลุ่มเปราะบางต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ รวมถึงผู้ได้รับการคุ้มครองหรือผู้อยู่ระหว่าง คัดกรองสถานะ ที่ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศ อันเป็นภูมิลำเนาได้ | การจัดวางระบบ ภายในปี ๒๕๗๐      |



## นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๗

### การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์

| เป้าหมาย   | ตัวชี้วัด  | ค่าเป้าหมาย                                       |
|--|--|---|
| การยกระดับสถานะของประเทศไทยในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์                   | ร้อยละความสำเร็จของประเทศไทยในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ในระดับนานาชาติ                                 | ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕ ภายในปี ๒๕๗๐                 |
| ประเทศไทยสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม | การปราบปรามและดำเนินคดีเกี่ยวกับการค้ามนุษย์   | เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๕ ภายในปี ๒๕๗๐                   |
|  | แรงงานที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายและพันธกรณีระหว่างประเทศ  | เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๕ ภายในปี ๒๕๗๐                   |
|  | ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์และผู้เสียหายจากการบังคับใช้แรงงานหรือบริการที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายและมาตรฐานสากล | เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๕ ภายในปี ๒๕๗๐                   |
|  | การพัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่ายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์  | เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ จากผลการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา |

## นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๘

### การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

| เป้าหมาย  | ตัวชี้วัด  | ค่าเป้าหมาย                                       |
|---|--|---|
| การป้องกันประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด  | สัดส่วนของผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดต่อประชากร  | ลดลง ๘ คน ต่อประชากร ๑,๐๐๐ คน ภายในปี ๒๕๗๐        |
| การสกัดกั้นและปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติดในประเทศและอาชญากรรมข้ามชาติ   | คดียาเสพติดที่มีการสืบสวนขยายผลจากการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด | เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑ จากผลการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา |
|   | การสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนเปรียบเทียบกับปริมาณที่จับกุมยาเสพติดทั้งประเทศ                     | เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ จากผลการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา |
| ผู้เสพยาเสพติดมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข ไม่ส่งผลกระทบต่อสังคม และไม่หวนกลับเข้าสู่วงจรยาเสพติด | ผู้เสพยาเสพติดที่เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น         | เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ จากปี ๒๕๖๙ ในปี ๒๕๗๐            |

**นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๙**  
**การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย**

| เป้าหมาย   | ตัวชี้วัด   | ค่าเป้าหมาย   |
|--|---|---|
| การยกระดับการจัดการ<br>ความเสี่ยงสาธารณภัย<br>ที่สำคัญอันเกิดจากภัยธรรมชาติ<br>และภัยที่เกิดจากการกระทำ<br>ของมนุษย์ที่เกิดขึ้น และ/หรือ<br>เป็นภัยซ้ำซ้อน (Compound<br>Hazards) ไปสู่มาตรฐาน<br>ตามหลักสากล | อัตราการเสียชีวิตจากภัยธรรมชาติ<br>(อุทกภัย วาตภัย ภัยแล้ง) ต่อประชากร<br>๑๐๐,๐๐๐ คน  | ลดลงเมื่อเทียบกับ<br>ค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๕ ปี           |
|  | จำนวนผู้ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติ<br>(อุทกภัย วาตภัย ภัยแล้ง) ต่อประชากร<br>๑๐๐,๐๐๐ คน  | ลดลงเมื่อเทียบกับ<br>ค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๕ ปี           |
|  | อัตราการเสียชีวิตจากภัยที่เกิดจาก<br>การกระทำของมนุษย์ (อัคคีภัย)<br>ต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน  | ลดลงเมื่อเทียบกับ<br>ค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๕ ปี           |
|  | การแจ้งเตือนสาธารณภัยล่วงหน้าได้ทัน<br>สถานการณ์ภายในระยะเวลาที่กำหนด<br>(เฉพาะภัยธรรมชาติ ๔ ภัย ได้แก่ อุทกภัย<br>วาตภัย น้ำป่าไหลหลากและดินโคลนถล่ม<br>และสึนามิ) | ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๙๘<br>ของการเกิดภัยดังกล่าว<br>ทุกปี |

## นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๐

### การป้องกันและแก้ไขปัญหาคความมั่นคงทางไซเบอร์

| เป้าหมาย  | ตัวชี้วัด  | ค่าเป้าหมาย                              |
|---|--|--|
| ประเทศไทยมีความพร้อมต่อการป้องกัน รับมือความเสี่ยงภัยคุกคามทางไซเบอร์อย่างมีประสิทธิภาพ ในการป้องกัน การโจมตีทางไซเบอร์และ อาชญากรรมไซเบอร์ | การพัฒนาระบบการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ให้สอดคล้องมาตรฐานสากล   | เพิ่มขึ้นร้อยละ ๙๐<br>ภายในปี ๒๕๗๐       |
|   | การแก้ไขเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ต่อโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ                       | อย่างน้อยร้อยละ ๙๐<br>ภายในปี ๒๕๗๐       |
|   | การจัดทำหรือพัฒนากลไก มาตรการ และแนวทางในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางไซเบอร์ รวมถึงการพัฒนาการสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางไซเบอร์ | เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖๐<br>ภายในปี ๒๕๗๐       |
|   | สถิติคดีเกี่ยวกับอาชญากรรมทางไซเบอร์   | ลดลงร้อยละ ๓๐<br>เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า |

## นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๑

### การป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย

| เป้าหมาย  | ตัวชี้วัด  | ค่าเป้าหมาย  |
|---|--|--|
| ประเทศไทยมีภูมิคุ้มกันในการรับมือกับภัยก่อการร้าย                 | การดำเนินการมาตรการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนเชิงป้องกันภัยก่อการร้าย                                     | อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐                            |
| ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการตอบโต้ต่อเหตุวิกฤติจากการก่อการร้าย  | การพัฒนาศักยภาพของระบบที่ตอบสนองต่อการระงับเหตุวิกฤติจากการก่อการร้ายและควบคุมสถานการณ์การก่อการร้าย | อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐                            |
| ประเทศไทยมีศักยภาพในการฟื้นตัวจากภัยก่อการร้ายให้กลับสู่สภาวะปกติ | การวางระบบฟื้นตัวจากภัยก่อการร้าย  | ร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐ และสามารถฟื้นฟูจากเหตุก่อการร้ายได้ |

**นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๒**  
**การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ**

| เป้าหมาย  | ตัวชี้วัด  | ค่าเป้าหมาย   |
|---|--|---|
| ประเทศไทยสามารถรักษาความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจและประเทศที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ต่อความมั่นคงของไทยอย่างมีดุลยภาพ | ประเทศไทยมีปฏิสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอกับ ๔ กลุ่มประเทศ<br>กลุ่มที่ ๑ ประเทศเพื่อนบ้าน<br>กลุ่มที่ ๒ สหรัฐฯ สหภาพยุโรป สหราชอาณาจักร และออสเตรเลีย<br>กลุ่มที่ ๓ จีน และรัสเซีย<br>กลุ่มที่ ๔ ประเทศอื่น ๆ ที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์กับไทย ได้แก่ ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี อินเดีย แอฟริกาใต้ บราซิล ตุรกี ซาอุดีอาระเบีย อิหร่าน และอิสราเอล | อย่างน้อยกลุ่มละ ๑ ครั้งต่อปี                           |
| ประเทศไทยมีบทบาทนำในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน   | ความสำเร็จของไทยในการผลักดันให้ข้อเสนอในประเด็นความมั่นคงที่ไทยให้ความสำคัญปรากฏในเอกสารผลลัพธ์การประชุมในระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสขึ้นไปของกลไกภายใต้ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน   | อย่างน้อย ๑ ฉบับต่อปี                                   |
| ประเทศไทยสามารถรักษาผลประโยชน์แห่งชาติในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง และสามารถรักษาความสัมพันธ์อันดีกับประเทศรอบบ้าน            | ระดับความสำเร็จในการจัดทำแผนลุ่มน้ำเชิงรุกระดับภูมิภาค (Proactive Regional Planning) เพื่อบริหารทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำโขงอย่างยั่งยืน  | เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้<br>ภายในปี ๒๕๗๐             |
|   | ไทยสามารถจัดทำผลลัพธ์ด้านความร่วมมือด้านความมั่นคงที่เป็นรูปธรรม (key deliverables) ในกรอบหรือกับประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงได้   | อย่างน้อยปีละ ๓ ประเด็น หรือ ๑๕ ประเด็น<br>ภายในปี ๒๕๗๐ |

**นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๓**

**การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่**

| เป้าหมาย   | ตัวชี้วัด  | ค่าเป้าหมาย   |
|--|--|---|
| <p>ระบบสาธารณสุขมีความพร้อมในการบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข ๕ ด้าน</p> <p>ประกอบด้วย ๑) โรคติดต่อและการระบาด ๒) โรคและภัยที่เกิดจากสารเคมี ๓) โรคและภัยสุขภาพที่เกิดจากกัมมันตภาพรังสีและนิวเคลียร์ ๔) โรคที่เกิดจากการบาดเจ็บและอุบัติเหตุ และ ๕) โรคและภัยสุขภาพอันเกิดจากภัยธรรมชาติ</p> | <p>หน่วยงานด้านสาธารณสุขทั้งส่วนกลางและระดับภูมิภาค มีแผนเผชิญเหตุเพื่อรองรับภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขทั้ง ๕ ด้าน</p> <p>การฝึกซ้อมเพื่อบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน</p>  | <p>ร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐</p> <p>ประจำปีทุก ๒ ปี</p>  |
| <p>ระบบสาธารณสุขมีศักยภาพการเผชิญเหตุและการบริการด้านการแพทย์ในภาวะฉุกเฉิน</p>   | <p>ความสำเร็จของการมีระบบรองรับการบริหารจัดการเฝ้าระวัง คัดกรอง และตรวจวินิจฉัยโรคติดต่ออุบัติใหม่และภัยสุขภาพเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉินระดับเขตสุขภาพ</p> <p>ระบบบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขสามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่องในภาวะวิกฤติจากการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่และภัยสุขภาพ</p> | <p>ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๗๐</p> <p>๑) เขตสุขภาพ มีระบบการบริหารจัดการเตียงเพื่อรองรับผู้ป่วยวิกฤติในภาวะฉุกเฉิน ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๗๐ และ ๒) เขตสุขภาพ มีระบบบริหารจัดการทรัพยากรทางการแพทย์ การส่งรอกยา และเวชภัณฑ์</p> |

| เป้าหมาย  | ตัวชี้วัด  | ค่าเป้าหมาย  |
|---|--|--|
|   |  | ที่จำเป็นให้สามารถใช้งานได้อย่างน้อย ๒ เดือน เพื่อให้สามารถเผชิญเหตุได้อย่างรวดเร็ว ร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐ |
|   | เขตสุขภาพมีแนวทางการระดมสรรพกำลังบุคลากรเพื่อดูแลประชาชนยามวิกฤติ                                      | ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๗๐  |
| ระบบสาธารณสุขของประเทศสามารถพึ่งตนเองได้ มีความมั่นคงทางยาและเวชภัณฑ์ | มูลค่าการสนับสนุนการผลิตยาและอุตสาหกรรมทางการแพทย์ภายในประเทศ  | เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๕ ปี   |
|   | การจัดทำข้อมูลห่วงโซ่อุปทานของการผลิตยาและอุตสาหกรรมทางการแพทย์ (Resource Mapping) ที่ใช้ในภาวะฉุกเฉิน | ประจำปีทุก ๒ ปี  |



**นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๔**

**การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ**

| เป้าหมาย  | ตัวชี้วัด  | ค่าเป้าหมาย                |
|---|--|----------------------------|
| การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อม สำหรับการระดมทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อใช้ในกรณีประเทศเผชิญกับภัยคุกคามหรือวิกฤตการณ์ระดับชาติ | การพัฒนาศักยภาพของกลไก การบริหารจัดการ และความพร้อมของทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อใช้สำหรับการระดมทรัพยากรในกรณี ที่ประเทศเผชิญกับภัยคุกคามหรือ วิกฤตการณ์ระดับชาติ | ร้อยละ ๘๕<br>ภายในปี ๒๕๗๐  |
| การพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ   | การพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการ วิกฤตการณ์ระดับชาติ   | ร้อยละ ๑๐๐<br>ภายในปี ๒๕๗๐ |

## นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๕ การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ

| เป้าหมาย  | ตัวชี้วัด  | ค่าเป้าหมาย                     |
|---|--|---------------------------------|
| การยกระดับระบบข่าวกรองแห่งชาติในการเฝ้าระวัง ประเมิน ตอบสนอง และแจ้งเตือน สถานการณ์ที่มีความเสี่ยงอันจะนำไปสู่ภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติและผลประโยชน์แห่งชาติ | รายงานข่าวกรองที่ประเมินภัยคุกคามด้านความมั่นคงในระยะยาว (๑๐ ปีขึ้นไป) เพื่อประกอบการตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ รวมถึงการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง | ภายในปี ๒๕๗๐                    |
|   | การขยายเครือข่ายเฝ้าระวังตามประเด็นความมั่นคงสำคัญ/พื้นที่ความมั่นคงภายในประเทศ  | เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๕ ภายในปี ๒๕๗๐ |
|   | การมีระบบเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลด้านการข่าว เพื่อการแจ้งเตือนภัยคุกคามทางไซเบอร์  | ภายในปี ๒๕๗๐                    |

**นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๖**  
**การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง**

| เป้าหมาย  | ตัวชี้วัด  | ค่าเป้าหมาย                      |
|---|--|----------------------------------|
| การมีฐานข้อมูลหรือชุดข้อมูลร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำหรับวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ด้านความมั่นคงสามารถนำไปสนับสนุนการตัดสินใจ เพื่อแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงระดับชาติ | จำนวนของประเด็นความมั่นคง และประเด็นศักยภาพความมั่นคง ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ที่นำมาเชื่อมโยงวิเคราะห์ และประมวลผลด้วยระบบวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ | เพิ่มขึ้นอย่างน้อยปีละ ๒ ประเด็น |

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗  
การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่

| เป้าหมาย  | ตัวชี้วัด   | ค่าเป้าหมาย                   |
|---|---|-------------------------------|
| พื้นที่เป้าหมายระดับตำบล<br>ที่มีปัญหาความมั่นคงสำคัญ<br>เร่งด่วนลดลง | พื้นที่เป้าหมายระดับตำบลทั่วประเทศตามที่<br>จังหวัดประกาศมีปัญหาความมั่นคงสำคัญ<br>เร่งด่วนลดลง | ลดลงร้อยละ ๘๐<br>ภายในปี ๒๕๗๐ |

ผนวก จ

แผนระดับที่ ๓

ขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติ

ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

(พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)



| แผนระดับที่ ๒  | แผนระดับที่ ๓  |
|--|--|
| <b>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑</b><br>การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ                            | <ul style="list-style-type: none"><li>- แผนปฏิบัติการด้านการธำรงรักษาสถาบันหลักของชาติ</li><li>- แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</li><li>- แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมในประเทศไทย</li><li>- แผนการอุปถัมภ์คุ้มครองศาสนาต่าง ๆ</li><li>- แผนรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร</li><li>- แผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง</li></ul> |
| <b>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๒</b><br>การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติและการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ | <ul style="list-style-type: none"><li>- แผนปฏิบัติการด้านการปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติในภาพรวม ระยะที่ ๒</li><li>- แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาศักยภาพของประเทศด้านความมั่นคง</li><li>- แผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง</li></ul>   |
| <b>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๓</b><br>การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน                    | <ul style="list-style-type: none"><li>- แผนปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการชายแดนด้านความมั่นคง</li><li>- แผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง</li></ul>  |
| <b>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๔</b><br>การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล                          | <ul style="list-style-type: none"><li>- แผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล</li><li>- แผนการรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล</li><li>- แผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง</li></ul>   |
| <b>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๕</b><br>การป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้                             | <ul style="list-style-type: none"><li>- นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้</li><li>- แผนปฏิบัติการด้านการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้</li><li>- แผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง</li></ul>  |
| <b>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๖</b><br>การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ        | <ul style="list-style-type: none"><li>- แผนรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร</li><li>- นโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว</li><li>- แผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง</li></ul>  |
| <b>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๗</b><br>การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์                                    | <ul style="list-style-type: none"><li>- แผนการปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์</li><li>- แผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง</li></ul>   |

| แผนระดับที่ ๒   | แผนระดับที่ ๓  |
|---|--|
| <p><b>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๘</b><br/>การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด</p>                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>- นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด</li> <li>- แผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง</li> </ul>   |
| <p><b>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๙</b><br/>การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย</p>  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ</li> <li>- แผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง</li> </ul>  |
| <p><b>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๐</b><br/>การป้องกันและแก้ไขปัญหาคความมั่นคงทางไซเบอร์</p>                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>- นโยบายและแผนปฏิบัติการว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์</li> <li>- แผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง</li> </ul>  |
| <p><b>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๑</b><br/>การป้องกันและแก้ไขปัญหการก่อการร้าย</p>  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการก่อการร้าย</li> <li>- ยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย</li> <li>- แผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง</li> </ul>      |
| <p><b>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๒</b><br/>การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ</p>   | <ul style="list-style-type: none"> <li>- แผนยุทธศาสตร์รายภูมิภาคและแผนปฏิบัติการการทูตพหุภาคี</li> <li>- แผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง</li> </ul>   |
| <p><b>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๓</b><br/>การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่</p>              | <ul style="list-style-type: none"> <li>- แผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่</li> <li>- แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทางการแพทย์และการสาธารณสุข</li> <li>- แผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง</li> </ul> |
| <p><b>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๔</b><br/>การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติและการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติและแผนบริหารวิกฤตการณ์</li> <li>- แผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง</li> </ul>   |
| <p><b>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๕</b><br/>การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ</p>   | <ul style="list-style-type: none"> <li>- แผนปฏิบัติราชการของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ</li> <li>- แผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง</li> </ul>   |
| <p><b>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๖</b><br/>การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง</p>  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- แผนรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร</li> <li>- แผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง</li> </ul>   |
| <p><b>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗</b><br/>การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่</p>   | <ul style="list-style-type: none"> <li>- แผนรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร</li> <li>- แผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง</li> </ul>   |



## ผนวก ฉ

# มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง



# ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/๒๕๕๒๔



สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี  
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง (ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

เรียน เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๖๖๖ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

ตามที่สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติได้ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ดังนี้

๑. (ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๒. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบทิศทางในการจัดทำแผนงานและแผนงบประมาณ

ขับเคลื่อนการดำเนินงานดังกล่าว

ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงกลาโหม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กระทรวงสาธารณสุข สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามบัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๕ ลงมติว่า

๑. เห็นชอบทั้ง ๒ ข้อ ตามที่สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเสนอ และให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติรับความเห็นของสำนักงบประมาณและสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย

๒. ให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติได้รับยกเว้นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ (เรื่อง แนวทางการเสนอแผนเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี) ในการเสนอเรื่องนี้ ตามความเห็นของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นางประไพ คำสะกุล)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๖๒๓ (สุทธิสิทธิ์), ๑๕๓๓ (ปภัศรา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@soc.go.th







สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

เลขที่ ๑ ทำเนียบรัฐบาล ถนนพิษณุโลก แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

โทรศัพท์ ๐๒ ๖๒๙ ๘๐๐๐ ต่อ ๑๒๐๒ หรือ ๑๒๑๔ โทรสาร ๐๒ ๖๒๙ ๘๓๔๗

[www.nsc.go.th](http://www.nsc.go.th)

แบบฟอร์มการเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานในราชการบริหารส่วนภูมิภาค  
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข  
ตามประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข  
เรื่อง แนวทางการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน พ.ศ. ๒๕๖๑  
สำหรับหน่วยงานในราชการบริหารส่วนภูมิภาคสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

แบบฟอร์มการขอเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ชื่อหน่วยงาน : โรงพยาบาลบัวใหญ่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา  
วัน / เดือน / ปี : 19 พฤศจิกายน 2567  
หัวข้อ : MOIT 2 หน่วยงานมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน

รายละเอียดข้อมูล (โดยสรุปหรือเอกสารแนบ)  
โดยมีรายละเอียดดังนี้

6. ยุทธศาสตร์และแผนระดับชาติ จำนวน 3 ระดับ ประกอบด้วย

6.1 แผนระดับที่ 1 ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580

6.2 แผนระดับที่ 2 ได้แก่

6.2.1 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566-2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

6.2.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)

6.2.3 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566-2570)

6.3 แผนระดับที่ 3 ที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการส่งเสริม

คุณธรรม จริยธรรม ได้แก่

6.3.1 แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566-2570)

6.3.2 แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566-2570)

6.3.3 ยุทธศาสตร์ด้านมาตรฐานทางจริยธรรมและการส่งเสริมจริยธรรมภาครัฐ (พ.ศ. 2565-2570)

หมายเหตุ .....

ผู้รับผิดชอบการให้ข้อมูล



(นายอริวัฒน์ ประภา)

นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

รักษาการในตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป

วันที่ 19 พฤศจิกายน 2567

ผู้คนมัติรับเรื่อง



(นายสมบัติ วัฒนนะ)

นายแพทย์เชี่ยวชาญ(ด้านเวชกรรมป้องกัน)

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลบัวใหญ่

วันที่ 19 พฤศจิกายน 2567

ผู้รับผิดชอบการนำข้อมูลขึ้นเผยแพร่



(นายไพวัลย์ ประดิษฐ์)

ตำแหน่ง นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ

วันที่ 19 พฤศจิกายน 2567